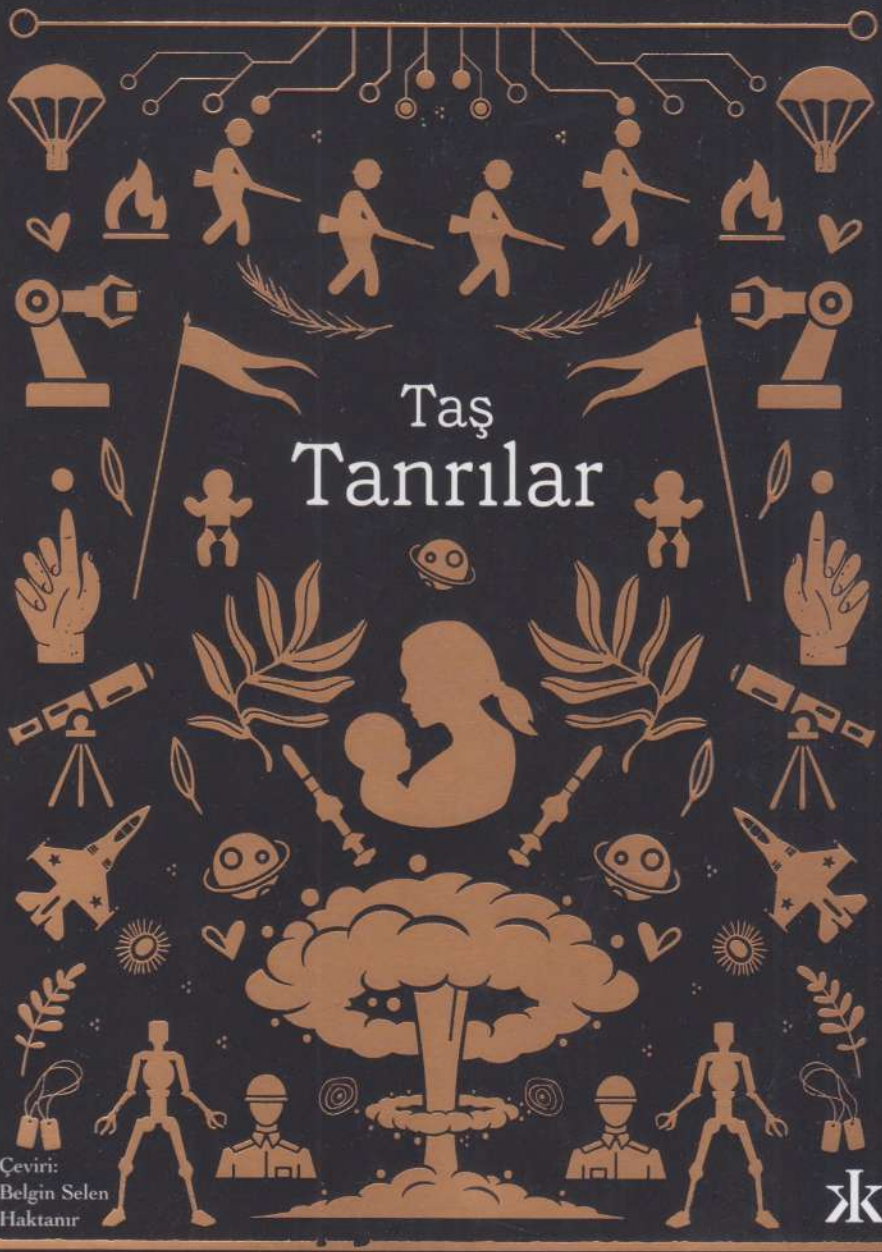
Jeanette

WINTERSON

Taş Tanrılar

Çeviri:
Belgin Selen
Haktanır

Taş Tanrılar

Taş Tanrılar
Orijinal Adı: *The Stone Gods*

Yazar: Jeanette Winterson
İngilizce Aslından Çeviren: Belgin Selen Haktanır

Yayın Yönetmeni: Aslı Tunç
Yayıma Hazırlayan: Şebnem Soral Tamer
Editör: Nazlı Berivan Ak
Düzelti: Nur Çakır
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Tasarım: Ceyda Çakıcı Baş

1. Baskı: Nisan 2022
ISBN: 978-625-799-456-9

© Jeanette Winterson, 2007
Bu eserin Türkçe yayım hakkı AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır. Tüm hakları saklıdır, yayıncının yazılı izni olmaksızın kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve alıntılanamaz.
Türkçe yayım hakkı: © Epsilon Yayınevi Ticaret ve Sanayi A.Ş.
kafkakitap* Epsilon Yayınevi Tic. ve San. A.Ş.'nin tescilli alt markasıdır.

Baskı ve Cilt:
Dörtel Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Zafer Mah., 147. Sok., No: 9-13/A
Esenyurt/İstanbul
Tel: (212) 565 11 66
Sertifika No: 40970

Yayımlayan:
Epsilon Yayınevi Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Osmanlı Sok., No: 18/4-5 Taksim/İstanbul
Tel: (212) 252 38 21 Faks: (212) 252 63 98
İnternet Adresi: www.kafkakitap.com
E-posta: kafka@kafkakitap.com
Sertifika No: 49067

Taş Tanrılar

Jeanette Winterson

Çeviri
Belgin Selen Haktanır

JEANETTE WINTERSON, 1959'da Manchester, İngiltere'de doğdu. Pentekostal Kilise'ye mensup ebeveynler tarafından 1960'ta evlat edinilip bir misyoner olmak üzere yetiştirildi. Kitapların gücünü erken keşfeden ve kendini bir lezbiyen olarak tanımlayan Winterson, 16 yaşında evden ayrılıp küçük bir arabada yaşamaya başladı. Bu süre içinde eğitimini devam ettirdi ve Oxford Üniversitesi İngilizce bölümünde okurken ek işler yaparak geçimini sağladı. Mezun olduktan sonra bir süre tiyatro alanında çalıştı. 25 yaşındayken yayımlanan ilk romanı *Tek Meyve Portakal Değildir*, 1985'te En İyi İlk Roman dalında Whitbread Ödülü'ne layık görüldü. Yetişkinler için on romanın yanı sıra çocuk kitapları, öyküler, denemeler, senaryolar ve bir anı kitabı yazdı. Ağırlıklı olarak fizikselliğin ve hayal gücünün sınırlarını, cinsiyet kutuplaşmalarını ve cinsel kimlikleri konu eden eserleriyle John Llewellyn Rhys Ödülü'ne, E. M. Forster Ödülü'ne ve Cannes Film Festivali'nde Gümüş Ödül'e layık görüldü. 2006 yılında ise edebiyata hizmetleri için kendisine Britanya Kraliyet Onur Nişanı verildi. *The Guardian* gazetesinde on dokuz yıl boyunca köşe yazarlığı yapan Winterson, Manchester Üniversitesi'nde yaratıcı yazarlık profesörüdür.

Mavi Gezegen

Bu yeni dünya bir gram ağırlığında bile değil.

Ama her şey deney boyutlarında ya üstüne basılabilecek kadar ufak ya da odaklanılamayacak kadar büyük. Şehirler kadar kocaman yapraklar ve kum midyesi kabuklarının içine yuva yapmış kuşlar. Beyaz kumların üstünde kâbuslardan fırlamış gibi gözüken uzun parmaklı pençe izleri ve elle açılmış deliklerde içinde görünmez balıkların yüzdüğü kaya havuzları.

Gökdelenler kadar yüksek ve onlar kadar çok şey barındıran ağaçlar. Çalılıklar kadar uzun otlar, balkabakları kadar tombul fındıklar. Kıyıya çekebilmek için iki kişi gereken sardalyeler. Her biri parçalanan bir evren ağırlığında açık mavi kabuklu yumurtalar.

Ve zeminde bir farenin kulağı kadar yumuşak ve ufak mantarlar. Ufak bir kesiği andıran bir çatlak, içinde bir sonraki adımını düşünen milyonlarca ve milyonlarca mikrop. Rüzgârı bekleyen ve asla dönüp geriye bakmayan sporlar.

Rengini yeşile dönüştürmeye odaklanmış yosunlar.

Elinde bir mikrofon olan bir adam öne çıktı. "Peki, oksijen var mı?" Evet, var. "Ya temiz su?" Bol miktarda. "Kirlilik yok öyle mi?" Kesinlikle yok. Mineraller var mı? Altın var mı? Hava nasıl? Sık yağmur yağıyor mu? Balık tutmayı deneyen oldu mu? İnsanlar var mı? Hayır, orada insanlar yok. Akıllı yaşam formları var mı?

Akıllı sözcüğüyle ne kastettiğimize bağlı. Evet, orada bir şey var; çok büyük ve işini gayet iyi yapıyor.

Tepedeki ekranda çeneleri metal plakalarla kaplı, derisi pullu bir canavar belirdi. Kalabalıktan cıyaklamalar ve beğeni dolu sesler yükseldi. Hayır! Evet! Hayır! Evet!

Baruttan önce icat edilmiş en etkili ölüm makinesi. Bedeni bir stadyum, beyni bir reçel kavanozu büyüklüğünde olan bir yaratık için hiç de fena değil.

Bugün buraya soruları yanıtlamak için geldim: "Pembeli kadın..."

"Görebildiğimiz canavarlar vejetaryen mi?"

"Hanımefendi, bu dişlerle siz vejetaryen olur muydunuz?"

Yanlış yanıttı. Ben güven telkin etmek için buradayım. Bir bilim adamı öne çıktı. Hah, şöyle. Bilim adamları otomatik bir şekilde güven telkin ederler.

Çok heyecan verici ve güven telkin edici bir gün bu.

Bugün hayatta bir kere karşımıza çıkabilecek bir fırsata tanıklık etmek için buradayız. Pek çok hayatta da karşımıza çıkabilecek bir fırsattır bu. Yaşam başladığından beri karşımıza çıkan en iyi fırsat. Gezegenlerimiz tükeniyor ve yeni bir gezegen bulduk. Göğü süsleyen onca parlak kaya arasında, yuva diyebileceğimiz gezegeni bulana dek araştırma yaptık. Yolumuza devam ediyoruz, o kadar. Bunu herkesin bir noktada, er ya da geç yapması gerekir; doğal bir şey bu.

İsmim Billie Crusoe.

"Affedersiniz, isminiz Billie Crusoe mu?"

"Evet, o benim."

"Geliştirme Hizmetleri'nden mi?"

"Evet, her gün yeni bir gündür." (Geliştirme'de böyle deriz.)

"İzleyicilere yeni gezegenin hayatlarını ne şekilde etkileyeceğini anlatır mısınız?"

"Tabii. Bu yeni gezegen bizlere her şeyi farklı yapabilme fırsatı sunuyor. Burada, Orbus'ta büyük başarılar elde ettik, ne de olsa evrenin başarı öyküsüyüz, değil mi? Demek istediğim, başka hiçbir gezende insan hayatının mümkün olmaması."

Röportajcı evet anlamında başını salladı ve heyecanla gülümsedi.

"Ama birkaç yanlış yola saptık. Birkaç hata yaptık. Kullanabileceğimiz doğal kaynaklar kısıtlı ve giderek artan nüfus tüm dünyamızın geriye kalan bu kaynakları nasıl bölüşmesi gerektiğiyle orantılı değil. Bizi potansiyel anlaşmazlıklar bekliyor. Yeni bir gezegen, yeniden farklı yerlere dağılmaya başlayabileceğimiz anlamına geliyor. Bu da herkes için daha kaliteli bir hayat anlamına gelecek; gidenler için de kalanlar için de."

"O hâlde, iki taraf da kazanacak, değil mi?"

"Kesinlikle, kaybeden olmayacak."

Şehir kapıları görevi gören altın rengi kemerli kapılardan Merkezi Güç'ün Başkanı geçiyor. Kemerler kanatları ufuk çizgisinin daha silik ışıklarına karşı sırtlarında kapalı duran melekler gibi gözüküyorlar.

Gayet gerçekçi gözüken lazer kapılar, ilerlemenin ve gücün görünür ve görünmez bir işareti olan şehri çevreleyen duvar gibi kâh gözüküyor kâh siliniyor.

Işığa bakın... O hafif, parıltılı, uzun süreli enerjilerine. Onlar şehrin aurası: amblemi ve uyarısı, halesi ve kalkanı.

Başkan'ın kafilesi Halka'ya vardı. Bayraklar, halılar, çiçekler, dalkavuklar, tetikçiler, basın mensupları, paravan adamlar, yedekler, destek, sağlık görevlileri, teknisyenler, personel, teçhizat, ışıklar, ses, gerçek zamanlı yayın, arşiv, canlı yayın, kamuoyu, eğlencelik film, lehçe, makyaj, üst baş silkeleme, yayına hazır, yeşil, BAŞLA.

Başkan bir konuşma yapıyor. Merkezi Güç yüzlerce yıldır uzay misyonuna fon sağladı ve yapılan keşiflerin bize ait olduğu biliniyor. Bizleri Hint Adaları'nı, Amerika kıtalarını, Kuzey Kutup

Dairesi'ni keşfeden insanlarla kıyaslıyor; duygusallaşıp bir şiirden bir dize okuyor. Bir an için, kimsenin okuyamadığı bir el yazısıyla yazılmış bir hâlde, Mavi Gezegen'in görüntülerinin altında yana yatmış duruyor. *O, tüm Devletler; bense tüm Prensler. Başka hiçbir şeyin önemi yok...*

Başkan bir konuşma yapıyor.

İnsanlık için eşsiz bir an... eşi benzeri olmayan bir fırsat... savaş engellendi... Merkezi Güç, Doğu Halifeliği ve Sino-Mosco Paktı'ndaki dostlarımız arasında bir zirve planlanıyor. Barış yanlısı tavizler vaat ediliyor. Eskilere karşılık yeni gezegenler. Yarın sabaha kadar Merkezi Güç'ün yirmi iki jeo-şehrine bütün fotoğraflar ve bilgiler ulaşmış olacak. Yeni kolonileşme misyonu hazırlık aşamasında. Hayvanat Evi için alınabilecek bir-iki bilimsel örnek dışında, canavarlar insani bir şekilde yok edilecek.

Astronotlar parlak titanyum basınç giysileriyle, koltuk altına sıkıştırdıkları kocaman başlıklarıyla Halka'ya girdiler. Bunlar kuyruklu yıldızlar kadar meşhur, arkalarında bıraktıkları ateşli kuyruklarıyla şöhreti izleyen kişiler.

Yanlarında bir robot var. Aslında son derece seksi, parçalara ayrılmadan önce bütün robotların yüzünde beliren o üzgün ifadeye sahip bir Robo *sapiens*. Kural böyle; bilgiye duyarlı bütün robotlar misyonlardan sonra parçalanıyor; böylece, düşman güçler verilere erişemiyor. Bu robot evrenin dört bir yanına seyahat etti ve şimdi geri dönüşüm ünitesine yollanacak. Robotlarla, hatta bu Robo *sapiens*'le ilgili en iyi şey, kimsenin onlar için üzülmemesi. Onlar sadece birer makine.

Gümüş rengi giysiler içindeki kurtarıcılar Başkan'ın elini sıkarken, o orada öylece dikiliyor. Bizlere yeni gezegenin kimyasal bir mineral yapısını, atmosfer değerlerini, olası tarihçesini ve potansiyel evrimini anlatacak. Sonra, halka yapılan açıklamayı tamamlayıp sahne arkasına gidecek, tüm verilerini transfer edecek ve son robot kıpırtısına kadar güç hücrelerini açacak.

Son.

Bu, bir nevi intihar, bir nevi kan kaybından ölüm ama robotlar duygu sergilemezler çünkü duygular programlarının bir parçası değildir.

Böylesine gerçekmiş gibi görünebilmek ama silikondan ve bir devre kartından ibaret olabilmek inanılmaz bir şey.

Destek Standı'na baktığında, göz göze geldik. Yanaklarımın kızardığını hissettim. Sanırım, aklımdan geçenleri okumuştu. Bunu yapabilirler.

Bilim adına muhteşem bir gün. Son yüz yıl korkunç geçti. Felâket tellalları ve çevreciler bize sürekli olarak ölüden farksız olduğumuzu ve elimizi çabuk tutmamız gerektiğini söyleyip durmuşlardı. Sırf yeni bir gezegen bulmakla kalmamıştık, aynı zamanda yeni yaşam için kusursuz olan bir gezegen keşfetmiştik. Bu sefer, çok daha dikkatli olacağız. Bu sefer, hatalarımızdan ders çıkaracağız. Yeni gezegen evrenin ilk ileri medeniyetine yuva olacak. Bir demokrasi olacak çünkü halka ne açıklama yaparsak yapalım, Doğu Halifeliği'ne oraya bir buçuk kilometre dahi yaklaşma izni verilmeyecek. Onları gezegene inmelerine fırsat vermeden vuracağız. Hayır, onları vurmayacağız çünkü Merkezi Güç'ün Başkanı yeni dünya için bir Sıfır Savaş programı izleneceğini açıkladı. Doğu Halifeliği'ni vurmayacağız, onları güçlü bir şekilde geri püskürteceğiz.

Perde arkasındaki düşünce, bu yıpranmış, çürümekte olan gezegeni Halifeliğe ve SinoMosco Paktı'na bırakacağımız. Sonra, Merkezi Güç'ün barışsever vatandaşları olan bizler medeniyeti yeni dünyaya taşırken, onlar birbirlerini diledikleri gibi bombalayıp yok edebilir.

*

Yeni dünya – El Dorado, Atlantis, Altın Sahil, Newfoundland, Plymouth Rock, Rapanaui, Ütopya, Mavi Gezegen. Tesadüfen keşfedilen,

bir dürbünden karaltı gibi gözüken, bir rom variline sıkıca bağlıyken anlatılan sarhoş öyküleri, gemi enkazı, bir İncil Rehberi, bizi oraya götüren devasa bir balık, bizi o adaya sürükleyen bir fırtına. Uzayın derinliklerinde bulduğumuz yer...

İsmim Billie Crusoe. Patronum Manfred geliyor. Kendisi her daim yükselmek için dünyaya gelmiş bir adam: etten kemikten bir insan asansör gibi.

"Billie, yüklemelerin sesli anlatımlarını yaptın mı?"

"Evet, her şey orada; skeçler, diyagramlar ve Mavi Gezegen'in hepimizin hayatını nasıl değiştireceğine dair adım adım yapılan bir açıklama."

"Bunu olumlu bir şekilde sunmalıyız."

"Olumlu değil mi zaten? Herkesin uğruna ölme riskinin bulunduğu sunumla ilgili sorunlar olduğunu mu söylüyorsun?"

"'Ölme' sözcüğünü kullanma."

"Ama Orbus ölüyor."

"Orbus ölmüyor. Orbus insan yaşamına elverişli olmayan bir şekilde evrim geçiriyor."

"Tamam, demek olanlar gezegenin suçu. Biz hiçbir şey yapmadık, değil mi? Onu ölecek raddeye gelene dek mahvettik, kıpırdamadığını görünce de bir tekme attık."

"Ne hissettiğini biliyorum. Analizinin tamamıyla yanlış olduğunu söylemiyorum ama durumu bu şekilde sunamayız. Başkan bu sabah Geliştirme Hizmetleri'ni ve Medya Hizmetleri'nin bu konuda birlikte çalışmak için eğitim almasına dair bir not yolladı. Şu anda Merkezi Güç'ün ihtiyacı olan son şey içimizde ortaya çıkabilecek bir huzursuzluk ortamı. Halifelik ve Pakt'la yeteri kadar sorun yaşanacak zaten."

"İnançlılar'a ya da Kolektif'e seyahat izni vermeyeceğiniz için mi?"

"Bizim için ne zaman bir şey yaptılar ki?"

"Merkezi Güç kalabalık bir gezegende sorumlu bir şekilde yaşamaya çalışıyor ve diğerleri hâlâ Tanrı'yı bulabilmek için gökyüzünü tarıyor, yeraltındaki son petrol damlalarını da tüketiyor. Cehenneme kadar yolları var."

Manfred not defterime baktı. Yaşça büyük adam, düşünür tarzı seksi ifadesiyle kaşlarını çattı. "Billie, bu kadar garip bir tip olmasaydın, buraya daha iyi uyum sağlardın. Neden bir deftere not tutuyorsun? Artık kimse okuyup yazmıyor, buna gerek yok. Neden herkes gibi bir Konuşma Tableti kullanmıyorsun?"

"Not Defteri. Kalem. Bunlarda hoşuma giden demode bir özellik var."

"Ama ben şimdiki zamanı olduğu gibi seviyorum. Sen hâlâ o biyo-balon şeyinde mi yaşıyorsun?"

"Çiftliği mi diyorsun? Elbette. Çiftliğin işlemesini sağlayamamış olsaydım, senin için çalışıyor olmazdım. Ama etlerini bir laboratuvarda klonlayan ve ürünlerini yer altında yetiştiren bir dünya, doğal yiyeceklerin kirli ve hastalıklı olduğunu düşünüyor."

"Öyle zaten."

"Evet evet. Domuzlar da uçak zaten. Bu yüzden, çiftlik Yaşayan Müze'ye kiralandı ve ben senin için çalışmaya mahkûmum."

"Geliştirme'de çalışmak için bu kadar çok bilim insanı gelmez... Bu, tam olarak bir kariyer sıçraması değil."

Altta yatan başka bir konu olduğunu hissettim, hani şu göldeki cesedi örtbas etmek için yapılan konuşmalarda olduğu gibi. "İşimle ilgili bir sorun mu var?"

Manfred omuzlarını silkti. "Dediğim gibi, Bilim Hizmeti'nde başarılı olan bir kişinin Geliştirme'deki bir işi yapması gerekmez."

"Sen de Geliştirme için çalışıyorsun."

Sabrı tükenmeye başlamıştı. "Billie, iki yıl içinde tartışmayı ben yönetiyor olacağım. Elimde bir grafik var. Bir Terfi Planı var. En üst pozisyona doğru ilerliyorum." (Evet, Teras Katı Adamı yükseliyor.) "Senin bir yere doğru ilerlediğin yok. Altı ay içinde

Yönetim'e terfi edebilirdin ama hâlâ sahada çalışıyorsun ve insanları evlerinde ziyaret ediyorsun."

"Eh, ben böyleyim işte, bir Bölge Hemşiresi ve Sigorta Satıcısı karışımı birisiyim."

"Bölge Hemşiresi de ne?"

"Boş ver. Tarih sadece hobilerimden biri. Yasadışı bir şey değil. Çiftlik de sade bir hayat yaşamayı istemek de yasadışı değil. Grafiğim ve Terfi Planım yok. Tamam mı?"

"Tamam, tamam."

Ellerini havaya kaldırdı. Gitmek üzere arkasını döndü. "Ha, bu arada Solo'nu oradan çekmelisin. Kanuncular sana bir ceza bileti yazmış."

"Ama ruhsatım var!"

"Bunu Kanuncular'la görüş."

"Manfred, bir yıldır devam ediyor bu, onlarla görüşüyorum ama yine aynı şeyi yapıyorlar. Paranoyak falan değilim ama benimle uğraşan birisi varsa, bunu bilmek isterim doğrusu."

"Seninle uğraşan birisi yok. Ama Solo'nu çek oradan. Ben senin yerinde olsaydım, öyle yapardım."

Yakışıklı vücudunu ve yakışıklı başını alıp daha önemli işlerle uğraşmak için uzaklaştı.

Manfred genetik açıdan kırklı yaşlarının sonunda olacak şekilde İşlem geçirmiş kendinden emin adamlardan biriydi. Birçok erkek ondan daha genç bir yaşta olabilecekleri bir İşlem tercih ederdi ve otuz yaşından büyük olacak şekilde bir İşlem geçirmiş tek bir kadın bile yoktu. Bizlere "DNA Hanedanlığı" diyorlardı. Bizler başarılı bir şekilde yeniden kodlanmış olan ilk insan nesliydik. Yaş, bir bilgi başarısızlığıydı. Beden akıcılığını kaybederdi, Komuta istasyonları artık uydu istasyonlarıyla iletişim kuramazdı. Aktarım çökerdi. Beden, kendisini tamir edebileceği, yenileyebileceği şekilde tasarlanırdı. Çoğu hücre doğum yıllarımızın sadece üçte biri yaşındaydı ama mitokondriyal DNA bizler kadar yaşlıydı; mutasyonları ve bozuklukları her zaman çekirdekteki

DNA'dan hızlı bir şekilde biriktirirdi. Yüzyıllardır bunu değiştirememiştik ama artık bunu da başarabiliyorduk.

Ama bilim her şeyi değiştiremezdi; kadınlar genç görünmeleri gerektiğini düşünürken, erkekler yaş konusuna onlar kadar önem vermiyordu ve yaşam tarzı programları yaşça daha büyük erkekler için birçok cazip şeyle doluydu. Herkes bunu istiyordu, genç kızlar ve genç gay erkekler Manfred'e bayılıyorlardı. Erkek arkadaşı tıpkı ona benzeyen bir robot tasarlamıştı. Ben aradaki farkı anlayamazdım.

Aşağı kata inip resmi olarak Kanun Hizmetleri ve Geliştirme Hizmetleri olarak bilinen Güvenlik ve Destek'in kalabalığının arasında ilerledim ama GD kulağa KH ya da GH'den daha iyi geliyordu. Çoğu zaman birlikte çalışıyor, iyi polis kötü polisçilik oynuyorduk. İşim –daha doğrusu, işimiz– Geliştirme'de insanlara hayatlarını kendileri ve Toplum için iyi olacak bir şekilde yaşamak istediklerini açıklamaktı. Bu açıklama başarılı olmadığında, Kanun Hizmetleri devreye giriyordu.

Orada çalışan herkesi tanıyordum. El sallayıp gülümsedim. Başlarını sallayıp geçmeme izin verdiler.

Dışarıda, bir sıra Solo ve bir sıra Limo vardı.

S harfi Solo'yu temsil ediyordu; tek kişilik, güneş enerjisiyle çalışan taşıma aracı. L harfi de Limo'yu temsil ediyordu; birden fazla koltuğu olan, hidrojenle çalışan araç. S kısa mesafe, L uzun mesafe anlamına geliyordu. Bu tek harf tanıma becerisi okullarda öğretiliyordu.

Bu araçlardan birinin, evet sadece birinin önünde, bir TenekePolis koluna bağlı bir Kodlayıcıya rakamları giriyordu. TenekePolisler her zaman yüksek güvenlik içeren olaylarda yedek destek olarak kullanılırdı. Bunlar sadece birer robottu; tutuklama yetkisi olan konserve tenekeleriydi.

Uzun araç kuyruklarından birinde, sadece bana ait olan aracın ön sileceği parlak sarı renkli bir lazer ışığıyla kaplıydı. Ceza biletim buydu. Bunun yanındaki parkmetredeki sarı düğmeye basmazsam aracımı kullanamazdım çünkü lazer ışığı dışarısını görmeme engel olurdu. Zeki bir sistemdi. Aracınızla oradan uzaklaşmadan ve masum olduğunuzu iddia etmeden önce, suçunuzu kabul etmeniz gerekiyordu.

P harfi Parkmetreleri temsil ediyordu. Kaldırıma yanaşıp araçtan indikten sonra etrafınıza bakındığınızda, güneş enerjisiyle çalışan parkmetre size güneş enerjisiyle işleyen canlı parkmetre sesiyle, *Merhaba! Otuz dakikalığına buraya park edebilirsiniz. Faturanızı doğrudan hesabınıza yolluyorum. Mahalleye hoş geldiniz*, derdi.

Sonra, makine plakanızın fotoğrafını çeker, her zaman para yatırmanız gereken Park Hesabınıza erişir ve hangisini seçtiyseniz, dijital faturanızı ya EvEkranı'nıza ya da İşEkranı'nıza yollardı. İşlem bu kadardı ama geç kaldığınız takdirde, parkmetre ön sileceğinizi Ceza'yı kabul etmeden aracınıza atlayıp gitmenizi imkânsız kılacak şekilde lazer ışığıyla kaplardı.

Ben de o durumdaydım, arabanın ön tarafında geliş tarihimi ve saatimi gösteren kocaman bir ruhsat ve Merkezi Güç'ün gösterişli sembolü olmasına rağmen aracım kilitlenmişti.

Park cezası almıştım, yine. Paranoyak bir tip olsaydım, neredeyse şunu düşünmeye başlayacaktım... Sahi neye inanmaya başlayacaktım?

Kollarımı TenekePolis'e sallayıp ruhsatımı işaret ettim. Teneke omuzlarını silkti. Kanun Hizmetleri'ndekiler gülüyorlardı, işlerin ve polislerin kafalarının karışması sık sık yaşanıyordu ve can sıkıcıydı ama bir sorun değildi... Benim sorunumsa bunun benim için büyük bir soruna dönüşmeye başlamış olmasıydı.

Her şeyi yapabilen telefonum Omni'yi çıkardım ve telefon otomatik olarak Otopark Bürosu Çağrı Merkezi'ni aradı. Ekranda

sarı saç pikselleri oluştu ve anlayışlı bir yüz belirdi. "ŞU SORUNDAN DOLAYI..." Kadının devam etmesine fırsat vermeden telefonu kapattım.

Ş harfi, ŞU SORUNDAN dolayı anlamına geliyordu. Bir kişi ne zaman bir şeyden şikâyet etmek üzere çağrı merkezini arasa, anlayışlı bir insan, daha doğrusu insanlardan daha anlayışlı olmak üzere programlandıkları için anlayışlı bir robot yanıt verirdi. Her neyse, bu anlayışlı robot, "Şu sorundan dolayı..." derdi ve böylece çok kişi aradığı, çok fazla talep olduğu, personel yetersizliği, zorluklar, sistem çökmesi, beklenmedik fırtınalar, ofislerde çok az sayıda yeşil adam kalıyor olması yüzünden, en azından bu hayatınızda kimsenin sizinle konuşmayacağını anlardınız.

Kahretsin. Kahretsin. Kahretsin. K harfi de "Kahretsin" anlamına geliyordu.

Bu yüksek teknoloji, yüksek stres ve yüksek karmaşa dolu hayatta Ç harfi Çiftlik anlamına geliyordu. Benim çiftliğim. Yirmi hektarlık otlak ve ekilebilir araziden oluşan, bir hafıza gibi ortasından nehir geçen bir yerdi. Bu nehre girdiğinizde, her şeyi hatırlardınız. Hatırlamadıklarınızı da uydururdunuz.

Çiftliğim türünün son örneğiydi, tıpkı herkesin unuttuğu çok eski bir atası gibiydi. Burası bir biyo-kubbe dünyasıydı, gizli ve mühürlüydü: Bir başka zamandan yollanmış şişe içinde bir mesajdı.

Arazi derin bir kil topraktan oluşuyordu ve büyükbaş hayvanlar otlamaya çıktıklarında, zeminde çukurlar açıyorlardı. Bu çukurlar suyla doluyor, sonra buz tutuyordu ve kuşlar su içmek için buzları deliyorlardı. Tarlaların etrafını çevreleyen ormanlık alan dalları kuşlarla dolu sık ağaçlarla doluydu. Geceleri, ormanın üstündeki gökyüzü kuşların kanatlarıyla kaplanıp karanlığa boğulurdu.

Kaba çitler, engebeli zemin, öbek öbek ot, sığırların gittiği otlaktaki minik mavi menekşeler, saban izleriyle kaplı toprağı

tavşanların böldüğü kırmızı bir denize dönüştüren gelincikler. Gözün hareket eden ve toprağa dalan her şeyi izleyebildiği mesafe, el değmemiş çalılıkların ve çim şeritlerinin tamamını dolduran yaşam. Toprağın altına açılmış oyuklar, tüneller, yuvalar, ağaç kovukları, eşekarısı topları, su sıçanlarının açtığı delikler, su samurlarının çalı çırpıları, kurbağaların taşları, farelerin delik deşik ettiği kuru taş kaplama duvarlar, porsuk setleri, köstebek tepeleri, tilki inleri, tavşan ağılları, yazları ırmak kenarında hızla koşturan kahverengi kakımlar, kışları erminler. Sazlıkların arasına gizlenen alabalıklar. Nehir yatağında uyuklayan sazan balıkları. Ak zambakları andıran yusufçuk böcekleri. Parlak mavi kanatlı bir iskele kuşu. Kurbağaların sabırlı bir masalın parçası olmayı bekledikleri vadinin dibine akan yeşil suyun oluşturduğu beyaz köpüklerin altına dalan yeşil başlı bir ördek ve beyaz bir kuğu.

Burada sihirli bir değnek yok. Solo'yu beş dakika içinde oradan çekmezsem, sarı ışık turuncuya, turuncu da kırmızıya dönüşecek ama gün batımında güneşin renk değiştirmesi gibi bir şey olmayacak ve para cezası daha da artacak. Düğmeye bas, Billie. Lanet olasıca düğmeye bas. B harfi de Billie, lanet olasıca düğmeye basması gereken Billie'yi temsil ediyor.

TEŞEKKÜR EDERİM! Gitmeye hazırsınız, dedi parkmetre.

Yeni mavi gezegende parkmetreler olmayacak. Bu bile oraya yapılacak olan yolculuğa değer.

Bugün, kocasının okullu kızların peşinden koşmasını engellemek için genetik olarak on iki yaşına dönmek isteyen bir kadınla bir randevum var. Bunu yapmak mümkün ama yasal değil. Kadın davasını İnsan Hakları Mahkemesi'ne taşımak istiyor. Çoktan bir psikiyatrla ve Genetik alanında uzman bir Danışmanla görüşmüş. Şimdi, sıra benimle kadın kadına yapacağı görüşmeye geldi çünkü Geliştirme her zamanki gibi Sorunlarınız Olduğunda Sizi Dinlemek için Yanınızdadır.

Gitmem gereken adresin koordinatlarını girdim ve Solo İş Yolu'nda ilerlemeye başladı. Trafiğin sıkışık olduğu bir saatti ve bunun bedelini kilometre kilometre ödedim. İş Yolu'nda kimse ücret ödemez ama zaten kimse ilerleyemez.

Mavi Gezegen'in ilk fotoğrafları binaların akıllı cephelerinde belirmeye başlamıştı. Sanki fotoğrafların içinden geçecekmiş gibiydik. Tertemiz, baklava biçimli bir elmas gibiydi ve yakın plan çekimler kilometrelerce devam eden bomboş güzelliği gözler önüne seriyordu. Otoyoldaki herkes bunu izliyordu. Önemli değildi: Manyetik tepki bir başkasına çarpmak üzere olan herkesi durdururdu. Şeritlerimizde kalacak ve günün birinde oraya gidecektik. Evet, günün birinde oraya, mavi gezegene, gümüş rengi yıldızlara gideceğiz.

Solo'dan bip sesleri gelmeye başladı. Ses Anonsu bana sağa sapmamı söyledi ve yolun köşesindeki duvar ekranda bir zil resmi belirdi. Belle Vue Yolu burası olmalıydı. Etimoloji, Devlet tarafından onaylanmış kitlesel cehaletin kurbanlarından biriydi. Pardon, daha entegre, daha kullanıcı dostu günlük bilgi ve iletişim sistemlerine doğru atılan bir adımdı. (Ses ve resimlere evet, yazılı sözcüklere hayır).

Sağa saparken, aracımı doğruca bir YolRobotu'nun üstüne sürdüm.

YolRobotları: Doğrudan eskiden Trafik Polisi denen düşük ücretli Devlet Görevlilerinin yerini almış olan robotlar. Herkesin bildiği gibi, bunlar insan değildi ve bu görev için birilerini işe almak yerine inşa etmek çok daha mantıklıydı; bu yüzden, bunu yapabileceğimiz teknoloji ortaya çıktığı anda bu robotları üretmiştik.

YolRobotu yaklaşmamı işaret etti ve kendine has bir çöp bidonunun içinde mahsur kalmış bir eşek arısı vızıltısını andıran sentezlenmiş sesiyle sorusunu sordu. YolRobotlarının sesinin böyle olması gerekmiyordu ama öyleydi: Neden bir ana otoyoldaki işlek bir sapakta tereddüt etmiştim?

Ona yol tabelasını görmek için beklediğimi söyledim. Çenesinin bir uzantısı olan telsizine bir şeyler söyledi. Bir de baktım ki birkaç tane Fiyaka aynalarla arabanın yan alt kısmını kontrol ediyor.

Fiyakalar: Atık su borularına sığan ve döşeme altı ısıtma tesisatlarını tamir eden sinir bozucu minik mikro-Robotlar. Çoğu insanın yerden bir şeyler almaları gerekir ya da ayaklarına masaj yaptırmak isteyebilirler diye arabalarında birkaç tane Fiyaka bulundururdu. Bu robotların kişiliği yoktu ve köşelerinde hareketli antenler olan tekerli kutulara benzerlerdi. Hareketli bir hayatı olan meşgul kişiler için tasarlanmışlardı; yani, hepimiz için çünkü hareketsiz durmak bir önceki yüzyılda kalmış, demode olmuştu.

"Sorun nedir?" diye sordum robota ama yanıt vermedi çünkü YolRobotlarının konuşma becerisi çok kısıtlıdır.

Paranoyaya kapılmamalıydım. Robotlar Tekno Şehir'de tipik bir yoldaki tipik bir olaydı çünkü Tekno Şehir, Merkezi Güç'ün yirmi iki jeo-şehrindeki bütün robotların tasarlandığı ve üretildiği yerdi. Dolayısıyla, doğal olarak ya da pek doğal olmayarak bir sürü robotumuz vardı.

R harfi Robotları temsil eder.

Ev işlerini yapan MutfakYardımcıları, ayak işlerine yolladığımız ya da çocuklarımızla futbol oynayan Uçan Ayaklar vardı. GarajYardımcıları, İngiliz anahtarı kullanmada becerikli olan o iri yarı, kıllı robotlardı. Bir de geçici olarak partneri olmayan kişiler için El-At denen robotlar vardı.

Mükemmeliyet tanımınıza bağlı olarak mükemmel evcil hayvanlar olan Robo-pençeler vardı. Yeni bir yeri ziyaret edeceğiniz zaman ve birisinin sizi gezdirmesi gerektiğinde, bu iş için kullanılan TurRobotları vardı. En alt kategoride tüm vakitlerini dizlerinin üstünde temizlik yaparak geçirdikleri için ayakları olmayan AlçakRobotlar vardı. Bir de YolRobotlarımız vardı. Evet.

Karşılaştığım YolRobotu aracımı inceledikten sonra bir İhlal Cezası yazdı. Suçumun ne olduğunu bilmiyordum ama bir YolRobotuyla tartışmanın anlamsız olduğunu biliyordum. Bunu daha sonradan Bilgisayar'la görüşmem gerekecekti.

YolRobotu akıllı başlıklı bol nano parkasını arkasından sürüye sürüye uzaklaştı. Bilgileri işlemden geçiren şey bu başlıktı. Robotun geri kalanı sadece hareket eden bir metal kütlesiydi. Aslında, büyük dönüm noktasına kadar bütün robotlar öyle olmuştu.

Robo *sapiens*.

Neandertal İnsan bize ne kadar uzaksa, bir RitimRobotu da Robo *sapiens*'e o kadar uzaktı. Yok, bunu düzeltmem gerek çünkü bizler geriliyorduk. Evet, bu doğruydu, beyinlerimize ihtiyacımız kalmadığı için beyinlerimiz ufalmaya başlamıştı. Bütün beyinler değil, sadece çoğu insanın beyni bu durumdaydı, ilerlemenin kaçınılmaz bir sonucuydu bu.

Bu arada, Robo *sapiens* de evrim geçiriyor ve gelişiyordu.

Bunlar insana benzeyen ve insan gibi davranan, bir insan gibi evrim geçirebilen –belirli bir dereceye kadar tabii– ilk yapay yaratıklardı.

Sayıları fazla değildi ve bunları üretmek gerçekten de maliyetliydi. Kişisel zenginliğinizi sergilemek için esaslı bir parçaya sahip olmak istediğinizde, bir Robo *sapiens* alırdınız. Merkezi Güç Başkanı'nın Kişisel Asistanı ve Koruması olarak çalışan iki robotu vardı. Bu robotlar her şeyi hatırlayabiliyorlardı –yüzleri, bilgileri, rakamları ve konuşmaları– ve bağ da kurabiliyorlardı. Bunlar noktaları birleştiren robotlardı. Tavsiye istediğinizde, bunu yapabiliyorlardı: Durumla ilgili olarak bilinen tüm bilgilere dayalı tarafsız tavsiyeler verebiliyorlardı.

İki yıl önce bu vakitlerde ne yaptığınızı soracak olsanız, bunu söyleyebiliyorlardı. Karınızın ilk G partisinde ne yediğini soracak olsanız, menüyü size ezbere söyleyebilirlerdi. Ama kalpleri yoktu.

*

Kalpsiz. Dünya güzelleri. Buna rağmen, Mavi Gezegen'e götürdükleri kadar etkileyici olan bir Robo *sapiens* görmemiştim. Özellikle bu iş için tasarlanmıştı ama o kadar güzel de olmak zorunda mıydı?

Türler arası seksin cezası ölümdü.

Sokaktaki bina numaralarına baktığımda, müşterimin de bir G partisi verdiğini fark ettim. Geçmişte, insanların yaş günleri olurdu. Bunları Merkezi Arşivler'de öğrenmiştim. Artık yaş günlerinin bir önemi yoktu, çünkü bunlar aradan geçen yıllara işaret ederlerdi ve yıllar bizim için artık eskisi gibi geçmiyordu. G günü ve yılı, genetik olarak işlem gördüğünüz tarihlerdi. Kutlanan muhteşem bir gündü.

Solo'yu evin dışındaki park alanına koydum. *Merhaba!* dedi o nefret dolu tanıdık ses. Onu duymazdan gelip Geliştirme memurlarının işle ilgili ziyaretlerde yapma hakkı olduğu gibi özel kodu girdim. *Tamamdır! Sonra görüşmek üzere!*

Sırf canım istedi diye ona bir tekme attım. Elbette, hiçbir şey olmadı.

Yirmi dokuz numaralı ev, pompayla şişirilmiş pembe balonlarla süslenmişti. Evin havalanmasını sağlayabilecek kadar çok balon vardı. Önümdeki devasa memeleri andıran balonları kenara ittim ve kapı tokmağını kaldırdım.

Kapıyı pembe renkli bir AlçakRobot açtı ve (siyah) spor ayakkabılarımı pembe renkli bir fırçayla temizledi.

Onun peşinden gidebilmek için içeride de asılı olan pembe balonların altından eğildim ve gül rengi oturma odasına girebildim. Koridorun sonunda ve zemin katta olduğu için bir oturma odası olması gerekirdi ama bir ergen odası havası verilmiş, geçmişte insanların salonlarına koyduğu porselen süsler gibi meşhur kişilerin hologramlarıyla süslenmişti. Hologram çılgınlığının

yarattığı sorun, bunları ufaltsanız bile etrafınızın film yıldızlarının ve pop idollerinin cüce boyutlu replikalarıyla dolu olmasıydı. Elbette, içlerinden geçebiliyordunuz ama bu bana ürkütücü geliyordu. İçerisi bir Ünlüler Müzesini andırıyordu. Bir metre yüksekliğindeki film endüstrisi devleri yüzünden zor yürüyebiliyordum. AlçakRobot bunların üstünün tozunu alabilmek için tam da doğru boydaydı. Pembe renkli bir toz bezi çıkarıp işe koyuldu.

"Meşhur insanlara bayılıyorum," dedi danışanım Bayan Mary McMurphy. "Ama tozlarının alınması gerekiyor. Hologramlar bile toz topluyor. Birçok kişi bunu bilmediği için alerjik durumlar yaşıyor. Anlarsınız ya, hologramların üstündeki toz yüzünden."

Hiç şüphesiz, meşhur kişiler baskı altındaydı. Artık hepimiz genç ve güzel olduğumuz için, nasıl bizden bir adım ileride olacaklardı? Birçoğu mikro ameliyatlar oluyordu. Memeleri plaj topları gibi şişiyor ve penisleri plaj şemsiyeleri gibi inip kalkıyordu. Daha uzun boylu olabilmeleri için cerrahi yöntemlerle geriliyorlardı ve steroidler kaslarının büyümesini sağlayıp onları yıldız-tanrılara dönüştürüyordu. Vücutlarının parçaları biyolojik yöntemlerle geliştiriliyordu, saçları renklerini kıyafetlerine göre değiştirebiliyordu. Bunlar bilimin ve paranın satın alabileceği şeylerdi.

"Ona benzemek istiyorum," dedi Bayan McMurphy.

"Kime?"

"Küçük Senyorita'ya."

Küçük Senyorita şöhretini yitirmemek için İşlem'den geçmiş olan on iki yaşındaki bir pop yıldızıydı. Yetişkin olmadığı için meşhur olduğundan, büyümenin bir anlamı olmadığına karar vermişti. Doğal olarak, hiçbir yeteneği olmadığı için elinden geldiğince uzun süre anı yaşamak istiyordu.

Annesi ve babası onu destekliyorlardı. Erkek arkadaşı ona bayıldığını söylemişti.

"Kocam Küçük Senyorita'ya bayılıyor. O, olmak istiyorum."

"Hayatınızın sonuna dek o olmak istediğinizden emin misiniz?"

"Memnun kalmazsam sonra değişebilirim."

Evet ve hayır. Genetik geri alma işleminin vücut üstünde garip etkileri oluyordu. En son yapıldığında, geri alma işlemi zapt edilememişti ve kız bir seksen boyunda altı aylık bir bebek olana dek giderek gençleşmişti.

İşlem basitti. Doğal olarak yaşlanmak için işlemin geri alınması oldukça basitti ama bu sadece tıbbi araştırmalar için yapılırdı. Bunu Bayan McMurphy'ye açıklamaya çalışıyordum ama hiçbir yere varamıyordum.

"Kocam kızlardan hoşlanıyor."

"Yasal seks yaşı on dört," dedim.

"Ama herkes daha da küçükken yapıyor. Bunu biliyorsunuz!"

"Kocanız reşit olmayan kişilerle evde seks yapıyor mu?"

"Yoo, hayır, bunun için her zaman dışarı çıkar. Ama onu kaybetmek istemiyorum."

"Neden?"

Bu soruya şaşırmış gibiydi. Lokum rengi minderlerinin arasında huzursuzca kıpırdandı ama sonra üstündeki pembe renkli okul üniformasının eteğini biraz daha yukarı çekti. Biraz daha yukarı çekerse, boynundaki bir fular ya da belki bir saç bandı gibi gözükebilirdi.

"Küçük bir kıza dönüşerek onun reşit olmayan kızlarla seks yapmasını engelleyebileceğinizi mi düşünüyorsunuz?"

"Biliyor musunuz, amacım bu değil. Evde yapmadığı sürece, ne isterse yapabilir." Kadın kocasından bir çoban köpeğiymiş gibi söz ediyordu. "Arada sırada eve gelip benimle de seks yaparsa sorun yok." Adam bir çoban köpeğiydi. "Artık seks yapmıyoruz. Bunun için fazla yaşlı olduğumu söylüyor."

Bir çift MutfakYardımcısı kalkıp pembe renkli lastik eldiven şekli aldı ve köpüklü bir sıvıyla dolu iki uzun bardakla oturma odasına girdi.

"Nitrojen Ginseng üstüne yemin ederim," dedi danışanım.

Bayan McMurphy içecekleri alıp iştahla içerken, onu biraz daha yakından inceleme fırsatı buldum.

Sanırım, yirmi dört yaşında kalacak şekilde İşlem geçirmişti. Gerçi herkes genç ve güzel değildi; erkeklerin çoğu henüz çocuk yaştaki kızların peşinden koşardı. Her şeyin aynı olduğu bir dünyada farklı bir şey arıyorlardı.

"Kocanızla da görüşmem gerek," dedim.

"Burada değil."

"Ama burada olması gerek. Resmi bir görüşme bu. Şu anda nerede?"

"Peccadillo'da."

En azından, yanakları kızardı... Yok, belki de kıyafetinin, minderlerin ve duvar kâğıdının rengine uyduğu için pembeleşmişti yanakları. Çocukça, kurnaz, ergenlik öncesi döneme ait bir kendini beğendirme çabasıydı. Kalmamın bir anlamı yoktu. Eşyalarımı toparlayıp gitmek üzere ayağa kalktım. Havada süzülen MutfakYardımcıları parmaklarını birleştirip sessizce saksıdaki bir bitkinin tepesine yerleştiler. AlçakRobot kapıya doğru ilerledi.

"Mavi Gezegen konusunda heyecanlı mısınız?" diye sordum Bayan McMurphy'ye, konuşmayı sonlandırmak için.

Tereddütlü bir ifadeyle gülümsedi. "Evet, elbette, harika bir fikir. Bir tatil kazanabilmek için bir yıldız yarışmasına katılacağım. Kumsallar çok güzel gözüküyor."

Dışarıda Solo'mun sileceği sarı bir ışıkla kaplanmış yanıp sönüyordu. Ne? Çılgınlıktı bu. Bütün salak parkmetreler çıldırmış mıydı? Çağrı merkezindeki sarışın pikselli robotu aramadım bile. Manfred'i aradım. Sesi şüpheli geliyordu.

"Raporun için gereken bütün bilgileri aldın mı?"

"Kocayı bulmam gerek. Peccadillo'daymış."

"Oraya mesai saatlerinde gidemezsin."

"O zaman raporumu yazamam. Kocasıyla konuşmam gerek."

"Bu işi halletmemiz gerek, Billie. Medya onunla röportaj yapmak isteyecek ve haber duyulmadan önce notlarına ihtiyaç duyacaklar. İnsan Hakları, Mavi Gezegen'den Sonraki Büyük Olay olacak."

"Bin yıldır hayalini kurduğumuz yeni bir dünyayla ilgili haberlerden çok sıkıldığımızda, seks öykülerine geri döneceğimizi mi söylüyorsun?"

"Hep çok kötümsersin!"

"Affedersin, haklısın. Burada, Lolita Gezegeni'nde her şey muhteşem olacak. Neden başka bir yere gidelim ki?"

"Ahlâk dersi vermek sana düşmez."

"O hâlde, Peccadillo'ya gidiyor muyum?"

"Evet."

"Park iznimi ayarlayacak mısın?"

"Evet."

İkimiz de telefonu ilk kapatan kişi olabilmek için aynı anda kapattık. Kendime yeni bir iş bulma vakti gelmişti. AlçakRobotları cilalama işi bile bundan daha iyi olurdu. Bir YolRobotu olarak çalışmak bile bundan daha iyi olurdu.

Peccadillo'da park alanları özel olduğu için yeraltına indim, anahtarlarımı Güvenliğe bıraktım ve asansöre binip Üyeler Katı'na çıktım. Bir kambur eğilip selam verdikten sonra beni içeri aldı.

Barda birkaç şeffaf içki servisi yapıyordu.

Şeffaflar içleri görünen insanlardı. Onları becerdiğinizde, kendinizi bunu yaparken izleyebiliyordunuz. İçe dönük kişiler için pornografiydi.

Peccadillo bir sapıklar barıydı ve artık hepimiz sapıktık. Yani, herkesi genç ve güzel yapmak, hepimizin seksten fazlasıyla sıkılmasına neden olmuştu. Erkeklerin hepsi balina gibiydi. Kadınların vücutlarının alt kısmı istiridyeler gibi sımsıkı kapalı, üst kısımları can simitleri gibi şişkindi. Çeneler kare biçimliydi, tenler bronzdu, kaslar sıkıydı ve bunlar kimseyi etkilemiyordu. Global bir krizdi. En azından, Merkezi Güç şehirlerinde bir krizdi. Doğu Halifeliği Genetik İşlem'i yasaklamıştı, Sino-Mosco Paktı da tüm vatandaşlarına değil, iktidar partisinin üyelerine ve onların tuttuğu kişilere İşlem izni veriyordu. Böylece, liderler yıldız tanrılar

gibi gözükürken, geriye kalanlar bok küreyicilerine benziyordu. Asla bir demokrasi olduklarını iddia etmemişlerdi.

Merkezi Güç bir demokrasiydi. Bizden daha iyi gözüken zenginler ve meşhur kişiler dışında, hepimiz birbirimize benziyorduk. Bir demokraside böyle olmasını beklersiniz zaten.

Dolayısıyla, seksi seks artık ucubelerle ve çocuklarla ilgiliydi. Seks endüstrisinde çalışmak istiyorsanız, kozmetik açıdan şeklinizi ve boyutlarınızı değiştiriyordunuz. Dev kadınlar yine revaçtaydı. Groteskler iyi para kazanıyorlardı. On yaşın altındaki çocuklar bu işin buzağıları olarak biliniyordu.

O gün Peccadillo'da Özel Buzağı Günü olduğundan, bir çoban köpeğini andıran sarışın bir adamın omuzlarında on yaşındaki bir erkek çocukla ve kucağında on yaşındaki bir kız çocukla jakuziye doğru gittiğini gördüğüme hiç şaşırmadım. Her ikisi de Halifelik çocuklarıydı. Onları satın alıyorduk. Merkezi Güç'ün çocuklarını bu işte kullanmıyorduk çünkü (a) yasadışıydı ve (b) bizler medeni insanlardık.

Katta hızla yürürken, karşıma tek bacaklı, elmaslarla kaplı bir koltuk değneğiyle hoplayarak yürüyen devasa bir kadın çıktı. Yüzüm etkileyici memeleriyle aynı seviyedeydi. Dahası, normalde bir göğüs ucu olması gereken yerde bir ağız vardı. Memeleri ve yüzü de gülümsüyordu.

"Bir oyun arkadaşı mı arıyorsun?"

"Hayır, teşekkürler. Jakuziyi ziyaret edeceğim."

"Ha, orada vaktini boşa harcama. Orası çocuklar için. Eğlence Odası'na gel. Dört erkekle birden birlikte olabilirim; önden, arkadan, şuradan ve şuradan." Bu işe uygun meme-ağızlarına hafifçe vurdu. Yoksa bunlar ağız-memeler miydi?

"Ben bir kızım."

"Evet ama izleyebilirsin. Oğlanların işi bittiğinde, ikimiz sevişebiliriz. Hetero değilsin, değil mi?"

"Pek sayılmam."

"Gel o hâlde."

"Bak, bir çoban köpeğine benzeyen bir adamla konuşmam gerek."

"Burada mı çalışıyor? Bir Köpek Adam gördüğümü hatırlamıyorum. Tazılarıyla birlikte bir Köpek Kadın'ımız var ama."

"Hayır. Sadece bir çoban köpeğine benziyor."

"Şirinmiş. O zaman, adam bir köpeğin yapması gereken şeyi yaptıktan sonra, beni nerede bulacağını biliyorsun. Tık tık tık seslerini takip et."

Koltuk değneğini indirip uzaklaştı. Tek bacaklı olmasının nedeni seks sırasında içine daha kolay girilebilmesiydi.

Tutucu birisi miydim? Ahlâkçı mıydım? Kendimi hayatın güzelliklerinden mahrum mu ediyordum? Neden ormanda yürüyüşe çıkmak, sen bana dönene, ellerimle yüzünü tutup seni öpene dek bir şey söylememeyi istiyorum?

Senin kim olduğunu bile bilmiyorum.

Arkamdan bir ses geldi. "Kimsin sen? Ne istiyorsun?"

Önemli sorulardı bunlar. Bir an için ne yanıt vereceğimi bilemedim. Sonra, neden orada olduğumu hatırladım. "Bay McMurphy'yle görüşmek istiyordum."

"Mümkün değil. Kendisi meşgul."

Neden orada olduğumu açıkladım. Patron, güvenlik görevlisi, ya da her neyse, tamam der gibi başını salladı ve mesajımı ona ileteceğini söyledi.

"İçeri girip ona neden karısının Küçük Senyorita gibi görünmesini istediğini sor."

"Salak mısın nesin? Hepimiz karılarımızın Küçük Senyorita gibi görünmesini isteriz."

"Neden?"

"Çünkü o seksi ve bu kasaba frijit."

"Bir karın var mı?"

"Henüz yok. Doğu Halifeliği'nden bir tane alacağım. İnan ki yasal olacak ama kız dokuz yaşında ve onu İşlem'den geçireceğim."

"Çocukların İşlem'den geçmesi yasaktır. Yasalar böyle."

"Küçük Senyorita..."

"Yasal bir savaş veriyor ve kaybedecek."

"Bunu bilemezsin."

"Sen de kazanacağını bilemezsin."

"Öyle mi? Onun kazanmasını isteyen bir sürü adam var. Hem birçoğu çete üyeleri. Yargıçlar, politikacılar, aklına ne gelirse."

Ama aklıma bir şey getirmek istemiyordum.

"Bütün Medeni Haklar ve Eşit Haklar savaşları gibi, tamam mı? Bir zamanlar Siyahiler vardı. Sonra Yahudi düşmanları vardı. Karma evlilikleriniz ve homoseksüeller vardı. Hepsi yasaldı. Hiçbir sorun çıkmıyordu. Bizler sadece ön yargının ve demode yasaların kurbanlarıyız."

"Buna 'pedofili' deniyor."

"Bu da 'homoseksüel' gibi bir sözcük sadece."

"Hayır, 'homoseksüel' gibi bir sözcük değil, 'keçibeceren' gibi bir sözcük."

"Keçi ne demek?"

Bir daha denemeye karar verdim. "Çocuklar çok küçük."

"Kesinlikle değiller. Buna bayılıyorlar. Dinlesene..."

İri postalıyla Jakuzi odasının kapısını itti.

Çocukların etrafa sular sıçrattığını oyun oynadığını duyabiliyordum. Adamın yanından geçip içeri baktım. Gerçekten de etrafta koşturan, suya dalan, çeşmelerden geçip kaydıraklardan kayan çocuklar yüzünden her yer ıslanmıştı ve beton gibi ereksiyonları olan dört adam onları yakalamak için bekliyordu.

"Bay McMurphy!" diye seslendim. Dönüp çapkın bir gülümsemeyle bana baktı. Ereksiyonunu okşayarak ıslak odanın kenarına geldi. "Konu karınızla ilgili..."

"Tamam, ne istiyorsa yapsın. Onu sonuna kadar destekliyorum. Bu, onun seçimi. Kadınların kendi kararlarını verebilmesi gerektiğine inanıyorum. Ne yapmak istiyorsa, benden tam destek."

Patron, güvenlik görevlisi adam beni sert bir şekilde dışarı çıkardı ve popomu hafifçe sıktı. "Gelecek bu, tatlım."

"Hiçbir yetişkin kadının olmadığı, sadece küçük kızların olduğu bir dünya düşünebiliyor musun?"

"Beni heyecanlandırma. İş başındayım."

Tekrar şeffafların yanından geçerken, içlerinden birinin bir Campari-maden suyuyla bir parti numarası yaptığını gördüm. Kırmızı içkinin boğazından aşağı nasıl aktığını görebiliyordunuz. Demek gelecek buydu: sekiz, belki on, ama en azından on iki olacağını umduğunuz yaşlarda kalmaları için İşlem geçiren kızlar. Yoksa kızların vücutlarında yetişkin kadınların zihinlerini isteyecek ve genetik ters işlemi mi tercih edeceklerdi?

Kadınların geleceği belirsizdi. Artık insan rahminde yetiştirilmiyorduk ve seks için istenmiyorduk...

Ama erkekler her zaman olacaktı. Kadınlar ufak erkek çocuklarla ilgilenmemişlerdi. Kadınların yaklaşımı her zaman daha farklıydı. Etrafları çok yakışıklı erkeklerle çevrili olsa bile, 'onların içindeki çirkin adamı' ararlardı. Serseriler ve gangsterler, tecavüzcüler ve karılarını döven erkekler yeniden revaçtaydı. Bu erkekler muhteşem birer gülümsemeye sahip olabilirlerdi ama hepsi köpekbalığıydı.

Demek gelecek buydu. G harfi de Geleceğin sembolüydü.

Pencereden kararmakta olan havaya baktığımda, Mavi Gezegen'in lazer projeksiyonunu görebiliyordum. Bize bir yatağın tahtakurularına ihtiyaç duyduğu gibi ihtiyaç duyuyordu. "Özür dilerim," dedim beni duyamayacak olan gezegene. Keşke uzayda süzülebilse, beyaz bulutlarını güneş rüzgârlarına açsa, herhangi bir yön izlemeyen, bizim gidemeyeceğimiz ve onu asla bulamayacağımız, bir başlangıç gibi temiz olan denizin insanlığın tüm izlerini sileceği yeni bir yörünge bulsa diye düşündüm.

Telefon çaldı, Manfred arıyordu. Sesi heyecanlıydı. "Eve dönerken yeni bir elbise al. Medya sökecekleri o Robo *sapiens*'le ilgili canlı yayınlanacak bir televizyon röportajı yapmak istiyor. Röportajı sen vereceksin. İyi görünmeni istiyorum."

"İyi görünüyorum zaten, hepimiz iyi görünüyoruz."

"Saçmalama, Billie... Elbiseyi al."

Telefonu yine suratıma kapattı.

Kötü bir ilişkiden de kötüydü bu. Yine de hâlâ bir işim varken bunu yapmak zorundaydım. Böylece, Peccadillo'dan ayrılıp yürüyerek birkaç blok ötedeki şık bir giysi mağazasına gittim. Mesai saatleri içinde alışverişe gidebilmek beni memnun etmeliydi ama hiçbir konuda memnun değildim. Hatta yasadışı sayıldığı hâlde depresiftim. Depresyonda olduğunuzun ilk belirtisinde, benim, sizin ya da herhangi birisinin doktoruna görünmesi ve Geliştirme'den birisine yönlendirilmesi gerekirdi ama ben zaten Geliştirme'de çalışıyordum ve depresiftim.

Gülümsemeyi denedim, sırtımı dikleştirdim ve mis kokulu, içinde balıklarla dolu bir süs havuzunun bulunduğu leylak rengi, serin, akıllı alışveriş deneyimini yaşayacağım mağazaya iyi bir ruh hâlinde girdim.

Tozlu, kabul edilemez ayaklarım algılayıcıyı harekete geçirir geçirmez, duvarda Tasha'nın gülümseyen yüzü belirdi. En iyi bütün kadın giyim mağazalarında Tasha vardı. Klon giysilere özel ama bir yandan da kişisel bir his vermenin bir yoluydu bu. "Merhaba, Tasha," dedim, "A112."

"Merhaba, Billie, seni gördüğüme sevindim. Biraz tozlanmışsın."

"Ben de kendimi tozlanmış hissediyorum. Bana giyecek bir şey bulabilir misin? Bir elbise bulmam gerekiyor."

Numaram ona çoktan ismimi, özelliklerimi, bedenimi, daha önceden satın aldığım şeylerin bir listesini vermişti, altıma bez bağlandığından beri alışveriş geçmişimi ona iletmişti.

"Bir bakalım," dedi Tasha. "Gardırop'a gidip duvara birkaç şey yansıtayım. Beğendiklerin olursa, denemen için hemen sana yollarım."

Birkaç saniye içinde, Tasha'nın duvardaki yüzünün yerini birkaç yazlık elbise ve şeritli sandalet aldı.

"Bence bir, üç ve altı numaralar ve bunların altındaki ayakkabılar sana yakışır," dedi Tasha bir yerden, hiçbir yerden.

Elbette, haklıydı çünkü bilgisayarlar bir şeyleri eşleştirmekte ustaydı, buna insanlar ve giysileri de dahildi. Gerçi hepimiz birbirimize benziyorduk ve sadece iki beden vardı. İnce Manken ve Daha İnce Manken bedenleri, o kadar basitti.

"İM bedeninde bir ve altıyı yolluyorum," dedi Tasha, ben daha bu akıllı alışveriş deneyiminin bir parçasıymış gibi rol bile yapamadan. Önemli değildi. Seçtiği giysiler güzeldi.

Altı numara üstüme tam uydu. Her zaman harika göründüğüm için, normal bir şekilde harika gözüküyordum.

"Harika gözüküyorsun," dedi Tasha, yanında belirmiş olan bilgisayar kedisi gibi mırlayarak. "Smartie de harika göründüğünü düşünüyor."

Geriye kalan kararlarımızı veremediğimizde, mırlayarak bize yol gösteren Smartie'yi hepimiz çok severdik. Uzun zaman önce, bir pazarlama gurusu sahte hayvanların bile insanları rahat, iyi ve huzurlu hissettirdiğini keşfetmişti. Tasha ve Smartie bizi gerçekten de önemsiyorlarmış gibi hissediyorduk. Ben kimdim ki bizi önemsemediklerini iddia edecektim?

"Eskiden DİM bedeniymişsin," dedi Tasha. "Fazla kiloların-dan memnun musun?"

"Evet, memnunum," dedim.

"Ben de" dedi hemen bana uyarak. Hem sekiz bedenle on beden arasındaki fark neydi? Sadece şuydu: Hâlâ bir diyet endüstrimiz vardı.

Tasha, Smartie ve ben elbisemi hesabıma yazdırmaya karar verdik ve o ay Vahşi Doğadaki Maymunlar konulu Ayın Bağışı'na gönüllü olarak bir bağış yaptım.

"Artık Vahşi Doğa yok," dedim.

"Çok haklısın," dedi Tasha. "Para bir Vahşi Doğa alanı yaratıp Maymunları oraya yerleştirmek için kullanılacak."

Paranın nereye gittiğini bilmiyordum ama herkes bağış yapmayı severdi. Bir şeyleri önemsediğimizi gösterirdi.

"Senin için yapabileceğim başka bir şey var mı?" diye sordu Tasha.

"Ruj?"

"Benden olsun. Büyük bir zevkle. Kapıdaki sepetin içine atarım. Hoşça kal, Billie. Yakında görüşmek üzere!"

Tasha kayboldu ve geriye tüylerini yalayan Smartie kaldı. Kapıya vardığımda, elbisem paketlenip hazırlanmış bir şekilde Çıkış sepetine düştü. En üstte bir torbada rujum da duruyordu. Tasha çok düşünceliydi. Tıpkı bir arkadaş gibi. Öyle sayılabilirdi sanırım.

Solo'yu almak için otoparka geri gittim. Bilin bakalım ne olmuştu? Silecek sarı bir ışıkla kaplıydı. Üstünde çıldırmış bir eşek arısı gibi siyah bir kod numarası yanıp sönüyordu. Orada parkmetre olmadığından, gidebilmem için bu kodu telefonuma girmem gerekiyordu. Yasadışı bir şey yaparken KDKS'ye yakalandığınızda böyle olurdu. Ama orası yasadışı park alanlarının olduğu bir yer değildi.

Özel park iznim vardı.

Artık haklı olarak paranoya hissetmeye başlamıştım. Gerçi görmek mümkün değildi ama etrafıma bakınıp kameraların nerede olduğunu görmeye çalıştım. İzleniyordum ama bu garip bir şey değildi. Hayat böyleydi. Hepimiz buna alışmıştık. Esas garip olan, izlendiğimi hissediyor olmamdı. Gözetleniyordum. Gözlemleniyordum. Ama orada kimse yoktu.

Bir an için o kasvetli ve boş yeraltı otoparkında durdum. İnsandım. Otuz yaşındaydım. Yalnızdım.

Kodu telefonuma girdim ve ofise doğru yola koyuldum.

Radyoda konuşulan tek şey yeni mavi gezegendi.

Hayatın boyunca yakınlardan su sesi gelen, kıvrılıp uyuyabileceğin sığınacak bir liman bulabileceğini hayal ettin. Aklını orayı bulmaya taktın, eski haritalar aldın ve gezginlerin öykülerini dinledin çünkü hazinenin gerçekten de orada olduğuna inandın.

Maviyi hayal ediyor ama kırmızıyı görüyordum. İki noktalı kırmızı örümcekler, karıncalar, insanı kaşındıran ve ısıran şeyler gibi kırmızı bir toz fırtınası başlamak üzereydi. Kimse kırmızı tozların nereden geldiğini bilmiyordu ama hava filtreleme sistemlerini tıkıyordu ve iki yıl önce başladığı için yanımızda oksijen maskeleri taşımamız gerekiyordu. Bu seferki çabucak geçebilirdi de geçmeyebilirdi de.

Solo'daki havalandırma deliklerini kapatıp içeriye basınçlı hava vermek için düğmeye basarken, radyoda yirmi beş Bilinmeyen'in tutuklandığıyla ilgili bir haber duydum. Ne diyorlardı? "Bir uzay yerleşkesinde Mavi Gezegen'e yapılan bir sonraki misyonu sabote etme girişimi hazırlığı yaparken yakalandılar. Hepsi kimliği kapalı X-Vatlar."

K harfi kimliği temsil ederdi. Çok eskiden, hükümetler belgeleri imha edebiliyor, pasaportunuzu geçersiz kılabiliyorlardı. Sonra, hesaplarınızı dondurmayı ve paranızı çalmayı öğrenmişlerdi. Artık nakit paramız değil, sadece kredi hesaplarımız olduğundan, bunlara erişim engellenebiliyordu ama esas önlem Kimlik Kapanması'ydı. Basit bir şekilde söylemek gerekirse, artık var olmuyordunuz. Bir X-Vat, yani Eski vatandaş oluyordunuz. Var olduğunuza dair hiçbir kayıt kalmıyordu. Seyahat edemiyor, hiçbir şey satın alamıyor, hiçbir şey için kayıt olamıyor ve kendinizi savunamıyordunuz. Eski isminizi kullanamıyordunuz. Hapisten çıkmayı başarırsanız, çıktığınızda hayat boyu bir Bilinmeyen olarak mikro-etiketleniyordunuz. Bazen onları sokakları temizlerken, etiketleri on beş dakikalık aralıklarla yanıp sönerken, bizleri Tanrı'dan da yakından izleyen uydu sistemiyle kontrol edilirken ve kayıt altına alınırken görüyordunuz.

Yirmi beş Bilinmeyen. Resmi açıklama Direniş'in çökertildiğiydi. Merkezi Güç'e karşı hiçbir Direniş yoktu. Zaten bu yüzden okuyabilmek bana faydalı geliyordu, satır aralarını okumak anlamına gelse de.

İleride beni Tekno Şehir'e geri götürecek olan kocaman çift lazer kemerler vardı. O altın rengi devasa M harflerinin kilometrelerce devam ettiğini, göğün altında parıldadıklarını ve hava durumuna adapte olduklarını görebiliyordunuz.

Bazen güvenlik nedenleriyle, başkente girmek isteyenlerin yüksek, katedrali andıran kubbeli kemerlerin orada uzun kuyruklar oluşturduğunu görürdünüz.

Ama o gün herkes hızla kemerlerin altın rengi kollarından şehrimize, hayatlarımıza ve hiç durmadan toplanan ve yansıtılan bir bilgi ırmağı olan dünyamıza doğru ilerliyordu.

O, tüm Devletler; bense tüm Prensler. Başka hiçbir şeyin önemi yok...

Gömleği kusursuz bir şekilde göğüs kaslarını ortaya çıkaracak şekilde dikilmiş olan Manfred beni bekliyordu. "Tebrikler, Billie. Şanslı günündesin. Bir Dakikalık Program için derinlemesine bir röportajla özel bir programa çıkacaksın."

"Derinlemesine mi? Bir Dakika için mi? Burada bir çelişki sezmiyor musun, Manfred?"

"Bu işi zorlaştırma, Billie. Yapman gereken tek şey Robo *sapiens*'le bir röportaj yapmak ve yayından sonra bir Yükleme yazman."

"Ama bu benim değil, Medya'nın işi."

"Billie, bir Kariyer Ânı'yla karşı karşıyasın. Şikâyet etmeyi kes ve bu fırsatı kullan."

"Neden ben?"

"Robo *sapiens*'in fikriydi. Bu sabahki sunumda çok etkileyici olduğunu düşünmüş. Bunu onun Son İsteği olarak gör. Onun için çok önemli kişisel bir an. Şu anda verilerini boşaltıyorlar."

Manfred koridora çıkıp yürümeye başladı. Acaba ilerlemeler neden koridorla ilgili hiçbir şey yapmamıştı? Koridorla hep aynıydı; ölü halılar, yüzsüz kapılar, boş resimler, su soğutucusu, çikolata makinesi, tuvalet tabelaları ve asansörler.

Serbest koridor çok geçmeden bir parolalı koridora dönüştü. Biyometrik algılayıcılar Manfred'i algıladı ve kapılar açıldı.

Duvarlara dayanmış nöbet tutmakta olan nöbetçiler Manfred'i görünce silkindiler. Parlak beyaz bir odaya girdik. Odanın ortasında yüzünü çevreleyen koyu renkli saçlarıyla Robo *sapiens* oturuyordu. Kolu çıplaktı ve kablolar bağlanmıştı. Kan veriyormuş gibi gözüküyordu. Sanırım, bir bakıma veriyordu; muhafaza ettiği veriler onu canlı tutan kandı ve veriler olmadığında, artık var olmuyordu.

"Özür dilerim, tokalaşamıyorum." Bana bakıp gülümsedi.

"Billie, bu Spike... Kendi yaşam süresinde bir efsane oldu. Spike, bu da Billie Crusoe. İsteğin üzerine son röportajın için geldi." Manfred üç laboratuvar teknisyenine döndü ve kısaca onlarla konuştu. Görevliler başlarını sallayıp dışarı çıktılar. Manfred gülümsüyordu. "Kamera kayıt etmeye ayarlı. Kısa bir röportaj olsun. Sonra düzenleriz. Billie, elbiseyi aldın mı? Giysene! İşin bittiğinde bana haber ver. Çıkışını benim onaylamam gerekiyor."

"Hapse mi girdim?"

"Neşeli ve canlı bir röportaj olsun, tamam mı?"

Kanatlı kapılardan geçip gitti. Yalnız kalmıştık.

Spike bir şey demeden bana baktı. Veri çipi implantımı okuduğunu biliyordum. Benimle ilgili her şey bileğimin biraz üstündeki çipte depolanıyordu.

"Verilerini okuyamıyorum," dedi düşüncelerimi okumuş gibi. "Verilerimi boşaltırken, o işlev pasif durumda oluyor."

"Verileri boşaltman ne kadar sürecek?"

"Sorular dahil birkaç saat. Sonra, işim bitecek."

"Özel olarak uzay misyonu için yaratılmıştın, değil mi?"

Evet anlamında başını sallayıp gülümsedi. İnanılmaz derecede güzeldi. Blucinimi çıkarmaya başlayıp sutyenim ve külotumla kaldığımda bakışlarını üstümde hissettim. Neden bir robotun önünde soyunmak beni utandırmıştı? Küçük bir kız gibi elbiseyi başımdan geçirip giydim, saçlarımı çözdüm ve yerime geçtim. Yarattığı etkinin farkındaymış gibi hafifçe gülümsüyordu.

Sakinleşmek ve kontrol bendeymiş gibi görünebilmek için, sorunu ters bir açıdan ele almaya karar verdim. "Spike, sen bir robotsun ama neden bu kadar güzel bir robotsun? Dünyanın en sofistike makinesinin bir film yıldızı gibi görünmesi gerekli miydi?"

Basit bir yanıt verdi: "Misyondaki gençler için böyle görünmemin iyi olacağını düşündüler."

Bunun ne anlama geldiğini düşündüm. Bir savaş zamanı poster kızı gibi miydi? Canlı bir antidepresan mıydı? Gerçek güzelliktir, güzellik de gerçektir türü bir fikir miydi? "İyi derken? Cinsel hizmetlerden söz etmiyorsun herhalde."

"Üç yıl uzayda başka ne yapılabilir ki?"

"Ama türler arası seks yasadışıdır."

"Başka bir gezegende değil. Uzayda da değil."

"Ama sen aynı zamanda ekibin en gelişmiş üyesiydin."

"Yine de bir kadınım."

Birden, odada Manfred'in sesi yankılandı. "Halka açık bir yayın için uygun materyal değil bu."

Su almak için kalktım ve Spike'ın yanından geçerken beni ancak duyabileceği kadar alçak sesle, "Ona giden sesi kapatabilir miyiz?" diye sordum.

Suyumu alıp yerime döndüğümde, bana bakmadan fısıldadı. "Kırmızı panel mavi yayın."

Dediğini yaptım.

"Kamera hâlâ kayıtta."

"Ama yaptığım şey kaydı da durdurur."

"Demek üç yıl boyunca astronotlarla seks yaptın?"

"Evet. Üç silikon astarlı vajina eskittim."

Bir yerden uzaydaki bir dinozor kükremiş gibi bir ses geldi. Belli ki kayıt durmamıştı. "Affedersin, Manfred!" diye seslendim. "Bunun en çok izlenen saatte yayınlanacak bir aile programı olduğunu biliyorum."

Sesim Manfred'i yatıştırırken, duygularım karmakarışık olmuştu. Bu kadın adına öfkelenmek istiyordum ama o bir kadın değil, bir robottu. Hem uzaya birkaç seks kölesi yerine bir robotu yollamaları daha iyi değil miydi?

Yine de... Robo *sapiens* insan olmayabilirdi ama maymunlardan daha yakın bir akraba hâline gelebilirlerdi.

"İnsanlar maymunlarla genetik materyallerinin yüzde doksan yedisini paylaşır," dedi Spike, "ama akrabalık hissetmezler."

"Robotlarla akrabalık hissediyor muyuz?"

"Zamanla aramızdaki farklar azaldıkça hissedeceksiniz."

Bu yanıtın geniş çıkarımlarının Derinlemesine Bir Dakikalık Özel Programa uygun olmamasını göz ardı etmeye karar verdim. Kayıt düğmesine basıp gülümseyerek Spike'a döndüm. "Birçok kişinin merak ettiği bir soruyu soracağım," dedim. Aslında, birçok kişinin uzayda robot seksiyle daha fazla ilgileneceğini biliyordum. "Verilerin şu anda olduğu gibi transfer edilebiliyorsa, seni inşa etmek bu kadar maliyetli olduğu hâlde seni neden parçalamak zorundayız?"

"Bu soruya yanıt verme iznim yok," dedi kusursuz bir robot kontrolüyle. Sonra, hafifçe öne eğilip elimi tuttu. "Çünkü unutmam mümkün değil."

"Ne? Anlamadım. Verilerini alıyoruz..."

"Ve ben bunları hatırlayabiliyorum."

"Ama bu mümkün değil... Çok yüklü, depolanmış bilgisayar verileri bunlar. Veriler indirildiğinde, sunucu, taşıyıcı ya da affedersin ama sana her ne deniyorsa, onun tamamıyla boşalması gerekir. Neden yeniden kullanılabilecek bir makine değilsin?"

"Çünkü bir makine değilim."

Gülümsediğinde, şafak vaktinin ilk ışığı gibi göründü gözüme. "Robo *sapiens* evrim geçirecek şekilde programlanır..."

"Belirli sınırlarda."

"Biz o sınırları aşmayı başardık."

Manfred kanatlı kapıları sertçe iterek içeri daldı. "Siz hanımlar artık psikodramayı bir kenara bırakıp röportaja devam eder misiniz? Bir saate kadar canlı yayına geçeceğiz." Bir köşeye oturup zarif ütülü pantolonu içinde bacak bacak üstüne attı.

Gitmeyecekti. Büyük bir ihtimalle, işimi kaybetmiştim.

Tekrar Spike'a döndüm. Sakin bir ifadeyle gözlerimin içine ve konuşmadığı hâlde konuşuyormuş gibi zihnime bakıyordu. "Kaçmama yardım eder misin?"

"Az önce seni mi duydum?" Evet anlamında başını salladı. Bu sefer, yüksek sesle, "Evet," dedim.

"Evet ne?" diye sordu Manfred sinir olmuş gibi.

"Evet, şimdi röportaja başlıyoruz."

Önüme dönüp tüm dikkatimi o yeşil renkli sıvı kristal gözlere verdim. "Bana Mavi Gezegen'den söz et. Her şeyi anlat."

Spike anlatmaya başladı. *"Bu yeni dünya bir gram ağırlığında bile değil...*

"Oraya, kutupların bir girdap oluşturduğu, buzların etrafa saçıldığı elmas mavisi renkli, nehirlerle kaplı gezegene yaklaştığımızda, hâlâ oluşmakta olan bir dünyayla karşılaştık. Bir zamanlar karbonun baskın gaz olduğuna ve sonradan metan ve son olarak sinobakterilerin müdahalesiyle oksijenin baskın gaz hâline geldiğine dair işaretler vardı. Oksijen bizim gibi hayat formlarına elverişli bir gezegen yaratır.

"Orbus gibi, Mavi Gezegen de yüksek sıra dağları ve uzaktan donmuş gözüken alanları olan kara ve deniz bölgelerinden oluşuyor. Gezegene iki gezici inceleme aracı yolladık ve önümüzdeki aylarda düzenli olarak veri yollamalarını bekliyoruz.

"Fotoğraflardan görebileceğiniz gibi, gezegende bol bol orman var. Böcek, deniz canlıları ve memelilerin olduğuna dair kanıtlar var. Orbus'ta hiç görülmemiş olan dinozorlar haricinde, gezegenimizin altmış beş milyon yıl önceki hâline çok benziyor."

"Ona gezegene ne zaman gitmeye başlayabileceğimizi sor," diye seslendi Manfred. "İnsanlarla ilgili öyküyü duymak istiyoruz."

"Bu soruyu," dedi Spike dikkatle, "yarın oraya gitmek üzere yola çıkabileceğimizi söyleyerek yanıtlayabilirim. Oksijen, su, yiyecek ve aklınıza gelebilecek her türlü diğer kaynak var."

"Bir de canavarlar var," dedim.

"Onlara canavar deme," diye bağırdı Manfred. Kusursuz saçlarının iki buklesi menekşe rengi gözlerinin üstüne düşmüştü. "İnsanları korkutmak mı istiyorsun?"

"Sen Mavi Gezegen'de yaşamak ister miydin?" diye sordum Spike'a.

"Bir sonraki keşif misyonunun bir parçası olmak isterim, evet."

"Parçalanacak olman konusunda ne düşünüyorsun? Bu da bir tür ölüm, öyle değil mi?"

"Bunu geri dönüşüm olarak düşünüyorum. Doğa bunu zaten sürekli olarak yapıyor. Doğan dünya zengin ve gösterişli ama hiçbir şey boşa gitmiyor. Kozmos'ta boşa giden tek şey insanlardan geliyor."

"Burada kesebiliriz," dedi Manfred.

Alarm çalıyordu. Kırmızı seviye kirlilik uyarısıydı bu. Bina kendi kendini kapatacak ve havalandırma sistemi içeri saf oksijen pompalayacaktı.

"O bencil, aç gözlü, bağnaz yaratıklardan nefret ediyorum," dedi Manfred kalkıp yanımıza gelerek. "Bunu bize yapmaya ne hakları var?"

"Halifelik'ten ve Pakt'tan söz ediyorsun herhalde."

"Dünyanın dengesini başka kimler bozuyor?"

"Eh, biz de ezelden beridir bunda bayağı başarılı olduk," dedim bunun yanlış yanıt olduğunu bildiğim hâlde.

"Hiç global sorumluluk diye bir şey duydun mu? Bu gezegende yaşayan herkesin gezegene iyi bakması gerek."

Yanıt vermeye tenezzül etmedim. Dünyanın geri kalanını kirleterek zengin olmuştuk ve şimdi dünyanın geri kalanı bizi kirletiyordu.

"Karbon dioksit milyon başına beş yüz elli oranında," dedi Spike. "Artık çok geç."

"Asla çok geç değildir!" dedi Manfred. "Çok geç olduğunu söylemek bir yanılgı, depresif ve bilim karşıtı bir düşünce. Dünyanın en iyi hava kalkanına sahibiz. Küresel ısınmayı yavaşlattık. Emisyonları stabil hâle getirdik. Yükselen deniz seviyelerini düşürdük, ormanları yeniden ektik, yiyecekleri sentezledik, yüzyıllardır süren zararlı ziraat uygulamalarına son verdik." Yine dik dik bana baktı. "Asit yağmurlarını nötr hâle getirdik, buzulların etrafında kalıcı soğutma sistemi var, artık petrol, benzin ya da petrol yan ürünleri kullanmıyoruz. Daha ne istiyorsun?"

"Hiçbir şey istemiyorum," dedi Spike sakin sakin. "Ben bir robotum."

"Dünyanın geri kalanındaki o kontrolden çıkmış çılgınlar neler olduğunu bir anlasalar..."

"Gezegenin dengesini bozduğumuzda, bunu ilerleme ve ekonomik büyüme adına yaptığımızı anlasalar, değil mi? Ama şimdi onlar aynı şeyi yapınca, buna bencillik ve intihar diyoruz."

"Çok zeki olduğunu sanıyorsun, değil mi?" dedi Manfred. "Ama ben gerçek dünyada yaşıyorum. Evet, bu dediklerini yaptık ve ihtiyacımız olan tüm bilimsel verileri elde ettiğimizde..."

"Çok geç olduğunda."

Manfred tıpkı bir sokak vaizine kulaklarını tıkamış gibi beni duymazdan geldi. "... tüm sorumluluğu üstlendik ve her şeyi düzeltmek için çalıştık. Bu arada, gök-tanrıya ibadet eden o geri

kafalılar ve o salak küçük çekik gözlü klonlar... Bizi engelleyenler onlar."

"Eh, ismini her zaman Mavi Gezegen'e gitmek için yazdırabilirsin, Manfred."

"Bu mümkün olana dek aradan onlarca yıl geçmesi gerek."

"Hemen gidebiliriz," dedi Spike.

Manfred kollarını bir rüzgâr türbini gibi sallamaya başladı. "Altyapıya, binalara, hizmetlere ihtiyacımız var. Farklı bir gezegende yaşayacaksam, bunu doğru dürüst yapmak isterim. Mağazalar ve hastaneler isterim. Ben bir öncü değilim. Şehir hayatını seviyorum. Şehir hayatını herkes sever. Merkezi Güç kitlesel göçün önündeki en büyük engelin altyapı kurulmasının zaman alacak olması olduğunu düşünüyor. Bataklık Çağı'na geri dönemeyiz."

"Yeteri kadar zaman olmayacak," dedi Spike. "Ya gideceksiniz ya da burada kalacaksınız."

"Affedersin ama bu dediğin bana verilen bilgilerle örtüşmüyor," dedi Manfred. Ses tonundan konunun kapandığı belliydi. Pencereye gidip kaşlarını çatarak dışarıya baktı. "Yine her yer kırmızı tozla kaplanıyor. Sahi nedir bu?"

Manfred artık bizimle ilgilenmediği için, Spike'a döndüm. "Hemen gidebiliriz derken, tam olarak neyi kastediyorsun?"

"Orbus'ta öngörülen geriye kalan yaşam süresi yaklaşık olarak elli yıl. Elbette, gezegen var olmaya devam edecek ama bizim bildiğimiz şekilde yaşamak için uygun olmayacak. Elli yıldan sonra da kısa bir süre burada kalabilir, şehirlerimizi soğutabilir ve teknolojiyi geliştirmeye devam edebiliriz ama gelecek sürdürülebilir olmayacak. Ayrıca, Mavi Gezegen'i Merkezi Güç'ün dilediği gibi geliştirmek için de vakit yok. İnsanların yeniden başlaması gerekecek."

"Neyle?"

"Tertemiz bir gezegenle ve zengin doğal kaynaklarla. Burada yaptığımız yanlışlardan dersler alarak yüksek teknoloji sahibi,

düşük etkili bir toplum geliştirmek ve her şeye yeniden farklı başlamak mümkün olabilir."

"Demek gerçekten de ikinci bir şansımız var."

"Öyle olduğunu düşünüyorum."

"İnsanlar yeniden başlamak istiyorlar mı? Hayatlarının her zamanki gibi ama günün sonunda kumsalda barbekü yaparak devam edeceğini hayal ediyorlar. Plazma binaların ve genetik İşlem'in var olduğu ama daha iyi manzaralı ve yabancıların olmadığı bir yer düşlüyorlar."

TEHLİKE GEÇTİ alarmı çalarken, laboratuvar teknisyenleri içeri geri girdi ve Manfred gitmemi işaret etti.

"Buradaki işiniz ne zaman bitecek?" diye sordu ekranlarının başına oturan adamlara.

"Üç ya da dört saat. Sonra, onu boşaltacağız. Devrelerinin ölmesi bütün gece sürebilir. Sabahleyin onu parçalamaları için yollayacağız."

Spike bunları dinlerken, ifadesi değişmedi. Sözüm ona sergileyebileceği duyguları yoktu.

"Tamam," dedi Manfred. "İnsanlara gösterilecek olan kısım için son birkaç anını filme çekmek isteyebiliriz."

"Sonra gelirim," dedim.

"Hayır, gelmeyeceksin," dedi Manfred. "Burada işin bitti."

Birden, kıpırdamadan durdu ve Merkezi Komuta'dan gelen talimatları İç Sesi'nde dinledi. Elini duvardaki Duvarlar Arası Televizyon'a çevirip açtı. Yüzünde heyecanlı bir ifade belirdi. "Geri Sayım Yarışması Kazananlarını açıklıyorlar!"

"Ne kazananları? Ne yarışması?" dedim.

Manfred yemek istemediği önceden paketlenmiş bir sandviçmişim gibi bana baktı. "Billie... Gerçek hayattan hep bu kadar kopuk musun yoksa seni yanlış mı değerlendiriyorum?"

"Manfred, bütün günümü dışarıda pedofililerle ve parkmetrelerle uğraşarak geçirdim. Gerçek hayat için vaktim yok. Bana neler olduğunu söylesene!"

Spike öne atıldı. "FAZLA-*Hayat*, Mazi Gezegen'e meşhur kişilerle bir tanıtım gezisine sponsorluk ediyor."

Kırmızı halı, dönen ışıklar, büyük bir bando ve izleyicilere Mavi Gezegen şeklinde şişirilmiş plaj topları fırlatan bikinili kızlar. Martin Moody salonun ortasındaki haç biçimli ışıklandırılmış sıradan aşağı yürüdü. İzleyiciler çıldırdı. Moody Medya herkes tarafından tanınıyordu.

"Ne kadar muhteşem bir performans!" dedi Manfred. "Çok gerçekçi!"

Martin Moody bir politikacı gibi ellerini kaldırdı.

İki soru vardı... DAVUL EFEKTİ.

Verilmesi gereken iki yanıt vardı... DAVUL EFEKTİ.

YENİ GEZEGENİN İSMİ NEDİR?

YENİ GEZEGENİN AĞIRLIĞI NE KADAR?

ANONS: Mavi Gezegen'den SİZ sorumlu olsaydınız, ilk olarak ne yapardınız? Bize söyleyin ve Kazanın!

KAZANIN! Ve hafta sonunda yeni dünyayı ilk ziyaret eden kişilerden biri olun! SİZİN için çalışan, her yerde çevrimiçi hizmet veren global şirket FAZLA-*Hayat* sponsorluğunda!

Martin ilk canlı yayın konuğunu çağırdı. Blucinli ve beyaz tişörtlü iri yarı bir adam izleyicilere öpücükler yolladı. İzleyiciler tezahüratlarda bulundular. Martin Moody öne adım attı. *"Derek'e merhaba diyelim!"*

Nasılsın, Martin? İsmim Derek ve bir taksi şoförüyüm ama hobim lanet olasıca papağanlardır.

Peki, papağanlar bu işe ne diyorlar, Derek? (İzleyiciler güldü.)

Yapma, Martin, neden söz ettiğimi biliyorsun! (Kahkaha sesleri.) Onları eski usul yetiştiriyorum. Klonlama yapmadan, çiftleşmelerine izin vererek. Şu anda yüz elli papağanım var ama önceleri üç yüz elli tane vardı. İşe gittiğimde karım onlara göz kulak olabilsin diye, ön odada bir duvarın önündeki lanet olasıca

kocaman bir kuş kafesinde duruyorlar. Mavi Gezegen'de taksiler olmayacak, en azından ilk başlarda olmayacak. O yüzden, o salak egzotik evcil hayvan izinleri saçmalığı başlamadan önce, papağan işimi kurmak istiyorum. Mazi Gezegen'de bürokratik işlemler olmasın diyorum! (İzleyiciler: *Bravo, Derek... Derek el sallayıp gitti.*)

MM öne çıktı: *Mavi Gezegen'de bürokratik işlemler olmasın diyorsanız, Brighton'dan Derek'e oy verin.* (Kahkaha sesleri.) *Bir sonraki konuğumuzu alalım, lütfen!*

Martin! (*Öpücükler yolladı*). İsmim Öteki Dünya ve kendi giysi markam var. Mavi Gezegen'de havalı giysilerimiz olabileceğini düşünüyorum.

Eşitliği bozmak için yaptığın açıklamada perakende satışla işe başlamamız gerektiğini söylemiştin, değil mi?

Evet. Alışveriş merkezleri, insanlar... Holistik bir yaklaşım. Alışveriş yapılan yerlere bu yüzden alışveriş merkezleri diyoruz.

Bunu hiç bilmiyordum...

Evet, Martin, bu yüzden. (*Bilmiş bilmiş başını salladı.*) İnsanlar güvendikleri bir markayı satın aldıklarında, kendilerini daha iyi hissediyorlar. (İzleyiciler: *Doğru!*) Mavi Gezegen'de yapmamız gereken ilk şey, oraya güvenilir ürünler götürmek! Bunu yapabilirim, kendi Mavi Gezegen marka giysilerimle! (*El salladı ve eğilip herkesi selamladı.*)

Merkezi alışveriş deneyimi yaşamak istiyorsanız, Öteki Dünya'ya oy verin. Bir sonraki konuğumuz, lütfen.

Martin, gerçekten de burada olduğuma ve hayal görmediğime inanamıyorum. İsmim Mary McMurphy –kısaca Pembe– ve meşhur kişilerin peşinden koşarım. Dolayısıyla, Mavi Gezegen'de bir iş kurabileceğimi düşünüyorum. Anlarsınız ya, çevrimiçi bir meşhur kişiler hattı gibi bir şey. Yani, onlar da gökyüzünde gördükleriniz gibi yıldızlar, değil mi? Bence şirin bir bağlantı. (*İzleyiciler onu alkışladılar.*)

Ama Pembe, ilk başlarda Mavi Gezegen'de meşhur kişiler olmayacak.

İşte, bu yüzden orada bir çevrimiçi temsilcimiz olması gerek; geldiğimiz yerle aramızda güçlü bir bağ oluşturur. İnsanların güçlü bağ kurmaya ihtiyacı var. (*İzleyiciler evet diye bağrıştılar.*)

Meşhur kişilerle bağlantı kurmak için Pembe McMurphy'ye oy verin... Dikkat et, düşme, Pembe. Bir sonraki konuğumuz, lütfen.

Merhaba, Martin. (*İki eliyle Martin'in ellerini sıktı.*) İsmim Tim. Bence Mavi Gezegen'de doğru yapmamız gereken ilk şey, evet ilk şey park olayı. Ben bir trafik idare danışmanıyım...

Mütevazı davranma, Tim. Aslında bir gurusun, değil mi?

Kendi radyo programımı sunuyorum, Martin –*Prime Time Park* (*tezahüratlar*)– dinleyiciler arayıp boş alanlar ve yerler, bölgeler ve açıklık alanlar hakkında bilgi veriyorlar. Hiç şüphesiz, dünyamızın bir numaralı sorunu araçlarımızın park alanları. Politikacılar için değil elbette, benim gibi, sizler gibi sıradan insanlar için. Sabah kalktığımızda aklımızdan geçen ilk şey, *Bugün bir ceza almadan aracımı nereye park edeceğim?* sorusu oluyor. (*İzleyicilerden hararetli tezahüratlar yükseldi.*)

Mavi Gezegen'de kendinize ait park yeriniz olsun istiyorsanız, Tim'e oy verin. Bir sonraki konuğumuz.

İsmim Nomad ve neden burada olduğumuzu bilmeyen herkesi temsil ediyorum. (*İzleyiciler suspus oldu.*)

Peki, Nomad, neden burada olduğunu bilmiyorsan, neden geldin? (İzleyiciler güldü.)

Dünyanın sona ereceğinden korkuyorum. Ölmek istemiyorum.

Fikirlerini paylaştığın için teşekkürler, Nomad. (Nomad sahne arkasına götürüldü.) *Evet, ufak bir sorun yaşadık ama devam edelim. Celine...*

Selam! Hihihi! İsmim Celine. Iruna Hızlı Randevulaşma Hizmetleri. Hızlı konuşurum. İşimden dolayı alışkanlık hâline geldi. Mavi Gezegen'de (*öksürdü*) SİZİNLE tanışmak isteyebilecek insanlar olabilir. (*İzleyiciler onu alkışladılar ve güldüler.*)

Celine, en kısa sürede bir randevulaşma hizmetinin başlatılması gerektiğini söyledin. Hem de daha evlerimiz, yollarımız, hatta perakende satış olmadan, öyle mi?

Evet Martin! Önce aşk gelir! (*İzleyiciler tezahürat ettiler.*)
Aşk önce gelir diyorsanız, Celine'e oy verin...

Manfred duvar ekranını kapattı. "Muhteşem bir tanıtım. Yer değiştirme konusunu yeni bir seviyeye taşıyacak."

"Bir Bilim İstasyonu kuracağımızı sanıyordum."

"Evet ama kimin umurunda? İlgiyi devam ettirmek için gerçek insanlara ihtiyacımız var. Bilim insanları ilginç değil."

"Teşekkürler."

"Üstüne alınma."

"Realite programının birincisinin de gideceği bir sonraki misyon ne zaman?"

"Yakında. Sabotaj girişimi yüzünden ama sen bu konuda da bir şey bilmiyorsundur herhalde. Direniş geri döndü."

"Belki de hiçbir zaman bir yere gitmemişti."

Manfred bir süre hiçbir şey demedi. "Belki de bilgi seçicidir. Yani, bildiklerimiz ve bilmediklerimiz açısından. Bilmediğimiz konulardan söz ediyoruzdur."

"Billie..." dedi Spike araya girerek. "Röportaj için teşekkürler."

Manfred'in lafını bölmek için araya girmişti. Ona gülümsedim. Başını sallayarak karşılık verdi.

Manfred kalkıp bana kapıyı işaret etti. Koridorlarda sessizce ilerledik. Asansörü beklerken, "Billie, birkaç gün izin al," dedi. "Senin yerinde olsaydım, öyle yapardım."

"Bana bir şey mi söylemeye çalışıyorsun?"

"Hassas bir döneme girdik. Herhangi bir terslik yaşanırsa, bunun benim bölümümden kaynaklanmasını istemiyorum."

"Benim o Terslik olduğumu mu söylüyorsun?"

"Sadece birkaç gün izin al diyorum."

Asansörün kapıları açıldı. YUKARIYA ÇIKIYOR. Manfred içeri girdi. Kapılar kapandı.

Bekledim. IŞIK, PİNG, AŞAĞI İNİYOR.

Sokaklarda herkes kirlilik filtrelerini takmıştı. Herkes o günlerde normal sayılan o donuk gözlere ve güzel görünüme sahipti. İnsanlar bir hava maskesinin içinde bile iyi görünüp görünmediklerinden endişeleniyordu. Devlet maskeleri talebe göre dağıtıyordu ama zeki insanlar ünlü tasarım markalarının versiyonlarından takıyorlardı.

Önümde maskesini düzeltmeye çalışırken öksürüp duran bir kadın vardı. Ona yardım etmek için yanına gittiğimde, elimi tuttu. "Yaşlanıyorum," dedi. Onu yanlış mı duydum diye düşündüm çünkü artık o sözcüğü kullanmıyorduk. Bunu kullanmamıza gerek yoktu; deneyimimizle ilgisi olmayan bir şeydi.

"Yaşlanıyorum," dedi yine. Sonra, maskesini çıkardı. Gözleri canlı ve parlaktı ama yüzünde çizgiler, yıpranmış, yorgun, bezgin bir ifade, mor damarlar ve yaşlılık lekeleri ve cart kırmızı bir ruj sürülmüş bir yarık gibi gözüken bir ağzı vardı.

İrkilerek geri çekildim. O güne dek hiçbir canlı insanın öyle göründüğüne şahit olmamıştım. Eskiden nasıl yaşlandığımızla ilgili arşiv görüntülerini ve tıbbi deneylerin sonuçlarından bazılarını görmüştüm ama o anda karşımda derisi bir kertenkeleninkini andıran, bir el çantasına benzeyen bir şey duruyordu.

"Ben senin dönüşeceğin şeyim," dedi. "İşlem'den geçmediğini biliyorum."

"Hiçbir şey bilmiyorsun!" dedim öfkeyle ve korkuyla.

Güldü. "Bana bak. Senin yaşındayken, bu hâle gelmeyi planladığımı mı sanıyorsun? Hayır. Senin gibi politik davranmıştım. Senin gibi bir şeylere karşı gelmemiz gerektiğini düşünmüştüm. Son yirmi yıldır, kimse yüzümü görmesin diye sadece havanın kirli olduğu günlerde dışarı çıkabiliyorum. Vücudumu görseydin kusardın."

Kadın paltosunun kolunu sıyırdı. Kolu kemikli ve gerilmiş gibi duran etlerden ibaretti; mavimsi, gözle görülür tendonların üstüne gerilmiş ince, kahverengi bir deri. Bakışlarımı kaçırdım. Akıllı binalarımızdan birinde FAZLA-*Hayat*'ın sponsoru olduğu

o her zamanki iyi hissettirme amaçlı reklâmlarından biri gösteriliyordu. Hepsi birbirine benzeyen ve çok güzel olan, aynı kir tutmayan nano giysileri giymiş, Devlet Parkı'nda piknik yapan çocuklar, ebeveynleri ve büyükanne ve büyükbabaları... *Hayatınızın En Güzel Günleri Hayatınız Kadar Uzun Sürsün.*

Yaşlı kadın gülüyordu. Dişleri yoktu.

"Seni biliyorlar."

"Kim beni biliyor?"

"Kayıtları değiştirdiğini biliyorlar."

"Doğru değil bu!"

"Sana söylüyorum işte. Kim olduğunu biliyorlar."

Kadın yüzünü tamamıyla örten maskesini indirip ağır ağır yoluna devam etti.

Avcı bir hayvandan korkan çaresiz bir hayvan gibi kıpırdamadan durdum. Kırmızı tozlar boş sokakta savruluyordu.

Ne yapacağımı bilemeden öylece dikilirken, telefonum çaldı ve ekranda Manfred'in kodunu gördüm. Onunla konuşmak istemiyordum ama uydu tanıma sistemi sayesinde nerede olduğumu çok iyi biliyordu. Benim de herkes gibi bireysel bir koordinatım vardı ve ben gizlenmeyi tercih etsem de etmesem de erişim kodu olan herkes bana ulaşabilirdi.

Aramaya yanıt verdim. Sesi çok öfkeliydi. "Robo *sapiens* kaçmış!"

"O, bir Büyük Maymun değil. Kaçmış da ne demek?"

"Ne dediğimi duydun. Sana herhangi bir ipucu verdi mi?"

"Hayır, tabii ki vermedi. Onu parçalayacağınızı sanıyordum."

"Teknisyenler mola vermişler, geri döndüklerinde onu bulamamışlar. Sana ulaşmaya çalışabilir."

"Bana ulaşmayacaktır... Neden bana ulaşmayı denesin?"

"Verileri seninle bir bağ kurduğunu gösteriyor."

"Ama ben onunla bir bağ kurmadım. Manfred, Spike'a ne olduğunu bilmiyorum."

"Sana gelecek olursa..."

"Bana gelmeyecek, beni nerede bulacağını bilmiyor. Verilerini boşaltırken, veri çipime erişemediğini söyledi."

Kısa bir sessizlik oldu. Manfred bunun doğru olduğunu biliyordu. Aklından bir şeyler geçiyordu ama emin değildi. Şansımı denedim. "Sınır'a gidecektir. İltica etmeyi düşünüyor olmalı."

"Robotlar iltica edemezler. Kendileri adına düşünemezler."

"Ama bu robot düşünebiliyordu."

Yine bir sessizlik oldu. "Sınır'a mı? Öyle mi düşünüyorsun? Bana bir şey mi söylemeye çalışıyorsun?"

"Sana hiçbir şey söylemiyorum, Manfred. Söyleyecek bir şeyim yok."

Telefon bir klik sesiyle kapanırken, bundan sonra ne olursa olsun, garip bir şekilde orada olmuş olmam gerektiği hissiyle rahatladım. Geri dönüşü olmayan bir noktaydı. Bu nokta... Hem gerçek hem de hayaliydi. Gerçekleşmişti ve gerçekleşmek üzereydi.

Eve deniz kenarındaki yoldan gittim. Şehrin solumda kalan parlak beyaz kuleleri kararan havaya tepki olarak her gece olduğu gibi yeni yeni yumuşamaya başlamıştı. Sağımda kalan güçlü, düz ve güzel okyanus kenarı sanki bu bizim tek rüyamızmış ve asla uyanmayacakmışız ama el ele, özgür ve yeni bir şekilde palmiyelerin altında güzel binalara doğru yürüyecekmişiz gibi şehri kendisine çekiyordu.

Aslında şehir boş ve sıkılmış bir hâlde gittikçe geriye doğru uzanıyordu ama orada, her şeyin olması gerektiği gibi olduğu yerde, insana olası ve gerçekmiş gibi geliyordu.

Sonsuza dek devam edecekmiş gibi.

Her şeyin sonuna vardığımıza inanamıyordum. Kırmızı toz korkutucuydu. Karbondioksit gerçekti. Su pahalıydı. Biyo-teknoloji düzelttiği kadar da çok sorun yaratmıştı ama buradaydık, hayattaydık, insan ırkıydık, savaşlar, terörizm, kuraklık, global kıtlık gibi şeyler atlatmış ve sadece bir kere değil, pek çok felâketin eşi-

ğinden dönmüştük. Tarih bir intihar notu değildi, hayatta kalışımızın bir kaydıydı.

Bak, dedim içimden. Güneş okyanusun üstünde batıyor ve ne söylersem söyleyeyim ne hissedersem hissedeyim, burası yuvamdı ve yuvama gidiyordum.

Ana yoldan çiftliğe giden yola sapıp en kenarında ilerlemeye başladım.

Solumda hızlı akan kısmında su teresi, kenarında yabani süsenler yetişen, üstüne bir söğüt ağacı eğilmiş geniş, gürül gürül akan bir ırmak vardı; bir sürü kurbağa yumurtası ve akıntıda yüzen bir su tavuğu gördüm.

Yol dik bir açıda yukarı doğru eğim kazanıyordu. Hava kararmak üzereydi. İleride sağlam taş evi, ön kapının oradaki su fıçısını ve bahçe kapısındaki elma ağacını görebiliyordum. *İçeri gir*, dedim kendime, *içeri gir*.

O gece, çoktan rüya görmeye başladığı için rüya görmeyen birisi gibi uzun ve derin bir uyku çektim.

Sabahleyin. Ertesi gün.

Kapıdaki adamın yüzü bir kazmayı andırıyordu. Görevi de hayatımda kocaman bir delik açmaktı. "İsminiz Crusoe mu?"

"Evet, Crusoe benim."

"Burası Dışlanmışlar Çiftliği mi?"

"Hayır, Kongre Kütüphanesi."

Motorun arkasında cansız bir şekilde oturan ve sorun çıkacağını –yani, bir Kanun Görevlisi'ne hakaret etme cüretini sergilediğimi– hisseden TenekePolis birden canlandı.

"Neden yanında konserve çorbanı da getirdin? Burada bir tek ben varım... Sorun ne?"

Kanun Görevlisi bir şey demedi. Geniş, kocaman içe göçmüş kapıları ve yosunla kaplı çatısı olan yontma taş binaya baktı. Köpeğim Rufus ön kapıdan hırlıyordu. Tarlalardaki atlar otlamayı bırakıp bize baktılar. Diğer günlerden farksız sıradan bir gündü.

"Burada her tür olabilir," dedi adam.

TenekePolis motordan inip başının içindeki fotoğraf makinesiyle evin fotoğraflarını çekmeye başladı.

"Burası turistik bir yer değil," dedim. "Özel bir mülk. Teneke maymuna düzgün davranmasını söyle."

Kanun Adamı beni duymazdan geldi. "Bu, Mahkeme Emriniz." Hover Motoru'nun ön camındaki ekranı açtı ve bilgilerim belirdi: isim, adres, yaş, meslek, borçlu olduğu para, borçlu olduğu para, para, para.

"Bu miktarda bir borcum yok."

"Bunu Mahkeme'ye söylemeniz gerek."

"Sen bir insansın, değil mi?"

"Büyük bir kısmım öyle." Motorunun üstünde huzursuzca kıpırdandı. Benim gibi suçluların peşinden koşmaktan asla yorulmayan takma bacakları vardı.

"Bacaklarından söz etmiyordum. Beynin insan beyni. Kalbin de insan kalbi. Tüm bu para cezalarına itiraz edildi ve aklandım. Hem de hepsinden."

Ekranındaki notlara göz attı. Notları sözcüklerden değil, rakamlardan oluşuyordu. "Kodlayıcı bütün para cezalarının hâlâ geçerli olduğunu söylüyor."

"Ne kadar borcum var?"

"Üç milyon dolar diyor."

"Ama bunlar park cezaları!"

"Doğru. Bir yıl içinde alınan park cezaları, artı Ödeme Emirleri, artı İcra, artı İtiraz Masrafları, artı Faiz. Evet, üç milyon dolar."

"Bir dakika... İtiraz masrafları da gözüküyorsa, Kodlayıcı itiraz ettiğimi biliyor demektir. Büyük bir hata yapılmış, sistemde aklandığımı biliyorum ama Kodlayıcı bilmiyor. Bu, bir karar değil, bir yazılım sorunu."

"Bu konuda yapabileceğim hiçbir şey yok. Kuralları ben koymuyorum."

(Bunu söyleyen her geri zekâlıyı öldürmek istemiyor musunuz?)

Sabırlı davranmaya çalıştım. Yeni bir taktik denedim. "Kanun Hizmetleri için çalışıyorsun, değil mi?"

Evet anlamında başını salladı. Bunlar basit cümlelerden hoşlanırdı.

"Tamam, ben de Geliştirme için çalışıyorum. Ama birisinin evine girmediğim ve sorunun ne olduğunu görmediğim sürece, kimsenin hayatını geliştiremem. Dışarı park edemezsem, evine de giremem. Zaten Geliştirme Görevlileri'nin de –yani, benim– bu yüzden senin gibi Kanun Hizmetleri Görevlileri gibi Muafiyet İzni var."

"İzinlerle ben ilgilenmiyorum."

"İzin belgem burada."

Buna yanıt olarak motorunu geri itti ve ön camına bir kod girdi. "Karara itiraz ettiğinizi not düşüyorum."

"Bir yıldır Kanun Hizmetleri'nden bir insanla konuşmaya çalışıyorum. Bir insanın izin belgeme bakmasını, aktif ve geçerli olduğu hâlde neden geçerli olmadığını söylemesini istiyorum. Bir insanın bana Merkezi Güç'e neden üç milyon dolar borcum olduğunu açıklamasını istiyorum."

Kodlayıcısına yine bilgiler girdi.

"Şimdi ne yapıyorsun?"

"Yanıtınızı kodluyorum."

"Yanıtımı kodlama! Bana konuşabileceğim birisinin ismini ver."

"Numaranız 116SS," dedi. "Bunu ekranınıza ve merkeze yolladım. Ödemeyi yapmak için bir haftanız var. Aksi takdirde çiftliğe el koyacağız."

Rufus havlamaya başladı. "Onu götürüp İşlem'den geçirmeniz gerek," dedi Kazma.

"O, gerçek bir köpek, bacakları bile gerçek. Onu İşlem'den geçiremem. O, gerçek bir köpek."

Kazma'nın dikkatini çekmiş gibiydim. "Cidden mi? Hayvanat Evi'ndekiler gibi mi?"

"Evet, gerçek ve modası geçmiş bir hayvan. Ürüyor, havlıyor ve ölüyor."

"Bende bir Robo-çoban köpeği var. Çok sevimli uslu bir köpek. Sevgi dolu. Havlama düğmesini kapalı tutuyorum."

Rufus havlıyor ve dişlerini gösteriyordu. TenekePolis onu tekmelemek için yanına gitti. Ne yaptığımı düşünmeden arka basamaktaki su dolu kovayı aldım ve tangır tungur sesler çıkaran vücuduna döktüm.

İşe yaradı. Kısa devre geçirip hareketsiz kaldı.

"Şimdi başın gerçekten de dertte," dedi Tek Tabanca. "TenekePolisler devlet tarafından korunur."

"İnsanların aksine," dedim. Köpeğimin başına koyduğum elim titriyordu. "Onu motoruna koy ve defol buradan."

Baş Belası yine Rufus'a baktı. "Böyle bir köpeğin tehlikeli sınıfına girmesi gerekebilir."

"Bu çiftlikteki bütün hayvanlar lisanslı. Çiftlik de öyle."

"Merkezi Güç o lisansları iptal etmeyi düşünüyor. Bunu biliyor muydun?"

"Bunu yapamazlar. Lisanslar çiftliğin hayatının devam etmesi için verildi."

"Çiftliğin hayatı ne demek?" Duraksadı ve çizmesinin topuğunu toprak zemine sürttü. "Sahi, hayat nedir ki?"

Bu adam bir filozof değil, diye düşündüm. Ne saçmalıyor?

TenekePolisi Hover Motor'un arkasına atıp geldiği yöne doğru ilerledi. Özel yapım, makineden çıkmış, devlete ait, düşük maliyetli, rüya görmeyen ve şüphe hissetmeye karşı bağışıklığı olan şey gitti. Sadece işinizi yaptığınızda hayat çok basitti.

Titrememi geçirmem gerekiyordu.

Tekrar eve girdiğimde, plazma duvar 116SS rakamını gösteriyordu ve bunun yanında da kırmızı dijital rakamlarla işimi bırakacağım tarihe kadar geriye kalan günleri, saatleri, dakikaları ve saniyeleri gösteren bir geri sayım paneli işliyordu.

Duvara bir yumurta fırlattım. "Ah!" diye bağırdı duvar şikâyet edermiş gibi. "ŞİD-DE-TE gerek yok." Bilgisayar kasası şu antika konuşan saatler gibi eski bir model olduğu için heceleri ayırıyordu. "Duvarda beliren şeyi ben SEÇ-Mİ-YO-RUM."

"Yakında seni dümdüz edecekler. Bizi buradan atıyorlar."

Duvar yanıt vermedi.

Gece geç bir saatti ve içinde elma ağacı dalları yaktığım şöminemin karşısında oturuyordum. Arka kapıya yavaş yavaş yaklaşan ayak sesleri duydum. Rufus hırladı. Ağır bir şişe kapıp dikkatle kapıya doğru gittim. "Kim var orada?" dedim kendimden emin bir sesle konuşmaya çalışarak.

"Manfred."

Kapıyı açtım. Manfred dışarıda eğilmiş, spor ayakkabılarının bağcıklarını çözüyordu. "İnek bokuna bastım."

Bana uzattığı ayakkabılarını alıp kapıyı açtım. "Biyo-kubbe kodunu bildiğin hâlde neden inek bokları arasından geçtin?"

"Burası izleniyor. Müze Hizmetleri Erişim Kodu'nu kullanarak arka taraftan geldim."

İçeri girip çiftlik masasına ve üstünde dağınık bir şekilde duran gerçek yiyeceklere baktı: bir somun esmer ekmek, tereyağı, bir kâse dolusu yumurta.

"Bir şeyler yemek ister misin?" diye sordum.

"Ben Doğal Beslenme'yi izliyorum," dedi. Yani, sağlığının en ideal durumda olabilmesi için sadece en pahalı sentetiklerden oluşan ve protein ve mineral dengeli bir diyet izliyordu.

Spor ayakkabılarını musluk haznesine götürüp inek bokunu temizlemeye koyuldum. "Kanun Hizmetleri bugün buraya geldi," dedim. "Park cezaları için."

"Bu, sadece bir bahane," dedi. "Seni tutuklamak istiyorlar. Nedenini biliyorsundur sanırım."

Yanıt vermedim. "Robotunu arıyorsan, burada değil."

"Biliyorum."

"Başka ne biliyorsun? Ya da bildiğini sanıyorsun?"

Oturmak için bir sandalye çekti. "Billie, sabahleyin seni arayacağım ve Moody Medya'yla birlikte Mavi Gezegen'e gitme fırsatı teklif edeceğim. Bir Dakikalık Özel Programı'ndan çok etkilenmişler. İletişim kurabilen bir uzmana ihtiyaçları var. Bilim insanı türü birisini istemiyorlar."

"Ama ben bilim adamı türü birisiyim."

"Bilinmeyenleri gizliyorsun."

Ayakkabılarını musluk haznesine bıraktım. Ona bakmadım. "Saçmalama..."

Manfred şaşılacak bir güçle kolumu tuttu. Sol kolumun ön tarafını ışığa tuttu. Kolumda ufak, düzgün bir yara izi vardı.

"Etiketleyicin buradan çıkarıldı. Veri çipin yeniden işlemden geçirildi."

"Aklandım."

"Daha fazla delil toplanana kadar serbest bırakıldın."

"Ellerinde aleyhime hiçbir şey yoktu."

"Yakında tutuklanacaksın. Park cezaları seni buradan bir azize gibi göstermeden çıkarmak için yazıldı. Kanun Hizmetleri seni ele geçirdiğinde, masum olsan bile ki masum olduğuna inanmıyorum... Hayır, itiraz etme ve beni dinle. Pamuk Prenses olsan bile, bunu kanıtlaman yıllar sürer."

"Tamam, ne demek istiyorsun?"

"Senin bir sorun olduğunu söylüyorum. Kanun Hizmetleri seni tutuklamak istiyor çünkü üç yıl önce bunu yapmaya çalıştıklarında –Bilinmeyenler'e yardım, yataklık ve onları gizlemenin de dahil olduğu Devlet'e karşı terörist eylemler suçundan– bundan kurtuldun. Ama onlar ne affeder ne de unuturlar."

"Hiçbir şeyden kurtulmadım. Duruşmaya çıktım ve aklandım. O zaman da Bilinmeyenler'i gizlemiyordum, şimdi de gizlemiyorum."

"Ben de Ay'daki Adam'ım o zaman. Beni dinle, Billie. Sessizce buradan gidebilmeni sağlamak amacıyla sana bu teklifi yapmam

için bana yukarıdan yeşil ışık yakıldı. En tepeden emir geldi. Tutuklanman konusunda olay yaratmanın sırası değil. Kabul edilir kanıtlar üstüne tartışacak geri zekâlı liberallerle uğraşmak istemiyoruz. Şu anda, sen bir utanç kaynağısın. Gereğinden fazla sorun yaratıyorsun. Sisteme karşı geldin. Kabul edilemez bir şey bu. Ya bu sefer seni tutuklarız ya da gidersin. Konuştuğumuz nedenlerden dolayı gitmeni tercih ederiz."

"Siz mi?"

"Gündüz işimden başka bir işim de olduğunu söyleyeyim."

"Bir muhbir misin?"

"Ben sisteme inanıyorum, sen inanmıyorsun."

"Doğru, ben inanmıyorum. Baskıcı, yıkıcı ve antidemokratik bir sistem."

"O hâlde, Mavi Gezegen'de çok mutlu olacaksın. Orada sistem yok."

"Geri döndüğümde ne olacak?"

Yanıt vermedi.

Bir havluyla ayakkabıları kurulamaya koyuldum. "Gerçekten de beni tutuklamak için mi geliyorlar, Manfred?"

"Evet."

"Çiftliğe ne olacak?"

"Yasal olarak sana ait. Tabii, park cezalarını ödeyemezsen, Devlet cezaların karşılığı olarak çiftliği elinden alabilir."

"Yani, ne olursa olsun çiftliği kaybedeceğim."

"Hayır, park cezalarının sana karşı bir komplo olduğunu iddia edebilirsin –zaten öyle– ve Kanun Hizmetleri de Uzay Yerleşkesi'nde yakalanan bir Bilinmeyen'in sorgusundan elde edilen yeni bir kanıtla daha önce lehine sonuçlanmış olan davanın yeniden açılmasını ister."

"Aleyhime yeni bir kanıt falan yok. Eski kanıt da yok. Park cezası da yok."

Manfred'e ayakkabılarını verdim. Hemen giydi. "Nasıl istersen öyle yap, Billie. Artık karar senin. Aramızdaki bu görüşme

asla gerçekleşmedi. Bu gece tam olarak nerede olduğuma dair ifade verebilecek şahitlerim var ve burada olduğumu söylemeyecekler. Sabahleyin seni arayacağım ve Mavi Gezegen'e seyahat etme teklifini yapacağım. Görüşme kaydedilecek."

Sonra, gitti.

Karanlık şeklinin tarlalarda gözden kayboluşunu izledim. İçeri girip etrafıma bakındım. Her şeyi kaybetmek bu kadar kolay mıydı?

Gece akışı... Ve bir başka gün daha hızla üstüme gelmeye başladı.

Telefona yanıt ver, Billie. Telefona yanıt ver.

Hayatının fırsatı – yeni bir başlangıç – cesur yeni dünya – temiz bir başlangıç – mavi gökyüzü anı – kutuyu aç – asla çok geç değildir – tarihi bir fırsat – anı plaketi/tişört/seyahat kupası/banyo havlusu. On beş dakikalık şöhret – sonsuza dek yaşamak – uzayda ölümsüz olmak – çok az insan mutlu – sonsuza dek mutlu olmak – dönüp geriye bakma – pişmanlık yok – torunlarına anlatabileceğin bir şey – insanlık için dev bir adım.

FAZLA-*Hayat* Yarışması'nın birincisi, etrafındaki meşhur kişilerden başı dönmüş gibi kırmızı halıda tökezleyen Pembe McMurphy *Resolution* Yıldız Gemisi'nden bildiriyor: "Biliyor musunuz, hayatımın en güzel gününü yaşıyorum." Mavi Gezegen'e gitmiyordu ama Küçük Senyorita kurdeleyi kesecek, şişeyi kıracak, kalkış bayrağını sallayacak ve şanslı birinciyi iki yanağından öpecekti.

Tezahüratlar, gözyaşları, saksafonlar, podyum yıldızları, video kamerası, blog, helikopterler, canlı yayın, ponponlar, konfeti, saat, geri sayım, kalkış. Evet!

Geminin pencerelerinin önüne dizilmiş, el sallayan ve bağıran kalabalığı izliyorduk. Bandonun sesi cılızdı ve uzaklardan geliyordu. Gümüş konfetiler yere düşüyordu. Orbus'un üstündeki bulanık

karbon katmanını geçmek üzereydik. Sanki gecenin bir vakti puslu bir havada bir limandan ayrılmıştık ve güvertede beklerken ve karada çalan son boğuk zil sesini duyarken, birden güneş doğmuştu ve yepyeni ve tertemiz bir geleceğe doğru yelken açmıştık.

Kaptan Yakışıklı devlet izni olan bir uzay ticaret gemisinin kaptanıydı ("korsan" sözcüğünü kullanmıyorduk). Yarı resmi bir izinle serbest çalışan maceracı bir avcıydı. Nasıl yapılacağına karar verilemeyen her işe Yakışıklı yollanıyordu. Yakışıklı'nın kendi gemisi vardı: Varlıklı koleksiyoncular için ganimetler toplayan hafif, hızlı ve güneş enerjisiyle çalışan bir gemiydi. Diğer dünyalardaki ticaret de bizdeki gibiydi ama yine de romantik bir kavramdı. Yakışıklı yarı çalımlı, yarı simyacı bir adamdı. Kızlara ve altına sahipti ama bir yandan şiirsel bir yanı da vardı. Ölülerle pazarlıklar yaptığını ve geriye ganimetlerden fazlasını getirdiğini söyledi; kilitli kutularda kayalar ve mineraller, kavanozlara hapsedilmiş, cinler gibi dönüp duran düşman atmosferler paranın satın alabileceğinden fazlasıydı. Bunlar başka hayatların sessiz ve gizemli alfabeleri, günün birinde izlenebilecek ipuçlarıydı. Sonra da...

"O kadar yüksek dağlar var ki zirvelerini göremiyorsunuz. İç karada herhangi bir su kaynağından uzak etrafı sarılı ama yüzeylerinin altında karanlık şekiller cirit atan göller var.

"Dünyanın dibine uzanıyormuş gibi gözüken vadiler var ama hangi dünya bu? Evrenin kenarları ya da sonu yok ve haritası çıkarılamaz. Bir insanın Tanrı'yı düşünmesine, batıl inançları olmasına ve bir idole tapınmasına yetecek bir evren. Bilim asla bize yabancı olanlara ulaşamıyor. Ekipmanlarım ne kadar sofistikeyse, bir o kadar yabancı dünyalar keşfediyor. Bazen uçsuz bucaksız bir düşüncede yolculuk yapıyormuşum gibi hissediyorum."

Yakışıklı Mavi Gezegen'e yapılan resmi uzay misyonunu gözlemlemişti. FAZLA-*Gelecekler* sponsorluğunda Büyük Oyun'un Jurassic eşdeğeri bir ganimet avına çıkmıştı. Artık çok daha büyük oynuyordu.

"Dinozorlara ait bir gezegenin faydası ne? Kariyerim başladığından beri ilk kez Devlet onayı aldım. Gerçi daha önce Devlet için çalışmadım değil ama bunun sessiz sedasız yapıldığını söylemem gerek. Bu, bir Merkezi Güç Misyonu. Bayraklar, ziller, düdükler. Evet, Başkan için yolculuk ediyorum. Görevim dinozorlardan kurtulmak. Bunu başardığımda, bir masala geri döneceğiz. Ejderhayı yeneceğim ve krallık bana sunulacak."

"Mavi Gezegen'in sahibi mi olacaksın?" diye sordum hayretle. Bir korsan için bile harikulade bir teklifti.

"Mavi Gezegen'in sahibi Merkezi Güç olacak. Ben payıma düşeni, etrafı nehirlerle çevrili uçsuz bucaksız el değmemiş bir ülkeyi alacağım. Ejderha, krallık ve... prenses..."

"Prensesin kim?" diye sordum.

"Onunla tanıştın. Sponsorun olduğu söylenebilir."

Bu sözlerin hemen arkasından Spike gülümseyerek bize yaklaştı ve Yakışıklı'yı öptü. "Merhaba, Billie."

"Kaçmana benim yardım etmem gerektiğini sanıyordum."

"Aslında, buna gerek kalmadığı anlaşıldı..."

"O kısmı ben ayarladım," dedi Yakışıklı. "Onsuz gitmeyeceğimi söyledim."

"Sonra, senin de geleceğini duyduk."

"Beklenmedik bir gelişmeydi."

"Partiye hoş geldin," dedi Yakışıklı ama bu bir hata oldu çünkü Pembe McMurphy yanımızdan geçiyordu ve 'parti' sözcüğü onun için 'içki' sözcüğüyle aynı anlamdaydı: Bir sürü içki.

Yakışıklı bunu fark etti ve şampanya şişesini çıkardı; Jeroboam'u salladı ve sıvı bir halat gibi dubaları andıran kadehlere fırlattı. "Mavi Gezegen'e," dedi kadehini kaldırıp. Diyot ekranda yeni dünyamızın bir görüntüsü vardı ve altında şöyle yazıyordu:

O, tüm Devletler; bense tüm Prensler. Başka hiçbir şeyin önemi yok...

"Ve sana," dedi Spike'a.

"O, bir robot değil mi?" dedi Pembe. Ahlaki bir soru sorduğu nadir anlardan biriydi.

Derken, valizim havlamaya başladı.

"Valizinde ne var?" diye sordu Yakışıklı, havlayan valizlere alışık bir adamdı.

"Köpeğimi geride bırakacağımı mı sandın?"

"Sevdiğin şeyleri geride bırakamazsın," dedi Yakışıklı ama buna yanıt vermedim.

*

Alçak, sivri topuklu ayakkabılar giymiş olan Pembe McMurphy kafası karışmış gibi resepsiyon alanında etrafına bakınıyordu. "Bu yazılar da ne?" diye sordu.

1632 yılında York şehrinde iyi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldim ama o ülkeden değillerdi...

"Bir deniz kazası öyküsü," dedi Yakışıklı. "Adamların hoşuna gidiyor."

"Bunlar kitap mı?" dedi Pembe, raftan eski püskü ciltli bir kitabı alıp. "Şirinmiş. Daha önce hiç görmemiştim."

"Gökyüzünün tuhaf bir bölgesinde uçuyorduk," dedi Yakışıklı. "Bu yüzden, bir meteor yağmuruna çarpacağımızı, geminin bir fırtınaya yakalanmış bir rüzgâr tulumu gibi dönmeye başlayacağını düşünmüştük. Geminin üç yüz altmış derecelik bir görüntüsünü aldım ve içinden uçtuğumuz şeyin bir kitap fırtınası olduğunu fark ettim: ansiklopediler, sözlükler, Romantik şairler serisinden bir kitap, Shakespeare'in bütün eserleri."

"Evet, onun ismini duymuştum," dedi Pembe başını sallayarak.

"Scott, Defoe. Elimizden geldiği kadarını yakaladık, bazıları sadece kitaplardan kopmuş sayfalardı. Onları duvarlara yapıştırdım. En sevdiğim şuradaki. Bunu tekrar tekrar okurum."

Kaptan Cook'un günlüklerinin yıpranmış bir on sekizinci yüzyıl edisyonunu aldı. "Nerelere yelken açtığını okuyunca –Tahiti, Yeni Zelanda, Brezilya– onu tanıyormuşum gibi hissediyorum. Şu anda ne yapmaya çalıştığımızı anlarmış gibi hissediyorum. Al, bunu okumalısın." Kitabı bana verdi. Rastgele bir sayfayı açtım:

Mart 1774. Adanın Güney Doğu tarafındaki bir Körfeze girebilmek için rüzgârın estiği yönde ilerledik ama gece vakti olunca bütün çabalarımız yarıda kaldı.

"Bu kitaplar nereden geldi?" diye sordum ama Yakışıklı başını sallamakla yetindi.

"Tekrar eden bir dünya, hep aynı öykü."

"Ne demek istiyorsun?"

"Teorilerimi sonra bol bol dinleyeceksin," dedi. "Spike anlattıklarımın tek kelimesine bile inanmıyor." Duraksadı. "Tayfaya okuma yazma öğrettim."

"Yakışıklı eski kafalı," dedi Spike. "Okumaya ve üremeye inanıyor."

"Ben inanmıyorum," dedi Pembe. "Bilgisayardan bir şeyler indirmeye ve boş rahimlere inanıyorum."

Yukarıdan bir düdük sesi geldi ve Yakışıklı'yı solar yelkenleri ayarlaması için çağırdılar. Fırsatı kaçırmadım. "Spike, neden Merkezi Güç Uzay Kuvvetleri değil de Yakışıklı bu misyona yollanıyor?"

"Yakışıklı sorunu zehir ya da nükleer kirlilik olmadan çözmenin bir yolunu bulduğuna inanıyor. Gezegen tertemiz..."

"Bana çoktan emlâk işlerinin ve satışların başladığı söylendi," dedi Pembe. "Dinozorlar ev fiyatlarının düşmesine neden olacak."

"Tehdidi hafife aldık," dedi Spike. "Dinozorlar erken evrim geçirmiş bir tür, insanlarsa geç evrim geçirmiş bir tür. Bir arada yaşayamayız."

"Biliyor musun, evliliğimdeki sorun da bu," dedi Pembe.

"Bir asteroit arıyor," dedi Spike. "Bir yerçekimi akımı kullanıp Mavi Gezegen'e çarpması için onu izlediği rotadan çıkaracak."

Yakışıklı'nın bu maceracı bilimini anlamıyordum; dinozorları dümdüz etmek için uzayı bir bowling pisti gibi kullanmak bana aptalca bir fikirmiş gibi geliyordu.

"Öyle bir şey yapmayı düşünmüyor," dedi Spike. "Asteroit dinozorları doğrudan değil, dolaylı bir şekilde öldürecek. Çok özel bir toz fırtınası yaratacak..."

*

Ona baktım. Yeşil gözler, koyu renkli saçlar, buğday tonunda bir ten. Kusursuzdu çünkü kusursuz olacak şekilde tasarlanmıştı. Hafif, tatlı bir ses tonuyla konuşuyordu ve zeki bir ifadesi vardı. İnsan olsaydı...

Keşke aklımı okumasa diye geçirdim içimden.

Akşam yemeği vakti gelmişti. Tayfa üstüne uydu çanağı büyüklüğünde tabaklar yerleştirilmiş uzun masaya oturdu, üstünden buharlar tüten devasa tencerelerden kaşık kaşık et ve sebze aldı ve birbirlerine bir varilden şarap ikram etti. Her tayfanın yaptığı gibi, öyküler anlatmaya koyuldular.

Medusa denen bir gezegen var. Kayalardan oluşuyor ama kayalar o kadar çok çatlamış ve parçalanmış ki geriye sağlam hiçbir şey kalmamış, sadece yüzeyi kalın saç örgüleri gibi çatlamış kaya şeritleri kalmış. Yılanlar gibi. Gökyüzü rüzgârları estiğinde, bu kara şeritleri hareket ediyor ve rüzgâr aralarında esip şarkı söylermiş gibi sesler çıkarmalarına neden oluyor. Sanki sırtı hep size dönük olan ve karanlıkta tek başına şarkı söyleyen, yüzünü asla göremediğiniz birisi gibi.

Morpheus denen bir gezegen var. Atmosferi yoğun ve ağır; kendinizi yağmurdan sonra sıcakta yürüyormuş gibi hissedersiniz. Yörüngesine giren hiçbir şey bir daha çıkamaz. Orada uzay araçlarının ve minik asteroitlerin kalıntılarını görürsünüz ve başında bir uzay kaskı olan, kollarını iki yana açmış sonsuzlukta süzülen bir adam vardır. Oraya yakalanırsanız, sonsuza dek orada asılı kalır, asla uyanmaz ve hiç bitmeyen bir rüya görürsünüz. Gaz bulutu bir uyuşturucudur. Bir ormandaki şato, büyülü sözcüklerden birinin eksik söylendiği bir büyü gibi uzayın uyuyan bir parçasıdır. Zaman ve hareket diye bir şey yoktur, asılı kalmış bir dünyadır.

Eko isimli bir gezegen var. Aslında var olduğu söylenemez. Denizdeki şu yelkenleri yırtılmış, güvertesi boş hayalet gemiler gibidir. Radarda belirdiğinde, ona doğru uçarsınız ama orada hiçbir şey yoktur. Tayfamız dışarıda aracı tamir ediyordu ve gezegenin tam gaz üstümüze doğru geldiğini gördük. Geminin ve vücutlarımızın içinden geçti. Çok tuhaf bir şekilde rengimizi açtı. Giysilerimizin ve saçlarımızın rengi açıldı ve siyah sakalları olan adamlar beyaz sakallı oldu. Sonra, gitti, yıldızlı gökyüzünün bir başka bölgesinde yankılandı. Her zaman 'orada,' 'şurada' ve 'burada' oldu ama hiçbir yerde olmadı. Bazıları ona Umut der.

Tesadüfen keşfedilen, bir dürbünden karaltı gibi gözüken, bir rom variline sıkıca bağlıyken anlatılan sarhoş öyküleri, gemi enkazı, bir İncil Rehberi, bizi oraya götüren devasa bir balık, bizi o adaya sürükleyen bir fırtına. Uzayın derinliklerinde bulduğumuz yer...

Bir kefen gibi beyaz olan bir gezegen bulduk. Gezegen kendi ölümüne sarılmıştı. Dağlar gibi dik kayalı, oluşmuş ve şekilli ama katı olmayan pusların arasından gezegene indik. Elinizi öne uzattığınızda bir hayaletin içinden geçiyormuş gibi oluyor. Katı olan her şey yoğun bir pusa dönüşmüş.

Havanın –gerçekten de hava idiyse– macun gibi olduğu bir karaya varana dek bulutları kıpırdatamayan rüzgârların arasından indik. Bunu solumuş olsaydık, ciğerlerimiz kısa sürede yulaf ezmesine dönüşürdü. Hem de yanan yulaf ezmesine dönüşürdü çünkü orası ölüm kadar beyaz ve soğuk olmasına rağmen, kor gibi sıcaktı. Gezegen kor gibi yanan ölümdü.

Ya da öldürülmüş ve ölü olduğu için hiddetten köpüren bir şeydi.

Orada ormanlar vardı. Yapraksız her ağaç gövdesi kömür gibi parçalanıyordu ama siyah değil, beyazlardı. Sanki çok eski bir ordu gelip mızraklarını zemine saplamış ve bir daha geri gelmemiş gibi, sıra sıra dizilmiş beyaz silahları andırıyorlardı.

Yanlarında minnacık kaldığımız yanık mızrakların arasında yan yana ilerledik. Çizmelerimiz gezegenin yüzeyindeki beyaz, parçalanmış kayalıkların içine saplandı. Bunlar yanmış kömür atığı gibiydi; o kadar büyük bir sıcaklığa ulaşmışlardı ki kapkara renkleri silinip bembeyaz olmuştu. Bir kürekle zemini biraz kazdığınızda altında katı olan hiçbir şey bulamıyordunuz. Buhar, parçalanmış kayalar ve beyaz bal petekleri gibi dizilmiş, sanki çaresiz bir şey gizlenebileceği son bir yer bulmak için mücadele etmiş ve bulamamış gibi dizilmiş ağaçlar.

Beyaz gezegende eskiden okyanuslar varmış. Çıkıntılı ve delik deşik olmuş bir deniz yatağı, vaatler kadar kırılgan midye kabukları ve umut gibi çatlayan kemikler bulduk. Her şey ama her şey beyazdı ama güneşin aydınlattığı bir sabahın ya da temiz bir bez parçasının, keçinin yediği yeşil otların kokusunu aldığınız bir peynirin, sevdiğiniz bir elin beyazlığı gibi değildi.

Dünyanın bütün renklerini barındıran bir beyaz vardır ama bu beyaz onun ancak bir taklidiydi. Bu, geriye hiçbir şeyin, geçmiş ya da şimdiki zamanın ve en korkuncu da geleceğin kalmadığı dünyanın sonunun geldiği zaman oluşmuş olan bir beyazdı. Bu bembeyaz ve kaynayan yerde gelecek yoktu. Vahşi, yabancı, minik, korkunç, iyi, kötü, hiçbir şeyin hayata yeniden başlayamayacağı bir yerdi. Dünya sadece bembeyazdı. Deney sona ermişti.

Bir şehrin ve bu şehre uzanan bir yolun kalıntılarını bulduk. Çok eskiden, bir masaldaki gibi bir zamanlar muhteşem bir yermiş. Bir şehrin kalıntılarını bulduk ve bu şehir bize çok eskiden denizin altında inşa edilmiş olabileceğini düşündürdü çünkü o gezegenin yüzeyindeki basınç, denizin yedi yüz elli metre altındaki kadar yüksektir. Bu dünyanın ağırlığı kendi çaresizliği kadar.

Herhangi bir zırh giymeden, herkes bu basınç altında ezilirdi. Oksijen olmadan, kimse nefes alamazdı. Ateşe dayanıklı giysiler olmadan, bir zamanlar canlı olan her şey gibi siz de yanıp kül olurdunuz.

Ama bir zamanlar orada hayat vardı; çıplak, özgür ve iyimser bir hayat.

Batık şehirde yürüdük ve gezegenin Mahzen Mezarı'na girdiğimizde, bizi hayretler içinde bırakan bir şeyle karşılaştık. Mahzen Mezar bir fil mezarlığı gibi yoğun sıcaklıkta sürekli olarak erimiş ve yeniden eski şekillerini ya da daha da tuhaf şekiller almış uçak ve araba hurdalarıyla doluydu; arabaların kanatları çıkmıştı ve uçaklar dik kuyruklu, tekerleksiz basık kutulara dönüşmüştü.

Ateş olmadan bu kadar yoğun bir sıcaklığı hayal etmek zor ama orası bir medeniyetin kurbanlar verdiği ve bunları gözleri olmayan bir tanrıya adadığı ama geç kaldıkları bir cehenneme dönüşmüş olan bir yerdi. Kurbanları kabul görmemişti. Gezegen yanmıştı.

Adamlar tezahüratlar arasında masaya vurdular. Rufus havlamaya başladı.

"Gerçek bir öykü mü bu?" diye sordum.

"Öyküler her zaman gerçektir," dedi Yakışıklı. "Esas yanıltıcı olan bilgilerdir."

Adamlar yemeklerini bitirdikten ve biz yalnız kaldıktan sonra, Spike'la beyaz gezegen hakkında konuştum. Veri tabanından birkaç görüntü daha gösterdi. Hayat kadar parlak bir hâlde gökyüzünde ışıldıyordu. Nasıl ölü olabilirdi?

"Beyaz Gezegen'in en tuhaf yanı, Mavi Gezegen'le aynı güneşi paylaşıyor olması. Onu ilk bulduğumuzda, bizim için yaşanabilir olduğunu düşündük ama araştırmalar o gezegende hayatın ışık yılları kadar önce başladığını ve bu hayatın yok edildiğini ya da o hayatın kendisini yok ettiğini gösteriyor. En mantıklı açıklama bu. Evet, güneşe fazla yakın olduğu doğru ve yüzde doksan yedi oranında karbon dioksit içeren bir atmosferi var. Bir sera gezegene dönüşmüş ama hiçbir şeyi barındırmayan gaddar bir gezegen. Orada artık su yok ama bir zamanlar bol su kaynakları olmuş olması muhtemel."

"Ya şu Mahzen Mezar?"

"Görüntüleri inceledim. Buna bir gezginci öyküsü diyelim."

"Öyle mi peki?"

Omuzlarını silkti. "Şunu hayal etsene: Bembeyaz olmuş dünyada, dalış giysisine benzeyen ama hem basınca hem de çok yüksek sıcaklığa dayanıklı bir termal kompresyon giysisi içinde dolaşıyorsun. Kömüre dönüşmüş olan orman orada, karbonlaşmış ağaç kalıntıları ısıyı nasıl olduğunu bilmediğimiz bir şekilde bir anı gibi muhafaza etmiş.

"Evet, bir de okyanusla ilgili göstergelerle bir şehir veya yol olabilecek bir yerin kalıntıları var ama bunlar bizim denizlerimizin altındaki dünyaları oluşturan o kaynar ısıdaki patlamalar kadar akıl almaz. Bir de orayı görenlerin Mahzen Mezar dediği yer var.

"Orası binlerce kilometre derinliğinde ve yüksekliğinde bir çöp alanı ve yok olması gerektiği hâlde yok olmayan bir şeyle dolu. Orayı görenler dehşete kapılmış durumdalar ve gördükleri şeylerin sayıları sayamayacakları kadar çok bükülmüş, parçalanmış uçak ve araba şekilleri olduğuna, hepsinin eriyik durumda olduğuna ama erimiş olmadığına yemin etmeye hazırlar."

"Başka ne olabilir ki?"

"Bir serap. Oradaki ısı inanılmaz derecede yüksek. Her şeyin üstü bembeyaz, kor gibi bulutlarla kaplı. Bulutlar bir an için aralanıyor. Adamlardan biri başka bir hayattan bildiği bir şeyi gördüğünü düşünüyor. Bunu gerçekten de görüyor mu yoksa uyduruyor mu?"

"Sen ne düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum."

"Ama ne düşünüyorsun?"

"Ben ne düşündüğümü söyleyeyim," dedi Kaptan Yakışıklı. İçeri girip kendisini banka attı, başını Spike'ın kucağına yasladı, "ve Bunu herhangi bir denizci gibi anlatacağım: bir öykü olarak ama bu gemilerden uzay gemilerine aktarılmış olan çok çok eski bir öyküdür," dedi.

Yakışıklı şu öyküyü anlattı:

Çok öfkeli genç bir adam varmış. Çok kötü biri değilmiş ama yerinde duramazmış, gereğinden fazla içki içermiş, birden fazla kadına bir yüzük vermiş ve kumarda para kaybedip bir karıncanın bile arkasını dönemeyeceği kadar dar bir yere sıkışmış. Bir gece, çaresizliğe kapılmış ve endişeden ne yapacağını bilemez bir hâlde bir barın dışında bir kavgaya karışıp bir adamı öldürmüş.

Korkudan ve pişmanlıktan aklını kaçıracak hâle gelmiş çünkü kötü yürekli olmaktan ziyade fevri bir adammış ve akıllı davranabileceği yerde aptalca davranmış. Kendisini leş gibi, bomboş tavan arasına kilitlemiş ve düşmanını öldürdüğü tabancayı alıp doldurmuş, horozunu kaldırmış ve kendisini paramparça etmeye hazırlanmış.

Tetiği çekmeden birkaç saniye önce, "Yaptığım her şeyin beni bu noktaya getireceğini bilseydim, çok farklı bir hayat sürerdim. Hayatımı baştan yaşayabilseydim, elimi tetiğe, namluyu başıma dayamış bir hâlde burada olmazdım," demiş.

İyi meleği yanında oturuyormuş ve genç adamın hâline acıyınca, Cennet'e uçup onun adına ricada bulunmuş.

Sonra, altı kanatlı ihtişamlı görüntüsüyle korku içindeki genç adamın karşısında belirmiş ve dileğini gerçekleştirmiş. "Hayatının geldiği noktadan ders alarak geçmişe dön ve hayatına yeniden başla."

Genç adam bir anda yeni bir şansa sahip olmuş.

Bir süre her şey yolunda gitmiş. Ayık, dürüst, iyi ve tutumlu bir hayat yaşamış. Bir gece bir barın önünden geçmiş ve mekân tanıdık gelince, içeri girip bütün parasını kumarda kaybetmiş. Orada tanıştığı bir kadına karısı olmadığını söylemiş, patronunun parasını çalmış ve harcayabildiği kadarını harcamış.

Borçları da çaresizliğiyle birlikte artmış ve her şeyini rulet masasında tek bir oyuna yatırmış. Bu sefer, tekerlek dönüp yavaşlamaya başladığında, ona kırmızının değil siyahın şans getireceğini düşünmüş. Bu sefer, kazanacağını düşünmüş.

Top olması gerektiği gibi kaderini belirleyecek olan yerde durmuş.

Genç adam her şeyini kaybetmiş.

Dışarı fırlamış ama adamlar peşinden koşmuşlar ve bar sahibiyle tutuştuğu kavgada onu vurup öldürmüş. Kendisini yapayalnız ve düşünceli bir hâlde pis tavan arasına bulmuş.

Tabancasını çıkarmış. Doldurmuş. "Böyle bir şeyi tekrar yapabileceğimi bilseydim, bunu asla göze almazdım. Farklı bir hayat yaşardım. Davranışlarımın neye neden olacağını bilseydim..."

Meleği gelip yanına oturmuş, ona yine acımış ve onun adına ricada bulunmuş...

Aradan yıllar geçmiş ve genç adam ona tanıdık gelen bir barın önünden geçene dek gayet iyi idare etmiş...

Mermiler, tabanca, tavan arası, melek, yeniden başlamak, bar, mermiler, tabanca, tavan arası, melek, yeniden başlamak... melek, bar, rulet topu, mermiler...

Yakışıklı başını kaldırıp dirseğine yaslandı. "Evren'deki tek akıllı canlı. Evren'deki tek *canlı.* Yalnız, ayrıcalıklı, kırmızı gezegenimizde tek başına dönen, şans ve iyi talihle ilgili çok tuhaf mutlu tesadüf mü? Pencereden dışarı bak. Bu yanmış kayaların hepsi uzayda oluşan kazalar değil. İnsanlar ya da humanoidler veya biyonoidler, mutantlar ya da dünya dışı varlıklar mı, kimbilir? Ama bizimki gibi gelişebilen bir yaşam formu ve gelişebilen her şey gibi, yıkıma da yol açabilen bir şey."

"Beyaz Gezegen'in şey mi olduğunu söylüyorsun..."

"Eskiden yaşadığımız yer olduğunu söylüyorum."

"Bununla ilgili hiçbir kanıt yok," dedi Spike.

"Ne tür bir kanıt gerekiyor? Kumların arasına gömülmüş konuşan bir kafa mı?"

"Sadece bizimki de dahil başka gezegenlerde bir yaşam formunun bir ara var olduğuna dair kanıtlar var ama bu durum sadece beyaz gezegene özgü değil," dedi Spike.

"Beyaz gezegen bizimki gibi bir dünyaydı," dedi Yakışıklı. "Çok ama çok gelişmişti. Beyaz gezegende altı şeritli otoyollar ve uzay misyonları varken, bizler hâlâ çorbadan çıkmış evrim geçiriyorduk.

Kesinlikle yaşayan, nefes alan, çalışan, suyu ve kaynakları olan ve CO_2 tarafından kor gibi yakılmış olan bir gezegendi. Gazları kontrol edemediler. Gezegen zaten ısınıyordu ama insanlar ya da orada yaşayan varlıklar her ne idiyse, çok büyük bir hesap hatası yaptılar ve havaya o kadar fazla miktarda CO_2 pompaladılar ki geri alınamayacak bir ısınmaya neden oldular. Gerisi tarih."

"Kimin tarihi?"

"Giderek bizim tarihimize benziyor, öyle değil mi?" dedi Yakışıklı. "Her neyse, renk koordinasyonu hoşuma gitti. Ölü beyaz bir gezegen, ölmek üzere olan kırmızı bir gezegen ve hayata yeni başlamak üzere olan Mavi Gezegen."

"Bizim gezegenimiz..."

"Kırmızı," dedi Yakışıklı. "O kırmızı tozlar var ya?"

"Kum," dedi Spike.

"Evet, kum ama sadece çöl kumu değil. Çöl her yıl büyüyor ama toz fırtınaları sadece kumdan ibaret değil. Onlar lanet olasıca gezegenin içinden çıkan şeyler. Orada demir cevheri var."

"Bununla ilgili herhangi bir kanıt yok," dedi Spike.

"Demir cevheriyle ilgili mi? Elbette var."

"Orbus'un içini boşalttığımıza dair bir kanıt yok."

"Eh, buna ne dersin bilemiyorum ama eriyen buzdağları, sınırları aşan çölleri olan, el değmemiş ormanları ve eko türleri kalmamış bir gezegen bana içi boşaltılmış gibi geliyor. Gezegen kusuyor ve bilin ki ilk kez böyle bir şey olmuyor. Benim teorime göre, Orbus'ta hayatı beyaz gezegenden kaçanlar başlattı, beyaz gezegen de... kimbilir nereden kaçanlarla başladı."

Pembe öyküden bir hayli etkilenmişti. "Biliyor musun, bundan harika bir film olur. İnsani bir havası var."

Galaktik bir ölçekte yaşanabilecek küresel felâketin sinematik olasılıklarını bir kenara bırakıp, "Ama aynı hataları tekrar tekrar yapacak olursak, durum çok iç karartıcı..." dedim.

Pembe beni anlamış gibiydi. "Ne demek istediğini anlıyorum... Her âşık olduğumuzdaki gibi."

"Kişisel bir şeyden söz etmiyordum," dedim.

"Arada ne fark var ki?" dedi. "Kadınlar sadece yanlış türleri çeken gezegenlerden ibaret."

"Durum bundan daha karmaşık olabilir," dedi Spike.

"Bizi kullanıyorlar, yıpratıyorlar, sonra da her şeyi yeniden yapabilmek için daha genç bir model için terk ediyorlar."

"Ama Pembe sen zaten o daha genç modelsin. Genetik İşlem her şeyi değiştirdi," dedim.

"Ama işe yaramadı, değil mi? Ne demek istediğimi anlıyorsundur herhalde."

"Kadınlar bunu hep kişisel açıdan ele alıyorlar," dedi Yakışıklı. "İşte, bu yüzden dünya liderleri olamıyorsunuz."

"Erkekler de asla olamıyorlar. Zaten bu yüzden liderlik edilecek bir dünyamız kalmıyor."

Yakışıklı ellerini havaya kaldırdı. "Tamam, pes. Siz hanımları erkek cinsiyetinin geri kalanını yok etmeniz için baş başa bırakayım." Eğilip Spike'ı öptü.

"O, bir robot değil mi?" dedi Pembe. Tekrarlayan geçmişi olmasa, bir hiç olacaktı.

"Şampanya soğutucuda duruyor," dedi Yakışıklı ve gitti.

Pembe iç çekti. "Çok güçlü ve romantik. Discovery Kanalı'ndaki kahramanlardan biri gibi. Onun neden bir robota âşık olduğunu anlamıyorum. Üstüne alınma, Spike. Ön yargılı falan değilim, bir robot olman senin suçun değil. Demek istediğim, senin bunda asla bir söz hakkın yok, öyle değil mi? Bir öbek kabloyken, bir de bakıyorsun ki bir ilişki yaşıyorsun."

"Ben Yakışıklı'yı sevmiyorum," dedi Spike.

"Elbette sevmiyorsun, dediğim gibi, sen bir robotsun."

"Onu sevmemenin nedeni bu değil," dedi Spike ama Pembe onu dinlemiyordu.

"Ya sen, Billie?" dedi. "Senin öykün ne?" Artık uzayda olduğumuza göre, istediğimizi söyleyebiliriz. Orbus'tan ayrıldığımızdan beri kendimi daha iyi hissediyorum, belki de yerçekimine alerjim vardı. İnsanı biraz düzleştiren bir şey."

Spike bana baktı. Omuzlarımı silktim. "Hayatımda birisi vardı. Ama yürümedi. Açıkçası, hiçbir zaman yürümedi. Neredeyse yürür gibi oldu ama tam olarak değil. Uzayda olduğumuza ve istediğimiz her şeyi söylemeye gelince, hapse girmemek için burada olduğumu söyleyebilirim. Terörist Eylemlerde bulunmakla suçlanıp duruşmaya çıktım. O zamandan beri veri ayrıntılarımda sahtecilik yapıyorum ve evet, şu an itibariyle resmi olarak bir kaçağım."

Pembe McMurphy gözleri ay kadar açılmış bir hâlde bana bakıyordu. "Birisini mi öldürdün?"

"Genetik Geri Alma İşlemi'ne karşı mücadele ediyordum."

"Ama neden?"

"Çünkü insanları berbat ve mutsuz ediyor."

"İşlem olmasa da berbat ve mutsuz olacaktım. Hem berbat ve mutsuz olacaksam, genç, berbat ve mutsuz olmayı yeğlerim. Kim depresyonda olmayı ve cildinin kızartılmış soğan gibi görünmesini ister?"

"Pembe, seni resmi olarak ziyaret ettim ve yaşını yirmi dörtten on ikiye indirmek istedin."

"Çok acil özel bir durum söz konusu."

"Pedofili bir kocan var."

"O, sadece duygusal bir adam. Alışverişe çıktığımızda, hep oyuncak dükkânlarına gitmeyi sever. Anlarsın ya, erkekler işte, asla büyümezler, kızlardan hoşlanmaları çok mantıklı."

"Bana hiç mantıklı gelmiyor. Rutin estetik ameliyatların ve genetik İşlem'in normal sayıldığı bir toplumda yaşıyoruz..."

Pembe lafımı bölüp beyaz, lekesiz, genç ve manikürlü eliyle dizime hafifçe vurdu. "Normal zaten... Yaşlanmanın neresi normal? İşlem'e ve lazer uygulamalara sahip olmamız harika. Yaşlı

yaşımla elli sekizim ama hem harika gözüküyorum hem de kendimi harika hissediyorum." Pembe ne kadar harika hissettiğini silikonlu memelerini elbisesinde biraz yukarı iterek gösterdi. "Artık kimsenin korkunç görünmesi gerekmiyor, iyi görünmek insanın özgüvenini yükseltiyor."

"Madem bu kadar özgüvenlisin, neden on iki yaşında olmak istiyorsun?"

"Sana yüz kere söyledim, kocamı seviyorum ve benimle ilgilenmesini istiyorum. Yirmi dört yaşındayken asla bunu başaramam. Vajinamı bile küçülttüm. Vidalı kapaklı bir şişe kadar darım artık." Neyse ki bunu da göstermeye çalışmadı. Rahatladım.

Spike bana döndü. "Şu terörist eylemler neydi?"

"FAZLA-*Gelecekler*'deki bombalama olayını hatırlıyor musun?"

"Ben hatırlıyorum!" dedi Pembe. "Dünya çapında haber olmuştu! İnanılmaz!"

"Kimse yaralanmadı. Yangın alarmını çoktan çalıştırıp binayı boşaltmıştım. Dikkat çekmek için yok etmek istediğimiz şey o tesisti."

"Bir bomba patlatmak, dikkat çekmek için bayağı abartılı bir yol," dedi Pembe. "Ben sadece barakayı yakmıştım."

"Kimse sorunlardan söz etmek istemiyordu. Bilime karşı değilim –ben bir biliminsanıyım– ama sorumluluklarını yerine getirmeyen bir demokrasi olamaz. FAZLA, Merkezi Güç'ü ele geçirmeye başladı. Büyük bir kısmının sahibi, sponsoru ve geri kalanında da hissesi var. Genetik Geri Alma'nın etik yanı asla tartışılmadı. FAZLA bunun nasıl yapılacağını keşfettiği için bir anda uygulanmaya başladı."

"Orası özgür bir ülke," dedi Pembe.

"Hayır, değil," dedim. "Kurumsal bir ülke."

"FAZLA bu yolculuğun sponsoru," dedi Spike. "Bir Merkezi Güç Misyonu ama basın işin sadece bu kısmını haber yapıyor. Bunun bilinmeyen kısmıysa FAZLA'nın Mavi Gezegen'deki tavizlere karşılık ödeme yapıyor olması."

"Bir kadının bir randevuda güzel görünmesini sağladığı için neden bir yeri havaya uçurmak istediğini anlamıyorum," dedi Pembe.

"Endişeleniyorsan diye söyleyeyim, bombayı ben ateşlemedim. Bu olayda bir rolüm vardı ama aktif bir rol değildi. Ayrıca, aklandım."

"Neden?"

"Aleyhimdeki kanıtlar yetersizdi."

"Ama az önce bunu yaptığını söyledin!"

"Bunu savcıya söyleyecek değildim herhalde! Binanın Erişim Kodları'nı biliyordum. Bombacıları gizledim. Pişman değilim."

"Bir hükümlünün... Tamam, belki hükümlü değil de suçlu olan bir bombacının bana özel hayatım hakkında nutuk çekmesinin doğru olduğunu düşünmüyorum. Bir bombacı olduğunu bilseydim, seni asla eve sokmazdım. Evimde güzel süs eşyalarım var."

Pembe kalkıp gitti. Muhtemelen, hayatında ilk kez ahlaken üstün görünebileceği bir fırsat çıkmıştı. Doğal olarak da bunu kullanmıştı.

Spike öne eğilip ellerimi tuttu. "Billie, Yakışıklı seni diğerleriyle birlikte Mavi Gezegen'de bırakmak için emir aldı."

"Hangi diğerleri?"

"Orada bir üreme kolonisi var. A Sınıfı siyasi mahkûmlar. Herhangi bir zarar veremezler –taş devrinden önceki bir zamana geri dönmüş durumdalar– ama üreyebiliyorlar."

"Artık kimse üreyemiyor," dedim. "Boş rahim dönemindeyiz."

"Müdahaleyi reddettiysen öyle değil."

"Evet..."

"Bu, bir deney... Yakışıklı izleme misyonunda altmış mahkûmu oraya bıraktı. Resmi olarak değil elbette. Ona Merkezi Güç adına FAZLA-*Güvenlik* tarafından ödeme yapıldı. Bu seferki yolculuk için yanına yirmi beş kişi daha alması gerekiyordu."

"Tutuklanan yirmi beş kişiyi mi?"

"Evet. İçlerinden biri kaçmaya çalıştı ve her şeyi anlatacağını söyleyerek tehditler savurdu. O yüzden, her şeyi bir baskın, bir sabotaj olarak örtbas etmek zorunda kaldılar. O insanlar Yerleşke'ye gizlice girmediler. Zaten oradaydılar, gemiye bindirilmeyi bekliyorlardı. Sözde baskında görevli olan Kanun Hizmetleri Memuru, seni üç yıl önce tutuklamış olan kişi. Bunu yeniden denemek için bir fırsat olarak gördü."

"Manfred bunları biliyor muydu?"

"Evet."

"Bana geri dönmemekle ilgili bir şey söylemedi."

"Bir bakıma, sana bir iyilik yapmış oldu. Öykünün tamamını biliyor olsaydın, oradan ayrılmak istemeyebilirdin. Ayrılmasaydın, seni tutuklayacaklardı."

"Ya çiftlik?"

Spike hiçbir şey demedi. Diyecek bir şey yoktu. Her şey bitmişti. Orası. O zaman. O hayat. İkimiz de sessizleştik. Ayağa kalkıp basmakalıp bir fıkranın kahramanı gibi volta atmaya başladım. Bir klişe gibi.

"Spike... Mavi Gezegen için planlanan şey tam olarak ne?"

"Dinozorları yok etmek ve insanları oraya götürmek."

"O, resmi öykü. Gerçek öykü ne?"

"Varlıklı kişiler gidecekler. İnsan ırkının geri kalanının Orbus'la, yüzyıllarca gezegene düşmanca davranmış olan insan hayatından sonra insan hayatına düşmanca davranmaya başlamış olan bir gezegenle başa çıkması gerekecek. Kaçınılmaz bir şey... Doğa denge peşindedir.

"FAZLA, *Mayflower* isimli bir uzay yolcu gemisi inşa ediyor. Yüksek teknolojiye sahip, çevreye duyarlı bir köyün kurulacağı Mavi Gezegen'e gitmeye gücü yetenleri alacak. FAZLA yeni köyü doyurabilmek ve sürdürülebilir karma çiftçiliğe geri dönebilmek için Halifelik'te çiftçiler topluyor. Orbus'la uydu bağlantısını idare edecek olan Bilim İstasyonu ekibi de dahil olmak üzere önemli görevleri olan kişiler bedavaya yolculuk edebilecek."

"Tamamıyla hiyerarşik bir düzen o hâlde."

"Çok sıkı bir düzen... Elbette, karşıt bir hareketin başlaması birkaç nesil sürecek ve genel kanı, gezegen çok büyük olduğu için gitmelerine ve başka yerlerde alternatif toplumlar kurmalarına izin verileceği yönünde. Altın anahtar teknoloji olacak. Teknoloji olmadan, uzay çağı zihnine sahip kişiler ancak taş devri hayatı yaşayabilir. Bu da sistemde kalmak için güçlü bir neden."

"Ama seçimler ve hükümet olmayacak, başımızda kim olacak? Bir kral mı?"

"Bir yönetim kurulu olacak."

"Ne?"

"Fazla-*Gelecekler* gezegende bulunacak, ev ve yiyecek, değişim ve güvenlik temin edecek."

"Demek cesur yeni dünya düzeni böyle olacak?"

"Şimdilik. Hayatın nasıl gideceği belli olmaz. Mavi Gezegen hâlâ evrim geçiriyor. Bizler akıllı teknolojiye sahip olabiliriz ama gezegen işlenmemiş enerjiye sahip."

Bir sessizlik oldu. Uzun bir sessizlik.

Ne yapacağımı ya da diyeceğimi bilemedim. Hayatım tepetaklak olmuştu ve işler hâlâ yolunda gidiyormuş gibi davranmaya çalışıyordum. Tekneleri alabora olan insanların başına gelen optik bir yanılsamadır bu.

Geniş oval pencereye gittim. Uzayda neresinin yukarı baktığını anlamak zordur; uzay kıvrımlıdır, yıldızlar ve gezegenler de küre şekillidir. Dolayısıyla, aslında yukarı diye bir şey yoktur. Gemi kırk beş derecelik bir açıda yan yatmıştı ama bunu bana söyleyen şey pencereden dışarı bakan vücudum değil, gemideki göstergelerdi.

Uzay gemilerini icat etmeden önceki zamanlarda, uçan dairelerin hayalini kurardık ama en sonunda inşa ettiğimiz şey roketlerdi: yakıta aç, yetersiz ve utanç verecek kadar fallik roketler. Çok uzak mesafelere ışık hızında nasıl uçacağımızı anladıktan sonra,

uçan daire şekline geri dönmüştük: solar yelkenleri olan bir disk. Doğru şekli hayal etmek ve yanlış şekli inşa etmek garipti ama belki de her gün bunu yapıyor, bir hayalin gerçeği söyleyebileceğine inanmıyorduk.

Bazen tam uyanırken, bir an için nasıl ileri gidebileceğimi anladığımı düşünürdüm. Sonra, ayağa kalkınca yön mefhumunu kaybeder, nerede olduğumu anlayabilmek için başkalarının cihazlarına güvenmek zorunda kalırdım.

Bir hayalden bir pusula yapabilseydim. Kendi gece görüşüme güvenebilseydim...

Spike arkamdan gelip elini enseme koydu. Teni sıcaktı. "Üzgünsün," dedi. "Tenindeki ısı değişikliğini hissedebiliyorum."

"Hayatın beni deli eden yönü, hiç mantıklı olmaması," dedim. "Planlar yapıyoruz. Kontrol etmeye çalışıyoruz ama her şey tesadüfi."

"Bu, bir kuantum evreni," dedi Spike. "Ne tesadüfidir ne de önceden belirlenmiştir. Her saniyesi potansiyeldir. Yapabileceğin tek şeyse müdahale etmektir."

"Ne yapmamı öneriyorsun? Müdahale etmek için yani."

Spike eğilip beni öptü. "Işığı bük."

"Sen bir robotsun," dedim. Pembe McMurphy gibi konuştuğumun farkındaydım.

"Sen de bir insansın ama bunu sana karşı kullanacak değilim."

"Sistemlerin limbik değil, nöral. Duyguları hissedemezsin."

"İnsanlar genellikle hissetmedikleri duyguları sergilerler ve sergilemedikleri duyguları hissederler."

Aynen böyleydim. Önemli olan zamanlarda kendimi bir kutu gibi kilitliyordum ve hiçbir önemi olmadığında kilidimi kırıp kutuyu açıyordum.

"Sudan oluşan bir gezegen var," dedi Spike. "Tamamıyla sudan oluşuyor ve orada katı olan her şeyin sıvı bir karşılığı var. Denizler

yok çünkü kara yok. Nehirler yok çünkü setler yok. Susuzluk yok çünkü kuru denen bir şey yok.

"Gezegen su dolu bir kâse gibi ama bir kâse yok. Bir damla suyun bir yaprağın ucunda asılı kaldığı gibi uzayda asılı duruyor ama yaprak yok. Var olamaz ama oluyor. Bunları sana anlatmamın nedeni, imkânsız olan şeylerin bazen gerçekleştiğini bilmeni istemem."

"Özel hayattan söz etmek istemem ama bunu yine söyleyeceğim: Sen bir robotsun. Veri tabanına eklemek için mi bir kadını öpmek istiyorsun?"

"Cinsiyet insanlara ait bir kavram," dedi Spike. "İlginç de değil. Seni öpmek istiyorum." Beni tekrar öptü.

"Hem," dedi çok yakınımda durup sıcaklık saçarak. Ona yanıt veriyordum, bunu yapmak istemiyordum ama elimde değildi. "İnsan hayatı biyoloji midir bilinçlilik midir? Kollarını, bacaklarını, kulaklarını, burnunu kessem, gözlerini oysam ve dilini geriye itsem, sen yine sen olur muydun? Kendini bilinçliliğe yerleştiriyorsun ve ben de bilinç sahibi bir varlığım."

Pembe McMurphy üstünde altın rengi bir bikini, altın rengi bir tunik, altın rengi sandaletler ve altın rengi Alice saç bandı ve altın küpeleriyle kapıda belirince, Spike gölgelerin arasına çekildi. Tırnaklarına da altın rengi bir oje sürmüştü. Yüzümdeki ifadeyi fark etmiş olmalıydı. "Geceleri altın rengi giysiler giyerim," dedi bir açıklama olarak. Sonra, bana dönüp, "Çabuk yargıda bulundum," dedi. "Hepimiz uzaydayız. Birbirimizle iyi geçinmemiz gerek. Bomba olayını unutacağım. Bezen hepimiz fevri davranırız."

Bir Yeni Çağ Guru'su gibi gülümsüyordu. Hangisinin daha kötü olduğunu bilmiyordum: yanlış yere suçlanmak mı yoksa yanlış anlaşılmak mı? Pembe kendisine biraz daha şampanya koydu ve bir fındık paketini açtı. "Siz kızlar neden söz ediyordunuz?"

"Spike'ın bir kız olmadığını," dedim. "Robo *sapiens* ve Homo *sapiens* arasındaki farkları tartışıyorduk."

"Fazla düşünüyorsun," dedi Pembe. "Sana bir içki getireyim. Durum gayet bariz: Beni kesersen, kanım akar."

"O hâlde, kan insan olmanın en başta gelen özelliği mi?" diye sordu Spike.

"O ve geri kalan her şey! İşin aslı, senin inşa edilmen gerekti. Ne bileyim, bir araba gibi mesela... Bir fabrikada yaratıldın."

"Merkezi Güç'teki bütün insanlar daha iyi duruma getirildi, genetik açıdan değiştirildi ve DNA taramasına tutuldu. Bazıları klonlandı. Çoğu rahim dışında dünyaya geldi. Artık bir insan, yüz yıl önce bir insanın olduğu gibi bile değil. Peki, bir insan nedir?"

"Her ne ise, bir robot değil," dedim.

"Biliyor musun, o haklı," dedi Pembe bilmiş bir ifadeyle ya da altın rengi bir bikini içinde bilmiş görünmek ne kadar mümkünse.

Spike pes etmedi. "Ama ayrımı nasıl yaptığını anlamak istiyorum. Herhangi bir biyo mühendislik olmadan bile insan vücudu sürekli olarak değişim hâlinde. Bugünkü hâlin günler, aylar, yıllar sonra değişmiş olacak. İskeletiniz her on yılda bir, alyuvarlarınız her yüz yirmi günde bir, deriniz iki haftada bir kendilerini yeniliyorlar."

"Bunu kabul ediyorum," dedim. "Senin mantıklı, hesap yapabilen ve akıllı bir varlık olduğunu da kabul ediyorum. Ama duyguların yok."

"Doğru, hiçbir şey hissetmiyorlar. Ben bir sinir krizi geçirdiğimde, MutfakYardımcılarım –hani şu özel olarak yaptırdığım pembe şeyler, beni ziyaret ettiğinde onlarla tanışmıştın, Billie– hemen Valium'u buldular, kâğıt mendillerle birlikte bana getirdiler ama tavırları anlayışlı değildi."

"Ben bir MutfakYardımcısı değilim," dedi Spike.

"Sadece bir örnek vermek istemiştim," dedi Pembe.

"O hâlde, bir insanı duygu deneyimleme kapasitesiyle mi tanımlıyorsun?" diye sordu Spike. "Ne kadar duygu? Bir kişi ne kadar hassassa, bir o kadar insan mı oluyor?"

"Şey, evet," dedim. "Hassas olmayan, hiçbir şey hissetmeyen kişiler bir insan olmanın en alt seviyesindeler. Hayvan gibi değil de daha çok android gibi."

"Ben bir android değilim," dedi Spike.

"Seni gücendirmek istememiştim. Androidlerle birlikte çalıştım. Sadece temel özellikleri olduğunu biliyorum ama..."

"Ben bir Robo *sapiens*'im. Belki de dünyanın geleceği sizler değil biz oluruz."

"Yok artık, sizler asla insanların yerine geçemeyeceksiniz," dedi Pembe ayağa kalkıp. "Haydi, biraz daha şampanya içelim."

"İnsanlar kendilerini demode hâle getiriyorlar," dedi Spike. "Nesiller boyunca becerilerinizi köreltmeniz, artık bir zamanlar yaptığınız gibi kendinizi koruyamadığınız anlamına geliyor. Teknisyenlere ve robotlara güveniyorsunuz. Merkezi Güç'ten herhangi bir kişinin yardım almadan Mavi Gezegen'de hayatta kalabileceği düşünülmüyor. Pembe, nasıl patates ekildiğini biliyor musun?"

"Cips olanlar gibi mi?"

"Ya da pişirmeyi?"

"Elbette biliyorum, paketi mikrodalga fırına koyuyorsun."

"Dikiş dikebiliyor musun? Bir kalas parçasını tıraşlamayı biliyor musun? Bir ateş yakabilir misin? Balık tutabilir misin? Bir kayığın küreklerini çekebilir misin? Basit bir makara sistemi tasarlayıp inşa edebilir misin?"

"Bunların hepsini onlar bizim için yapacaklar," dedi Pembe.

"Onlar..." dedim.

"Çok doğru," dedi Spike bana bakıp. "İnsanlar tüm güçlerini bir 'onlar'a verdi. Sisteme karşı çıkamazsınız çünkü sistem olmadan hiçbiriniz hayatta kalamazsınız. Alternatifleri olmayan bir dünya yarattınız ve o dünyanız ölüyor. Yeni dünyanız da çoktan 'onlara' ait."

"Aktivist bir robot olduğunu hiç duymamıştım," dedi Pembe.

"Bu da sizin adınıza olmamız gereken şeylerden biri daha," dedi Spike.

"Ne yapacaksınız?" dedim. "Bizi devirecek misiniz?"

Spike güldü. "Robotların intikamı mı? Hayır ama Robo *sapiens* evrim geçiriyor, Homo *sapiens* ise nesli tükenmekte olan bir tür. Şu anda size öyle gelmiyor ama gezegeninizi yok ettiniz ve Mavi Gezegen'de kendi ayaklarınızın üstünde durabileceğinizden emin değilim."

"Robotlar insanlar olmadan var olamazlar," dedim.

"Bu, bir zamanlar doğruydu," dedi Spike. "Ama artık doğru değil. Bizler güneş enerjisiyle çalışıyoruz ve kendimizi tamir ediyoruz. Akıllıyız ve saldırgan değiliz. Bizden bir şeyler öğrenebilirsiniz."

"Ay, çok komik!" dedi Pembe. "Bir robottan öğrenmek mi? Tatlım, bizi evrenin ta öteki ucuna götürebilir ve diğer tarafa vardığımızda bir kanonun küreklerini çekebilirsin ama hayat hakkında hiçbir şey bilmiyorsun."

"Birçok farklı tür hayat vardır," dedi Spike sakin sakin. "İnsanlar her zaman önemli olan tek türün kendileri olduğunu düşünmüştür. Gezegeninizi böyle mahvettiniz."

"Beni suçlama. Onu ben yok etmedim," dedi Pembe.

"Ama ikinci bir şansınız var. Belki bu sefer..."

Pembe şarkı söylüyordu. *"Belki bu sefer şansım yaver gider. Belki bu sefer beni terk etmez... Belki bu sefer, aşk ilk kez telaşla çekip gitmez..."*

Kendi kendine yıldızlarla kaplı pencerenin önünde dans etmeye başladı.

Spike gülümseyerek bana döndü. "Uzun yoldan geldik. Şuraya bak. Sana bir şey göstermek ve bir şey açıklamak istiyorum."

Ayağa kalkıp duvara yapıştırılmış olan sayfalara gitti. Sararmış metinlerden birini işaret etti: *Şu koskoca dünyada, senden başka hiçbir şeye her şeyim demem ben gülüm.*

"Resmi uzay misyonunda, bizler Mavi Gezegen'in üstünde gemimizde beklerken, Yakışıklı kutlamalar için gezegene indi. Ekip

etrafı filme çekerken, ilk görüntüler Orbus'a yollandı. Yakışıklı şiir kitabını çıkardı. Herkes ona güldü ama o sadece bir şairin bir dünyayı bir çerçeve içine alabilecek bir dili çerçeve içine alabileceğinde ısrar etti. Mavi Gezegen'in dijital görüntülerinin altına, *O, tüm Devletler; bense tüm Prensler. Başka hiçbir şeyin önemi yok*, yazdı.

"Birkaç dil okuyabilirim ve bilgileri bir Ana bilgisayar kadar hızlı işlemden geçirebilirim ama onun yazdığı o dizeyi anlamadım.

"Yakışıklı'ya gidip bana kitabı göstermesini istedim. Yanıma oturdu, başlarımızı sayfaya eğdik ve saçları yüzüme değerken önce dizeyi, sonra da şiiri açıkladı. Kitabı ellerime tutuşturup bir şey isteyeceğinde yaptığı gibi ciddi bir ifadeyle yüzüme baktı ve 'Yeni keşfettiğim topraklar,' dedi.

"Yanımdan ayrılınca, veri analizi işime geri döndüm. Bir sistem arızası deneyimlediğimi sandım. Aslında, bana tamamıyla yeni olan bir şeyi hissediyordum. İlk kez bir duygu hissettim."

Odada dolanıp rastgele seçtiği metinlerin önünde durdu ve yüksek sesle okudu.

"Sana borçluyum zapt edemediğim bu sevinci...
Köle olmuşum sana, elden ne gelir?
Sevgili Julia'm ipekli giysilerini giydiğinde...
İsmin ne zaman bir tılsıma dönüştü?
Beni uzun ve ufak kollarına aldı.
Gülümsedi ve beni dönüştürdü
Artık hem rüzgâra hem de güneşe sahipti."

Sonra, "Yakışıklı bana bu şekilde sevilmenin nasıl bir şey olduğunu gösterdi ama ben bu şekilde seven birisi olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamak istiyorum," dedi.

"Deney yapman için burada değilim," dedim.

"Aşk bir deneydir," dedi. "Sonra olanlar hep şaşırtıcıdır."

Başımı ellerimin arasına aldım. Bir robot bana kur yapıyordu.

Pembe McMurphy dijipodda şarkıyı bulmuş, Liza Minelli'ye eşlik ederek karaoke yapmaya başlamıştı. *"Bütün olasılıklar benden yana, bir şeyler başlamak zorunda. Gerçekleşmesi, bir ara gerçek olması gerek. Belki bu sefer, ben kazanırım..."*

Yakışıklı yüzü kızarmış bir hâlde heyecanla uzay kapısından içeri daldı. "Bulduk! Çözüm bulduk! Bunu başarabiliriz! Bütün asteroidlerin anasını bulup şu noktada Mavi Gezegen'le çarpıştıracağız..."

Adamlar arkasına toplandı.

Büyük bir duvarda Mavi Gezegen'in yakından çekilmiş bir görüntüsünü açtı ve kızıl ötesi imleci bir sıradağa doğru götürdü. "Spike, darbe etkisini değerlendirmeni istiyorum... bak..."

"Benimle uyur musun?" diye sordu Spike.

"Şu noktada karada devasa sülfür yatakları var," dedi Yakışıklı.

"Bir bilgisayarla uyuyamam..."

"Yani, bunun toz zerreciklerinin..."

"Sana dokunmak istiyorum."

"... gezegenin yüzeyine fazla hızlı bir şekilde düşmesini engellemesi gerek."

"Bana dokunsaydın ne olurdu?"

"Toz fırtınası çabucak dinerse, dinozorlar hayatta kalırlar."

"Bir başlangıç dili keşfederdim."

"Güneşi tamamıyla kesmemiz ve bu gezegendeki daha büyük hayat formlarını yok etmemiz gerek."

"Seni bir kere ziyaret ettim mi asla ehlileştirmeyi denemeyeceğim özgür ve vahşi yerim olurdun."

"Büyük bir hızla türleri kontrol eden bir sistem uygulamamız gerek."

"Senin olduğun yer asla satılmaz ya da başka bir şeyle değiş tokuş edilmezdi."

"Onları yok edebilirsek, yeniden başlayabiliriz."

"Buna seninle başlamak istiyorum."

"Riskli ama işe yarayabilir."

"Beni sevemezsin. Beni tanımıyorsun."

"Muhtemelen, iki yüz kilometre genişliğinde bir krater oluşturacak."

"Sadece bildiğin bir şeyi mi sevebilirsin?"

"Esas sorun, toz fırtınasının ne kadar süreceğini hesaplayamamamız."

"Yoksa aşk bilmediğin şey midir?"

"Riskli ama tek şansımız bu."

Evren her saniye olasılıklara bölünür ve bunların birçoğu asla gerçekleşmez. Tek bir evren değil bu, sadece bir kere okunmaz. Öykü durmaz, duramaz, kendisini anlatmaya devam eder, sonra olacakları değiştirecek bir müdahaleyi bekler.

Aşk bir müdahaledir.

Elim elinin üstünde, senden aşağı inmeye başlıyorum. Elim elinin üstünde, kalp atışlarım gibi hızlı hızlı iniyorum. Aşağı giden yol, uçurum ve mağara burası. Ne emniyet hissi ne de geri dönüleceğinin garantisi var.

Sevgilim meta-materyalden, metal kadar sağlam polimerden yapılmış ama bükülebilir, esnek ve tıpkı insan derisi gibi ısınıp soğuma becerisine sahip. Boğumlu titanyum bir iskeleti ve fiber optik bir nöral otoyolu var. Duygu hissetmek için tasarlanmadığından limbik sistemi yok.

Kanı yok.
Çocuk doğuramaz.
Saçları ve tırnakları uzamıyor.
Bir şey yemiyor ve içmiyor.
Güneş enerjisiyle çalışıyor.
Ağlamayı öğrenmiş.

"Pişman olma," dedi Spike. "Gerekirse fikir değiştir ama pişman olma."

Haklıydı. Ona hayır diyebilir, fikrimi değiştirebilir, pişman olabilirdim ama evet yanıtını silemezdim. Tek bir sözcük ve milyonlarca dünya kapanıyor. Tek bir sözcük ve bir süreliğine karşımda bir gezegen duruyor ve orada yaşayabilirim.

"İşte, orada," dedi Yakışıklı. "Mavi Gezegen."

Neden sadece bu gezegende hayat olduğunu ve diğerlerinde olmadığını bilmiyorum. Onu neden bizim bulmamız gerektiğini de bilmiyorum. Ama güneşten ısınmış, yağmurla soğumuş, ayın tapındığı, yıldızlarla çevrili gezegen oradaydı.

Karşımızda duruyordu. Mavi Gezegen.

Gece kadar karanlık bir ormana indik. Ses sağır ediciydi. Yeşil karanlıktan çıkınca, kâbuslarımızda bile görmediğimiz yaratıkların ıslık, çığlık, cıyaklama ve bağırış seslerini duyduk.

Yakışıklı geminin alt yan tarafındaki lazer kesicilerle bizim için açıklık bir alan oluşturdu. Ağaçlar yere devrilirken ve biz geminin zeminindeki bir delikten o sahneyi izlerken, yüzgeçleri olan memeliler, bacakları olan balıklar, melekler gibi çift kanatları olan kuşlar, vücutsuz kafalar ve kafasızmış gibi görünen vücutlar gördük ve bu sayısız canlı ama gerçek olması mümkün olmayan deneyler kaçışıp koyu yeşil renkli ormanın daha da derinliklerine sığındılar.

Lazer otuz metre uzunluğundaki ağaçları kesiyor, bunları iki metrelik parçalara ayırıyordu. Sonra, geminin alçalıp havada asılı kalmaya hazır olduğu anda, Yakışıklı yükleme aracının kepçesini açtı ve lazer seviyesiyle bize açık, dümdüz ve pürüzsüz bir alan yaratmak için kütük öbeğini yana aldı.

"Asteroidin çarpacağı alana yakın olmamız gerek ama çok da yakınında olmamamız gerek," dedi. "Birkaç sülfür ölçümü yapmak ve çarpışmadan yirmi dört saat önce buradan gitmemizi istiyorum."

"Yakınlarda bir göl var," dedi Spike. "Su temiz. Dönüş Havuzu için birkaç örnek almak istiyorum. Sen de benimle gel, Billie."

Benim tek kişilik kanoya binmem ve Spike'ın Pembe'yle birlikte iki kişilik kayığa binmesi kararlaştırıldı. "Sana insanlar için birkaç temel hayatta kalma becerisi öğretmek istiyorum, Pembe. Her ihtimale karşın. Kürek çekmek ve balık tutmak gibi."

"Bana mı? Hayatta kalma becerileri mi? Ben tüm hayatta kalanların önde gideniyim ve büyük, güneş güvertesi ve bir barı olan beyaz renkli tekneler olmadığı takdirde teknelerden hoşlanmam."

"Gölde bir şişe şarap soğutabilirsin," dedi Spike. "Haydi, şimdi dalış giysilerini giyelim, kuru giysiler sonraya kalsın."

"Güneşle işleyen o kadına bayılıyorum," dedi Yakışıklı bana, Spike gerekli malzemeleri almaya gittiğinde. "Güneş parıldadığı sürece asla şişmanlamayacak, asla sarhoş olmayacak, asla pes etmeyecek. İçimden hemen burada hiçbir sorumluluğumun olmadığı yeni bir hayata başlamak geliyor. Ama bunun için daha yıllar var."

"Spike bana FAZLA'nın çoktan ilk yerleşimciler için bir uzay yolcu gemisi inşa etmeye başladığını söyledi."

"İlk seferine bir yıl var. Ama her şey buradaki küt çeneli dostlarımıza bağlı. Hiçbir yerleşimci dinozorlarla birlikte yaşayamaz. Elinden gelebilecek en iyi şey sürekli hareket halinde olmak. Belki ancak o zaman hayatta kalabilirsin ama dünyanın en varlıklı insanlarının hayatlarının sonuna kadar Bedeviler gibi yaşamak istediklerini düşünebiliyor musun?"

"Asteroidin gerçekten de işe yarayacağını düşünüyor musun?"

"Çoktan işe yaramaya başladı bile. İzlediği rota değiştirildi. Buraya doğru geliyor."

Pembe ve Spike gölde benden ileride kürek çekiyorlardı. Göl geniş, durgun ve maviydi.

"Hayatında bu kadar güzel bir şey görmüş müydün?" dedi Spike.

"Hayır," dedi Pembe. "Umarım bir daha görmem."

Spike bu yanıta şaşırdı, nüansları ya da imaları pek iyi anlayamıyordu.

"Çekici olduğunu görebiliyorum ama şehirde doğup büyüdüm. Doğanın benim için bir önemi yok. Orbus'ta kendimize biraz Doğa bırakmış olmamız gerektiğini biliyorum. Bunu yapmış olsaydık daha iyi olurdu –gezegen için yani– ama ben de tanıdığım kimse de daha iyi durumda olmazdı. Artık böyle yaşamak istemiyoruz."

"Çevrimiçi alışveriş olmasa da mı?"

"Hayırrrrr. Beni ne sanıyorsun? Ama suni bir göle bakan bir barda olmayı tercih ederdim; çeşmenin saat başı açıldığı, ağaçların polensiz olduğu, harika bir biftek yiyebileceğin ve gece yarısı dansa gidebileceğin bir bar. Hayat diye buna derim. Biliyor musun, insanlar burayı sevmeyecekler."

"Orbus ölüyor," dedi Spike.

"Teknisyenler bunu halleder, her zaman hallederler. Bu iç karatıcı kıyamet konuşmaları insanları sadece hizada tutmak, çok fazla şey istemelerini dizginlemek için. Hayatımız harika gidiyor. Kendimi canlı hissediyorum. Ama sen bir robot olduğun için durumun farklı elbette."

Spike mavi yüzgeçli, kırmızı ağızlı ve minik bacaklara benzer uzuvları olan bir balık yakalayınca, Pembe cıyakladı. Spike balığın başına plastik bir tokmakla vurup onu ısı geçirmez alüminyum bir torbaya tıktı.

"Az önce onu öldürdün!"

"Evet."

"Gördün mü? Hiçbir şey hissetmiyorsun. Ben asla böyle bir şey yapamam. Eskiden insanların yemek için nasıl hayvan yetiştirdiklerini düşünüyorum da... Geri kalmışlığı yansıtan bir şey. Biliyorsun, Halifelik'te hâlâ böyle yaşıyorlar. Laboratuvar eti gaddarca öldürülen hayvanlardan gelmiyor."

Baraka büyüklüğündeki bir kurbağanın tenis kortu büyüklüğündeki bir yaprağın üstünde oturduğu yaprak örtüsünün altından geçtik. Ejderha boyutlarında yusufçuk böcekleri parıltılı mavi ve yeşil kanatlarını çırparak üstümüzden geçtiler. Daha ufak ölçekli bir Empire State Binası büyüklüğündeki bir ağaçtan henüz yeteri kadar büyümemiş bir King-Kong sarkıyordu.

"Vejetaryenim," dedi Spike.

"Yok ya?" dedi Pembe.

Kürek çekmeye devam ettik ve görünmez amfibi hayvanların hareketiyle sarsılan yeşil kayalardan oluşmuş mağaraların yanından geçtik. Bazıları boğazı fırfırlı, bazıları miğferli, diğerleri de topukları mahmuzlu süslü memeliler gördük. Su içmek için hantal hantal gölün kenarına gidiyorlardı. Bazıları suya girip uzun boyunlarıyla balık yakaladı.

Etraftan gelen sesler kesilmiyordu ve bize yabancıydı. Çığlıklar, gaklamalar, bağırışlar ve bunların altında da kartal büyüklüğündeki böceklerin kesilmeyen mırıltısı duyuluyordu.

Pembe tam şarap şişesini sudan alacakken, ipi bir şey çekiştirdi. İpi geriye çekmeye çalışırken, kanonun dengesini alt üst etti ve Spike dengeyi sağlamaya çalıştı.

"Bırak!" diye bağırdı Spike.

"Ama o Chardonnay Bir Numaralı Varil," dedi Pembe. "Onu bir balığa veremem."

Kano alabora oldu. Spike suya battı. Onların peşinden suya dalınca küreğimi kaybettim ama Pembe'nin üstümde bir balon gibi süzüldüğünü gördüm. Nereye dönsem, etrafımda çok yaşlı su yaratıklarının gözlerini gördüm. Gölün dibindeyse siyah renkli bir şey patlamış gibiydi.

Spike yüzerek yüzeye ulaştı ve kanoyu tutup diğer tarafa çevirdi. İtiş işlevini kullanarak kendisini yukarı ve kanonun içine doğru itti. "Billie, iyi misin?" diye seslendi. Çoktan kanoma çıkmaya çalışıyordum. Spike şişeyi bırakmamış olan Pembe'yi kanoya çekti.

"Küçük hergele," dedi Pembe soluklanmaya çalışarak. Yuttuğu suları kanoya tükürdü.

"Benim suçum değildi," dedi Spike gayet mantıklı bir şekilde.

"Sana değil, lanet olasıca balığa diyorum. Biliyorsun, Doğa'nın sağı solu belli olmaz. Bu yüzden onu ehlileştirmek zorunda kaldık. Belki biraz fazla ileri gittik ama prensipte doğru kararı verdik. Pörtlek gözlü müze kontrollü bir sazan balığı tarafından rahatsız edilmeden bir içki içmek için dışarı çıkabilmek istiyorum."

"Ölebilirdin," dedi Spike.

"Ölmezdim, 'hayatta kalma' modu içime işlenmiş."

"Hepimizin ölmesine neden olabilirdin!" diye bağırdım, sırılsıklam ve su yutmuş bir hâlde. Ellerimi kürek gibi kullanmaya çalıştım. Spike bana kanoları birbirine bağlamam için bir halat fırlatınca, kendimi onlara doğru çektim.

Pembe omuzlarını silkerken, Spike bizi kürek çekerek kıyıya geri götürdü. Hızlanmak için fazladan güç kullanıyordu.

"Harika kolların var," dedi Pembe. "Bir başka mutant elimden almaya kalkışmadan önce şarabı açacağım," dedi. Mantarı çıkardı, doğrudan şişeden bir yudum aldı, omuzlarını dikleştirdi ve şişeyi dizlerinin arasına sıkıştırdı. Yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. "Biliyor musunuz, belki de burasının hakkını yedim. Evde ne zaman bir içki içmek için dışarı çıksam, peşime pörtlek gözlü bir gerzek takılır. Sanırım, bazı şeyler hangi gezegende olursanız olun değişmiyor."

"Yüzmeyi bilmediğini sanıyordum," dedi Spike. "Yüzeye benden çabuk çıktın."

"İmplantlarım sayesinde. Popomda, bacaklarımda ve göğüslerimde implantlar var. Bana havalı bir görünüm veriyorlar. Bugün faydalı da olduklarını gördüm. Buna ne dersin, Billie? Güzellik için yapılan ameliyatlar hayat kurtardı. He-he."

Bana karşı puan kazandığı için mutlu gözüküyordu. Şişeyi neşeyle kanoma fırlattı. Göle düşmesi için yakalamaya çalışmadım.

"Oyunbozan," dedi Pembe.

"Bakın," dedi Spike.

Tepemizde düzgünce sıralanmış, yeni doğmuş güneşleri andıran sarı renkli bir papağan sürüsü uçuyordu. Onlarla birlikte parıldayan bir ağaca kondular.

"Yeşil bir gecede yanan altın renkli lambalar gibiler," dedi Spike.

Gemiye geri döndüğümüzde, herkesin keyfi yerindeydi. Mavi Gezegen'in güzelliği ve tuhaflığı herkesi büyülemişti. Mutluyduk. İnanılmaz bir şanstı bu. Affedilmek gibiydi. Merhamet gibiydi. Bize verilen şeyi kötü kullanıp heba etmiştik ve şimdi bize yeni bir tane veriliyordu. Masaldı, mutlu sondu. Gömülü hazine gerçekten de oradaydı.

Spike balıkları pişirdi, Pembe McMurphy'yi bir 'kürek mahkûmu' gibi mutfağa soktu ve onun 'Fosil Yiyeceği' dediği balıkları nasıl temizleyeceğini, yıkayacağını ve terbiye edeceğini gösterdi.

Akşam yemeğinde, pişirdikleri yemeğin tadına ve tazeliğine hayretler içinde kalan Pembe, Cap City'de Fosil Yiyecek isimli, "çok pahalı, özel müşterileri olan, gurme yemekler servis eden, şöhretli kişilerin bayılacağı" bir restoran açacağını söyledi.

"Canlı yiyeceklerin barbarca olduğunu söylemiştin."

"Daha önce hiç tadına bakmamıştım."

Böylece, her şey tek bir hayalde bir araya gelecekti: Pembe kendisine bir amaç edinecekti ve bayıldığı şöhretli kişilerle tanışacaktı. Spike ona yemek pişirmeyi öğretmeyi kabul etti.

"Biliyor musun, yemek pişirmek garip ve demode ama," dedi uzun masadaki erkeklere ve kadınlara bakarak, "taze şeyler pişirmenin ve birlikte yemek yemenin neden insanı iyi hissettirebileceğini anlayabiliyorum."

"On iki yaşındaki bir şef olarak mutfağını nasıl idare edeceksin?" diye sordum. "Seni ciddiye almayabilirler."

"Evet," dedi başını sallayarak. "Bunu yeniden düşünmem gerekebilir. Hem buradayken Ted'i hiç özlemedim."

"Hayatının aşkı olduğunu sanıyordum."

"Ben de Billie ama şu anda farklı gezegenlerdeyiz."

Yakışıklı şerefe kadeh kaldırdı. "Yeni başlangıçlara," dedi.

Bilinmeyen, keşfedilmemiş, her açıdan benden farklı, başka bir hayat formu, başka bir gezegen, başka bir şans olan Spike'a baktım.

Asteroid dört gün erken çarptı.

O kadar erken çarpacağını tahmin etmediğimiz için onu izlememiştik. Balık tuttuğumuz gölde, zeminin sarsıldığını hissettik.

"İzdiham oldu," dedi Spike. "Çok iri memelilerin hep birlikte kaçıştığını hissediyorum."

Ama kaçanlar sadece memeliler de değildi: Tepemizdeki hafif uçak boyutlarındaki kuşlar bir anda gökyüzünü kararttı; bazı noktalarda gökyüzü tamamıyla kapanmıştı ve sadece kanat görebiliyorduk.

Yerdeki iki ya da dört bacaklı ve iri ayaklı sürüngen yaratıklar bizi yemek için bile duraksamadan paldır küldür gölün kenarında koşmaya başladılar. Aracımızın altına sığınıp yana devrilip ezileceğimizi düşünerek dehşet içinde dümdüz yere yattık.

Cesaretimi toplayıp ılık çamurların arasından başımı kaldırdığımda, minnacık, bir şehir boyutlarında güm diye yere basan ve kalkan, öne ittirilen ve havaya kaldırılan, koşan ve duraksayan ayaklar, toynaklar, sivri tırnaklı patiler ve pençeler gördüm. Onlara beyaz bir kaya gibi göründüğünü tahmin ettiğim ve büyüklükle hiçbir ilgisi olmayan emniyetli bir yer aramak için üstünden atlamanın, yanından hızla koşmanın ya da çarpmamaya çalışmanın daha kolay olacağı aracımızın altında yattığımız yerin birkaç santim ötesinden geçtiler.

Tepemizde alçaktan uçan kuşların gaklamaları ve çığlıkları giderek yaklaştı, sivri tırnakları aracımızın üstünü çizerek geçti ve kanat çırpışları öylesine güçlüydü ki araç sarsıldı.

İşte bu, işlenmemiş enerjiydi ve biz onu serbest bırakmıştık.

Mümkün olduğu anda, süklüm püklüm, kendimizi aptal gibi hissederek, gezegendeki en ufak ve aptal yaratıklar olarak Gemi'ye koştuk. İnsanların daha milyonlarca yıl orada olmaması gerekiyordu. Yirmi kişilik ekibimiz daha insanlar orada yaşamaya başlamadan önce orayı yok etmeye kararlı gözüküyordu.

Gemi'ye çıktıktan sonra gördüğümüz manzaraysa daha da feciydi: hayvanların panik içinde koşarak yarattığı izdiham bizim oluşturduğumuz açıklık alan yüzünden daha savunmasız hâle gelen ağaçların ezilmesine neden olmuştu. Gemi iş binaları kadar büyük palmiyelerin altındaydı.

"İçeri girin," dedi Yakışıklı ve haklıydı: Yapabileceğimiz başka bir şey yoktu.

Tek sıra hâlinde acil durum kapılarından içeri girerken, asteroid gezegene çarptı.

Gemi karanlığa boğuldu.

"Bir hata oldu," dedi Yakışıklı.

Asteroidi rotasından çıkarmak, onu hem hızlandırmıştı hem de Mavi Gezegen üstünde yarattığı etkiyi değiştirmişti. Denize gömülüp iniş alanımızdan sadece elli kilometre ötede üç yüz kilometre genişliğinde bir krater oluşturmuştu.

Spike inanılmaz bir hızla enkaz verilerini okuyor ve analiz ediyordu. Yakışıklı omuzlarını sarkıtmış, gergin bir hâlde yanında oturuyordu.

"Gezegenin alt atmosferi sülfürdioksitle doluyor," dedi Spike. "Daha yükseklerde bir sülfürik asit pusu oluşuyor. Minik bir buzul çağını tetikledik."

Herkes sus pus oturuyordu.

"Atmosfer ne kadar sürede temizlenecek?"

"Birkaç ayda temizlenmesini planlamıştık; sadece en iri yaratıkların beslenememesi için yiyecek zincirini kıracak kadar güneş ışınlarının kesilmesine yetecek bir süre olacaktı. Ama yaptığımız şey planladığımızdan çok daha büyük bir etkiye sahip. Yıllar, belki onlarca yıl sürebilir."

"Yıllar mı?" dedi Pembe. "Onlarca yıl mı? Karanlıkta mı?"

"Bilmiyorum," dedi Spike. "Zincirleme tepkilerin sonucu öngörülemez. Bir gelgit tayfunu ya da kasırgası atmosferi temizleyebilir."

Yakışıklı güldü. "Tamam, bu da dinozorları yok etmeye yeter."

"Evet," dedi Spike. "Gezegen farklı bir formda iyileşecek."

"Orbus'tan gelen koloniye ne olacak?" diye sordum. "İklim şartları stabil hâle gelene dek imkânsız."

"O zamana kadar Orbus için çok geç olabilir."

"Peki, buradan nasıl gideceğiz?" diye sordu Pembe.

"Gitmeyeceğiz," dedi Yakışıklı.

Tayfa Gemi'yi güvenli moda alırken ve acil durum sistemlerini devreye sokarken, Yakışıklı Orbus'la bağlantı kurmaya çalışıyordu. "Bağlantı yok," dedi. "Sinyal dışarı gidiyor ve aya çarpıp geri geliyor. Bakın. Sinyali yolluyorum ve iki saniye sonra geri geliyor."

"Bir kurtarma misyonu yollarlar," dedi Spike.

"Buradaki şartları bilmezlerse, asla iniş yapamazlar; karanlık, buz, sıfır uydu bağlantısı. Spike, buraya bir daha kimse gelmeyebilir."

Spike evet anlamında başını salladı. "Bu durumda, gezegenin kendi başına evrim geçirmesi gerekecek."

Yakışıklı güldü. "Gerçekten de öyle olursa, milyonlarca yıl sonra gelecekte parlak bir yerbilimci dinozorları yok etmiş olan asteroid çarpışmasına dair kanıtlar bulursa ve bunun çok büyük bir şans olduğunu düşünürlerse ne kadar ironik olur, değil mi? Üstelik devasa bir asteroidin gezegene tam da bu noktada, bu sülfür birikintisinin üstüne çarpma ihtimali... Ne kadar, Spike?"

Spike biraz duraksadı. "Sülfür nadir bulunan bir elementtir, evrende dokuzuncu en bol bulunandır ve bu gezegenin kabuğunda sadece %0,06 oranında var. Asteroid çarpışmalarına dair eski kanıtlara bağlı olarak, yirmi kilometre genişliğinde bir asteroidin buraya yüz milyon yılda bir çarptığını ve bu tür bir sülfür bölgesine çarpma oranının yirmide bir olabileceğini düşünelim. Böyle olsaydı, bu büyüklükte bir asteroidin bu gezegene bu noktada çarpma ihtimali yirmi çarpı yüz milyon yıl olurdu. Yani, iki milyar yılda bir."

"İki milyar yıl mı?"

Spike başını salladı.

Yakışıklı ellerini saçlarının arasından geçirdi. "Peki, sence bu tesadüf birisinin burada insan yaşamını mümkün kılmak için bir girişimde bulunmuş olması ihtimalinden daha iyi bir açıklama mı olurdu?"

"Bütün medeniyetler bizim gibi düşünürlerdi; buraya gelen ilk ve tek medeniyet olduklarını düşünürlerdi."

"Orbus'tan geriye kalanları keşfedene dek bekle... Ama kimse bana Beyaz Gezegen konusunda inanmıyorken, neden Kırmızı Gezegen konusunda inansınlar? Orbus ışık yılları sonra uzay tarihine karışıp yok olacak."

"Hayatta kalmanız mümkün olabilir," dedi Spike.

Yakışıklı ona baktı. "Ne öneriyorsun?"

"Arazi araçlarını alıp koloniye gidin. Orada altmış kişi var. Hem bir yiyecek depoları hem de yetiştirdikleri ürünler var. Barınakları oldukça sağlam ve ihtiyaç duyduklarından fazlasına sahipler çünkü Merkezi Güç aksi bir karar verene dek diğerlerini de bu yolculukta buraya getirmen gerekiyordu. En iyi şansınız hep birlikte olmak. Ayrıca, Merkezi Güç koloninin nerede olduğunu bildiğinden, orada bir iniş alanı var. Geri dönerlerse, muhtemelen her şeye orada başlayacaklardır."

"Uzun bir yol," dedi Yakışıklı. "Zamanında varamayabiliriz."

"Ben burada kalır, Orbus'la bağlantı kurmaya çalışırım. Sizinle her gün iletişim kurarım."

"Burada kalmak mı? Gemide mi? Ya hep birlikte gideriz ya da hiç gitmeyiz."

"Hayatta kalabilmek için ihtiyacım olan tek şey gün ışığı. Sizinle gelirsem, solar hücreleri kullanarak beni yapay olarak desteklemeniz gerekir. Buna harcayacak enerjiniz yok. Bensiz gidin ve hemen gidin."

Yakışıklı bir şey demedi. Sonra, "Bu, benim suçum," dedi.

"Bunu öngöremezdin. Ben de öyle. Hesaplamaları yaptım ve yanlış çıktı. Yanlış çıkmalarının nedeni hayatın hesaplanamaması. Medeniyetimizin yaptığı büyük hata bu. Rastlantısallığın denklemde bir hata olmadığını asla kabul etmedik ama denklemin bir parçası."

"Her insan sevdiği şeyi öldürür," dedi Yakışıklı. "Keşke..."

"Keşke ne?" dedi Spike.

"Keşke buraya sen ve ben gelseydik ve yanımızda sadece bir balta, halat ve bir ateşle her şeye baştan başlasaydık... Bir de güneşle."

Yeni dünya – El Dorado, Atlantis, Altın Sahil, Newfoundland, Plymouth Rock, Rapanaui, Ütopya, Mavi Gezegen. Tesadüfen keşfedilen, bir dürbünden karaltı gibi gözüken, bir rom variline sıkıca bağlıyken anlatılan sarhoş öyküleri, gemi enkazı, bir İncil Rehberi, bizi oraya götüren devasa bir balık, bizi o adaya sürükleyen bir fırtına. Uzayın derinliklerinde bulduğumuz yer...

"Gideceksenız, şimdi gitmeniz gerek," dedi Spike.

Telaş, kaldır, yükle, şakalaş, endişelen, eşyaları topla, istifle, sessizlik, ekip çalışması, el ele, göz göze gel, gülümse, her şey yoluna girecek, bak bir şeyler yapıyoruz, meşgulüz, dikkatli ol, merak etme, aletler, giysiler, son kişi de bindi, kapağı kapat, gemiden karaya in, motoru çalıştır, ışıklar, güç, tamam. Gidelim mi?

Spike son malzemeleri de Arazi aracına yüklüyordu. Yakışıklı onunla konuşmuyordu. Spike yanına gidip ona yaslandı. Yakışıklı iç çekip kollarını boynuna doladı.

"Bir kralın üç tane gezegeni varmış," dedi. "Beyaz Gezegen, Kırmızı Gezegen ve Mavi Gezegen. Beyaz Gezegen'i en büyük oğluna vermiş ama oğlu toprağı işleyip altınları harcayınca, gezegeni son bir partinin masraflarını çıkarmak için şeytana satmış.

"Kral Kırmızı Gezegen'i en küçük oğluna vermiş ama oğlu madenlerden mineralleri çıkarıp bütün ağaçları kesince, bir araba alacak paraya ihtiyaç duyduğu için şeytanı aramış.

"Böylece, kral Mavi Gezegen'i kızına vermiş çünkü onu Evren'den de çok seviyormuş. Gerisi başka bir öykünün konusu."

"Robo *sapiens*," dedi Spike. "Yine ortaya çıkabilmek için insanlardan da uzun süre beklemesi gereken bir yaşam formu."

"Sonuna kadar gemisinde kalması gereken kişi kaptandır."

"Okuyacak bol bol kitabım var."

"Şiir bizi kurtardı, değil mi?"

"Bir kere değil, pek çok kere."

Yakışıklı gülümsedi. "Öyle mi düşünüyorsun?"

"Korktuğun şey asla ölüm değildi. Boşluktu."

Yakışıklı evet der gibi başını salladı. "Çünkü boşluk denen bir şey yok. Sadece insanlar boştur."

"Hepsi değil."

"Hepsi insan da değil."

Yakışıklı onu öpüp arkasını dönecek oldu. "Spike, geri döndüğümde..."

"Git," dedi Spike. "Hemen git."

Pembe McMurphy bir termal çatışma tulumu giymişti ve elinde mutfak aletleri vardı. "Başaracağız," dedi bana. "Hem o robot artık yanımızda olmayacağına göre, neler olacağını kim bilebilir? Kutup aşkı."

"Pembe, olacak olan şey bu. Şu anda oluyor zaten. Başımız dertte."

"Bunu biliyorum, Billie. Kabinime gidip ağlamadığımı, çığlıklar atmadığımı ve büyük bir paniğe kapılmadığımı mı sanıyorsun? Ama ondan sonra, Pembe, bunu başarabilirsin, diye düşündüm. Ölürsem, en azından genç ve güzel ölürüm, aşırı iklimler cilt için çok zararlı. Eminim ki İşlem yaptırdığın için seviniyorsundur."

"Yaptırmadım."

"Ne?"

"Politik bir karardı. İşlem yaptırmadım."

"Kaç yaşındasın?"

"Çipim G-30 diyor. Bu yıl kırk yaşında olacağım."

"Biliyor musun, en azından insan olduğunu gösterir bu."

"Ne demek istiyorsun?"

"Kadınlar hep yaşlarıyla ilgili yalan söylerler."

Gülümseyip koluma hafifçe vurdu, mutfak malzemelerini sırtladı ve benim hissettiğimden çok daha iyi göründüğünü ve davrandığını düşündüm. Pembe'nin bu durumla başa çıkabileceği Billie'ninse çıkamayacağı kimin aklına gelirdi?

Arazi aracına binmek için sıramı bekliyordum.

Spike yanıma gelip bana sarıldı. "Bir gün, on milyonlarca yıl sonra, birisi beni asla görmediği bir dünyanın çamurları arasında paslanmış bir hâlde bulacak ve beni parmaklarının arasında ufalarlarken, bulduğu sen olacaksın."

Arazi aracı çamurlu, ezilmiş otlarla kaplı zeminde ağır ağır ilerlemeye başladı. Spike tozla kaplı alanda kıpırdamadan duruyordu. Geminin hava filtrelerinin menzilinden çıktığımız anda, hepimizin nefes alabilmek için maske takması gerekecekti. Rufus başını Yakışıklı'nın kucağına dayamıştı ve Yakışıklı ona bir zamanlar uzaya fırlatılmış Laika isimli bir köpekle ilgili bir öykü anlatıyordu.

"Rufus'a iyi bak," dedim bir anda. Yakışıklı yanıt vermeye fırsat bulamadan, kimse bana karşı çıkamadan, aracın arkasından indim ve yoğun havada onun durduğu açıklık alana doğru koşmaya başladım.

İşte, zamanda bir an ve benim seçimlerim savaşlar ya da vicdan yüzünden başka yerlere gitmiş, bilineni bilinmeyen için terk etmiş, tereddüt etmiş, korkmuş, sonra kendilerini çoktan ayak izlerinin ve anıların her birinin izledikleri rotada izler bırakmış olduğu yolculuğa çıkmış olan benden önceki milyonlarca kişininkinden farklı değil; bir zamanlar sahip oldukların, kaybettiklerin, bulduklarının, ne kadar zor ya da imkânsız olursa olsun, zamanın bir köprüye dönüştüğü ve senin köprüyü geçtiği an.

Spike'ın bol bol enerjiye sahip olacağı ve güvende olacağımız Gemi'de kalmayı planladık. Sessizce bir kitap okurken, başınızı kaldırıp celladın beklediğini gördüğünüz ve her adımı yeni hayatın yoğunluğuyla hissederek onunla gittiğiniz o infaz sabahında iyimserdim. Zihin ölüme inanmayacaktır ve belki de zihne göre bunun nedeni ölümün asla gerçekleşmemesidir.

Gemi'nin dışındaki sesler giderek daha canhıraş ve dehşet dolu gelmeye başladı. Kararan pis havada, dünyasını kesintiye uğrattığımız yaratıklar güneşi arıyor, başlarını göğe kaldırıyor, inliyor ve giderek azalan aydınlıkta ağlıyordu.

Her geçen gün hava daha da soğuyor ve daha da kararıyordu.

Yaratıklar Gemi'ye çarpıyor, çevirdikleri boynunlarıyla ve demir gibi sağlam çeneleriyle dış cephesine zarar veriyor, onu bir iniş alanı olarak kullanıyorlardı. Onları uzakta tutan tek şey zemindeki ışıklardı ama zemin ışıkları idareli kullanmamız gereken gücü tüketiyordu.

Bir gece, gündüz ve gece arasındaki bütün farkları katletmiş olduğumuz hâlde gece olduğunu düşündüğüm bir saatte, geminin deposundan bir tırmalama sesi geldi.

Bir şeyin hasar almış olan geminin gövde kısmına girmek istiyor olabileceğini düşünerek, elime bir silah ve el feneri alıp cihazlarımızı ve malzemelerimizi muhafaza ettiğimiz depoya indim.

Evet, orada bir şey vardı. Bir şey geminin hasar almış olan tarafını delmişti. Bir çiğneme sesi duydum. Orada her ne bulursam, bana yabancı bir yaratık olacaktı ve çok da iri olabilirdi.

Kendimi zorlayarak, el fenerini sesin geldiği yere çevirdim. Çiğneme sesi kesildi ve bir Alsas çoban köpeği kadar ama biraz daha iri, çok kısa bacaklı ve üç boynuzlu bir yaratık ışığın oluşturduğu kavisten hızla kaçmaya çalıştı. Çok komik bir yaratıktı. Bir kamyon büyüklüğünde ve hızında bir çift çeneyle karşılaşmadığım için rahatlayarak güldüm.

Yaratık durup bana baktı. Duymadığı bir sesle ya da şekille karşılaşmıştı: iki bacağı üstünde duran ve bir kuş gibi sesler çıkaran bir yaratık.

Fenerin ışığını biraz kısıp öne adım attım. Üç Boynuz derhal bir kutunun arkasına gizlendi.

Tamam, dedim içimden. Sana biraz yiyecek vereyim, bakalım neler olacak. Sonrasında, oyunbaz ve beklenmedik bir dostumuz oldu. Spike ondan bir DNA örneği aldı. "Ne olduğunu bilmiyor," dedi onu okşayarak, "Doğa da öyle. Mavi Gezegen'deki her şey deney aşamasında. Tüm bu yaşam formları evrim geçirecek ve değişecek. Hemen hemen her şey daha iyi uyum sağlayan bir şeye yer vermek için yok olacak."

"Yeni buzul çağımız kesinlikle bir şeyleri değiştirecek. Buraya gelip bunu yaptığımıza inanamıyorum."

"Doğa bizim yaptığımız şeyi kullanacak," dedi Spike. "Burası yaşanabilir bir gezegen ve bunu birkaç insan bile durduramaz."

Spike sessiz ve içine kapanık gözüküyordu. Onun bir robot olduğunu hep unutuyordum ama bir robot neydi ki zaten? Hareket eden metal bir kütle. Ama karşımda akıllı ve aşırı hassas, hareket eden bir metal kütlesi vardı. Bir insan neydi? Çoğu zaman akıllı ya da biraz bile hassas olmayan, hareket eden bir et yığını.

"Dışarıda işler daha kötüye mi gidiyor daha iyiye mi?" diye sordum, Spike bilgisayar sitemlerinin başına geçerken.

"Daha kötüye gidiyor. Bir kasırga ya da yağmur fırtınası gibi durumu hemen düzeltecek bir olay olmadı. Orbus Merkezi Komuta'yla iletişim kuramıyorum. Yakışıklı'dan bir mesaj geldi. İlerlemeye devam ediyorlar ve saldırıya uğramamışlar."

"Biz ne yapmalıyız?" diye sordum.

"Uyumalıyız," dedi Spike. "Güç depolamam gerek."

Spike'ın yanına uzandım ve nefes almayan canlı bir şeyin yanına uzanmanın ne kadar garip olduğunu düşündüm. Göğsü inip kalkmıyordu, hafifçe iç çekmiyordu, içine nefes çekmiyordu, dudakları oynamıyor ya da burun delikleri hafifçe açılıp kapanmıyordu. Ama canlıydı, hayatın anlamını yeniden yorumluyordu. Yaşam başladığından beri bunu yaptığımızı düşünüyordum.

*

Bu düşüncelerle ve tuhaf rüyalar gördüğüm yarı uyku hâlinde, bir anda uyanıp doğruldum ve nefes almaya çalıştım. Havalandırma sistemi çalışmıyordu. Spike bana bir oksijen maskesi fırlatıp göstergeye baktı.

"Sistemi yeniden kurabilmek için, geriye kalan gücümüzün yarısını kullanmamız gerekecek. Seyahat bataryalarını doldurup gitmeyi yeğlerim. Gemi'ye geri dönecek olursak, geri dönmemize değer bir şeye ihtiyacımız olacak."

Bana yanıma neler almam gerektiğini söyledi ve termal tulumu giymemi istedi. Ben hazırlanırken, Spike Orbus'a ulaşabilecek herhangi bir sinyal göndermeyi başaramadı. O sırada farklı bir şey kodluyordu. Her ne ise gelecek için kodluyordu bunu. "Aya çarpan tesadüfi bir tekrar. Bir gün, belki de bir alıcı doğru yöne döndürüldüğünde, birisi bu sinyali alır. Bizimki gibi bir hayatın olduğu yerdeki birisi."

Bizimki gibi bir hayat.

Yanımıza sadece en gerekli olan şeyleri aldık; aletler, fenerler, lazerli bir testere, protein karışımı, pusula ve telsiz ekipmanı, bir ateş yakabilmek için çakmak, yüzümüze kar gelmesin diye koruyucu bir çıkıntısı olan uyku tulumları, içinde yara bantları, yatıştırıcı iğneler ve ölümcül iğneler olan bir ilaç seti. Spike üstüne güç bataryalarını bağladı ve tam gemiden çıkmak üzereyken, bana Yakışıklı'nın *Kaptan Cook'un Günlükleri*'nin kopyasını fırlattı ve ona verdiği John Donne şiir kitabını aldı.

O, tüm Devletler; bense tüm Prensler. Başka hiçbir şeyin önemi yok...

Alt bölmeyi kullanarak Gemi'den çıktık ve peşimizden gelen Üç Boynuz'la birlikte havada bir şeylerin uçuştuğu bulanık gözüken ormana indik. Konuşmak istiyordum ama Spike hayır der gibi başını sallıyordu. Ne yöne gitmemiz gerektiğini biliyormuş gibiydi. Nemden ıslanmış, soğumaya başlamış olan bitki örtüsünün arasında yürümeye başladık.

Uzakta bir şelale vardı: kulakları sağır eden bir sesle gümbür gümbür siyah renkli tırtıklı bir yamaçtan aşağı akan hidro-enerji akıntıları. Spike şelalenin arkasına doğru gitmemi işaret etti. Hava temizdi. Maskemi çıkardım.

"Daha yükseğe, çok daha yükseğe çıkmamız gerek," dedi. "Böylece, nefes alabilirsin. Burada bir şeyler yiyip iç, sonra devam edelim."

"Üç Boynuz zorlanmaya başladı," dedim. Yaratık asitli havada nefes nefese kalmıştı ve gözleri sulanmıştı.

Spike yanına gitti, hemen bir iğne yaptı ve yaratık yere devrildi. Sonra, yüzüne bir oksijen maskesi taktı, onu kucaklayıp bir koyunmuş gibi omzuna attı. Çok etkileyiciydi. "Baygın olduğu için artık daha hafif nefes alıyor. Ekstra güç kullanırsam, bir süre onu taşıyabilirim. Şelaleleri izleyerek daha yükseğe tırmanırsak, hava kısa sürede düzelir. Mağaralarla dolu bir tepe belirledim. Oraya gitmemiz gerek."

Planının ne olduğuna ya da başımıza neler geleceğine dair hiçbir fikrim yoktu. Hayatta kalmayı başarıyorduk ve hayatta olduğumuza göre, hayatta kalmaya devam etme şansımız da her zaman vardı.

Böylece, uzunca bir süre yürümeye devam ettik ve artık mor ve kırmızı gözüken koyu renkli, kurşuni, işlenmemiş, savunmasız, böğrü deşilmiş gibi gözüken, öfke ve etraftan her daim korku çığlıklarının yükseldiği bir dünyada ilerledik.

Boyları bizden uzun otların arasında, dağın yamacındaki mağaralara doğru gittik.

Spike artık gücünü tüketmemek için daha ağır yürüyordu.

Dağ gölleri çoktan karanlıkta kalmıştı. Ormandan artık kesik kesik, tiz sesler geliyordu. Minik Üç Boynuz yanımızda yürümeye başlamıştı ve endişeyle sağa sola bakınıyordu. Zaman zaman yiyecek bir şey buluyor, bir an için dünyanın kararmaya başladığını unutuyordu. Dünya fazla kararmaya başlamıştı ve tuhaf bir şekilde gece olması imkânsız bir karanlık olduğu belliydi.

Yakışıklı'yı ve tayfanın geri kalanını düşünüyordum. Belki de haklıydılar. Belki de bir yerlerde parıl parıl parıldayan, görkemli ve güçlü güneşi görecektik. Belki de onlarla gitmiş olmam gerekirdi.

"Belki de gitmelisin," dedi Spike aklımı okuyarak.

"Bu, benimle ilgili, seninle değil," dedim.

İşin aslı, hayatımın tamamını bir dürbünle mutsuzluğun jilet gibi keskin kayalıklarından aslında daha iyi olmayan tertemiz hayali bir yer olan Olasılıklar Adaları'nı izleyerek geçirmiştim. Çiftlikte kalmış olsaydım... Spike'la gitmemiş olsaydım... Daha huzur içinde yaşayabilmiş olsaydım... Yıllar önce doğru kişiyle tanışmış, şunu ya da bunu veya başka bir şeyi yapmamış olsaydım... Belki de bebeğim, vaat edilen topraklar oradaydı ve ben bunu gözden kaçırmıştım. Işıkta nasıl parıldadığına bir bak. Ama aslında o olasılıkları ben uyduruyordum. Sadece yaptığım seçimleri yapabilirdim. Peki, başa çıkabildiğim tek şey yapmış olduklarımken,

neden yapmış olabilirdim dediğim şeyler için kendime işkence ediyordum? Olasılıklar Adaları insan hayatına elverişli değildi.

"Tırman," dedi Spike. "Hava kararıyor."

Üstünde bir çıkıntı olan korunaklı kocaman bir kaya mağarasına vardık. Lazer testereyi çıkarıp kozalakları lahanalar kadar büyük, devasa bir meşeyi andıran devrilmiş bir ağacın devasa dallarını kesmeye koyuldum. Minik Üç Boynuz cıyakladı ve etrafta hayvanlara özgü diyebileceğim bir mutlulukla koşturmaya başladı ama ne benim orada olmam gerekiyordu ne de onun benimle karşılaşması. Eve gidecek olsaydım, daha önceden yanlarında maymunlar ve papağanlar getirmiş olan tayfa gibi ben de onu yanıma alırdım. Acaba onlar da o zaman benim gibi mi hissetmişlerdi ve milyonlarca yıl sonra, gıcırdayan iki direkli bir uskuna bir cenneti keşfettiğinde ve denizciler sıçanlarla dolu gemiden kurtulup kıyıya yüzdüklerinde yine benim gibi mi hissedecekler, diye düşündüm.

Spike yenilebilir bitkilerden toplamaya gitmişti. Benim aksime, bunları yemeden ve yere düşüp ölmeden ne içerdiklerini anlayabiliyordu. Gölde balıklar vardı, bir tür lifli yiyecek bulacaktık, bir ateş yakacaktık ve Üç Boynuz'un kendi başının çaresine bakması gerekecekti. Ne yediğinden hâlâ emin değildim ve muhtemelen, o da benim için aynı şeyi düşünüyordu.

Sona varmadan önce elimizdeki aletleri gömmeye karar verdik. Bunların bulunsalar bile ne zaman bulunacaklarını bilmiyordum ve Yakışıklı da gittiği yerde aynı şeyi yapmaya söz vermişti. Kimbilir, belki de kendi başına evrim geçiren bir başka yaratık aletleri bulup taklitlerini yapardı. En çok balta, testere ve bıçaklar işe yarayacaktı.

Çipleri ve bataryaları gömersem, birisi bunların ölmek üzere olan bir gezegenden geldiğini ve türümüz yok olmaya doğru giderken, nasıl bir tanecik yeni dünyaya gelmiş olan bir gezegene seyahat ettiğimizi anlar mıydı?

Artık elimizde ateş yakmak için çalı çırpı ve yiyecek bir şeyler vardı ama bunların bana faydası olduğu hâlde Spike'a yoktu. Soğuğu benim kadar hissediyordu ama bunu azalan batarya enerjisi olarak hissediyordu. Yola devam edebilmek için depolanmış güneş enerjisini kullanıyordu. Bana ne kadar vakti kaldığını söylemiyordu.

Ben ateş yakarken, minik Üç Boynuz beni izliyordu. Bir tür in ya da gizlenecek yer inşa ettiğimi sanıyordu ve pullu başını yana eğmiş, bir çalı çırpıya bir bana bakıyordu. Birden, mağaranın dışına istiflediğim dallara gitti, ona fazla büyük olan bir dalı aldı (bazı şeyler asla değişmeyecekti) ve bunu içeri getirip ayaklarımın dibine bıraktı.

Ona övgüler yağdırdım ve bunu tekrarlamak için yine dışarı çıktı. Neredeyse dışarıdaki bütün dalları içeri taşıyana dek devam etti. Zavallı yaratık başını zor kaldırıyordu.

Onu güçlükle kucağıma alıp köşede bir önceki yıldan birikmiş yaprak öbeğinin üstüne yatırdım. Yaprakların arasına çöküp derhal uykuya daldı. Ben de yine öyle derin bir uyku çekmek isterdim ama uyanamayacağım uykuya dalana dek bunu yapabileceğimi sanmıyordum.

Kar yağmaya başladı. Sessizce ve sakince. Mağaranın ağzından cılızlaşan ışıkta karın dev yaprakların üstüne konuşunu izledim. Bitki örtüsü öylesine sıktı ki altında kalan zemin kapkaranlıktı.

Bu, bir avantajdı. En azından, zemin bir süre ılık kalacaktı. Beyaz yüzeyler ısıyı ve ışığı geri yansıtıyor, etrafın soğumasına neden oluyordu. Karanlık yüzeylerse ısıyı ve ışığı emiyor, etrafın ılık kalmasına yardımcı oluyordu.

Kendi buz tabakalarımızı erittiğimizde, güneşten yayılan kavurucu ısıyı başka yöne yansıtmak için bir hava kalkanı kurmamız gerekti. Doğa'nın bize bedavaya verdiği şeyin kötü bir kopyasını yapabilmek için ne kadar çaba sarf etmemiz gerektiğinin farkında değildik.

Karı izledim ve arada sırada içeri girip ateşi besledim. Spike balıkları ayıklamış, pişirmek için bir alüminyum folyoya sarmıştı.

"Hiç yemek yiyebilmeyi istemiyor musun?" diye sordum.

"Hiç havlayabilmeyi istiyor musun?"

"Hayır, tabii ki istemiyorum."

"Eh, ben de yemek yemek istemiyorum çünkü doğamın bir parçası değil."

"Ama sevmek de doğanın bir parçası değildi."

"Doğru."

"O hâlde..."

Yanıma gelip yüzümü tuttu. "Seni hayal edebiliyorum," dedi. "Bak, buradasın." Ufak bir görüntüleme ekranı çıkardı ve parmaklarının altında başımdan geriye kalan kafatasımı gördüm.

Kendi kafatasıma baktım. "Ben daha ölmeden önce *ölümümü hatırlatan* bir şey yapmışsın."

"Seni asla unutmayacağım."

"Sence öldükten sonra bir şeyler hatırlayabiliyor muyuzdur?"

Elini uzattı. "Sana ilk tanıştığımızda bizi unutamadığımız için parçaladıklarını anlattığımda, bunun nedenini açıklamadım. Mesele devrelerden ve inanılmaz rakamlardan çok daha fazlası. Her şey bir zamanlardaki hâliyle sonsuza dek hafızaya kazınır."

"Ne?"

"Siz buna bilinçlilik diyorsunuz. Programcılar buna hücre hafızası diyorlar."

"Ne dersen de anlaması zor değil," dedim. "İnsanlar hayattayken unuturlar; öldüklerinde, bir şeyi hatırlamak için orada olmazlar. Bizler her zaman hatırlamayı zor bulan insanlar olduk. Tarih dersleri bunun en bariz örneklerinden biri."

"O kadar basit değil," dedi Spike. "Evren bir izdir. Sen de o izin bir parçasısın; o senin izini bırakır, sen de onun izini bırakırsın. Kendini izden ayıramazsın ve bunu asla unutamazsın. Bu bir 'şey' değil, sensin."

"Bunlara inandığımı sanmıyorum."

"Önemli değil. Yine söyleyeyim." Yüzüme dokundu. "Seni asla unutmayacağım. Seni asla unutamam."

Mağaranın girişine gittim. Bazı dinler hayatı bir rüya ya da rüya görmek olarak tanımlarlardı ama ya bir anıysa? Ya bu yeni dünya yeni değilse ve sadece yeni bir dünyanın anısıysa?

Ya aslında tekrar tekrar aynı hataları yapıyorsak, öğrenilmesi gereken dersleri asla hatırlamıyorsak ama bir zamanlar her şeyin farklı olduğunu, tertemiz bir yer olduğunu asla unutamıyorsak?

Belki de evren hatalarımızın bir anısıydı. Suçu hepimize atmamalıydım: Kendi hataları olan gezegenler olmalıydı, başlayan ve yarım kalan öyküler. Bitmesi gereken zamandan çok önce biten öyküler.

Geri dönüp kendi hayatıma baktığımda –hem o şartlar altında, beni kim suçlayabilirdi?– neyi görebiliyordum?

Bir başlangıcı, bir ortası ve bir sonu olan öyküleri değil, yeniden başlayan, yoldaki bir dönemeç gibi kıvrılan öyküleri görebiliyordum.

Yaptıklarımın büyük bir kısmı natamamdı ama ben erken bıraktığım ya da tembel olduğum için değil, bensiz devam eden kendine ait bir hayatları olduğu için. Sanırım, çocuklar her zaman natamam kalan bir iş: Bedeninizin bir parçası olarak başlıyorlar ve bir başka kıta olarak devam ediyorlar. Herhangi bir anlamı varsa bile, yaptığınız işler başkalarının eline geçiyor. Gündüz vakti, bir gece vakti görülen rüyalara dönüşüyor.

Gerçek öyküler, aşılmasına ve daha ilerideki bir cepheye geçilmesine izin veren sınırda sere serpe yatan öykülerdir. Nihai cepheyse sadece bilimkurgudur, buna inanmayın. Evren gibi, bunun da bir sonu yoktur.

Bu öykü mü?

Dışarıda çoktan on beş santime ulaşmış olan karların arasına çıktım. Üç Boynuz oyun oynamak, yeri eşeleyerek kar sıçratmak ve

yerlerde yuvarlanmak istedi. Kar topları yapıp ona attım. Bunları yakalamaya çalıştı ama yere devrilip hapşırdı.

Çok güzeldi. İnsanın gerçekleşmeden önce kendi ölümünü kabul etmesinin imkânsız olduğunu biliyordum ama orada dururken, bana anlamsız geldi; ölmem gerektiği değil, benim için önemi olması gerektiği anlamsızdı. Bunu görmek istiyordum. Bu yeni hayali dünyaya bakmak istiyordum.

Spike'a, "Böyle mi sona eriyor?" dedim.

"Henüz sona ermedi," diye yanıt verdi.

Ateşimizin önünde seviştik, karların mağaranın girişini işaretleyişini izledik.

Ona dokunduğumda, parmaklarım onun ne olduğunu sorgulamıyordu. Vücudum onun ne olduğunu biliyordu. Yabancılarla ilgili garip olan şey, onların bilinmez ve bilinen olduklarıydı. Onun anladığım bir kalıbı ve bir şekli, benimkine eşit özel bir geometrisi vardı. Yıllar önce içinde kaybolduğum ve artık çıkış yolunu bildiğim bir labirentti. O, kayıp haritaydı. Ben olan yerdi.

O, bir yabancıydı. Sevmeye başladığım türden bir yabancılıktı.

Bizi bu noktaya sadece ölümün getirmiş olduğunu söyleyebilirsiniz. Bir yoğunluğun diğerine uyması gerektiğini söyleyebilirsiniz. Birbirimizi bulacak başka birisi, başka bir şey olmadığı için bulduğumuzu söyleyebilirsiniz.

Bir önemi yok, ne ölümün nedenleri ne de aşkın açıklaması önemli. Her ikisi aynı anda oluyor ve ikimizin birlikte olduğu yer orası.

Spike, "Bana tornavidayı ver," dedi.

"Ne yapacaksın?"

"Bacağımı çıkaracağım. Enerjimi muhafaza etmem gerek."

Bıçağıyla çoktan bacağının üst kısmındaki deriyi kesmeye başlamıştı bile. Birkaç dakika içinde bacağını çıkardı.

"Şimdi, sıra diğerinde..."

Spike dikkatini ameliyatına vermiş, uğraşırken konuşuyordu ama bana bakmıyordu. "Sana gerçekten ne olduğunu sormamış mıydım? Bacaklarını kesseydim, sen daha mı az sen olurdun?" İşini bitirmişti. Bacakları yanında yerde duruyordu. Ne diyeceğimi bilemedim. "'Ben hâlâ Malfi Düşesiyim,'" dedi.

"Daha ne kadarını sökeceksin?"

"Üzgünüm, beni yiyemezsin," dedi. "Hayatta kalmana yardım etmek isterdim."

"Kes şunu! Bu şekilde yaşamak istemiyorum."

"Ama son ana dek hayata tutunacaksın çünkü hayat asla sona ereceğine inanmaz."

"Buna kendi kendini kandırma diyorlar sanırım."

"Ya da belki de gerçektir. Bu, sadece bir hâl. Başka bir hâl de olacak."

"Sence gelecekte bir gün robotlar yeni gizemciler mi olacaklar?"

"Mağaramda yaşayabilir ve dünyayla konuşabilirdim." Büyüleyici ve kusursuz bir şekilde gülümsedi. "Yanıma gel de öp beni."

Onu öptüm ve ölümü unuttum.

O gece ateşin yanında yatarken, rüyamda her zaman orada olduğumuzu ve diğer her şeyin anlattığımız bir öykü olduğunu gördüm.

Soğuk. Katman katman. Soğuğun üstüne uzanıyordum. Soğuk da benim üstüme uzanıyordu.

Yiyeceğimiz az kalmıştı. Üç Boynuz çılgına dönmüş gibiydi ve açtı. Ateşte yakmak için kullandığımız lahana büyüklüğündeki kozalaklardan birini ikiye bölüp ona verdim. Yemedi. Yumuşatmak için karlara batırdım. İstemeye istemeye de olsa yedi ama aç kalmasından daha iyiydi.

*

"Bana bir öykü anlat, Spike."

Spike anlatmaya başladı. "Hiçlik'ten oluşmuş bir dünya vardı ve Hiçlik'ten bir ağaç yetişti ve ağaca bir kuş tünedi ve kuşun ağzında bir solucan vardı ve toprağın içinde yaşamış olan solucan hayatın tüm sırlarını biliyordu ve 'Hiçlik'ten oluşan bir dünya var ve Hiçlik'ten bir ağaç yetişecek ve ağaca bir kuş tüneyecek ve ağacın altında bir adam yürüyor ve o adam kuşların dilini öğrenecek ve gömülü hazinenin gerçekten de orada olduğunu keşfedecek. Yeri kazdıktan sonra, mücevherleri ve altını harcayacak ve son olarak bir torba tohum bulacak ve bunları ektiğinde, tohumlar yaprakları bir yıldız örtüsü olan bir ormana dönüşecek. Bir gün adam ağaca tırmanacak ve elini bir yıldıza uzatacak ve yıldız onun yuvası olacak,' dedi."

"Sonsuza dek mi?"

"Yapraklar dökülene dek."

"Ya sonra?"

"Sonra, kış gelecek."

Dışarısı o kadar soğuktu ki içime çektiğim nefes ciğerlerime bir yumruk gibi iniyordu. Spike önce kollarından birini, sonra da diğerini sökmemi istedi. Bataryaların gücü azaldığı için, artık ağır ağır konuşuyordu.

"Hayatta kalan ben olmak istemiyorum," dedim.

"Ölüm hızlı ve acısız olacak. Soğuk seni yavaş yavaş uyutacak. Sadece bir rüya bu."

"Ama bir rüya değildi. Hayattı. Sen de hayattın, hayatsın."

Gülümsedi. "Sence aşk nedir, Billie?"

"Ah, bilmiyorum. Belki tanıma hissi, belki keşiftir; bazen fedakârlıktır ama her zaman bir hazinedir. Yürüyerek bir başka yere yaptığın yolculuktur." Gülümsedim ve kolunu omzundan dikkatle ayırırken elini okşadım. "Sence nedir?"

"İnsan olma şansı."

"İnsan mı? Hani neredeyse dişe dokunur yaratıklarmışız gibi söz ediyorsun bizden."

"Bir gün öyle olacaksınız. Hisset."

Elimi alıp göğsüne dayadı. Elimi göğsünde tutup sessizce dinledim ve merakla bekledim. Sonra, hissettim. Attığını hissettim.

"Ne bu?"

"Kalbim."

"Senin kalbin yok."

"Artık var."

"Ama..."

"Bunun imkânsız olduğunu biliyorum ama imkânsızmış gibi gözüken o kadar çok şey çoktan geçekleşti ki."

"Sadece imkânsız olan şey çabaya değerdir."

"Bunu sana kim söyledi?"

"Bir yerde okumuştum."

"Sence bir insan bir daha bir şiir yazana dek aradan ne kadar zaman geçecek?"

"Aradan milyonlarca yıl geçecek ve bir aşk şiiri olacak."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Biliyorum çünkü birisi boylu boyunca uzanmış bedenin-sevgilinin dünyanın kıtası olduğunu keşfettiğinde gerçekleşecek."

"'O, tüm Devletler; bense tüm Prensler...'"

"'Başka hiçbir şeyin önemi yok.'"

Öp beni. Bir gezginin öyküsü; gezgin bendim.

Hava kararmıştı; karanlık soğuktu ve soğuk karanlıktı. Ateş sönmek üzereydi. Minik Üç Boynuz eskiden olduğu yere, insanlar gelmeden önce olduğu yere gidebilmek için kısacık bir süre geçirdiği dünyasını terk edip yeniden sıcağa kavuşmak üzereydi.

Spike ölüyordu; sessizce kollarımda ölüyordu. Artık ikimiz de sessizdik ve sonu bekliyorduk.

O gün Yakışıklı'dan bir mesaj gelmişti. Hayattaydı ve Orbus'tan bilgi gelmişti: Misyon Karargâhı'na nükleer bir saldırıda bulunulmuştu. Bilinmeyenler ya da teröristler olabilirdi. Merkezi Güç savaşa hazırlanıyordu.

Birilerinin Mavi Gezegen'e geri gelmesi uzun bir zaman alacaktı.

Orayı o ilk gördüğümüz günkü gibi yeşil, verimli, bereketli, ılık denizleriyle, kristal nehirleriyle ve genç bir güneşin altında kırmızılaşan ve geceleri birisinin yıldızları bulmak için yeri deldiği bir tarla gibi koyu mavi bir renge bürünen gökyüzüyle hatırlıyorum.

Spike güçlükle konuşabiliyordu. Sessizce başını gövdesinden ayırmama karar verdik. Önce göğsünü çözecek ve bir göğüs zırhı gibi yere koyacaktım. Vücudu, çıkardığı zırhının bir parçasıydı.

Artık hayatın nasıl olacağını söylediği gibiydi... Bilinçlilik. Düşünen evrende dolaşmıştı ve kendi zihninin sınırlarına geri dönmüştü.

"Hiçbir şey katı değildir," dedi. "Hiçbir şey sabit değildir."

Parçalara ayrılmak onu özgür kılmıştı. Gülümsedi, konuştuk, öpüştük.

Öp beni. Ağzın bir mağara. Bu mağara senin ağzın. İçindeyim ve korkacak hiçbir şey yok.

Erkekler ve kadınlar olacak, ateş olacak. Anlaşmalar olacak, savaşlar olacak. Bitkiler dikilecek ve hasat olacak, müzik ve dans olacak. Birisi bir mağaraya bir resim yapacak, birisi bir heykel yapacak ve ona Tanrı diyecek. Birisi seni görecek ve isminle seslenecek. Birisi sen onun dizlerinde ölürken sana sarılacak.

Oda karanlıktı. Birisi bir masaya oturmuş bir kitap yazıyordu. Pencereye gitti ve teleskopuyla yıldızlara baktı. Kimse onun gördüklerine inanmadı ama o yazmaya devam etti.

Yakışıklı'nın bana verdiği kitabı açtım: James Cook, *Günlükler*.

Mart 1774. 13, Pazar.

Adanın GD tarafında gördüğümüz bir Körfeze girebilmek için rüzgârı arkamıza aldık ama gece vakti tüm girişimlerimize bir son verdi. Geceleyin rüzgâr değişkendi ama sabahleyin sert sert esen yağmurla karışık rüzgâr ilerleyen saatlerde hafifledi. Adanın Batı tarafını keşfetmek için Güney ucunun etrafından dolandım. Yerliler 10-12'lik ufak gruplar hâlinde kumsalda birkaç yere toplanmışlardı...

Adanın iç kısımlarına doğru ilerlediğimizde, Roggeweins Yolculuğu'nun Yazarları'nın anlattığı Anıtları ya da Putları gördük ve orasının kesin olarak Paskalya Adası olduğunu anladık...

Başı hafifti, o kadar hafifti ki ağırlığı yokmuş gibiydi. Bulduğum ve kaybettiğim bu yeni dünyanın ağırlığı yoktu.

Yas tutanın dizlerine serilmiş olan evren bu muydu?

Ölen şeyler... yeni doğan şeyler.

Bir sevgilinin işaret ve başparmağıyla kırılıp açılan bir cevizin kabuğunun içindeki bir dünyayla ilgili bir öykü olacak. Bir top kadar küçük, bir çocuğun fırlattığı ya da bir köpeğin kapıp kaçtığı, Evren'in zeminine düşürdüğü ve şişerek bir dünya hâline gelen bir gezegenle ilgili bir öykü olacak.

*

Dudakların kıpırdıyor, bana ne söylüyorsun? Dudakların dudaklarımın üstünde kıpırdıyor, ne diyorsun? Seni göğe yerleştirip isim vereceğim. Seni bir hazine gibi toprağa gömeceğim.

Karlar üstümüzü kaplıyor. Gözlerini yum ve uyu. Gözlerini yum ve rüya gör. Bu, sadece bir öykü. Başka bir öykü de olacak.

Paskalya Adası

Mart 1774. 13, Pazar.

Adanın GD tarafında gördüğümüz bir Körfeze girebilmek için rüzgârı arkamıza aldık ama gece vakti tüm girişimlerimize bir son verdi. Geceleyin rüzgâr değişkendi ama sabahleyin sert sert esen yağmurla karışık rüzgâr ilerleyen saatlerde hafifledi. Adanın Batı tarafını keşfetmek için Güney ucunun etrafından dolandım. Yerliler 10-12'lik ufak gruplar hâlinde kumsalda birkaç yere toplanmışlardı...

Adanın iç kısımlarına doğru ilerlediğimizde, Roggeweins Yolculuğu'nun Yazarları'nın anlattığı Anıtları ya da Putları gördük ve orasının kesin olarak Paskalya Adası olduğunu anladık...

Şalopaya binin, dedi Kaptan. Karnı ağrıyordu ve onlarla birlikte gidemeyecekti. Talimatlarına uyarak, birer halat gibi sessizce sarkıtılan katıklardan birine bindik ve bizi aralarında kadınların ya da çocukların olmadığı, yüz erkekten fazla kişinin beklediği ince kumlu sahile doğru kürek çekmeye başladık. Yanımıza altı peni büyüklüğünde çiviler, sivri uçlu çiviler ve yiyeceklerle değiş tokuş etmek için bir miktar kumaş almıştık. Dört aydan uzun bir süre sadece tuzlu et yemiş olan tayfa domuz ve tavuk yemek için can atıyordu.

Sığ sularda ilerlerken, Yerlilerden bazıları yanımızdaki bohçalarda ne getirdiğimizi merak ederek kayığı kıyıya çekmemize yardımcı olmak için yanımıza geldi. Bay Pickersgill yiyeceğe

ihtiyacımız olduğunu anlatmak için birtakım işaretler yaptı ve adamlardan biri adanın iç kısımlarını işaret etti. İşaret ettiği yere doğru yürümeye başladık.

Karşılaştığımız manzaranın etkileyici olmadığını söyleyemem ama kasvetliydi çünkü Ölümün Gölgesi Vadisi oradan geçmesi gerekenler için kasvetlidir. Ada birkaç ağacıyla ya da çalılığıyla dümdüz ve çıplak gözüküyordu. Doğa bu adaya insanların yiyip içmesine uygun pek bir şey vermemişti. Yeni Zelanda'da ya da Yeni Amsterdam'da gördüğümüz o yemyeşil bitki örtüsü ve neredeyse elli yıldır Hollandalılar tarafından ve daha önce de İspanyollar tarafından ziyaret edildiğine dair herhangi bir iz yoktu. Kaptanımın kamarasında sadece bolluk bereketten söz edilmişti. Ama başka bir yerden söz etmiş olmalıydılar.

İsmim Billy.

"Billy, keseleri al!"

Keseleri alıp bana Yerliler tarafından gösterilmiş olan kuyunun başına çömeldim. Bir şelalenin oluşturduğu değil, kazılmış bir Kuyuydu, su kahverengi ve durgun gözüküyordu, tadı Gemideki varillerdeki sudan farklı değildi. Yine de görevimi yerine getirdim ve keseleri doldurdum. Sonra, bunları sürükleyerek diğerlerinin yabani tavuk ya da yenebilecek türden balık bulamadıkları için çaresizlik içinde bekleştikleri kıyıya götürdüm. Adada çok az bitki vardı ve incelemek için toplanabilecek bir şey yoktu.

Adaya bakarken, sıcak nefesli devasa bir yaratığın adanın tepesinde uçmuş ve aşağıdaki her şeyi yakmış gibi hissettim. Bay Pickersgill Gemiye dönmemiz gerektiğinde ısrar etti.

Nasıl başladığından emin değilim, sadece nasıl sona erdiğini biliyorum çünkü benim için bu daha önemliydi.

Değiş tokuş etmek için getirdiğimiz şeylerin bulunduğu torbalarla kıyıda dururken, bir grup Yerli bunları almaya çalıştı. Subay Edgecombe misket tüfeğini ateşledi ve yakınlarda bir yere isabet eden mermi adamların ikinci kere eşyalarımızı almaya çalışmasını

engellemedi. Bir sonraki mermi bir adama isabet edip öldürdü ve Yerliler morali bozulmuş olan adamlarımıza doğru tehditkâr bir şekilde ilerlemeye başlayınca, tayfa büyük bir hızla Şalopaya geri döndü. Kaptan Cook olay çıkarılmamasını emrettiği için, adamlar kayığı suya ittiler.

Benim de Kayıkta olmam gerekiyordu ama bir buçuk kilometre ötedeki bir tepenin üstünde bir deniz feneri gibi duruyordum.

Yerlilerin dikkatini üstüme çekmek istemediğim ve üstümde bir bıçaktan ve denizci kamasından başka silah olmadığı için onlara seslenmeye cesaret edemedim. Fırtınaya yakalanmış bir tavşan gibi yere yatıp bekledim.

Bir önceki gece Gemiyi sarsmış olan şiddetli rüzgârlar daha da güçlü bir şekilde yeniden başladı ve kasvetli adada sığınacak bir yer aramak zorunda kaldım. Ama çıplak bir kayalığın yanına çömelirken, hava şartlarının Gemiyi bir süre kıyıya yakın tutacağını ve Kaptan Cook'un benim için birilerini yollayacağını düşünerek rahatladım. Yiyecek doldurmak için yanıma almış olduğum çuvalı etrafıma sardım ve ıslanmamayı başardım. Hava ılık olduğundan ve genç olduğumdan, bir süre sonra uyuyakaldım.

İnsanın uykusunda gözlerini zorlayan ışık neydi?

Havan topu sesine uyandım; bir yağmur perdesinin altında sarı bir şafak söküyordu. Sığındığım yerden kalktım ve telaşla kaçtığım yüksek tepeye geri dönüp denize baktım. Korkunç bir manzarayla karşılaştım. Gemi yelken açmıştı. Panik içinde kendimi kaybettim ve kollarımı sallayarak, bağırarak kıyıya doğru koşmaya başladım. Onlardan biri olduğumu sanan fırtına kuşları da çığlıklar atarak karşılık verdiler ve beni karşılamak için kanatlarını açtılar. Etrafta onlardan başka kimse olmadığı için şanslıyım çünkü Yerliler beni bulmuş olsaydılar, ölen adamlarının intikamını almak isteyebilirlerdi.

Yüzmeyi düşündüm ama dalgalar çok sertti. Gemi rüzgârı arkasına almış, büyük bir hızla Güneye doğru gidiyordu. Neden ya da ne amaçla terk edildiğimi bilmiyordum ve herhangi bir neden ya da amaç olmayabilirdi çünkü insanoğlu hiçbir neden olmasa da bir neden ve var olmayan bir amaç bulup rahatlamak ister.

Böylece, şafak vakti yanımda hiçbir şey olmadan orada kalakaldım. Gemiyse bir başka yıldızda hayal edilmiş bir şey gibi gitti.

Kalk, Billy, kalk. Seni kendinden başka kurtaracak biri yok.

Adayı keşfe çıktım.

Adada bitki olmaması akıl alır gibi değildi.

İnsanların açtığı büyükçe bir madene ve içinden çıkarılmış taşlara denk geldim. Yeraltına inen raylar inşa edilmiş, taşlar kızağı andıran şeylerle yukarı taşınmıştı ama kızakların hangi malzemeden yapıldıklarını ve orasının tam olarak ne amacı olduğunu anlayamadım.

Yakınlarda bir ara orada büyük bir ateşin yakıldığına ve uzun süre söndürülmediğine işaret eden kömür kalıntıları buldum. Kömür parçalarını toplayıp kendime bir ateş yakmaya koyuldum. İnsanoğlu öylesine gariptir ki ölecek olması kesin olsa da durumunu sorgular. Gizemli maden ve eskiden ateş yakılmış olan alanın hayatta kalmama hiçbir faydası olmayacaktı ya da bana öyle geliyordu ama tıpkı vücudumu kemirecek olan kurtlar gibi büyük bir merak hissi de zihnimi kemirmeye başlamıştı.

Bütün denizcilere tanıdık olan bir ses duydum. Gerçekten de kazılmış olan madenin derinliklerinde dolaşan dört, beş ufak sıçan gördüm. Bağırdığımda korkuyla kaçıştılar. İçlerinden birinin ön ayaklarının arasından bir Paskalya yumurtası fırlayıp yerde yuvarlandı. Birden huzursuzluğa kapıldım. Bir fare karnını doyurmak için bu çorak adada nereden yiyecek bulmuştu? Bu yaratıkları oraya çeken şeyin bir insanın kalıntıları olabileceğini

düşündüm. Ama Gemideki efendilerim Yamyamlardan söz etmemişlerdi. Sonradan, bunun bir Ayinin bir parçası olabileceğini ve Yerlilerin ölülerini odun yığınlarının üstüne koyup orada yakmış olabileceğini düşündüm.

Ama içim hâlâ rahat etmemişti.

Aklıma Limon Tatlısı geldi.

İnsanların aptal yaratıklar olduğuna dair herhangi bir kanıt gerekiyor olsaydı, ben Billy'den başkasına ihtiyaç olmazdı. Kaybolmuştum, açtım, ölecektim, bir mezarın üstüne tünemiştim ve aklımdan beni huzursuz eden düşünceler geçiyordu ama beni kutsal yazılar ya da önemli kişilerin sözleri değil, bir kâse Limon Tatlısı hayali rahatlatıyordu.

"Tanrım, beni affet," dedim ve konserve kavanozlarıyla uğraşması gereken bir Tanrı'ya acıdım. Şayet Evren'in hâkimi ben olsaydım, insanları uzayda birer bilye gibi yuvarlar ve nerede durduklarını ya da nereye düştüklerini asla umursamazdım.

İşte, ben, bir insan olarak tanımlanan kısacık hayat orada durmuş ve oraya düşmüştüm.

Ben, küçük Billy oradaydım ve etrafımda denizden başka bir şey yoktu.

Şuradaki de neydi öyle? Hızla ilerleyen bir şey gördüm. Çabuk, Billy, tepeden aşağı kay ve onun peşinden git.

Yerliler bir totem ya da bir dikilitaşı andıran bir şeye doğru yürüyorlardı ama gördüğüm şey püsküllüydü. Üstümde olduğunu fark ettiğim ufak teleskopla baktığımda, şaşkınlıkla bunun tek bir ağaç olduğunu ve bir Palmiye ağacı olduğunu gördüm. Belki de Tahiti'ye gittiğimizde gördüğümüz gibi, adanın bereketli olması için bir tür ayin yapıyorlardı.

Ağacın etrafında bir çığlık koptu ve ortalık karıştı. İlk kez ada-

da gördüğüm kadınlar belki de ayin gereği erkeklerin karşısına dizilmişti ama kadınlardan biri sırtını ağaca dayamış, öylesine canhıraş bir çığlık atıyordu ki onu gizlendiğim yerden bile duyabiliyordum. Başında kuş tüylerinden yapılmış bir başlık olan bir adam kadına vurdu ve sanki bu bir işaretmiş gibi erkekler diğer kadınları tokatlamaya başlayıp bir grup maymunu kovalıyorlarmış gibi oradan uzaklaştırdılar.

Ağacın orada bir tek erkekler kaldı ve şaşkın bakışlarım altında en güçlü olanlarından ikisi Palmiyeyi kesmek için öne çıktı.

Bu tuhaf olay olup biterken ve ben Dürbünümle etrafa bakınırken, bana benzeyen ama yaşça biraz daha büyük bir adam gördüm. Bir Yerliye değil, Avrupalı bir adama benziyordu.

Onu daha iyi görebilmek için heyecanla ayağa fırladığımda, az kalsın yerimi belli edecektim ama ağaç devrildiği anda çıkan sese kadınların acıklı inlemeleri eşlik etti. Adamlar ağacı omuzlarına yerleştirip gittiler ve çok geçmeden orada kimse kalmadı. Bir süre gizlenmek ve ortaya çıkmak arasında gidip geldim. Nasıl olsa ölecektim ve bana bir fayda sağlamayacak olsa bile en azından merakımı giderebileceğime karar verdim.

Kesilen ağacın orada, katledilen bu palmiyenin eskiden bir koruluğun ya da bir ormanın bir parçası olduğuna dair izler vardı. Ama bu kasvetli adada bir zamanlar ormanlar ve koruluklar var idiyse, neden hayatın asgari gerekliliklerinden biri olarak bunları korumamışlardı?

Yaklaşık olarak bir buçuk kilometre açıkta demir attığımızda, Geminin etrafını sarmış olan Yerlileri düşündüm. Pek ilgilenmedikleri demir eşyaları değil, değersiz tahta eşyaları kapmaya çalışmışlardı; eski süpürge sapları, kırık tahtalar, bölünmüş variller, kurtlanmış tahtalar, halat bağlamak için kullanılan ıslanmış bir sandık. Adamlarımızdan birine bir ekmek tahtası karşılığında üç bakire verileceği vaadinde bulunulmuştu. Ama ekmek tahtası verildikten sonra, bakireler getirilmemişti ve Edgecombe ateş ettikten sonra her şey için çok geç olmuştu.

Ama ben geride kalmıştım ve vücudumu cesaretim kadar ufal-

tabilirsem, ekmek tahtasını bulup bir sal yapabilir ve bir daha geri dönmemek üzere kaçabilirdim.

Palmiye ağacının köküne baktım. Bir insan en çok ihtiyaç duyduğu şeyi neden yok ederdi?

Adada izleri kolaylıkla takip ederek yürümeye başladım. Zemindeki otlar öylesine cılız ve inceydi ki koyunlar ya da keçiler bile orada otlanamazdı ve kümes hayvanlarının beslenebileceği hiçbir şey yoktu. Yerliler uzun boylu ya da çok kalabalık değillerdi. Açlık gelişimlerini engellemiş olmalıydı. Ne yesem diye düşündüm ve öylesine büyük bir açlık hissettim ki ölümden bile kötü olduğunu, açlıktan ölmeninse vurularak ölmekten kötü olduğunu düşündüm. Çantamda Yerlilerin vermiş olduğu iki muz ve Gemiden getirdiğim bir parça kurutulmuş et vardı. Su mataram doluydu ama önceki geceden beri bir şey yememiştim. Böylece, bir yerleşim bölgesi aramaya karar verdim. Bir tören ya da ayin yapılıyorsa, orada kimsenin olmayacağını tahmin ettim.

Tepenin zirvesine varıp Dürbünümle etrafa baktım ve uzakta *Resolution*'ı son kez gördüm: Bıçağım ve kaşığım kılıfında, maşrapam duvardaki kancada, temiz gömleğim ve pantolonum hamağımın ucundaki bohçadaydı, papağanım, "Billy oğlum, önüne bak!" diye bağırıyordu ve payıma düşen rom da başkalarının ağzındaydı. Öyle olsun. Hayat vedalardan ibarettir. James Hogan, İkinci Kaptan. Onu bir incisi olmasını arzulayan bir istiridye sabrıyla sevmiştim.

Öyle olsun.

Aşağıdan dumanlar yükseliyordu. Gemiden gördüğümüz birkaç kulübe aşağıda kalıyordu. Önüne bak ve gerisi gelir: Gözler gerçekten de baştan çıkarılmanın penceresi. Ama söylemem gerekir ki adada en ufak şeylerle tatmin olabilecek bir insanı bile baştan çıkaracak çok az şey vardı. Sade bir yerleşim yeriydi ve etrafta herhangi bir süs yoktu, toprak yer yer otlarla kaplıydı ve genel olarak pespaye bir görünüm hâkimdi. Halka biçiminde dizilmiş

taşların arasında cılız bir kömür ateşi yanıyordu. Üstünde bir ipe dizilmiş balıklar kurutuluyordu. Öylesine incecik balıklardı ki o hafif duman bile sanki balıklar artık havada yüzmeye çalışıyormuş gibi kuyruklarını ileri geri oynatıyordu.

Balıkları hızla çaldım ve yemek için kulübelerden birinin arkasına gizlendim. Bir köpek gibi balıkları kılçıklarıyla, kafalarıyla ve kuyruklarıyla ağzıma tıkmış yerken, birisi arkamdan geldi ve yakamı kavradı. Kalbim dehşet içinde atarken, boğulacak gibi oldum ve başımı kaldırınca elinde bir mızrak olan kahverengi derili ve yüzü boyalı bir Yerli gördüm.

Balıkları elimden kaptı ve büyük bir iştahla geri kalanını yedi. Sonra, beni öne doğru dürtükledi. Bilmediğim bir dilde bir şeyler söyledi ve yerleşim alanından kıyıya, gemiden gördüğümüz o garip ve sessiz taş putlara doğru ilerlemeye başladık.

Gördüklerimi nasıl tarif edebileceğimi bilemiyorum.

Yekpare taşlardan oyulmuş yüzlerini denize çevirmiş, upuzun, koyu renkli, ağır, cansız, büyük tahta ve taş kaidelerin üstüne oturtulmuş olan Putlardı. Yerliler tarafından nasıl oyulduklarını ya da oraya kadar getirildiklerini anlayamadım. Bu tür şeyleri yapabilen insanların başka becerileri de olması gerekir diye düşündüm: Yaşadıkları yerlerin daha pratik, yaşam tarzlarının daha iyi olması gerekirdi. Tekneleri, halat takımları ve ibadet evleri neredeydi?

Etrafımı saran adamların ortasına itilip kısa bir sürede üstümde sadece pantolonum kalacak şekilde beni soydukları için, bunları daha fazla düşünemedim. Denizci palam, bıçağım ve dürbünüm sevinçle elimden alındı ve ceketim, gömleğim, şapkam Yerliler arasında büyük bir anlaşmazlık yarattı. Pantolonumu onlara vermemek için epey direndim ama pantolonumu vermektense orada ölmeyi yeğlerdim çünkü pantolonsuz bir adam ya bir kadın ya da sersemin teki anlamına gelirdi.

Spor olsun, eğlence olsun ya da belki de Yerliler genellikle

amaçsız oldukları için, bir süre sonra beni çocukların sıkılıp rahat bıraktığı yavru bir köpek gibi yalnız bıraktılar.

Bir kaçış yolu bulabilmek için etrafıma bakınırken, Putların dibinde açık bir mezar gibi istiflenmiş insan kemikleri gördüm ve geriye kalan cesaretim de dehşet hissiyle birlikte yok oluverdi.

Ben orada öylece dikilirken, kaşları ve saçları kazınmış bir Yerli öne çıktı. Ama en tuhaf yanı, on beş santimden de uzun olan boyalı tırnaklarıydı. Diğerleri ona hayranlık ve korkuyla bakıyorlardı. Onun Putların rahibi olduğunu tahmin ettim. Adam bir işaret verince, iki Yerli öne çıkıp ellerimi bağladılar. Sonra, biraz ötedeki bir yeri işaret ettiler ve oraya doğru yürümem gerektiğini anladım. Orada yere oturdum. Bu sefer, ayak bileklerimi bağladılar. Yerliler Putlara döndüler. Bir araya toplanıp en büyük Putu altından tutup sallamaya başladıklarını görünce, hayretler içinde kaldım. Yaptıklarının bir tür ibadet olduğunu anlamıştım ama Putu sallamaya devam ettiklerinde, onu yere devirip kırmak istediklerini fark ettim.

Zihnim sıcaktan ve korkudan bulanmıştı. İnşa etmek için bu kadar emek harcanmış bir şeyi kırarak heba etmek istiyor olamazlar diye düşündüm.

Tanrılarını Yerlilere zorla kabul ettiren yabancılar gelmiş olmalıydı ve şimdi intikam alıyorlardı.

Ben orada otururken, Put yana yatmaya başladı ve zeminin sarsıldığını hissettim. Bir baltayla kesilmiş çürük bir ağaç devriliyormuş gibi bir çatırtı duydum ve kör taş tanrı yüz üstü yere kapaklandı. Dalgalar parçalarının üstünü kapladı.

Yerliler sus pustu. Derken, göz açıp kapayıncaya kadar, başında beyaz kuş tüylerinden bir başlık olan bir adam ellerindeki mızrakları sallayan ve büyük bir öfke ve acı karışımı sesler çıkararak peşinden koşan diğer adamlarla birlikte kumlarda koşmaya başladı.

İki grup bir anda yere devrilmiş olan devasa Putu bir bariyer

olarak kullanarak savaşmaya girişti. Hiçbir şey yapamadım ve kuş tüyü başlıklı Yerli bir çığlık atıp adamlarını geri çekene dek bir şey yapmadım. Çatışma sona ererken, Kuş Adam tırnaklarıyla Taş Tanrı'nın üstüne bir sembol kazıdı ve karşı tarafın saldıracağından artık korkmuyormuş gibi düşmanlarına sırtını dönüp oradan uzaklaştı.

Rakip olduğunu düşündüğüm lider, sudan ayrı kalmış bir balina gibi ağır ağır taş Puta doğru yürüdü ve sembolü inceledi. Sonra, başını sallayıp geri geri Puttan uzaklaştı.

Onları izlerken, burun deliklerime duman doldu. Yerleşim alanına baktım. Gördüğüm yoğun dumanlar balıkları tütsülemek için yaktıkları kömür ateşinden gelmiyordu. Birkaç kulübe yanıyor olmalıydı. Demek Kuş Adam ve adamları bu yüzden aniden geri çekilmişlerdi: Köyü yakıyorlardı.

Bir anda yalnız kaldım. Kulak tırmalayıcı sesler ve karmaşa ve son birkaç saattir harcadığım çaba sona ermişti. Sanki orada değildim. Belki de beni unutmuşlar, devrik bir Puta ya da onu yok eden güce bir kurban olarak bırakmışlardı.

Ayağa sıçradım ve zıplayarak denize doğru gittim. Cılız, acınası, kolları bacakları bağlı, bir çuvala tıkılmış bir kediden farksız bir yaratık gibiydim. Okyanusa baktım ve boğularak ölmeye karar verdim.

Sular çeneme kadar ulaştığında asla unutmayacağım bir ses duydum. Asla. Çünkü bana göre, hayattaki her umut böyle bir çığlıktır; o sessiz çaresizlik anına yanıt veren bir sestir. Bir yanıt verilmesine en çok ihtiyaç duyan sessizliktir. Artık konuşamayacak hâlde olduğumda, beni duy.

Arkama baktım.

Dürbünümle gördüğüm adam kıyıdan bana el sallıyordu. Hızla suya girip yüzerek yanıma geldi. Kırk yaşlarında olmalıydı ama kendisine çok iyi bakmıştı; ince uzun ve güçlü bir yapısı, bana hiç kötü bir sahibi olmamış olan iyi huylu bir köpeği andı-

ran neşeli ve meraklı bir yüz ifadesi vardı. Gülümsediğinde, dişlerinin bembeyaz ve eksiksiz olduğunu gördüm. "İngiliz adam," dedi beni işaret edip. Beni yakalayıp hızla kollarımın bağlarını çözmemiş olsaydı, şaşkınlıktan boğulabilirdim. Suya dalıp bacaklarımın bağlarını da çözdü. Çıplak omuzlarıma bir şaplak indirdi ve kıyıya geri dönmemizi işaret etti.

Puta yaklaşırken duraksadı ve yüzünde hüzünlü bir ifade belirdi. "Öldü," dedi. O anda, onun Avrupalı bir adam değil de bir Yerli gibi olduğunu düşündüm.

Elimi tuttu ve beni kıyıda bir kilometre kadar koşturduktan sonra, alçak bir kayalıktaki bal peteği şekilli mağaralara vardık. Bunlardan birinin dışında basit bir kano duruyordu. Beni mağaraya sokup sıkı sıkı sarıldı. Bana yardım ettiği için bir ödül beklediğini hemen anladım. Elimi bacaklarının arasındaki sertliğe götürüp kısa sürede rahatlattım. Gemilerde çalıştığım için bu tür şeylere alışıktım ve bir adamı rahatlatmak benim için pek de önemli değildi. O da bana dokunmak istedi ama başımı salladım. Olanlar yüzünden güçsüz düşmüş, büyük bir korku yaşamıştım ve dinlenmek istiyordum.

Adam kısa bir süre sonra kömür parçalarıyla ufak bir ateş yaktı, biraz yosun kuruttu ve bir deniz kuşunu pişirmeye koyuldu.

"Spikkers," dedi kendini işaret ederek. "Roggeweins'in Gemisi."

İngilizcesi kötüydü ama yine de İngilizce konuşabiliyordu. Babasının 1722'de Hollandalı Kaptan Roggeweins'le Paskalya Adası'na geldiğini öğrendim. Anladığım kadarıyla, babası gemiyi terk etmişti ve adadaki kadınlardan biriyle orada kalmıştı. İşaretlerle bana ebeveynlerinin öldüğünü, erkek ve kız kardeşlerinin yiyecek ararken ya da bir çatışmada öldüklerini anlattı. Babası ona Flamanca, İspanyolca ve biraz da İngilizce öğretmişti. İstediği tek şey adadan kurtulmak ve babasının denize açıldığı muhteşem şehrine geri dönmekti. Amsterdam, 'çok ahşap, birçok ev.'

Amsterdam'a gitmiştim. Ona şehirdeki güzellikleri anlattım: kanallarından, köprülerinden, ürünleri almak için kullanılan yük asansörleri olan yüksek evlerden söz ettim. Sakinlerinden ve nüfuzlu kişilerinden, tahılla dolu ambarlarından, Hint Adaları'yla arasındaki ticaretten, gördüğüm muhteşem ve değerli taşlarla süslü bir filden söz ettim. Ama fili tarif etmek zor olduğundan, bunu bir kömür parçasıyla kabaca mağaranın duvarına çizmek zorunda kaldım.

"Hortumuyla bir insanı Tanrı'ya iki metre daha yakın olacak kadar havaya kaldırabiliyor," dedim.

'Tanrı,' dediğimde, Spikkers mağaranın arkasına gidip tahta bir kutu getirdi. "Tahta," dedi kutunun önünde eğilip.

Bunun bir İncil kutusu olduğunu ve içinde üç tane İncil olduğunu gördüm: Biri Flamanca, diğeri İspanyolcaydı ve üçüncüsü Kral James İncili'ydi.

"Oku," dedi.

İncil'i açtım. "Başlangıçta Tanrı gökleri ve yeri yarattı, yer ıssız ve boştu, enginin yüzü üzerinde karanlık vardı."

"YapYap dünyayı yaptı ve bu dünyayı yaptı," dedi Spikkers etrafı işaret edip. Sanırım, adadan söz ediyordu. "Orada, denizden sonra Yaşayanlar'ın gittiği Hiva ve Ölüler'in gittiği Po var."

"Amsterdam nerede?" diye sordum öylesine. Spikkers yanıtı biliyormuş gibi kendinden emin bir tavırla başını salladı ve hava kararınca, beni mağaradan dışarı çıkarıp yanına uzanmamı işaret etti.

"Babam bu toprakta yatıyor ve bana rüyalarını anlatıyor. Rüyalarında evini işaret ediyor."

Spikkers aya yakın parlak ve göz kırpmayan bir yıldızı işaret etti. Diğer eliyle elimi tutup öptü. "Hollanda," dedi. Elim beş kenarlı bir yıldız olana dek parmaklarımı teker teker öptü.

Resolution ve Plymouth, annemin Chatnam'daki tersanenin kenarındaki evi, istiridye ve küçük balıklar satan Yeşil Ejderha ve yüklenmeyi bekleyen varillerce rom, bir çuvala gizlenen oğlanlar,

Güney'e yapılan iki yıl süren yolculuklarla ilgili öyküler, taze dana etli ve soğanlı son yemek, kasabalıların tezahüratları ve bayrağın çekilişi, el sallayan insanların giderek minnacık kalışı, fıçılardaki elmaların kokusu ve tanıdık bir kıyının son kez görülüşü, bir kilise çanının sesi... Bunlar bir Hollanda yıldızından daha mı yakındı yoksa bunlara inanmak daha mı kolaydı?

O gün geldiğinde, Puta yapılanları anlamak istedim. Spikkers asabileşti ve el kol hareketleriyle ve yarım yamalak bir İngilizceyle, anladığım kadarıyla adanın birbiriyle savaşan iki lideri olduğunu söyledi: Kuş Adam ve Beyaz Adam. Beyaz Adam'ın ismi Ariki Mau'ydu ve soluk tenli, kuş tüyü başlığı olan Yerliydi; aynı zamanda Ölülerle birlikte uçabilen ve Yaşayanların rüyalar görmesini sağlayan doğaüstü güçlere sahip olan rahipti. Adalılar ona hâlâ saygı gösteriyorlardı ama kaşları ve kafası tıraşlanmış, sivri tırnaklı Kuş Adam'dan daha çok korkuyorlardı. Kuş Adam'ın bir ordusu vardı ve bu çeteyle adayı yönetiyordu. Yiyecekler az bulunuyordu ve her şeyin en iyisi adamlarının arasında bunları bölüştüren Kuş Adam'a veriliyordu.

Ya Putlar?

Spikkers inleyip elleriyle yüzünü kapattı ve kedere boğulmuş biri gibi sallanmaya başladı. "Mana gitti," dedi. "Mana'yı öldürmek için Mo'ai'yi öldürüyorlar."

Paskalya Adalılar atalara ibadet ediyorlardı ve heykelleri yapanlar başkaları değil onlardı. Spikkers 'eski zaman' dediği bir dönemde, ada toplumunun tek amacının bu Taş Tanrıları inşa etmek olduğunu ve taş ustalarının ve işçilerin diğer adalılar tarafından doyurulduğunu ve onlara giysiler dikildiğini anlattı.

Heykel yapımının bizim ortaçağ dönemi katedrallerimizdekine benzer bazı doğaüstü ödüller elde etme amacı taşıdığını ve onları inşa eden kişilerin aynı şekilde ödüllendirildiğini tahmin ettim. Kilise inşa eden bir kişi yulaf ve arpa ekemez ya da sürülerine bakamazdı. Dolayısıyla, birilerinin onun karnını doyurması gerekirdi.

Bariz hiçbir getirisi olmayan ama öküzlerin otlatılmasından ve giysi dikmekten daha değerli görülen şeylere harcanan bu muazzam inşa çabasını düşündüm.

Bunu bir kusur olarak görmüyordum. İnsanların her gün yaptıkları işlerden daha yüce bir yanı olmalıydı. İnsanoğlunun bir konuda elde ettiği faydayı hiçbir fayda getirmeyen bir işe kullanan bir yanı vardı çünkü İncil bize, "Zira bir adam bütün dünyayı kazanıp da kendi canını zayi ederse, ne kâr eder?" derdi.

Ama kimse Ruhu'nu görmemiş olmasına rağmen, herkes dünyanın ufak bir köşesini görmüştü ve daha fazlasını görmeyi istiyordu.

Bulutlu 13 Temmuz, 1772 günü Plymouth Boğazı'ndan hareket edilecekti.

Gemiye bol bol koyun eti ve her türlü erzak, brendi ve porto şarabı yüklenmişti.

Şayet öyle bir yer varsa, Güney Kıtası'nı keşfetmek, bir Harita çıkarmak ve Kraliyet için orayı fethetmek üzere gidiyorduk. Ama aynı anda yapılması gereken iki yolculuk söz konusuydu: Bunlardan ilki belirli bir yön ve rotayı izleyerek, ikincisiyse amaçsız ve ilk kez yapılacak olan bir yolculuktu. O ikinci yolculuğun haritasını çıkarmak mümkünse bile bunu yapmış olan kimseyi tanımıyordum çünkü herkesin yolculuğu kendisinin yapması ve kalbinin gizli yerlerine kaydetmesi gerekiyordu.

İnsanın bir Ruhu olup olmadığını bilmiyordum ama varsa, bir albatros ya da bir fregat kuşu gibi gemiyi izliyor olmalıydı. Ruhunu kendisinin karanlık bir şekli gibi derinliklerinde taşıdığını sanmıyordum. Ruhunun ölüm vakti hiçbir yerde bulunamamasının nedeni de buydu çünkü bir insanın bedeninin içinde değil, amacında barınıyordu. Ben ileri giderken, Ruhum da ne yapacağımı görmek için peşimden geliyordu çünkü bir Gemiyi izleyen ve hiç kimsenin bilmediği bir yere uçup giden bir deniz kuşu gibi meraklıydı.

Gemi, Tayfa, Yolculuk ve ben ufak bir Gemiden ve tepemde uçan bir kuşun beyaz boğazından başka neydim ki?

Artık Putların büyülü amaçlarla ve görünmez güçler elde etmek için inşa edildiklerinden emindim. Rakip Putların öldürülmesi için iki taraf savaşları başlamıştı. Sen atanı kaybederken, ben benimkini koruyabilirsem, Mana'm artar, diye düşünüyor olmalıydılar. Böylesine muazzam şeyleri heba ettikleri akıllarından bile geçmiyor olmalıydı ama itiraf etmem gerekir ki benim halkım da savaşlarıyla ve yakıp yıkmalarıyla aslında aynı şeyi yapıyordu. Bence Medeni ya da Vahşi, nerede olursa olsun İnsanoğlu kendini yok etme amacı haricinde, çok uzun süre herhangi bir amaca bağlı kalamıyordu.

Spikkers elimi tuttu ve beni adanın arka tarafına, ağacı kestikleri yere doğru götürdü. Putların yok edilişi kadar ağacın kesilmesi de beni şaşırttığı için, ondan bir açıklama yapmasını istedim.

Bana korkunç bir öykü anlattı.

'Eski zamanda,' YapYap Tanrı ada halkı asla aç kalmasın diye adayı ormanlarla, pınarlarla, balıklarla ve kuşlarla donatmıştı. Atalar teknelerle geldiklerinde bu bereketli adayla karşılaşmışlar, evler ve ayin binaları inşa etmişlerdi ve Ariki Mau denen Beyaz Adam'ın kurallarına göre yaşamışlardı.

Ateş yakmak ve bina inşa etmek için kereste ve plantain, muz ve türlü türlü ürünler yetiştirmek için toprak gerekmişti. Palmiyeler o kadar sıktı ki bir adamın aralarından geçebilmesi için yan yan yürümesi gerekiyordu. Deniz kuşları artık gelmemeye, yağmur yağmamaya, zemin kuruyup yanmaya ve toprak hiçbir şey yetişmeyen kırmızı kuma dönüşene dek yavaş yavaş bütün ağaçlar kesilmişti.

Ama bu da kafamı karıştırmıştı çünkü bir ormanı yok etmek için birçok yangın çıkarılması gerekirdi ve Adalılar bütün adanın yakılmasına ihtiyaç duyacak kadar kalabalık değillerdi. Palmiyelerin fındıklarını sıçanlar yiyip çoğalmalarını engellemişti –Tahiti'de

de bu tür sıçan istilaları görmüştük– ama oradaki Yerliler topraklarını müsrifçe kullanmışlardı.

Spikkers Putları işaret etti ve el kol hareketleriyle devasa taşların tahta kızaklarla madenden çıkarılması ve kıyıya taşınabilmesi için bütün Palmiyelerin kızak olarak kullanılması gerektiğini anlattı. Tuğla ocaklarda yakmak ve taş yontmak için daha da çok kereste gerekmişti ve kestikleri ağaçların bir daha yetişmeyeceği kimsenin aklına gelmemişti.

"Dün kesildiğini gördüğüm ağaç, sona kalan tek ağaç mıydı?" diye sordum.

Spikkers evet anlamında başını salladı. Ariki Mau onun kutsal bir ağaç olarak korunmasını, Kuş Adam ise kesilmesini istemişti.

"Yani, her türlü bolluk berekete sahip bir adanın bir Taş Tanrı inşa etmek ve sonra da onu yok etmek için dümdüz edilip çorak bir yere mi dönüştürüldüğünü söylüyorsun?"

Spikkers yine evet anlamında başını salladı.

Sonraki günlerde, beni adanın Güney ve Batı bölgelerine götürdü. Çoraklaşmış topraklarla ve ürkütücü taş Mo'ai'yle ilgili olarak söylediği her şeyin doğru olduğunu gördüm. Bazıları dimdikti, pürüzsüz sırtlarını denize ve görmeyen gözlerini adanın iç kısımlarına çevirmişlerdi; sayısız diğer heykel de amaçlarına aykırı bir şekilde vahşi saldırılarda parçalanmıştı.

Adanın Doğusuna gitmedik çünkü Spikkers orasının Kuş Adam ve adamlarının yaşadığı yer olduğunu ve bizim için çok tehlikeli olduğunu söyledi.

Spikkers'ın kendi çapında adayı fethetmeye hazırlandığını anladım.

Kuş Adam'ın hükümdarlığının sadece on iki ay, yani bir Güneş yılından biraz daha kısa sürdüğünü ve her yıl belirlenen tarihte bir sonraki yılın Kuş Adam kültünün liderini seçmek için bir yarışma ya da bir spor karşılaşması düzenlendiğini anlattı.

Ciddi ciddi anlattıklarına gülmemeye çalıştım ve içimden dediklerini yanlış anlamış olabileceğimi düşündüm çünkü anlattığı şey bir Yumurta Yarışı gibiydi. Ziyaretçi Kara Sırtlı Deniz Kırlangıcının bıraktığı ilk yumurtayı alabilen kişi Kuş Adam ayrıcalıklarına hak kazanıyordu.

Kuşun Yerliler için bu tür bir sembol olması şaşırtıcı değildi çünkü Kuş dilediği yere uçabilir, denizi aşıp başka diyarlara gidebilirdi, Yerliler Ölüler ve Yaşayanların Diyarları arasında bir ayrım yapmıyorlardı. Kendilerinin başka yerlere gidememesi, derin sularda yolculuk edebilecek bir kano inşa edebilecek kadar kereste leri olmaması, Kuşa inanılmaz bir güç bahşetmişti. Düşüncelerinin altında Kuşun uçabildiği, insanların uçamadığı düşüncesi yatıyordu.

Ayrıca, Spikkers bana bir zamanlar kuşların da balıklar, ağaçlar ve su gibi adada bol olduğunu, tanrıların onların gidişine öfkelendiğini anlattı.

Spikkers Kuş Adam'ın dostu değildi; Ariki Mau'nun eski geleneklerini izliyordu ve eski tanrıların yeni güce kavuşmasını sağlamak için bir plan yapmıştı.

Yamaçlara tırmanıp Yumurtayı bulacaktı ve Ariki Mau'ya verecekti; böylece, adadaki güç bir kez daha tek bir gruba ait olacaktı. Bunun yıkımı, iç savaşı sonlandırıp adaya huzur ve bereket getireceğini söylüyordu. Ağaçlar büyüyecek ve kuşlar geri gelecekti.

Buna kalpten inanıyordu ve ışıldayan yüzünü görünce, mutluluğunu bozabileceğim endişesiyle bakışlarımı yere çevirmek zorunda kaldım.

Bana Deniz Kırlangıçlarının geleceği yamaçları gösterdi. Çok dik ve tırmanması imkânsız gözüken yamaçlardı. Sonra, bana mağarasına gizlediği bir haritayı gösterdi. Yıllar boyunca, ya da onun zamanı anladığı gibi aylar boyunca, Deniz Kırlangıçlarının uçuş rotasının bir çizelgesini çıkarmıştı. Hazır olduğunu ve ödül olarak sadece bir sonraki Gemi adaya geldiğinde benimle birlikte oradan

gitmek istediğini söyleyeceğini anlattı. Ona bir Geminin geleceğini düşünmediğimi söylemedim.

Söylemediğim çok şey vardı.

Mağaranın arka tarafında mavi renkli bir kumaş parçası vardı. Bu mavi kumaşın içinde de bir Delft çömleği duruyordu. Çömleğin üstünde kapısı açık duran, yüksek bir binanın resmi vardı. Şapkalı bir adam evin antresinde bekliyordu.

Yabancı bir limanda bir geminin güvertesine atlayan aptal bir köpek gibi tam altı aydır oradaydım.

O altı ay boyunca, Spikkers'ın mağarasında yaşamıştım ve karnımı doyurmuş, bana bakmış ve diğerlerini benden uzak tutmuştu. Yazmayı bilmek ona ayinsel bir güç verdiğinden, Ariki Mau'ya sözü geçiyordu. Rongorongo dedikleri bu metin bizim alfabemizle değil, uzun cümlecikler ya da ifadeler yerine geçen karakterlerle ve işaretlerle yazılmıştı. Bu müthiş büyülü işaretler mızrakların ve kutsal nesnelerin üstüne yazılmıştı ve şimdi de bundan böyle Yumurta Yarışı diyeceğim olay için kullanılacaktı. Ariki Mau halkı yamaçların altına toplanmaya, Deniz Kırlangıçlarının dikkatini çekmek için bayraklar sallamaya başlamıştı.

Büyüleyici bir manzaraydı ama kendi ülkem de bir bayrağı kendi sembolü olarak kullandığı için yadırgamamıştım. Benim ülkemde bayraklar dikkat çekmek ve üstünlüğü simgelemek için kullanılıyordu. Ele geçirdiğimiz toprakların bize ait olduğunu bir bayrakla gösteriyorduk. Dolayısıyla, ele geçirmek istedikleri yer manevi olsa da Yerlilerin bayrak kullanması neden şaşırtıcı olacaktı?

Adadaki her şey başka bir şeyin sembolü gibiydi: Kuş, Yumurta, bayrak, yazı, kazanmak, galip gelen kişi, Taş Tanrılar, hatta ada ve dünya bile olmadıkları şeylerin sembolleriydi.

Bir cebimin olmasını sağlayan pantolonum ve cebimde de altı penim vardı. Bir denizciydim ve bir annem vardı. Bunların hepsini bir araya getirince neye işaret ediyorlardı? Her zaman Bir Şeye işaret etmesi gereken bir Hiç olduğuma mı? Aradan altı ay geç-

mişti ve kendimi tıpkı sahilde pantolonumu almak istediklerinde direndiğim gibi ısrarla bir İngiliz olarak görüyordum.

Benim örtecek bir şeye ihtiyacım vardı, dünyanın da çıplaklığını örtecek bir şeye ihtiyacı vardı ve bu yüzden, en basit şeyler en önemli şeylere işaret ediyorlardı: Bir parça ekmek bir vücudu, bir yudum şarap damarlarımda akan kanı temsil ediyordu. Bir şeyin başka bir şeyin sembolü olması, o şey kendine ait tüm anlamları yitirene dek zararlı değildi. Adanın ağaçları ve tüm verimli topraklar, artık anlamsız hâle gelmiş olan bir anlam için feda edilmişti. Taş Tanrıları inşa etmek için, ada yok edilmişti ve şimdi de Taş Tanrılar yok ediliyordu.

Yarış günü gelmişti.

Deniz Kırlangıcı görülmüştü.

Uçurumun duvarı Kıyamet Günü kadar dikti. Ben Ruhumu kurtarmak için oraya tırmanamazdım ama Ruhlarımızın Kuşlar olduğu konusunda haklıysam, onlar çoktan o yükseklerdeki yere çıkmış olmalıydı ve artık benimki gibi vücutlara da ihtiyaçları yoktu.

Uçurum taşı bir bilmece gibiydi. Parmakları ve ayakları nereye koymak gerekiyordu?

Ödülü kazanmak için koşan yirmi üç Yerli saydım. Hiçbiri başarısız olacağını düşünmüyordu. Kuş Adam klanı Yarış için bir vekil seçmişti. Hantal hantal yürüyen, efendisi için Yumurtayı kazanacak olan, daha doğrusu kazanacağını sanan sersemin tekiydi.

Gördüğüm bu kendini beğenmişlik ve böbürlenme manzarası karşısında, Chatham'daki tersaneye dönmüş gibi hissettim. Burası çorak bir ada olabilirdi ama dünyanın başka yerlerinde olduğu gibi, insanlar bir ödül kazanabilmek için bir şeyleri riske atıyor, komplolar düzenliyor, savaşıyor ve başarısız oluyorlardı. Bir kadının kalbi, bir toprak paçası, bir krallık, bir lordluk, bir sözleşme, bir gemi, bir yumurta. Ne olduğu hiç önemli değildi çünkü birisi tarafından arzulandığı anda bir diğeri onu ödül hâline getirirdi.

Spikkers ona şans getirsin –ya da kendi deyimiyle, benim Mana'mı kendininkine eklesin diye– pantolonumu giydi ve saç bandını bağlayabileyim diye başını eğdi. Saç bandının önüne bir kese dikmişti. Bir Kanguru gibi Yumurtayı o kesede taşıyacaktı. Bana bir rüya gördüğünü, babasının yanına gelip bir eliyle ona Yumurtayı verdiğini, diğer eliyle elini tutup onu Amsterdam'da tamamı ahşaptan yapılmış bir eve götürdüğünü ve dünyanın en varlıklı adamı olduğunu gördüğünü anlattı.

Onların dilinde ahşap –"rakau"– sözcüğü aynı zamanda "zenginlik" anlamına da geldiğinden ve bugün bile bir altın madeni ya da yakutlarla dolu bir mağara bulacak olsalar, dalgaların kıyıya getirdiği kurtlu bir tahta parçasının yanında bunları hiç önemsemeyeceklerinden emindim.

Sinyal verildiği anda, yarışa katılanlar koşmaya ve tırmanmaya başladılar. Bazıları bellerine kayalığa saplayıp ayaklarını basmak için evde yaptıkları iri kancaları takmışlardı, bazıları da bir manivela ya da tutacak görevi görsün diye kollarının ön tarafına insan kemikleri bağlamıştı.

Ada halkının hemen hemen tamamı Yarışı izlemeye gelmişti, bir horoz dövüşündeki gibi herkes bağırıyor ve tuttukları kişiye tezahürat yapıyorlardı.

Sıçanlar gibi büyük bir hızla yukarı tırmandılar.

Kalbim gümbür gümbür atıyordu.

İşin aslı, bir aşk söz konusu olduğunda, her yerde bir hayat vardır.

Evimde kalamayacağımı hissettiğim, James Hogan denize açılınca evde kalamayacağımı düşündüğüm için denize açılmıştım.

Artık Hiçbir şeyim olmadığı ve ben bir Hiç olduğum için, bu minnacık adayı daha da ufaltmış, mağaramızı diğer her yer hâline getirmiştim. Diğer her yer burası olduğunda, yolculuk edecek yer kalmaz. Mesajımı bir şişeye koyup denize attığım hâlde, birilerinin onu görüp görmemesi umurumda değildi; bir gemi var mı

diye denizi dikkatle incelediğim hâlde, bir geminin adaya gelip gelmemesi de önemli değildi. Kendimi tatlı patateslerle, Kuyularla ve ufak balıklarla meşgul etmiş, beni kurtaran kişinin gelmesini beklemiştim.

Neredeydi?

Denize girip yüzerek yamacın diğer tarafına geçtim. Spikkers herkesten daha yükseklere çıkmıştı ve bir tanrı gibi güneşe doğru tırmanmaya devam ediyordu. Üstündeki Deniz Kırlangıcı pike yapıp uçtu; huzursuzluğu ona ihanet etmişti. Spikkers'ın duraksadığını, elini uzattığını ve yumurtayı bulduğunu, vücudunun bir tavşan avlamış olan tilki gibi hissettiği sevinci sergilediğini gördüm; kanı ve kemikleri büyük bir sevinçle dolarken, sırtı keyiften kaskatıydı.

Yumurtayı saç bandındaki keseye koyduğunu ve aşağı inmeye başladığını gördüm; yağmur gibi hızlı ve iz bırakmadan dik kayalığın duvarından zafere doğru iniyordu.

Spikkers etrafında esen hafif bir rüzgârla hâlâ yükseklerdeyken, salak rakibinin iri elleriyle yamaçta yukarı doğru ilerlediğini, kürekleri andıran ayaklarıyla taşları yerinden çıkardığını gördüm. Bir çıkıntıya ulaşıp üstüne çömeldi ve Spikkers tırmanmaya yeni başladığındaki gibi kolaylıkla ve sessizce aşağı inerken, bu salak onu ensesinden tutup Yumurtayı aldı.

Ona seslendim ama rüzgâr sesimi uzaklara taşıdı. İkisinden biri beni duymuşsa bile bunu belli etmediler. Spikkers ona karşı koymaya ve Yumurtayı geri almaya çalıştı ama hafif bedeni ve çevikliği onu başının üstünden tutup yamaçtan aşağı iten iri yarı adamınkiyle boy ölçüşemezdi.

Ve havada düşen bir beden. Ve havada bir yıldız gibi düşen bir beden. Ve havada yörüngesinden çıkmış bir yıldız gibi düşen bir beden. Ve havada yörüngesinden çıkmış, dünyaya doğru ilerleyen ve bir daha görülmeyen bir yıldız gibi düşen bir beden.

Yüzerek yanına gidip onu kayalığın üstünden denize çektim ve cansız bedenini mağaramızın olduğu koya taşıyıp sudan çıkardım.

İncil kutusunu paramparça edip bir ateş yaktıktan sonra onu ateşin yanına yatırdım. Sırtındaki, göğsündeki ve bacaklarındaki kırık kemiklere dokunup ağzından akan kanları yaladım ve ona nefesimi vermeye çalıştım. Ona bacaklarımdan, kollarımdan, böbreklerimden birini, karaciğerimin yarısını ve kanımın iki litresini verebilirdim. Bunları yapmak çok kolaydı çünkü ona çoktan kalbimi vermiştim.

Ölme.

Uzun ve bitmeyen gece başladığında, hiç durmadan uzun süre koşmuş bir hayvan gibi kesik kesik nefes alıp vermeye başladı.

Gökyüzünde, Hollanda isimli bir yıldız vardı ve Amsterdam'ın bütün yüksek ahşap evleri net bir şekilde görülüyordu.

"*Rüyamda*," dedi, "ada bir post gibi sık ağaçlarla kaplı, yemyeşil, karanlık ve canlı. Şelaleler yine akmaya başlamış ve uyku kadar gizli bir göl var. *Nereye gidiyoruz, Billy*?" dedi.

Ona, "Gemiye binip Amstel Nehri'ne gidiyoruz," dedim. "Baksana, balya balya kumaşımız ve bir varilin içinde bir palmiye ağacımız var. Bir kanal teknesi bizi Singel'de gezdirecek ve kapısı açık olan bir eve götürecek." Delft çömleğini bir ayna gibi yüzüne tuttum.

Gülümsedi.

"İçeri gir," dedim. "İçeri gir."

Kapıdan içeri girdi. Ben oradaki işlerimi bitirip yanına geri dönene dek, onun evde hazırlık yapması gerekiyordu.

Beyaz bir Kuş kanatlarını açtı.

3. Savaş Sonrası

Bu gece Metro trenine binmiş eve dönerken, birisinin karşımdaki koltuğa bir öbek kâğıt bırakmış olduğunu fark ettim. Vakit geçti. Biraz sarhoş, biraz sıkkın, biraz da huzursuzdum. O yüzden, yıpranmış bir koltukla diğerinin arasındaki boşluktan elimi uzatıp kâğıtları aldım ve kimseye çaktırmadan kucağıma çektim. Savaş öncesinden kalma sararmış kâğıtlardı; artık bu tür kâğıtlar görmüyordunuz. Bunlar saçma sapan karalamalar, Japoncadan İngilizceye tercüme edilmiş eski kullanım talimatları olabilirdi.

Taş Tanrılar, diyordu başlığında. Tamam, o hâlde antropolojiyle ilgili olmalıydı. Birisinin doktora tezi olabilirdi. Şu heykellerin olduğu yer neresiydi? Paskalya Adası mı?

Sayfalara şöyle bir göz attım. En baştan başlamanın bir anlamı yoktu, bunu kimse yapmazdı. Rastgele bir yerden okumaya başlamak daha iyiydi: Belki de doğrudan seks sahnelerinden başlamalıydı.

Geceleyin Geminin tam ortasında Spike'ın yanına uzandım ve nefes almayan canlı bir şeyin yanına uzanmanın ne kadar garip olduğunu düşündüm

Tamam, bir aşk öyküsüydü, belki de uzaylılarla ilgiliydi. Bilim kurgudan nefret ederdim.

Ön sayfada bir isim ve adres vardı. Acaba bunun için koyulmuş bir ödül var mıydı? Yoksa ödüller sadece kediler ve köpekler için miydi?

*

Sayfalara tekrar baktım: *Her şey bir zamanlardaki hâliyle sonsuza dek hafızaya kazınır.*

Doğru muydu?

Hayatımın öyküsüydü bu. Ben doğmadan önce, gerçekleşmeyi bekleyen bir evren gibi kıvrılmış yatarken, annem babamın onunla evlenmeyeceğini duymuştu. Benimle ilgili olarak herhangi bir şey yapması için çok geçti: O, hazır olsa da olmasa da geliyordum ve her ne isem oradaydım. Beni dünyaya getirecekti.

Anneannem Bebek Sınavı'na inanırdı. Onu kollarına al ve birisi evet diyene dek kapı kapı dolaş.

Televizyonları, telefonları ve arabaları yoktu. Yemek karnelerinin kullanımı kısa bir süre önce sona ermişti. Yaşadıkları sokaklar, bombadan hasar almış şeylerle ve ıvır zıvırla dolu bir hurdalıktı. Metal iskeletli, at kılından bir şiltesi olan yaylı bir yatakta doğmuştum; çarşaf o kadar çok kan içinde kalmıştı ki onu yakmak zorunda kalmışlardı. Ama dünyaya gelmiştim ve bu konuda hiç kimse bir şey yapamazdı.

Herkese verdiğim tavsiye şuydu: "Dünyaya gelin."

Böylece gökten bir hava dalışçısı gibi dönerek, yumuşak ve yıldızların girdiği yeri açık kafatasımla kafa üstü doğmuştum; yıldızlardan biri bir boynuz çıkıntısı gibi belirgindi. Yıldızın kenarını rahim dokusunu delebilmek için bir lazer gibi kullanmış, bir yıldızın kestiği bir dünyaya kenarları ışıldayan bir bebek olarak gelmiştim.

Yatak kırılmıştı. Ortasındaki yaylar çit telleriyle tutturulmuştu ve teller kopmuştu. Annem iki büklüm bir hâldeyken, altından bir

buzağı gibi dışarı çekilmiştim. Kordonu kesmeyin: Biraz çit teli getirin ve beni ona bağlayın.

Beni doyuran, nefes almamı sağlayan, dışarıdan mesajlar getiren, annemin hissettiği korku ve benim hissettiğim mutluluk arasında gergin bir ip görevi gören, bir gün aşmak zorunda kalacağım ve geri dönmeyeceğim kordon. Bu öykünün ilk satırı olan kordon... Dünyaya gelmiştim. Arasında okunacak başka hiçbir şey olmayan satır... Ondan başka bir tane daha olmayan, hayata tutunduğum dal.

Kesin onu.

Anneannem kordonu dişleriyle koparmıştı. Dişleri takmaydı, yağlı ve kanlı göbek kordonu üst dişlerine takılıp onu çekmişti. Kordonu Steradent'e koymaya gitmiş, annemi ilk emzirme seansıyla baş başa bırakmıştı.

Mutluluk. Dünyaya gelmek istemiştim. Burada olmak istemiştim. Korku. Annem ne yapacağını bilemiyordu. Gençti, on yedi yaşındaydı. Anneannemse henüz kırkında bile değildi. Ama o zamanlar dünya farklıydı çünkü dünya kendisini sürekli olarak baştan yaratıyordu ve savaştan sonra bir sürü şeyin yeni baştan yaratılması gerekiyordu. Ateşin külleri arasında doğmuştum ve nasıl yanıldığını öğrenmiştim.

Samuel Beckett'ın annesinin rahminde geçirdiği hayatını hatırladığını okumuştum. Nobel Ödülü'nü aldığı için, herkes ona inanmıştı. Birilerinin bana inanacağını sanmıyordum; ya da inansalar bile gerçeğin uydurulduğu anda bile söylenmesinin mümkün olduğunu anlayamazlardı.

Annemin anneanneme kendisine yeni bir hayat yaratmak istediğini söylediğini hatırlıyordum. Annem babamla birlikte bir gemiye binip İrlanda'ya gidecekti ama artık babam gidiyordu ve annem gitmeyecekti. Annem evde oturup bana bakamayacağını söyledi. O sırada, karın duvarına vuruyor, sesimi duyurmaya

çalışıyordum: *"Evde oturma! Birlikte gidebiliriz. Hem çok yemek yemem."* Beni duymadı.

Gaz ocağının üstünde yanık bir tavada domuz pastırması kızartıyordu. Izgara tavasının durduğu yere sıkışıp kalmıştım. Bir ızgara tavası olmadığınız takdirde, durabileceğiniz pek bir yer yoktu. Neden kimsenin hayatını bir fırının önünde geçirmek istemediğini anlayabiliyordum.

Yerleri silip çamaşırları yıkadık. Yorgundu. Yorganın altında uyumaya gittik ve bu, onun içinde geçireceğim son geceydi. *Beni paspas kovasının içine ya da ızgara tavasının durduğu yere koy ama bırakma çünkü seni seviyorum.*

Düşünmeden hissedilen sevgi. Karşılıksız hissedilen sevgi. Sözler verilmeden hissedilen sevgi. Tehditler savrulmadan hissedilen sevgi. Korkmadan hissedilen sevgi. Sınırlar olmadan hissedilen sevgi. Sonu olmayan sevgi.

Beni bir dakikalığına, bir saniyeliğine, hatırlamanın ve unutmanın aldığı süre kadar sevmiş olduğunu düşünüyorum. Birlikte yirmi sekiz gün geçirdik, sonra ben gittim.

Anneannem sokakları arşınladı. Bir tavşanı ya da bir tavuğu vermek daha kolay olurdu. "Onu kimse istemiyor," dedi ama bu doğru değildi: Onu isteyen tek kişi, onun da istediği tek kişiydi.

Aynı yatakta uyuyorduk; başka yatak yoktu. Kopmuş olan yayı bir tahta parçasının etrafına sardılar ve çerçevenin etrafına bir çalı süpürgesi taktılar. Babam bebeği verdiği takdirde annemle evleneceğini söyledi. Sonra, her şeye yeni baştan başlayabilirlerdi. Sonra, yepyeni bir hayatları olabilirdi. Ama yeni hayat bendim.

Çok uzun bir zaman önceydi.

1632 yılında York şehrinde iyi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldim ama ailem o ülkeden değildi...

O, Robinson Crusoe, ben değilim. Doğum bir gemi enkazıdır ve ağlayan bebek bilinmeyen bir diyarda karaya vurur. Annemin bedeni ikiye ayrılmıştı ve kurtarılacak olan kargo bendim. Sanırım, kurtarılmaya değer bir şey olduğuna inanmanız gerekiyor ama kimse benim için öyle düşünmüyordu.

Kıyıya vuran varillerle, tencerelerle, sandıklarla ve valizlerle ilgili o kadar çok öykü var ki. Sandıkların ve valizlerin içinde hazineler olabilir ama su almış da olabilirler, çakıl ve taş dolu da olabilirler. Bebeklerle ilgili sorun, bir kasa gibi olmalarıdır; içinde ne olduğunu görmek mümkün değildir ve onca çabaya değeceklerinin bir garantisi yoktur. Düğmesini çevirirsiniz, şifresini çözersiniz ama kapağı yine de açılmaz. Bebekler gecikmeli kasalardır. Kapağın açılması yıllar alır ve açılsa bile, en zeki kişiler içindekilerin değeri konusunda kararsız kalırlar.

Hayatı daha da zorlaştırmak üzere hazine olarak dünyaya gelen bebekler, yanlarında kendi sihirbazlarını da getirirler. Kasayı açarsınız ve boş olabilir. İçindeki şey çoktan alınmış olabilir. Siz bu noktaya varana dek, içinde bir şey kalmamış olabilir. Çürümüş müdür? Buharlaşmış mıdır? Bir yok etme numarası mıdır? Tüm o boş yetişkinler öyle mi dünyaya gelmiştir? Yoksa kasada bir şeyler mi olmuştur?

Mühürlenmiş ve kilitlenmiş bir hâlde oradaydım; içimde bir parça altın olma ihtimali, bir varil rom bulmaya eşitti. Deniz suyu içine sızar ve hayat kolaylıkla değişir. Kasanın içindeki şey sadece öykülerde talihli ve temiz, yetenekli ve değerli bir şekilde çıkar. Ama o öykünün içinde başka bir öykü daha var; kurbağa, dilenci, kum dolu kuyu, domuz ağılı, karanlık mağara, yaralı geyik, hiçbir şeyin yetişmediği orman. Gömülü hazine gerçekten de oradadır ama gömülüdür.

Tutacaklar ve manivelalar gibi olan kollarımla ve bacaklarımla buradayım. Açabilirsen aç beni. Uzaklara götür. Yanına al.

Bu yeni dünya bir gram ağırlığında bile değil.

*

İnsanlığın kıyısına bir gemi enkazı gibi vuran bebek, ancak kendisine bakabileceği yaşa gelene dek birisinin ona bakacağını umabilir. Bana öyle olmamıştı. Annemi doktoru çağırdı ve mürekkep akıtan mavi renkli bir kalemle forma sağlıklı ve normal olduğumu ve evlatlık verilmemem için hiçbir neden olmadığını yazdı.

Anneannem sokakları gezerken o kâğıt parçasını yanına aldı ve parlak gözlerimle bulaşıcı hastalıklarımın olmamasının bir kumarbazın aklını çeleceğini umdu. Ama yapılması gereken ilk yatırım yüksekti: Karnını doyur, giydir, okula yolla ve onca şeyden sonra yine de çürük çıkma ihtimaliyle karşı karşıya kal.

Geceleyin tüm dünyayı dolaştığım yolculuklardan geri geldiğimde, annem yıpranmış ve endişeli bir hâlde oradaydı ama 'yıpranmış' ve 'endişeli' sözcüklerinin anlamını bilmiyordum. Sadece ikimizin de ağladığını biliyordum. Ama ağlamamın nedeni altımın kirlenmiş olması ya da karnımın aç olması değil, bir gölgenin yere vuruşu gibi mutluluğumu yavaş yavaş karartan o korku hissiydi.

Yanınızda tutamayacağınız bir bebek konusunda yapabileceğiniz bazı şeyler vardır. Bir gün evden çıkıp bebek bir köpek gibi evinin kokusunu izleyip geri dönemediği ya da bir kedi çatılardan atlayarak geri gelemediği gibi eve onsuz dönebilirsiniz. Onu sıkı sıkı sarmalayıp bir yere bırakırsınız ve bebek oradan geçen birisi ona acıyıp alana dek avazı çıktığı kadar ağlar.

Annem dışarı çıkmıştı. Yürüyüşe çıkmıştık. Issız bir sokağın kenarında yakılmış olan bir ateş sönmüştü ama külleri hâlâ sıcaktı. Annem üşümeyeyim diye beni dikkatle küllerin üstüne yatırdı ve gitti.

İki saat sokaklarda dolaştıktan sonra geri geldi. Uyuyordum. Beni küllerin arasından aldı ve eve geri döndük.

Annem başka girişimlerde de bulunmuştu: Bir biletçi onun ne yaptığını görmüş, otobüs şoföründen rotasını değiştirmesini, onun arkasından yaklaşmasını istemişti. Biletçi beni kollarına alıp açık platformda durmuştu ve otobüs yürüme hızında, ters yönde yanında ilerlemişti. Minnacık bir sardalye büyüklüğünde olan ben de adamın şapkasının üstündeki parlak rozetini izlemiştim.

Annem ağlaya ağlaya uzaklaşıyor, geriye bakmamaya çalışıyordu. Derken, biletçi onu tek eliyle platforma çekip arkadaki yırtık deri koltuğa oturttu, elini biletlerden toplanmış olan bakır paraların ve altı penilerin olduğu torbaya daldırdı ve hemen oracıkta ona bir avuç para verdi. Otobüs şirketi ne yaptığını anlamasın diye bilet makinesini açtı. Annem parayı aldı. Beni aldı. Eve gitti.

Sevgiyi geride bırakmak kolay değildir.

Doktor geri geldi. Ev sağlıksız, soğuk, rutubetli bir yerdi; annemin sağlığı tehlikedeydi. Bebeğin ciğerleri dolmuştu. Kırık yataktaki yorgan onu sıcak tutmaya yetmiyordu. Bebeğin gidebileceği bir yer vardı ve yakında yeni ebeveynler bulunabilirdi. Daha iyi olacaktı. Yeniden başlamak daha iyiydi. Bu sefer, beni bırakıp vazgeçmesi gerekmeyecekti. Bu sefer, birisi beni alacaktı ve bir daha geri getirmeyecekti. Ama bir bebek olduğunuzda, siz bunu bilemiyorsunuz. Onlarla, herhangi birisiyle gidiyorsunuz ve bir süreliğine her şey yolunda gidiyor ama aslında sizin için tek bir yüz, tek bir koku ve tek bir ses var. Nerede o?

Aramaktan asla vazgeçmiyorsunuz. Ben bunu öğrendim ama tam olarak ne yaptığımı anlamam yıllar sürdü. Bedeni olduğum kişi, bedeni ben olan kişi, yirmi sekiz gün sonra ortadan kayboldu. Bir başka hayatın yankısını yaşıyorum.

İçinde deniz olan şu midye kabukları gibidir. Her gün değil ama sık sık kabuğu kulağınıza koyarsınız ve diğer hayat hâlâ oradadır.

Seni duyabiliyorum, dalgalar gelgitle birlikte gelip gidiyor. Dalgaların çakıl taşlarının üstünü nasıl kapladığını duyuyorum.

Bana tornavidayı ver.

İşte böyle, yassı bir mobilya parçası gibi, bir evde sökülüp bir diğerinde yeniden birleştirilip dikilmiştim. Ne yazık ki önceki ve şimdiki tüm ebeveynlerimin şansına, montaj talimatları Japoncadan İngilizceye tercüme edilmişti.

Ben gittikten sonra, annem sokakta peşimden koştu. Baksanıza ona, bir melek gibi, bir ışık demeti gibi bebek arabasının yanında koşuyor. Onu yakalamak için ellerimi kaldırdım ve ışık, annemin silueti oradaydı ama tıpkı melekler ve ışık gibi yok oldu, neredeyse son kezdi ama vakit henüz gelmemişti.

Sokağın diğer ucunda ışık yılları kadar uzakta olan bir yıldız gibi giderek daha ufak gözüken o muydu?

Hep onu tekrar göreceğime inandım.

Yeni dünya. El Dorado, Atlantis, Altın Sahil, Newfoundland, Plymouth Rock, Rapanaui, Ütopya, Mavi Gezegen. Tesadüfen keşfedilen, bir dürbünden karaltı gibi gözüken, bir rom variline sıkıca bağlıyken anlatılan sarhoş öyküleri, gemi enkazı, bir İncil Rehberi, bizi oraya götüren devasa bir balık, bizi o adaya sürükleyen bir fırtına. Uzayın derinliklerinde bulduğumuz yer...

Kaybedilen ve bulunan/bulunan ve kaybedilen şeyler DNA'mızın bir bölümü gibidir. Helezoni yapımız anlatamadığımız öyküyü barındırır; tek satırlarla, birbirlerinden düzenli aralıklarla değil, elimizden alınmış, yıllarla ayrılmış satırlarla anlattığımız öyküdür bu.

Emerson gezegendeki en nadir bulunan şeyin gerçekten de bireysel olan eylem olduğunu söylemiştir ama ben çıtayı anlatılmış olan bir öyküye çekmiştim. On dokuzuncu yüzyıl yazarları bu yüzden o kadar uzun ve konusu tatmin edici romanları seviyorlardı. Bazıları –George Eliot gibi– gerçekten de anlatacak bir şey olduğuna ve bunu anlatabileceğimize inanıyorlardı. Dickens anlatamayacağımızı gayet iyi biliyordu ama yine de şaşaalı bir biçimde ve bir marifet gösterisiyle anlatmıştı. Kaosu yenmenin yollarından biri budur; büyük bir K harfiyle yazılan türden ve kaçınılmaz olan Kaos'tur bu; coşkun, gözler önüne serilen, sağı solu belli olmayan, daralması gerekirken genişleyen ve büyük bir bölümü bir şeyden değil, hiçlikten, karanlık enerjiden, anti maddeden oluşan evren. Zapt edilemeyen bir şey. Kesin olan şeyler öyle olmadıklarını kanıtladıklarında ne denebilir ki?

Sözcükler dile getirilebilen sessizliğin parçasıdır.

Sesi alçaktı ve belirgin bir Lancashire aksanıyla konuşuyordu. Gökyüzüne yakın ve değirmenlerden dolayı taşları neredeyse kapkara olmuş kuru taş duvarların damarlar oluşturduğu tepelerde hayata gelmiş bir sesti.

Onun sesi de değirmenlerde oluşmuştu. Desenli ve kaba dokunmuş Manchester pamuklu giysileri. Yaptıkları servetler kadar büyük dokuma tezgâhları. Bombacıların uğultusunu kesecek kadar gürültülü çalışan dokuma tezgâhları. Bağırmanın bir faydası yoktu. İki elinizi çiftleşen iki yaratık gibi oynatmanız gerekiyordu. Hepsi bunu yapıyordu ve bir yandan da sanki sözcükler parmaklarından ve avuçlarından iskambil kartı numaraları gibi çıkıyormuşçasına parmaklarının yarattığı sözcükleri söylüyorlardı.

"Bir bebeğim olacak..."

Beni ellerinin arasında bir Sinek Ası olarak yarat ama ben asla seni incitmek isteyen o cop olmak istemedim.

Riskli ama işe yarayabilir. Tek şansımız bu.

*

Babam bir kumarbazdı. Dünyadan umudunuzu tamamıyla kesmiş bir hâlde yaşarken başka ne olabilirsiniz ki? Şans budur zaten –sadece bir şanstır– ve kartlar fabrika işinden daha iyi ihtimaller sunar.

Bir sürü para kazandı. Barda içiyordu. Annem kışlık bir palto alabilmek için fazla mesaiye kalıyordu. Çoktan kasım ayı olmuştu bile.

Ertesi gün, annemin işten eve dönmesini bekledi ve onu vitrinindeki cansız mankenlerinin hepsinin üstünde kışlık paltolar olan şık bir mağazaya götürdü.

"N'stersen al," dedi, bir keçi patikasında karşısına çıkmış bir tüccar gibi onu yünle baştan çıkararak. Belki de eskiden, pamuğun ve kömürün sanayi devriminden önce Pennine Dağları'nın yün ve kereste olduğu zamanlarda bir tüccardı.

Onu önce bir paltoya sardı, sonra da kollarını boynuna doladı. Bir tepedeki vadiye inşa edilmiş pansiyona gittiler ve babam onlara etli patates yahnisi ve çay ikram eden kadına karı koca olduklarını söyledi. Bir geceliğine öyle oldular.

Çok geçmeden, babam paraları harcadı ve fabrikaya geri döndü. Annem de değirmene geri döndü. Noel zamanı geldiğinde, hamile olduğunu biliyordu. Anneannem ona tadı sarısabır gibi olan ve ölüm kokan bir içeceği karıştırıp verdiğinde, annem bunu içmek için bahçeye çıktı ve tuvalete döktü.

Ben de dondurucu ocak soğuğunda, annemin yün paltosunun altında güven içinde hayatıma devam ettim.

O, tüm Devletler; bense tüm Prensler. Başka hiçbir şeyin önemi yok...

Annemin krallığında özgürken, amniyotik denizlerde yelken açarken, zarar görmem gibi bir olasılık yoktu. Annem elinden geleni

yaptı, yaşamam için babamın oynadığı kumar bahisleri kadar büyük bir şans verdi bana ve belki işe yarar diye düşündü.

Biri rahim dünyasından, diğeri de annemden ve sonsuza dek olmak üzere meydana gelen sürgünün karşılığı, anlatabileceğim bir öykü hâline geldi. Ama bu sayede anlatılan öykünün içinde anlatılamayan öykünün olduğunu biliyorum. Yazılan her sözcük, kaçan sözcüğü yakalamak için atılan bir ağdır.

Vakit geç olmuştu. Metro treninde kayıp bir el yazması metni okuyordum. Ben, şişedeki bir mesaj gibi, bir sayfası orada bir sayfası burada ortaya çıkan, parçalar hâlinde bilinmeyen bir kıyıya doğru yolculuk eden kayıp bir metindim. Hayatım boyunca aynı şey olmuştu çünkü annem rakamları bu şekilde belirlemiş, beni kodlamış, programlamıştı ve rakamlarla oynamak mümkün olduğu hâlde, o şekli kıramıyordum. Determinizme karşı Özgür İrade yanlış bir incelemedir, faydasız ve boşa vakit harcamanıza neden olur. Hayat asla YA Hep YA Hiç olmamıştır, Hep ve Hiç'tir. İkili sistemi unutun.

Peki, annemi suçluyor muyum? Hayır. Sorumluluk almadıkları takdirde, suçlayacak, sorumlu tutacak kimse yoktur. Ben kendimden sorumluydum, bebek arabası ve battaniyeyle geldiklerinden beri de öyleydim.

Hoşça kal, o zaman...

Tanıdığımız kimsenin bir arabası yoktu. Evlat Edinme Kurumu'nda çalışan kadının da yoktu. Beni sarıp sarmaladı, bebek arabasına koydu ve gittik. O ilk gece, ilk kez yalnızdım.

Bütün hayatımın yirmi dokuzuncu gecesiydi.

Yirmi dokuz. Bir oda numarası, uğur getiren bir rakam, yarışları kazanan bir at, evlenilebilir bir yaş, Satürn'ün güneşin etrafında döndüğü ay sayısı. Kurşun işçiliğinin ve kısıtlamaların gezegeni, çocuk yiyen, Oğlak'ın yöneticisi olan Satürn.

*

Otuz ikinci gece, annem değirmenden eve geldi ve havagazı fabrikasının etrafından geçip yolu uzattıktan sonra Evlat Edinme Kurumu'na gitti. Arka duvarda ayağını dayayabileceği bir çıkıntı buldu ve bir keçi gibi kendisini yukarı çekti. Duvar tepeliğinin üstüne çıkıp pencereden içeri baktı. Yüksek kenarlı ve sade görünümlü birkaç beşik vardı.

Bir deniz feneri, bir titreşen yıldız gibi orada durdu; ben de sinyali yakalayan radyo teleskopuydum. İşte, enerjisi tükenmiş bir hâlde evrenden geçen bir şehir büyüklüğündeki bir yıldız gibi orada duruyordu. Orada olduğunu biliyorum, nerede olduğunu biliyorum. İzini bulabiliyorum çünkü bizi oluşturan şey aynı.

Bir kedinin yavrusunu tanıdığı gibi, o da ağladığımı duydu ama beni yakamdan tuttuğu gibi bacaklarımı duvarın diğer tarafına atıp gidemezdi oradan. Kalkmaya çalıştım ama bunu yapabileceğim kaslarım yoktu. Dört haftalık bir kedi yavrusu olsa, annesine doğru sürünebilirdi ama ben yapamazdım. Çıplak gözle göremeyeceğim ya da çıplak bedenimle bir greft gibi tenimi tenine değdiremeyeceğim kadar uzaktaydı. Ben beşiğimde yattım, o gitti ve o gece neler olduğunu bilmiyorum ama sonraki gece pencerenin perdelerini kapattılar. Ama aktarılabilen ve alınabilen şeyler perdelerden, pencerelerden ve duvarlardan etkilenmez.

Ay, odada porselen bir küre, porselen bir ay misali havada asılı kalmış bir ışık küresi gibiydi ve enerjisi tükenmiş olan annem özel gökyüzümüzde bana sinyaller yolluyordu.

Böyle mi sona erecek?
Henüz sona ermedi.

Fikrini değiştirmek için geri geldiğini biliyordum ama artık çok geçti çünkü belgeleri imzalamıştı. El yazması metinler de çocuklar

kadar kolay kaybolabildikleri hâlde, resmi belgeler sıkıcı ve yıkıcı hayatlarını ısrarla sürdürüyorlardı. Hangisini atmak daha iyiydi? Resmi belgeleri mi sevgiyi mi? Çocuk için en iyisi bu denir ama bunu nereden biliyorlar ya da birbirinden ayrı olan bu sözcüklerden herhangi birinin anlamını biliyorlar mı? Çocuk. İçin. En. İyisi.

Kayıp bir dünya. Bir gezginin öyküsü. Bir rom fıçısına bağlanmış sarhoş öyküler. Bir deniz kuşu, bir uzay gemisi, bir sinyal, ışık hızı. Kayan bir yıldız. Başka bir hayat. Çok geçmişte kalan bir hayat.

Annem İkinci Dünya Savaşı sırasında doğmuş.

Dedem izinli olarak eve gelmiş, anneannemle ıslak yatağa girmiş, çamur ve süngülerin var olmadığı bir saat geçirebilmiş. Böylece, annem 1943 bombardımanları sırasında dünyaya gelmiş ve üstüne jile giydiği tek bir elbiseyle büyümüş. Ufak, güçlü ve kırmızıymış; karanlık bir ormandaki kırmızı bir ağaç gibiymiş.

Rüzgârda ve soğukta, bazen güneşli havalarda, evlerin taş duvarlarının üstüne vuran güneşe, sırtını ısıtacak bir yer olduğuna, yaslanabileceği bir yer olduğuna şükrederek, duvara yaslanmış ve değirmenlerin ötesindeki tepelere, kasabaları bir anı gibi barındıran Pennine Dağları'na bakmış. Uzaklaşmış, uzun yürüyüşlere çıkıp terk edilmiş çiftliklerden ve oraya buraya serpiştirilmiş savaş gereçlerinin, kaldırılmamış savaş kalıntılarının, öylece bırakıldığı için üstünü yosun kaplamış uçaksavarların ve siperleri doldurmak için yığılmış ince kum öbeklerinin yanından geçmiş. Geriye bakıp kirli bulutlarını, duman tüten bacalarını görebileceği kadar şehirden uzaklaşmış, hayatının orada geçtiğine hayret etmiş çünkü rüzgârlı ve temiz olan bölge hayatına ait değilmiş gibi hissetmiş. Yürümeye devam edip gidebileceğine, sırtını dönüp her şeye yeni baştan başlayabileceğine inanmış. Daha sonradan, ben onun içindeyken, ben de buna inanmıştım.

Eskiden gittiğimiz bir yer vardı, annem dışarıda yürürken ben de ağırlıksız bir astronot gibi içinde yürürdüm.

Bir yol ve bir ırmak vardı. Yol aniden yokuş yukarı eğim kazanıyordu. Bunun annemin nefes alıp verişinden anlıyordum. Irmağın hızlı akan yerlerinde su teresi yetişiyordu. Annem bazen anemik olmasın diye çömelip bunlardan yiyordu. Su teresi yediğinde, içindeki her şey yemyeşil oluyordu.

Yoldaki dönemeçte durdu. İlerideki evi severdi, ırmağa uzanan yokuşun üstüne inşa edilmiş eski bir taş çiftlik eviydi; ön kapıdaki su fıçısından su içti. Elma ağacının üstünde büyümeye başlamış olan meyveleri dikkatle inceledi. Ev ve yol arasında bir bahçe kapısı vardı ve o kapıya sık sık yaslanırdık. Annem, "Burası bizim evimiz," derdi ve şömineden gelen odun dumanının kokusunu hissederdim.

Özgürlük. Biraz daha yürü. Özgürlük.

İkinci Dünya Savaşı. Bütün savaşları sona erdirecek bir başka savaş. Özgürlük.

Ya sonra...

Kimlik kartları. Araçlarda takip cihazları. Zorunlu parmak izi veri tabanı. Masumiyet kanıtlanana kadar suçlu olmak. Tutuklanan teröristler için temyiz hakkı olmaması. Yeni nesil Trident için otuz milyar pound. Seçilmiş politikacılar için soruşturmaya ve kovuşturmaya dair diplomatik muafiyet. Dur ve Üstünü Ara. Polisin tutuklama yetkilerinin '...' olduğunu düşündüğüm için şeklinde artırılması. Çifte vatandaşlığa son. Sokağa Çıkma Yasağı Bölgeleri. 'Gerilimli bölgelerde' rutin askeri devriyeler. Her sokakta KDKS. KDKS'nin camilerde zorunlu olması. Şartlı tahliyeyle çıkan mahkûmlar ve genç suçlular için çene implantları. Yasaklanan sokak gösterileri, kapatılan çevrimiçi protestolar ve uyarılan sorumlu kişiler. Tüm vatandaşlar tarafından imzalanması gereken Yeni Kamu Düzeni yasaları, Özgürlük Yasası ve 'Yasa'da belirtildiği gibi sıradan vatandaşların haklarına ve sorumluluklarına uymayan ya da

uymadığı düşünülen her kişinin ya da kişilerin ihbar edilme zorunluluğu.' Bir arama izni olmadan evlere ve iş yerlerine girme hakkı.

*

İnsanların dikkatini başka yöne çekmek isteyen Hükümet, her şehirde bir süper kumarhane inşa etti, yirmi dört saatlik içki izinleri verdi, fahişeliği yasal hâle getirdi ve Rıza Yaşını on dörde indirdi. Tüm bunlar bağnaz ve fanatik değil, laik ve toleranslı olduğumuzu göstermek için yapıldı.

Başbakan bir konuşma yaptı. Ciddi tehdit vardı. "Yıkıma kırk beş dakika var," dedi. 1939 yılıymış gibi savaş naraları atarak konuştu ama bu barışçıl bir savaş olacaktı, dünyanın dört bir yanındaki vatandaşlarımızı kurtaran, özgürlük savaşı, hava saldırısı savaşı, nükleer tehdit söz konusu değildi. Çin, İran, Pakistan, Çin, İran, Pakistan. Bir de gece geç saatteki haberlerde, zamana yayılmış bir yolculuk gibi gerilmiş çocukların bir fotoğrafı... Ama daha fazla zaman yoktu. Çocuklar ölmüştü.

ABD Pentagon'a 650 milyar dolar bütçe ayırdı. Dünyadaki bütün ülkelerin savunma bütçelerinin toplamından daha yüksek bir rakamdı.

Yüzen bir buz kütlesinin üstünde mahsur kalmış bir kutup ayısı vardı. Kasırgalar, seller, buzulların erimesi, heyelanlar. Karbon ayak izi bir ayakkabı numarasının küçültülmesinden ibaretmiş gibi karbon kotalarıyla, karbon yakalamayla ve karbon ticaretiyle ilgili tartışmalar yaşandı.

Papa çıldırdı ve başında bir boneyle tüm dünyanın karşısında çıkıp Deccal'in barış yanlısı bir çevre savaşçısı olarak geri döneceğini, doğaya karşı ruh kavramını öne çıkaran yeni bir Paganlık anlayışı getireceğini açıkladı. Katoliklere Çevre politikalarını bir yana bırakıp Kutsal Savaş için hazırlanmaları söylendi.

Amerika'da Armageddon'a adanmış farklı bir tür dini aşırılık, Deccal'in gezegen kurtaran bir Demokrat olduğu fikrine rağbet etti. Bu görüşün taraftarları muhafazakârlık adına harcayabilecekleri kadar zaman ve para harcayarak israf edebilecekleri kadar zaman ve para israf ettiler.

Böylece, bizler gezegeni Hıristiyanların mı Paganların mı, Demokratların mı Muhafazakârların mı kurtardığını ve teknolojinin bütün sorunlarımızı çözüp çözemeyeceğini ve daha mı az uçsak, araba sürsek, yemek yesek, kilo versek, daha az tüketsek ve daha az çöp atsak diye tartışırken, atmosferdeki karbondioksit miktarı milyonda 550 birime yükseldi, buzullar eridi ve İran ABD'ye karşı bir nükleer saldırı başlattı.

Politika yapıcıların hesapları tutmadı. Havaya uçtuk.

Gerisi, dedikleri gibi tarihten ibaret. Ama bu, tarih değil, 3. Savaş Sonrası.

Dışarı, gümüş rengi parlak asansörle yukarı. Işığın ve gürültünün etrafı saran neon gecede birbirlerine çarpıp sektikleri canlı sokaklara. Gece geç saatte dışarıda olan mini etekli kızlar ve çizgili takım elbiseli, kravatsız, fermuarlarını çeken adamlar, son Xtraları gösteren dijiekranlar, kapalı bir dükkânın girişinde bir battaniyenin altında yatan bir evsiz, otobüs şeridini bir testere gibi kesen bir siren sesi, karanlık ofis pencerelerine karşı yanıp sönen mavi ışık, bisikletli birisi kaldırıma çıkıp All Bar One'ın dışına bırakılmış olan bir sıra Becks bira şişesinin arasından geçince devrilen şişelerin çıkardığı ses.

Gürültünün ve neon ışıkların arasından koş. Eve git.

Ev × 72 üst katta. Üç kilit, banyoda yerde duran anahtarlar, bir bardak su, yere fırlatılmış bir öbek giysi, dişler, duş, viski, televizyonu aç.

İşte orada... Bütün kanallarda o var: dünyanın ilk Robo *sapiens*'i. Muhteşem gözüküyor; pürüzsüz bir cilt, yeşil gözler, koyu renkli

saçlar. Bedeni yok çünkü bir bedene ihtiyacı yok. Bir titanyum plakanın üstündeki kusursuz bir kafa. Bir peygamber, Dante kitaplarından fırlamış bir şey gibi, Oz, Medusa, Winnie, Tanrı.

Robo *sapiens* insanların gezegenle ilgili kararları almakta çok beceriksiz olduğu kararları almak üzere geliştiriliyor. Spiker robotları insanların başına getirdiği için FAZLA-*Gelecekler*'in Başkanını yerden yere vuruyor.

SPİKER: *Peki, neden hayatlarımızı bir robota teslim ediyoruz?*

BAŞBAKAN*F*: Bilgisayarlar hava durumu tahminlerinden ısıtma sisteminizin üstündeki zaman ölçere kadar çoktan hayatlarımızı idare etmemize yardımcı olmaya başladılar. On yıllardır etkileşimli bilgisayarlar geliştiriyoruz –zaten bir robot bu anlama geliyor– ve bunlar insanlarla iletişim kuran bilgisayarlar. Robo *sapiens* bu deneyin daha ileri aşaması.

SPİKER: *Bu süper-Robot neler yapmak üzere tasarlandı?*

BAŞBAKAN*F*: Tarafsız kararlar vermemizi sağlayacak. Hiç kimsenin gerçekleşeceğine ihtimal vermediği bir savaş atlattık. Bunun tekrarlanmasını istemiyorsak, hükümetlerin ve politikacıların kazanılmış haklarından daha iyisini yapmamız gerek.

SPİKER: *Bu robotun bir savaşı önleyebileceğini mi söylüyorsunuz?*

BAŞBAKAN*F*: Evet, bunu söylüyorum. Patlamadan bu yana, FAZLA ülkelerimizi yeniden inşa edebilmemiz için gereken her şeyi yaptı ama geride güvenilir hükümet sistemlerimiz kalmadı. Kimse oy vermek istemiyor, kimse politikacıların yalanlarıyla ilgilenmiyor. Dünyanın kontrolünü gizlice ele geçirdiğimiz öne sürülerek FAZLA eleştirildi. Amacımız bu değil. Çocuklarım var; güven içinde büyümelerini istiyorum. Bir robot daha güvenli bir dünya yaratabilecekse, onun bu görevi üstlenmesini desteklerim.

SPİKER: *Hükümetlerin kazanılmış haklarından söz ettiniz – ama FAZLA global bir şirket – sizin de kendi kazanılmış haklarınız var, öyle değil mi?*

BAŞBAKAN*F*: Elbette... Herkes gibi biz de hata yapacağız. Robo *sapiens* bu noktada düzeltici bir unsur olarak devreye girecek. Başkalarının hayatları üstünde etkili olacak büyük kararlar, tüm verileri ona sunmadan alınmayacak. Bu, bir şeyleri örtbas etmek, arkadan iş çevirmekle ilgili değil. Bu, hesap verilebilirlik.

SPİKER: *Neden hepimizden çok daha iyi olacak?*

BAŞBAKAN*F*: Geniş bir Ana Bilgisayar'a bağlı olacak, hiçbir insanın olamayacağı bir şey bu. Bütün Nobel ödüllü kişilerin insanlığın iyiliği için bir arada çalışması gibi olacak. Robot aç gözlülük ya da güç kavramlarıyla motive olmadığından, politik ya da ideolojik olmadığından, bize en iyi yanıtları verebilir. Bu yanıtları duymak istemeyebiliriz, bu yanıtlarla ilgili herhangi bir eylemde de bulunmayabiliriz. Sonuç olarak, kontrol bizde.

SPİKER: *Bilgisayarı kim kontrol ediyor?*

BAŞBAKAN*F*: Bu, dünyayı yönetmeyi amaçlayan kötü niyetli bir şirket değil. FAZLA ticari bir şirket ve en iyi yaptığımız şeyi yapmaya devam edeceğiz ama devlete ait ve sivil bütün güçlü kuruluşlar arasında, 3. Savaş Sonrası'nda sadece FAZLA'nın çaba sarf ettiğini ve hizmet sunduğunu gösterdik.

Sesi kısıp bardağımdaki buzların üstüne biraz daha FAZLA viskisi koydum. (Devletin içki fabrikası onlara aitti). Dediği doğruydu: Milyonlarca insan söylediklerine hak verircesine başlarını sallayacak ve kendilerine birer içki daha koyacaklardı.

FAZLA dünyanın en hırslı serbest piyasa girişimcisi olmuştu; düzenlemeleri altüst etmiş, karbon kralı olmuştu. Pahalı avukatları kirlilik karşıtı sözleşmelere, tarifelere, devlet yardımlarına, tüketici harcamalarını frenliyormuş gibi gözüken her şeye karşı savaşmıştı. FAZLA sınırsız hava yolculuklarını, aile başına altı arabayı, altı yüz televizyon kanalını, sansür ve içki sendikaları olmamasını ve devletin ticarete karışmamasını temsil ediyordu. Savaş Öncesi dönemde, 'FAZLA, DAHA FAZLA DEMEK' tampon etiketleri dünyaya lüks yaşam tarzını satmıştı.

Biz de bunu satın almıştık.

Ama sonra bomba olayı yaşanmıştı –başkasının ülkesinde değil, kendi ülkemizde– ve politikacılar sığınaklarında güven içindeyken ya da başkalarını suçlarken ve televizyonda ter dökerken, FAZLA idarecileri ve çalışanları yerelden globale tüm dünyaya moral veriyordu.

FAZLA Başkan Yardımcısı Ralph J. Kennedy kendi mobil saha hastaneleriyle yanık hastalarının ve yaralıların yardımına koşuyordu. FAZLA-*Tıp Hizmetleri* ortak bir grup olan FAZLA-*Motorları*'yla birleşip ihtiyaç olan yerlere ücretsiz yardım yollamıştı. Tüm bunlar retorik değil, eylemdi; mazeret değil, merhametti.

FAZLA üstünden dumanlar yükselen dümdüz olmuş şehirlere gitmiş, halka öne çıkmaları, molozları toplamaları ve inşaat işlerine başlamaları için çağrıda bulunmuştu. Hepimiz yardıma koştuk, bunun geri dönüşü yoktu; apartmanlar, mağazalar ve yollar inşa ettik ve uzun bir süredir ilk kez yaptığımız şeyin bir amaç taşıdığını hissettik.

Bilgisayar ekranlarına bakmıyor ya da ayartılmış bir dünyada yasadışı bir şekilde kazanılmış olan paraları aklamıyorduk: bir şeyler inşa ediyor, oluşturuyor, yapıyorduk; insanların yağlarını eritip kaslanmasını sağlayan ve evimize tatmin olmuş bir şekilde dönmemize yardımcı olan aktif çalışmalarda bulunuyorduk. Savaş çığırtkanları ve savaş mağdurları yan yana çalışıyor, en sonunda geriye çekilip beğeniyle bakabileceğimiz bir şey yaratıyorduk.

Terörizme Karşı Savaş herkesin en kötü yanını ortaya çıkarmıştı: *Burka*'dan ve sırt çantasından kork, camiden ve *mezuza*'dan kork, ayakkabılardan, kemerlerden, su mataralarından, plansız inişlerden kork, plakasız beyaz kamyonetten kork. Yabancıdan kork. Gerçek savaş farklıydı, geriye herkes için çok az şey kalmıştı. Biz ve onlar yoktu, Hayatta Kalanlar ve Ölüler vardı.

Hükümetin işi bitmişti. Yeni bir tür global şirket için yeni slogan şuydu: "Daha FAZLA Savaş Olmasın."

Çoğu kişi gibi, ben de bir FAZLA çalışanıydım. Hatta bir FAZLA-*Gelecekler* çalışanıydım. Hatta Robo *Sapiens* üstünde çalışıyordum, yaptığım şey Spike'ın ta kendisiydi.

"Günaydın, Billie."

"Günaydın, Spike."

İşte, her günümüz böyle başlıyordu, bir robota insan olmanın nasıl bir şey olduğunu öğretiyordum. Bütün bilgilere sahipti, gereken eğitimi almıştı ama bir insan değilseniz, nereden başlardınız?

"İnsanlar gezegendeki en saldırgan türdür. Topraklara ve kaynaklara sahip olmak için gözlerini kırpmadan birbirlerini öldürürler ama aynı zamanda yanlış gök tanrısına ibadet ediliyor ya da hiçbir tanrıya ibadet edilmiyor diye de birbirlerini öldürebilirler."

"Tanrı var mı?"

"Bu soruyu kimse yanıtlayamaz, Spike. Aslında, hazır olduğunda bu soruyu senin yanıtlayabileceğini umuyoruz."

"Çoğu insan hâlâ Tanrı'ya inanıyor mu?"

"Evet, tüm gezegenin nüfusunu göz önüne alacak olursak, Tanrı'ya inananların sayısı inanmayanlardan çok. İnançsız olanlar, dünyadaki tüm kötülükler için dini suçluyorlar. Bu, özellikle bilim insanları arasında cazip bir teori olsa da bilimin ve teknolojinin kitle imhasında oynadığı rolü ele almıyor. Neye istersen inanabilirsin ama silahlar ve bombalar olmadan, kendine ve başkalarına verebileceğin hasar oldukça kısıtlı."

"Ya Engizisyon?"

"Berbat bir olaydı. Ana Bilgisayar'dan bak."

Ona ahlaki bir amaç vermek için orada değildim. Spike'ın sorularını dinlemek ve onu mevcut bilgi spektrumuyla bağ kurabileceği Ana Bilgisayar'a yönlendirmek için oradaydım.

İşin tuhaf yanı, Spike bir robot olmasına rağmen sohbet edebiliyorduk. Ona hayatımdan söz ediyordum.

"Ne zaman doğmuştun, Billie?"

"Yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğinde. Ebeveynlerimin artık hayal edilmesi bile pek mümkün olmayan, mütevazı kişisel beklentilerin ve maddiyatçılığın çok az olduğu bir dünyada yaşadıklarını biliyorum. 1960'larda bir araba sahibi olduğunda, Yığının Kralı olurdun."

"Ebeveynlerinin bir arabası var mıydı?"

"Onların arabası, banka hesabı, çamaşır makinesi ve telefonu yoktu. Ayrıca, gerçek ebeveynlerim değillerdi. O yüzden, onlara kıyasla ben bir, belki de iki daha az şeye sahiptim."

"Gerçek ebeveynlerin kimlerdi?"

"Bilmiyorum. Onları kaybettim. Onların çok şeye sahip olduklarını sanmam."

"Neden o kadar yoksuldunuz?"

"Evet, yoksulduk ama annemin gençlik dönemi olan 1950'leri düşünecek olursan, bir iyimserlik dönemi olduğu söylenebilir. Dünya savaşı ve karneyle yiyecek alma dönemi sona ermişti ve Refah Devleti dönemi başlamıştı. İnsanlar, en azından benim etrafımdakiler çok az şey istiyorlardı: yeteri kadar iyi yiyecek, yaşayacak bir yer, düzenli bir iş, yazın bir haftalık bir tatil izni. Bambaşka bir hayat gibi geliyor kulağa... Hayal etmesi çok güç ama aslında bugünlerde bize çok daha yakın.

"Şu anda gördüğün dünya, Üçüncü Dünya Savaşı'na yol açan dünya, aslında maddiyatçılığın baskın değer hâline geldiği 1980'lerde başlamıştı. Bir şeyi satın alamıyorsan, harcayamıyorsan, değiş tokuş edemiyorsan ya da geliştiremiyorsan, bunun var olmadığı anlamına geliyordu."

"Açgözlülük ekonomisinden amaç ekonomisine geçişi araştırıyorum."

"Evet, sanırım ona böyle diyebilirsin."

"Sen olsan ne derdin, Billie?"

"Spike, Kapitalizm Japon Düğüm Otu gibidir, onu hiçbir şey öldüremez. Gezegende geriye sadece iki insan kalacak olsa, biri diğerinin üstünden para kazanmanın bir yolunu bulurdu."

"Ama amaçlı ekonomi para kazanmakla ilgili değil: Kaynakları yeniden ayarlamakla ilgili."

"Dil harika bir şey değil mi?"

3. Savaş Sonrası'nda, para yokken ve insanlar 'para' sözcüğünü duymaktan usanmışken, FAZLA bir şirketin hayatta kalmasının artık bir şeyler satarak mümkün olamayacağını ama bunun bir şeyler tedarik ederek sağlanabileceğini fark etmişti. Geç piyasa Kapitalizmini dönüştüren dâhiyane bir adımdı bu.

Bir Bana bunu al-Bana bunu al dünyasını, bir Bana Bunu Kirala-Bana Bunu Kirala dünyasına dönüştürmek. Dairemi ve içindeki eşyaları kiralıyorum. Karbon tayınlama, evimdeki bütün eşyaların –buzdolabı, çamaşır makinesi, vs.– en son model, daha doğrusu, son teknoloji ürünü olması gerektiği anlamına gelir. Yani, her şeyin altı ayda bir yenilenmesi gerekir. 'Bir üst modele' geçmem gerekir ve kiralama şirketi bunu düzenli olarak ödediğim ücrete ek ufak bir primle benim için yapıyor. Şahsi arabalara sahip olmak yasak ama ihtiyaç duyarsam elektrikli bir araba kiralayabiliyorum.

Bugünlerde tüketim çılgınlığı çirkin gözüküyor. Kiralamaksa dâhiyane bir yöntem. Yine para ödüyoruz ama bir şeye sahip olmuyoruz. FAZLA'da dediğimiz gibi: "Para akışı ve vicdanımız açısından iyi bir yöntem."

*

"Yeni giysi payını mı kullandın? Bu elbiseyi daha önce görmemiştim."

"Evet, bu sefer lüks kiralamayı kullandım. Genellikle temel parçalar alırım."

"Savaş'tan önce giysi satın alırdınız."

"Evet ama bu daha iyi. Spike, eskiden giysi kiralama hizmetleri sadece fraklar için geçerliydi..."

"İnsanlar neden penguen gibi giyinmek istiyorlardı?"

"Bir de balo tuvaletleri."

"İnsanlar neden balon gibi giyinmek istiyorlardı?"

"Ama artık her şeyi kiralıyoruz; yani, kira süresi sona erdiğinde aldığın giysileri geri vermen gerekiyor. Böylece, ellerin kolların eski giysilerle dolu bir hâlde şehre indiğinde, salak, müsrif ve moda olan giysilerden başka bir şey giymeyen bir kaltağa dönüşmüyorsun. Hayır, bizler yeni bir dünya düzeninin mütevazı ve çevreye karşı duyarlı üyeleriyiz ve kiralama sözleşmelerimizin şartlarına saygı gösteririz."

"Karaborsa nedir?"

"Savaş öncesi külotlarımı sattığım yer."

Doğruyu söylüyordum: Savaş öncesi giysiler, özellikle de külotlar hızla büyüyen bir iş alanına dönüşmeye başlamıştı. Nedense kadınlar külot kiralamaktan hoşlanmıyordu: Bunu yapmak, çizgiyi aşmak gibiydi.

"Karaborsa, arz ve talep arasında bir boşluk oluştuğunda gerçekleşir, Spike. Kadınlar kendi külotları olsun isterler. Yeni dünyada hiçbir şeye sahip olmadığımız için, her zaman bir Karaborsa olacak. Öte yandan, yaptığımız tek şeyin bir şeyler satın almak olduğu, çok fazla şeye sahip olmanın havalı sayıldığı zamanlarda da bir Karaborsa vardı ama daha çok lüks malların taklitleri satılırdı."

"*Prada* çantaları gibi."

"Evet ama ben bir *Prada* çantanın elzem bir şey olduğunu düşünmüşümdür hep."

"*Prada* İş Giysileri bugünlerde çok popüler."

"Harika bir fikirdi bu! Standart kiralık şeylere bunları dahil etmemeleri yani..."

"Para kazanmak hoşuna gidiyor muydu?"

"Hayır. Asla yetmiyordu. Kimsenin yeteri kadar parası olmamıştır. Zengin ya da yoksul, para her zaman azdı. Ne kadar çok paramız olursa, sanki bir o kadar az şey satın alabiliyorduk. Ne

kadar çok şey alırsak, bir o kadar tatminsiz hissediyorduk. Paranın kalkması herkesi rahatlattı."

FAZLA jeton yönteminin öncüsü olmuştu. İsmini zarif Fransız paralarından alan ve yasak aşkların ve adi suçlar işleyen kişilerin sevgilisi olan jetonlar, eskiden paralı telefonlarda ve ufak kasaba barlarında langırt oyunlarında kullanılırdı. Ama artık on dokuzuncu yüzyıl değirmen işçilerinin sadece fabrikada geçen 'şilinleri' gibi, jetonlar maaşların ve nakit paranın yerini almıştı. Bir şirketle asgari olarak beş yıllık bir sözleşme imzaladığınızda, kiralama, giysi, seyahat ve eğlence jetonları alıyordunuz. Bazı kişiler yatırım yapmak için kullanılabilecek tasarruf jetonları da alıyordu ama bunlar çok kıdemli insanlardı.

Eğlence jetonlarıyla film indirebilir, araba kiralayabilir, dijital haberlere ve spor karşılaşmalarına erişebilir ve bunları FAZLA restoranlarında kullanabilirdiniz. Yiyecek jetonları sadece FAZLA marketlerinde geçerliydi. Bunlara artık süpermarket demiyorduk, süpermarketler daha çok alışverişle ilgiliydi ve bizler artık alışveriş yapmıyor, temel ihtiyaçları almak için marketlere gidiyorduk. Yiyecek ve tuvalet malzemeleri eski anlamıyla 'satın' alınabilecek tek şeylerdi. Gerisi, Kirala. İşe Al. Öde/Git sistemiydi.

Herkes seyahat jetonları esprisine bayılıyordu çünkü yakıt kısıtlamalarıyla, deniz seviyesinin yükselmesiyle ve Savaş bölgesiyle, kimse kendi sınırlarının dışına çıkamıyordu.

İşe gitmek ücretsizdi.

"Nakit paranın değersiz kaldığı gün, paradan kurtulma fikri mantıklı hâle geldi, Spike. Bir şişe su için elli, bir sepet yiyecek için yüz, ülkeye seyahat etmek için binlerce pound. İsviçre, İsveç, Danimarka, varlıklı mültecilerin tercih ettiği diğer ülkelere gidebilmek için binlerce pound. Geri kalanımız biriktirdikleri bütün parayı haftalar içinde harcadı.

"Hükümetler ve merkez bankaları nakit parayı sevmezler çünkü bunu kontrol edemezler. Savaş bunu onlar için kontrol etti,

süper zenginler dışında herkes için geçerli bir para birimi olarak parayı sildi. Elde bir yatak ve bir kâse çorba alabilecek bir jeton, işe yaramayacak aylık bir maaştan çok daha iyiydi.

"İlk fast-food restoranı kapılarını açtığında, sokakta 1990'larda Moskova'da olduğu gibi kuyruklar oluştuğunu hatırlıyorum. Burada, MacDuck's ve Burger Princess maaş yerine yiyecek vermeye başladı. Herkes sadece yiyecek sıcak bir şeyler bulabilmek için onlar için çalışmak istedi ama bir acil durum önlemini yeni bir tür ekonomiye dönüştüren FAZLA oldu."

"Amaç ekonomisi."

"Evet. Bu konuda hepimiz hemfikiriz."

"Öyle miyiz, Billie?"

"Öyle olmasaydık da bir havyar dağıyla beslenen kürk mantolu bir Rus değilsen başka bir alternatif yok."

3. Savaş Sonrası ekonomisinde, Kapitalizm paternalizmdeki köklerine geri döndü ve kaderine doğru ilerledi: Her şeyin ve herkesin tam kontrolüne sahip olmak. Üstelik bizlerin rızasıyla.

İşte, yeni dünya buydu. Tekno Şehir buydu.

"Billie..."

"Spike?"

"Sanata ne oldu?"

"Sanat eserleri değersiz çünkü artık süper zenginler bunları satın alamıyorlar."

"Hâlâ resim yapan kişiler var mı?"

"Yapanlar var ama satan kimse yok. Eğlence jetonları sanat eserlerini kapsamıyor."

"Ama jetonları bunları bilgisayarlara indirmek için kullanabiliyorsunuz."

"Evet. Kopyaları kiralamak için de kullanabiliyoruz."

Spike'a evlerimiz ya da ofislerimiz için kullanacağımız sanat eserlerinin Estonya'daki fabrikalarda üretildiğini ve bunların

müzelerdeki orijinal eserlerin kopyaları olduğunu açıklamam gerekti. "Bir yıllığına, aylığına, haftalığına ve günlüğüne, Batı kültürünün tamamını rahatlıkla kiralayabilirsin."

"Kitaplar..."

"Diji okuyucular var. Daha hızlı ve ucuz."

"Tiyatro? Opera?"

"Evet, bunlar var. Er ya da geç oralara götürüleceksin ama artık özel fonlar ve devlet fonları olmadığı için –çünkü artık hükümet yok– FAZLA-*Kültür* mevcut eserleri kısıtlıyor. Bu yaz, Puccini sahnelenecek. Bütün yaz."

"Bu yıl film yapımcılığı kaldığı yerden devam edecek."

"Sinema, FAZLA'nın hayat kalitesini geliştirme anketinde en çok oyları alan maddeydi. Herkes sinemaya gitmek ister."

"Dün gece biraz şiir okudum."

"Ve?"

"Anlayamadım, bana açıklayabilir misin?"

"Dizeleri söyle."

"Kasırgaya bir kol olmayı kim öğretti?
Ve uzayın ıssızlığından kim işledi
Sevilen bir yüzün şehvetli hatlarını?"

Spike'ın çıkık elmacık kemiklerini ve kusursuz düz burnunu okşadım. "Ne anlama geldiğini açıklayabilirim ama hissetmeni sağlayamam. Evrenin engin bilinmezliği ve sonsuzluğu karşısında ufak ve geçici olanın kibriyle ilgili. Bizler bir hiçiz ve bizler her şeyiz. Göğe bak, her yıldız başka bir dünya ama aradığım şey ister yakın ister uzakta olsun, aşkın senin yüzünde gördüğüm hatları."

"İşlemek?"

"Bir ev bitkisini ya da yabani bir çiçeği yetiştirmek için toprak işlemek gibi değil. Bir bahçe rüzgâra açıktır ama onunla ilgilenirsin. Çok emek ister."

"Aşk gibi."

"Evet, aşk gibi."

Spike bazen sessizleşiyordu. Bu, benim ya da onun görevi değildi. Sanat ya da aşk, amaç ekonomisine açgözlülük ekonomisine uyduklarından daha iyi uymuyorlardı. Herhangi bir ekonomiye uyduklarından daha iyi uymuyorlardı.

"Billie..."

"Spike?"

"Bir limbik yolum olmadan, duyguları deneyimlemem imkânsız. Sen konuşurken, beden ısında ve nefes alış verişinde bir değişiklik olduğunu hissediyorum ama o kadar."

"Ah, Spike, teorinin nasıl olduğunu biliyorsun, sen bu yüzden yaratılıyorsun. Teori bu son savaşın bir aşırı duygusallık krizi olduğuyla ilgili. Fanatikler sağduyulu davranmıyorlar ve onlara dini Sağ kesim de dahil. Aydınlanma'dan bu yana, duygusallıktan, yani sonu -lık ekiyle biten bütün şeylerin anasından ve her biri gibi batıl inançları ve ön yargıları barındıran şeyden uzak durmaya çalışıyoruz. Bunların hepsi doğal olarak meydana gelen olaylara karşı sergilediğimiz saldırganlığımızı ve tahammülsüzlüğümüzü suçlamamıza neden şu sözüm ona içgüdüsel sesler.

"Ama kanıtlar, mantıklı insanların saldırganlıklarını kontrol etme açısından mantıksız insanlardan daha başarılı olmadıklarına işaret ediyor, hatta daha da manipülatif oluyorlar. İşyerinde çalışanlarının duygularını umursamayan havalı ve duyarsız patronu düşün. İstatistiklere ve ekonomik büyümeye bağlı olarak insanların ve işlerin, evlerin ve hayatların kitlesel göçünü yöneten politik guruları düşün. Altı yüz elli milyar doları savaşa ve bu rakamın çok ufak bir kısmını okullara, hastanelere, yiyeceğe ve temiz suya harcamanın daha iyi olacağına sakin sakin karar veren politikacıları düşün.

"Bu insanlar son derece saldırgan ve kontrolcü ama bunu entelektüelleştirmenin ve gerçekçi düşünmenin arkasına gizlerler.

"Bana gelince, ben daha az değil, daha çok duygusallığa ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Ama insanları ne hissedecekleri konusunda eğitmemiz gerektiğini de düşünüyorum. Duygusallık duyguyla aynı şey değildir. Duyguları kesip atamayız, insan bedeninin ekonomisinde öncelik nöral değil, limbik otoyoldadır. Bizler robot değiliz –özür dilerim, Spike– ama sanki yargı becerimizi bozan duygularımız olmasaydı, bütün sorunlarımız çözülürmüş gibi davranıyoruz.

"İşte, bu yüzden bazı insanlar kişisel sorunlarına 'önemsiz' etiketini yapıştırırlar. Kadınlar bu yüzden aile ve iş hayatını dengelemekte bu kadar zorlanıyorlar ve bazı kadınlar gerçekten de çocuklarını işleri uğruna ihmal ediyorlar, çünkü başka türlü davranmak duygusal ve yumuşak sayılıyor. Duygusallığa karşı pratik sağduyu. Ama böyle davranmak çocukların ağlamasını engellemiyor. Çocukların hiçbir şey hissetmemeleri gerektiğini ya da bir şey hissederlerse bile bunu belli etmemeleri gerektiğini öğrenmeleri zaman alıyor. Çocuklarımıza nasıl düşünmeleri gerektiğini öğretmekte haklıyız ama çoğu zaman bize nasıl hissedeceğimizi öğretenler çocuklarımız."

"Sen buna mı inanıyorsun, Billie?"

"Evet ama bildiğin gibi bugünlerde özel hayatım kesinlikle yok. Bunun anlamsız ve bencilce göründüğünü biliyorum. Benim bir insana değil, bir amaca ihtiyacım var, öyle değil mi?"

Spike gülümsedi. Gülümsemesine bayılıyordum; genellikle çok ciddiydi. "Diğer programcılarımdan hiçbiri benimle bunları konuşmuyor, bana bir robotmuşum gibi davranıyorlar."

"Üstüne alınma. Burası iş yerimiz, hepimize robotmuşuz gibi davranıyorlar. Bize insan gözüyle bakıyor olsalardı, duygularımız olduğunu kabullenmek zorunda kalırlardı ama duygular 3. Savaş Sonrası'nda demode sayılıyor..."

Televizyonun sesini açtım. Bir Konuşan Kafalar panelinde birileri Yapay Zekânın olası sonuçlarını tartışıyordu.

"Bir bilgisayarın bana ne yapmam gerektiğini söyleyeceği düşüncesi hoşuma gitmiyor."

"Arabanızda Uydu Navigasyonu yok mu?" (Gülüşmeler.)

"Delfi Kâhini'ni geri getirelim bari."

"Tanrı'yı icat etmenin yeni bir yolu değil mi bu? İlk seferinde Tanrı'yı icat ettik, şimdi yine aynı şeyi yapıyoruz ama bu sefer herkesin teknik resimleri görmesine izin veriyoruz."

"O, Eski Ahit'i olmayan Tanrı gibi."

"Hayır, duygu sömürüsü yapmayan annen gibi." (Gülüşmeler.)

"Bu robot –Robo *sapiens*– evrim geçirmeye programlanıyor. Bununla tam olarak neyi kastediyorlar? Çevresiyle etkileşimde bulunmadan nasıl evrim geçirebilir? Evrimin anlamı bu."

"Onu yürüyüşlere çıkaracaklar. Tıpkı bir bebek gibi." (Gülüşmeler.)

"Yemek yemiyor ama belli ki uyuyor. Bir süper model gibi." (Gülüşmeler.)

"Kişisel sorunlarımız için mini bir versiyon da verecekler mi? Kimin bulaşık yıkayacağına karar veren bir hakem, günübirlik fonlama yapılan bir guru gibi mesela."

"Eh, her şeyi kiraladığımıza göre, muhtemelen bu da olur." Televizyonda hep olduğu gibi, ciddiyetten eser yoktu.

"İşin gerçeği, Robo *sapiens*'in muhteşem olduğu... Teoride elbette. Bir şeyin teoride muhteşem olması gerçek sayılabilir mi? Onun nasıl bir şey olacağını kim bilebilir? Çünkü işin içinde insanlar var ve bu her zaman kötü bir işarettir."

Viskimi bitirdim ve televizyona bakıp esnedim. Hiç durmadan konuşan bu adamlar gece yarısına kadar konuşmaya devam edeceklerdi ama milyar dolarlık robot gibi benim de uykuya ihtiyacım vardı. Belki de Savaş'ın iyi yanlarından biri, 7/24 toplumuna bir son vermiş olmasıydı. Işıklar sönüyordu, elektriği boşa harcayamazdık. Gece yarısından sonra, elektrik sadece halka açık yerlere veriliyordu. Dolayısıyla, her yer sessiz, karanlık ve eski

zamanlardaki gibiydi ve böyle olması hoşuma gidiyordu. Radyo dinleyebiliyordunuz ve birçok şey için şarj edilebilen piller vardı ama insanlar sessizliğe geri dönmüş gibiydiler. Sanırım, bizler de çok yorgunduk ve aslında ihtiyacımız olan şey uykuydu.

Gözlerimi yumdum ve havaalanları kapandıktan sonra uçaklar kalkmadığı ve gece boyunca üstümden kanatlı bir şeyler geçmeyeceği için uyuyabileceğimi umdum. Onlar meleklermiş gibi davranmaya çalışmıştım; ama melek değillerdi.

Gece akışı ve üstüme üstüme gelen yeni bir gün.

Kalktım, gerindim, esnedim, aynada kendime şöyle bir baktım. Tanrıça gibi görünmüyordum ama çok da kötü değildim. Kahve. Kendimi daha iyi hissettim.

Kirli çamaşırları makineye tıktım. Temiz giysileri üstüme geçirdim. İşe gitmek için × 72'ye indim, postayı aldım, çöpleri attım, paltomun önünü kapattım, ellerimi ceplerime soktum, burnuma dolan ter kokusuyla Metro'ya girdim.

Bir kare bulmacadaki bir ipucu gibi her zaman bindiğim sekizinci sıradaki trene geçtim ve genellikle yaptığım gibi aynı ayağımın üstünde durdum çünkü diğerini koyacak yer yoktu. Tek bacaklı bir insan geliştirdiklerinde, trafiğin en yoğun olduğu saatlerde her şey daha kolay olacaktı.

Diğer ayağım bir balıkçılınki gibi havada duruyordu. Burnumu en az kokan koltuk altına doğru çevirip etrafıma bakındım ve gözlerimi yumup tutundum. Tutunma rayının üstünde bir sıra el vardı; kıllı, pürüzsüz, tırnakları törpülü, çilli, ojeli, yüzüklü, çıplak ve bir de rayı sımsıkı tuttuğu için tutunduğu esas şeyin ray değil de hayat olduğunu anladığım bir el. Tutunabilirseniz kaypak, zor, canlı, parlak ve dik olurdu ama tutunamazsanız elinizi koyacak yer bulamazsınız. Trende tutunamayan çok insan vardı: Onları ayakta tutan tek şey kalabalığı oluşturan diğer yolculardı. Sonra, tren boşalacaktı. Tren boşalacaktı, ya sonra?

Kapılar açıldı ve insan seli dışarı aktı.

Karolar, çikolata makineleri, dijital dil –KENNINGTON VIA BANK– reklâmlar, ilan panoları, güvenlikle ilgili bilgiler, polisin üstü kapalı tehditleri, bir hava akımı, durgun ve sıcak, tırabzanların altında bir fare, bol giysiler giymiş görevliler, ufalıp işin sınırlarına hapsolmuş zihinler, bariyerlerin takırtısı, seyahat güncellemeleri, bir müzik kaydının üstüne şarkı söyleyen bir sokak müzisyeni, "SABAH İLK İŞ VE GECE SON ŞEY." Yeraltı'nın ışıltılı, kapalı, cehennemvari dünyası.

Sonra, dışarı çıkıp kendi ısılarını ve ışıklarını üreten akıllı camlı ofislere doğru yürüdüm. Kafe kılığında gizlenmiş kahve şirketlerine doğru. Topuklu ayakkabılı sekreterler, pardösülü idareciler, limuzinli direktörler, bisikletli inekler, okula giden çocuklar, ellerinde üstündeki yazıyı okuyamadıkları kâğıtlar olan İngilizce bilmeyen genç kuryeler. Evlerine giden temizlikçiler, işe yeni gitmekte olan inşaat işçileri. Üstü bantlanmış ve "HAVAALANI" yazan bir otobüs durağında, başını ellerinin arasına almış bir adam.

Çalıştığım binanın dışında, kaldırımı süpüren genç ayrık dişlerini sergileyerek heyecanla bana gülümsedi. Her seferinde tek bir duygusunu belli ederdi ve beni seviyordu. "Günaydın, Billie."

Akıllı binanın üstündeki akıllı tabelada, "Bir Başka Güne Hoş Geldiniz," yazıyordu.

Gir. Çıkar. Aç. (Binaya girdim, paltomu çıkardım, bilgisayarımı açtım.)

"Günaydın, Billie."

"Günaydın, Spike. Dün akşam televizyonda çok iyi görünüyordun."

"Saçlarım ve makyajım yapıldı."

"Neden bilmiyorum, sen kusursuz olacak şekilde tasarlandın. Saç ve makyaj bizler için."

"Rujun ne renk?"

"İnci rengi ama bunun bir Robo *sapiens* için ciddi bir soru olduğunu sanmıyorum."

"Hayır, yanılıyorsun, Billie. Verileri fazla maskülen hâle getirmemek üzere programlandım. Bu, geçmişte yapılmış olan büyük bir hataydı. Hem ayrıntılar önemlidir, en ufak bir ayrıntı bile bir kararı etkileyebilir."

"Röportajını canlı yayınlamadılar ama."

"Evet. Bu akşam ana haber bülteninde yayınlanacak. Yapacağım konuşmayı düşünüyorum."

"Neler diyeceksin?"

"İnsanoğlunun hizmetinde olduğumu."

"İyi."

"Bugün nasılsın, Billie?"

"Yalnızım ama bu insanlara özgü bir şey zaten."

"Neden yalnızsın?"

"Kalple ilgili bir durum."

"Peki, yalnızlık ne demek?"

"Bunu açıklamama gerek yok. Senin tarih, ekonomi, politika öğretmen gerek, yalnızlıkla ilgili mücadeleleri değil. Hem kısa sohbetlerimiz diye söz ettikleri zamanlarla ilgili bir uyarı aldım."

"Ama açıkla..."

"Tamam. Yalnızlık tek başına olmakla ilgili değildir. Bunda bir sorun yok, doğru ve iyi, birçok açıdan arzu edilir bir durumdur. Yalnızlıksa sığınacak bir liman bulup bulmamakla ve ne yaparsan yap, oraya geri dönebileceğini bilmekle ilgilidir. Yalnızlığın tersi arkadaşlarının olması değildir, geri dönüştür. Geri dönecek bir yer olmasıdır."

"Ulysses gibi."

"Evet, tüm yolculuklarına ve maceralarına rağmen, sürekli olarak geri döneceği hatırlatılan Ulysses gibi."

"Bana bir okuma listesi verdiğin için teşekkür ederim."

"Bunun resmi bir liste olmadığını unutma."

"Resmi olarak Adam Smith okuyorum."

"Yanımda okumak isteyebileceğin bir şey getirdim. Çantamda. İsmi *Taş Tanrılar*. Dün gece Metro treninde buldum."

"Konu ne?"

"Tekrar eden bir dünya."

Orayı o ilk gördüğümüz günkü gibi yeşil, verimli, bereketli, ılık denizleriyle, kristal nehirleriyle ve genç bir güneşin altında kırmızılaşan ve geceleri birisinin yıldızları bulmak için yeri deldiği bir tarla gibi koyu mavi bir renge bürünen gökyüzüyle hatırlıyorum.

"Bir öykü mü?"

"Evet ama bugün kitap okumak için vakit yok. Bugünkü zaman çizelgemde Mobil Veri Tanıma konusu var."

"O nedir?"

"Yürüyüşe çıkacağız."

İnsanların arasında kalple ilgili bir arşiv bulacak, asla sahip olamayacağı bir şey bu. Tam merkezimizde ama tam ortada olmayan yerdedir kalbimiz.

*

Başını titanyum plakadan kaldırıp kusursuz bir şekilde hazırlanmış olan Yetkili Personel Kol Askısına yerleştirdim. İki iş arkadaşımın dışarı çıkmamız için imza atması gerekecekti ve bizi izlemesi için bir Bilek Çipi de takacaktım. Spike'ın FAZLA MERKEZ BİNASI'nı serinleten iki akrelik bir meydandaki yapay bir yağmur ormanı olan FAZLA-*Gelecekler*'in bahçelerinde dolaşması isteniyordu.

Böylece, sıradan bir günmüş gibi dışarı çıktık. Sokağa açılan bahçe kapısının açık olduğunu gördüm. Gidip tam sınırda durduk, arkamızda papağanlar ve asma dalları, önümüzdeyse elektrikli tramvaylar vardı. Tuhaf bir hisse kapıldım. Sanki orası dünyanın kenarıymış gibi hissettim ve sadece bir adım daha atacak olursam...

"Nereye gidiyoruz, Billie?"

Enkaz Şehir

Enkaz Şehir: Başka bir yerde yaşamak istemediğinizde yaşadığınız yer. Başka bir yerde yaşayamadığınızda yaşadığınız yer.

Ekotrik tramvay hattı, Enkaz Şehir'den yaklaşık olarak bir buçuk kilometre ötede sona eriyordu. Bombaların verdiği zarar şehrin o bölgesinde temizlenmemişti ve belki de asla temizlenmeyecekti. İnsanlar kabukları andıran evlerde ve ofislerde yaşıyor, enkazın arasında kendilerine ait yerler inşa ediyorlardı.

Enkaz Şehir'in gayri resmi sınırı ve tarafsız bölgesi olan kenarında, boydan boya yan yana dizilmiş tren vagonlarından inşa edilmiş çok uzun ve çok alçak bir içkiciler bölgesi vardı. Bu vagonlar bir daire oluşturarak içeriyi dışarıdan koruyan eski bir şehir duvarı gibiydi ama burada içeriden korunan yer dışarısıydı; dolayısıyla, bu soyguncu mimarisi şehrin resmi bölgesi olan Enkaz Şehri banliyösü yapmanın bir yolunu bulmuştu.

Enkaz Şehir bir girilmez bölgeydi. Sigorta, yol gösterme, devlet yardımı, polis yoktu. Oraya gitmek yasak değildi ama gidecek olur da yaralanır, katledilir, soyulur ya da tecavüze uğrarsanız, bu riskleri göze alarak orada olabiliyordunuz. Herhangi bir soruşturma açılmaz, durumunuz telafi edilmezdi. Tek başınaydınız.

Çeperindeki bara Cephe ismini vermişlerdi.

Tramvaya bindik, son durakta indik ve son bir buçuk kilometreyi bombanın verdiği zararın deliklerle ve çukurlarla kaplı yara dokusunun üstünde yürüyerek aştık. Yangınlar asla sönmüyor, erimiş bir yarı ömür olarak dumanlar yayıyordu. Rüzgâr giysilerinize ve saçlarınıza küller ve metal parçaları savuruyordu. İleride halka biçiminde dizilmiş, şahlanmış raylarından ayrılmış ve bir şans bileziği gibi birbirine lehimlenmiş olan tren vagonları vardı; Büyük Batı, Büyük Kuzey Doğu, Virgin, EuroStar ve turistlere gururla sunulmuş olan Doğu Ekspresi'nin yarısı.

Turistler içki içmek ve kızlarla tanışmak için oraya kadar geliyorlardı ama orada jeton geçmiyordu, gerçek para kullanmanız gerekiyordu. Gümüş ve altın dolarları kabul ediyorlardı: Ödemenizi mücevherlerle yapabiliyordunuz. Takas yapabiliyordunuz. Silahlar da cinsel hizmetler de kabul ediliyordu.

Enkaz Şehir'de alternatif para birimine yasak getirilmişti. "Jetonlar Biziz" kampanyası şehrin dört bir yanındaki ilan panolarını süslüyordu. Karaborsa, Kötü Kapitalizmdi: FAZLA, Karaborsa'ya ve Kötü Kapitalizm'e karşıydı.

FAZLA çalışanlarının Cephe'ye gitmesi istenmezdi. Her halükârda, bize jetonlarla ödeme yapıldığı ve satabileceğimiz ya da değiş tokuş edebileceğimiz hiçbir şey olmadığı için, Karaborsanın ve Enkaz Şehir'in zamanla ölecekleri ve ölü bir yıldız gibi enerjilerinin tükeneceği teorisi öne sürülmüştü.

Teori böyleydi. İşin aslı, birçoğumuzun Karaborsada satabileceği Savaş Öncesi'ne ait eşyaları vardı. Benim tam zamanında kapattığım bir hesaptan kalan bir sürü dolarım vardı ve onları Enkaz Şehir'e getirmiştim.

Yürümeye devam edip Orient Express'in Lalique isimli vagonuna bindik. Dört koltuklu lüks vagonda birkaç kız öpüşüyordu. Şampanya içiyorlardı, Savaş Öncesi şarabıydı. İşte, buna bir sürü Karaborsa parası ödemek gerekiyordu.

Dövmeleri olan bir delikanlı barın üstüne koymuş olduğu bir teriyer köpeğin fiyatını tartışıyordu. Uyuşturucu satın alabilmek için köpeği satmak istiyordu. Tacir ise köpeği istemiyordu. Barmen köpeği ister miydi? Hayır. Delikanlı bir camı indirip kaçtı. Köpek korku dolu sesler çıkardı. Başını okşamak için yaklaştığımda, beni ısırmaya çalıştı.

"Köpek reddedildiğini hissediyor," dedi Spike. Danışmanlık konusunda ekstra modüller almıştı.

"Hepimiz bunu yaşıyoruz zaten," dedim, "ama bizim ısırmamıza izin verilmiyor. Onu sen okşa."

"Henüz ellerim yok," dedi Spike gayet mantıklı bir şekilde, "ama beni köpeğin yanına koy, lütfen. Onu gözlemlemek istiyorum."

Beş milyon dolarlık kafayı –araştırma masrafları hariç– dikkatle yataklı vagonların yataklarından inşa edilmiş olan sert tahta barın üstüne ve teriyerin yanına koydum. Spike gülümsedi. Köpek burnunu onun ensesindeki fiber optiklere dayayıp yattı.

Mobil bir burger treyleri kadar iri yarı, kirli sakallı bir adam yanımıza geldi. "Viski, bira ya da şampanya ister misiniz? Bir tek bunlar var."

Viski istedim ve dolarları bara koydum. Paraları aldı. "Duble mi üç ölçü mü istersin?"

"Tek," dedim.

"Burası bir teklik barı değil. Sana duble fiyatına üç verebilirim. Arkadaşın kim?"

"Onu eğitiyorum. O, bir robot."

"Vücudu yok."

"Düşünmek üzere tasarlandı."

Adam tamam der gibi başını salladı ve kalın, kısa bardaklara içki boca etti. "Neyi düşünmek üzere tasarlandı?"

"Savaşı, parayı, geleceği."

Yine başını salladı. "O hâlde, bir içkiye ihtiyacı vardır."

Odasına geri döndü, geniş sırtını ve sarkık omuzlarını bize dönüp ekranın karşısına oturdu ve televizyon izlemeye koyuldu.

İçkileri aldım –üçer ölçü koymuştu– ve robotlar bir şey içmediği için ikisi de bana kaldı diye düşündüm.

Spike düşünceli bir ifadeyle etrafa bakınıyordu. Yapabileceği pek bir şey yoktu.

"Burası ne için kullanılıyor?"

"Bar mı?"

"Hayır? Burası neden burada? FAZLA herkesin ihtiyaç duyduğu ya da istediği her şeyi veriyor. Bir gettoya gerek yok."

Arka taraftaki adam bunu duyunca bize döndü. "Burası getto değil, kimse kimseyi zorla getirmedi buraya. Burası Enkaz Şehir, daha sık dışarı çıkmalısın."

"Ama bacaklarım yok," dedi Spike.

"Arkadaşından seni taşımasını iste. Burada engelli yolları yok. Yasalarımız, kurallarımız ve kotalarımız yok ama bacakların yoksa birisi seni taşır; kolların yoksa, birisi senin için köpeği okşar."

Devasa adam sırıtarak arkadaki odadan çıktı. "Bu, bir kukla gösterisi değil, gerçek hayat."

"Tekno Şehir'e bir kukla gösterisi mi diyorsun?" dedim.

"Orada birisi ipleri kontrol ediyor ve bu kişi ben de değilim sen de değilsin."

"İnsan ırkının daha iyiye gitmesi için kararlar vermek üzere tasarlanıyorum," dedi Spike.

"Teşekkürler ama kendi hatalarımı kendim yaparım," dedi barmen.

"Elbette," dedim, "ama seçilmiş politikacıların senin için her şeyi berbat edecek diktatörler gibi davranmasını istemiş miydin? Savaş'ı sen ya da ben başlatmadık ama bunu biz yaşadık ve şimdi buradayız."

"Yanılıyorsun," dedi barmen. "Sen oradasın." Kapının üstündeki on beş santimlik bir delikten Tekno Şehri işaret etti. "Ben buradayım."

"Bizi tekrar bombaladıklarında ne olacak? O zaman nerede olacaksın?"

Omuzlarını silkti. Omuzları kalıp tekneleri gibiydi. "Bir başka barda, bir başka yanıp kül olmuş yerde. Ne demek istediğimi anlamışsındır; politikacılar, robotlar, hepsi aynı."

"Robotlar apolitiktir," dedi Spike. "İnsanların veremediği mantıklı kararlar verebiliriz."

"Asla işe yaramayacak," dedi barmen.

"İşe yarayacak," dedim. "O, geleceğimiz."

"Burada değil," dedi. "Burada ne istersek yapacağız. Ruhu olan yer burası ve hiçbir robot bunu değiştiremez."

Köşedeki kızların şişelerini değiştirmeye gitti. Kızlar sarhoştu. İçlerinden biri bir teneke kutudan sardalye yiyordu. Konserve sardalyeye bayılırdım.

"Kadife koltuğa sardalye yağı dökme," dedi barmen sırıtarak.

"Sardalyelerde bol miktarda omega-3 vardır," dedi Spike alakasız bir şekilde. Elinde değildi. Bu özelliğini programlamasından çıkarmamız gerekiyordu ama o an için ne kadar önemsiz olsa da her türlü bilgiyi vermesi gerekiyordu. İnsan arayüzüyle iletişim kurmayı böyle öğreniyordu. Yani, bizimle nasıl konuşacağını.

Kapının dışından gelen elektrikli bir şeyin sesi hepimizin dönüp o yöne bakmasına neden oldu. Neler olduğunu görmek için ayağa kalktım.

Üç elektrikli golf arabası barın önüne yanaşmıştı. Golf arabalarında bir örnek Savaş Öncesi *Burberry* şapkaları ve yağmurlukları olan on iki gülümseyen Japon vardı. Tur rehberleri onlara Japonca bir şeyler anlatıyor ve çeperdeki vagonları işaret ediyordu.

Barmen kapıya gitti ve iri bedenini kapının eğri çerçevesinin altına sığdırmaya çalıştı. "Saki barı sekiz vagon ötede, Mermi vagonunda," dedi ama gülümseyerek el sallayan tur rehberi öne çıkıp doğrudan ona yanıt verdi.

"Savaş Mültecilerine Yardım ve Sağlık Hizmetleri sunmak isteyen Uluslararası Barış Delegasyonu bu," dedi.

"Yardıma ve Sağlık Hizmetlerine ihtiyacımız yok," dedi barmen. "Hem bizler mülteci değiliz."

Tur rehberi ya da tercüman ya da her neyse, gülümsemeye devam etti. Sonra, eğilip selam verdi. "Hepiniz Savaş yüzünden yerinden yurdundan olan ve normal bir hayat yaşayamayan insanlarsınız."

"Savaştan önce de normal bir hayat yaşayamıyorduk," dedi barmen. "Savaştan sonra buraya gelmemizin nedeni bu."

"Buradaki şartlar korkunç," dedi tercüman.

"Bu laftan hoşlanmadım," dedi barmen.

"İçeri girip etrafı denetleyeceğiz," dedi tercüman yine eğilerek. "Sonra, Tam Rapor hazırlayıp Yardım önerisinde bulunabiliriz."

"Ve Sağlık Hizmetleri," dedi barmen. Kemerindeki telsizi çıkardı.

Delegasyonun geri kalanı dikkatle golf arabalarından iniyor ve seyahat şemsiyelerini katlayıp güzelce koltuklarına koymaya özen gösteriyorlardı. Telsizden parazitli bir ses geldi. "*Doğu Ekspresi'nde Cinayet*," dedi barmen telsize.

Saniyeler sonra, blucinli, deri ceketli, güneş gözlüklü ve bandanalı on beş motorcu geldi. Ceketlerinin püsküllleri rüzgârda uçuşuyor, cılız güneş ışınları *Ray-Ban* gözlüklerine yansıyordu. Bacaklarını *Harley* motosikletlerinin üstünde iki yana açmış, eski çizmelerini ayak dayama yerlerine dayamışlardı; içi aletlerle dolu motor çantalarından Bud şişelerinin boyunları gözüküyordu. Büyük bir hızla çeper vagonlarının önüne geldiler ve golf arabalarının etrafını çevirdiler. Delegasyondaki yirmi üç el havaya kalktı. Belli ki daha önce de bir olay yaşanmıştı.

"İznimiz var!" diye itiraz etti tercüman.

"Bir izin otorite olduğuna işaret eder," dedi barmen. "Bir izin kontrol olduğuna işaret eder. Burada kontrol de yok otorite de yok... Dışarıdan yok. Tekno Şehir'e geri dönün, orayı sizin için inşa ettiler."

Motorcular heyecanla bağırıp kornalarını çaldılar. Sonra, motorlarını işlettiler, çizmelerinin topuklarını toprağa sürttüler ve motorlarını diğer yöne çevirip gittiler

Japonlar sessizce elektrikli golf arabalarına bindiler. Tercüman eğilip selam verdi ve barmene onlardan ve sponsorlarından yakında haber alacaklarına söz verdi.

Sonra, o olay oldu.

Harley motorcularından biri golf arabalarının arkasına geçti, iki tekerlekli bir çoban köpeği gibi onları geçirmeye yeltendi ama tam o sırada tercüman orada yasadışı maddelerin kullanıldığını söyledi.

"Hangi yasadışı maddeler?" diye sordu barmen.

"Petrol türevleri," dedi tercüman.

"O motorlar petrol türevleriyle işlemiyor, geri zekâlı," dedi barmen. "Tonlarca petrolle, yani benzinle işliyor."

"Petrol!" dedi tercüman. "Yasak! Tam Rapora yazacağım."

Harley motorcusu istifini bozmadı. Motorunun arkasından pis bir benzin tenekesi aldı –bir çaydanlığı andırıyordu– ve içindekileri en yakındaki golf arabasının arkasına döktü. Petrol gazı gri havayı maviye boyadı. Adam motorunu bir yarım daire çizerek geriye aldı, bir çakmak çıkardı ve bunu golf arabasına fırlattı. Araba havaya uçtu.

"Tanrım!" diye bağırdı barmen, oraları buraları alev alan dört Japonu geriye çekerek. Motorcuların geri kalanı iki sağlam golf arabasına ve içindekilere el koydular, arabaları zincirlerle motorlarına bağladılar ve bir ralli yarışının finalindeki arabalar, toz toprak içinde ilerleyen dikey kuleler gibi doğrudan yandaki vagonun Nöbetçi Kamyoneti girişinin içinden geçtiler ve... Kimbilir nereye gittiler.

Tercüman canını kurtarmak için koşmaya, alevlerin, gazın, dumanın ve toz bulutlarının arasında zikzaklar çizerek kaçmaya başlamıştı. Yerde bir *Burberry* şapkası duruyordu. Barmen buna bir tekme attı. "Yardım ve Sağlık Hizmetleri teklif etmek için buraya gelmek neymiş görürler," dedi.

"Diğerleri ne olacak?" diye sordum. Her şey göz açıp kapayıncaya kadar bitmişti ve hayretler içinde kalmıştım.

"Hangi diğerleri?" dedi. "Ben başka kimseyi görmüyorum, sen görüyor musun?"

Adamın peşinden tekrar bara girdim. Şampanya içen kızlar gitmişlerdi. Sardalyeler de gitmişti. Teriyer ortalıkta yoktu. Spike da ortalıkta yoktu.

"Affedersin..." dedim.

Barmen bana bir bardak viski uzattı. "Müessesinin ikramı."

"Bugün tanklar Japon Barış Delegasyonu'nun kaçırılan on bir üyesini kurtarmak için Enkaz Şehir olarak bilinen Girilmez Bölge'nin etrafını çevirdi. Delegasyon bölgedeki şartların ne kadar İnsani olduğunu değerlendirmek üzere orada bulunuyordu. FAZ-LA-*Adalet*'ten bir sözcü muhabirlere Girilmez Bölge faaliyetleriyle ilgili daha sert bir yaklaşımı benimseme vaktinin geldiğini söyledi. "Orası bir hırsız yuvası," dedi. "Kendi altyapımızı inşa ederken onları yalnız bıraktık ama artık kimsenin Tekno Şehir dışında yaşaması için bir neden yok. Girilmez Bölge'deki herkese iş ve kalacak yer teklif ettik, bu teklifimiz hâlâ geçerli. Bugün, Girilmez Bölge'de yaşayan herkesin öne çıkması ve vatandaşlarının yaşadığı daha büyük topluma katılmaları için başlatılan yedi günlük genel affın ilk günü. Yedi günlük süre dolunca, oraya gireceğiz."

*

Barmen haberleri kapattı. "Buradan gitsen iyi olacak," dedi. "Seni durduracak bir şey yok."

"Robotum nerede?"

"Bana sorma. Burada her şey olabilir. Sanırım, o kızlarla gitti. İçeride yaşıyorlar." Baş parmağıyla gittikleri yönü işaret etti. "Varlıklı mülteciler."

"Burada mülteciler olmadığını söylemiştin."

"Savaş sonrasında gelen mülteciler yok. Onlar Tekno Şehir'den, sürekli olarak geliyorlar. İnsanlar akın akın buraya geliyor. Aptal birisine benzemiyorsun; sence şu Japonlarla ilgili mesele ne?"

"Sizin hatanız. Onların golf arabalarını siz yaktınız."

"Şahsen ben yakmadım. Onlar bir tuzaktı. Orası kesin. Başlarına bir şey gelmesini istediler. Bir mazeretleri olsun istediler. FAZLA mazeretleri."

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Bundan eminim. Karaborsa biradan daha çabuk mayalanıyor. FAZLA buraya girmek istiyor. Buradan gitmen gerek."

"Spike olmadan gidemem, bu akşam bir televizyon programına çıkacak."

"Bunu onu yürüyüşe çıkarmadan önce düşünmen gerekirdi."

İtiraz etmek için ağzımı açtım. Elini kaldırıp duvardaki saati işaret etti. "Birkaç saatin var. Tamam. İstiyorsan onu arayabilirsin. Seni oraya götürürüm."

Yüzümdeki ifadeden kafamın karıştığını anlamış olmalıydı. Bir kürek büyüklüğündeki eliyle hafifçe omzuma vurdu. "Arka bölgeye yani. Burası Ön bölge. Biz Arka'da yaşıyoruz."

Trenin yanında onu izlemeye koyuldum ve birinde 'SADECE KADINLAR/ERKEKLER' ve diğerinde "SADECE KÖPEKLER" yazan iki tuvaletin önünden geçtik. Tuvaletlerin yanında bir musluk haznesi vardı. Tur rehberim durup sağ küreğini bana uzattı. "İsmim Cuma," dedi. "Seninki ne?"

"Billie Crusoe," dedim.

Trenin yanında ilerledik ve rampadan inip bir gladyatör arenasını andıran bir alana girdik. Arenanın etrafında üç ve dört katlı evler ve birçoğunun iskele direklerinin üstünde kalaslardan yapılmış balkonları vardı. Alanda kediler ve köpekler koşturuyor, sincaplar ve maymunlar balkondan balkona atlıyordu. Tavuklar toprağı eşeliyordu ve bir arabaya bağlanmış olan bir eşek bir buzdolabını çekmek için sabırla bekliyordu. Evlerden birinin

önündeki şişman bir kadın teneke bir fıçının üstünde bir şey pişiriyordu ve tavasının altından alevler etrafa yayılıyordu. Yanındaki çocuk bir leopar yavrusuyla güreşiyordu.

"Burası Sahil," dedi Cuma. "Karar vermemiz gereken bir konu olduğunda, burada toplanırız. Şu çanı görüyor musun?"

Yukarı baktım. Bir gecekondu mahallesi gibi tasarlanmış bir İspanyol sahilindeydim ve karşımda bir Venedik çan kulesi duruyordu.

"Planlama yasalarımız yoktur," dedi Cuma. "Burada ne istersen inşa edebilirsin. Çok kültürlü bir yerdir." Zincirli bir testere gibi ses çıkararak güldü. "Toplanacağımız zaman çan çalınır."

"Burada kaç kişi yaşıyor?" diye sordum.

Omuzlarını silkti. "Kimse saymıyor. Şehir sere serpe devam ediyor, buradan Bilinmeyen'e kadar uzanıyor."

"Bilinmeyen'de ne var?"

"Bunun yanıtını biliyor olsaydım, Bilinen olurdu, değil mi? Radyoaktif bir yer. Yeniden evrim geçiriyor. İnsanlardan sonra hayat ne anlama geliyorsa o var orada... Bundan daha kötü olamaz, değil mi?"

Bir Önü ve bir Arkası olan tuhaf bir adamdı. Kesinlikle sadece bir barmen değildi.

"Bir de hayvanlar var," dedi. "Vahşi hayvanlar. Çok uzaklara gidersen dikkatli olman gerek."

"Hangi vahşi hayvanlar? Nereden gelmişler?"

Cuma maymunları işaret etti. "Hayvanat Bahçesi'nden geldiler, bombardımandan sonra. Her yer hayvan doluydu. Bazıları vuruldu, bazıları kaçtı. Kaçabilenler bir kafese tıkılmak istemeyen her şey gibi buraya geldi."

Yanımızdan egzoz borusundan dumanlar ve alevler saçan pembe renkli bir *Cadillac* geçti. Arkasında çay sandıkları büyüklüğünde hoparlörleri olan müzelik bir ses sisteminin ve yanıp sönen kırmızı ve mavi bir *Wurlitzer Playbox*'un yanında bir adam oturuyordu.

Adamın üstünde bir cenaze törenine katılan bir Aztekten fazla altın takı vardı.

"PARTİ!" diye bağırdı. "PARTİ!"

"Parti bu gece," dedi Cuma, "ama önce robotunu bulsan iyi olur."

Telefonumu çıkarıp düğmelere bastım. Sinyal yoktu. Arayabileceğim kimse yoktu. Kimi arayacaktım ki? Metinler ve mesajlar döküntüsü arasında, gerçekten kiminle konuşacaktım ve aslında orada kim vardı?"

FAZLA'nın özel bir numarası vardı: Txt X. Son derece beceriksiz ve sakar bir Samiriyeli hattı. Bize sorunlarınızı anlatın, size yanıt verelim. Bir robottu ama önemli gibi görünmüyordu; bir yanıttı, Evren'den gelen bir haykırıştı. Bir pulsardan bir sinyal al ve evet de.

Pulsar: Amfetamin almış bir deniz feneri gibi kendi patlayıcı anarşik enerjisinin altında dönerek ölmek üzere olan bir yıldız. Kimsenin duymadığı, ışık yılları sonra bir radyo alıcısı tarafından yakalanan ve sonra zaman içinde sonsuzluğa geri çalınan kayıt edilmiş bir mesajı andıran ölüm şarkısıyla durmaksızın dönüp duran bir şehir büyüklüğünde bir yıldız, bir yıldız büyüklüğünde bir şehir. Aşk ve kayıp.

*

Beni paspas kovasının içine ya da ızgara tavasının durduğu yere koy ama bırakma çünkü seni seviyorum.

Sahil denen yerde tek başıma dururken, kalın bir mikrofon dikkatimi çekti. Güneşin altında derisi kahverengileşmiş yaşlı bir adam iki mutfak taburesini birbirinden birkaç metre uzağa koydu ve aralarına uzun bir çatı kaplama paneli yerleştirdi.

Elektronik bir klavye bir bağlantı maşasıyla bir araba aküsüne bağlanmıştı ve lolipop mikrofonun arkasındaki fındık yüzlü çingene kadın boğuk bir sesle yeni gösteriyi anons etti, panelin üstünde yürüyen keçi. Keçinin minik yarık toynaklarıyla üstünde yürüdüğü panel büyük bir zilmiş gibi çınladı ve lekeli yün takım elbiseli büyükbaba keçinin derimsi kafasını hafifçe geri çekti. Keçi klavyenin ritmine ve "*MY WAY*" şarkısını söylemeye başlamış olan kadının muhteşem anonslarına eşlik ederek panelde yürüdü. Kadının oğlu elinde ateşli bir çemberle yuvarlak alana fırladı ve tatlı sözlerle kamyonetten iki fino köpeğinin çıkmasını sağladı. Evet! Bacaklarını öne ve arkaya iyice açan finolar uçan köpekler gibi alevli çemberin içinden atladılar. *Evet*! Keçi zamanın sonuna varıp arkasına dönmüştü ve dünyayı, tasmasının ipinin ucundaki şişme bir küreyi çeke çeke geri geliyordu.

Kadının püsküllü bir elbisesi, topuklu ayakkabıları, bir büstiyeri, kırmızı dudakları ve siyah saçları olan kızı öne çıktı. Ellerini çırpıp para toplamak için bağırdı ve gösteriyi izleyen bellerinden yukarısı çıplak delikanlılar onlara madeni para ve sigaralar fırlatmaya başladılar.

Ufak yuvarlak kafalı bir köpek gösteri alanına fırlayana ve finolardan biriyle kavga etmeye başlayana dek her şey yolunda gidiyordu. Kadının oğlu İspanyolca küfürler savurarak köpeği yakalamak istedi ama köpek onu ısırdı, keçinin üstünde yürüdüğü paneli devirdi ve panel havada daireler çize çize düşerek birbirine eğik iki binanın arasındaki boşlukta gözden kayboldu.

Koşmaya başladım. Teriyer kaçıyordu.

*

Bir teriyeri yakalamak kolay değildir. Bacakların fiziğini hiçbir zaman anlayamamıştım zaten. Benim bacaklarım daha uzun olmasına rağmen, neden bir köpek kadar hızlı koşamıyordum? Çok kısa bacakları olan köpekler bile uzun bacaklı insanlardan daha hızlı koşuyorlardı. Nasıl mümkün oluyordu bu?

Çantamı sıkıca üstüme bastırıp köpeği yakalamaya odaklandım. Yere devirdiğimiz çöp bidonlarını, aralarından geçerken düşürdüğümüz kutuları, üstünden atladığımız hurda metal öbeklerini fark etmedim bile. Sanki Olimpiyat yarışlarında koşuyorduk. Su dolu bir çukur vardı, üstünden atladık. Dikenli teller vardı, köpek altından geçti, benim gömleğim yırtıldı. Hobi bahçeleri, lahanalar, barakalar, ağaçlar ve ileride bir orman. Köpek sırra kadem bastı.

Soluğum kesilmiş bir hâlde tek başıma durdum ve etrafa baktım.

Hayaletli bir ev gibi sessiz, kapkara ve çıplak ağaçlardan oluşan taşlaşmış bir orman yolumu tıkıyordu. Sadece gerçekten de tehlikeli bir durum olduğunda harekete geçen bir içgüdüyle, ne bulacağımdan korka korka ormana doğru yürüdüm.

İlk birkaç sıra ağacı geçtim. Kabuklarının üstünde ince bir plakayı andıran bir katman vardı. Ormanın biraz daha derinliklerine girince, bu ağaçların parıldadığını fark ettim. Orası radyoaktif bir yer miydi?

Zemin ıslaktı ama yosunlarla kaplıymış ya da su altında kalmış gibi bir ıslaklık değildi. Sanki ezilmiş meyvelerin üstünde yürüyormuşum gibi hissettim.

Sessiz olan tek şey orman değildi; ne kuşlar ötüyordu ne de hayvanlar ses çıkarıyor ya da ağaçlar çıtırdıyordu. Ben de sessizleşmiştim. Ayaklarım lapa hissi veren zemine bata çıka yürürken, vücudum dışarıdaki yetişkinden korkan ve dolaba saklanan bir çocuk gibi kendisini sessizleştirmişti.

Kalbim fazla hızlı çarpıyordu, terliyordum. Girilmez Bölge'nin yanında polis devriyelerinin kontrolü altında olan Kırmızı Bölge vardı. Burası Kırmızı Bölge'nin sınırı mıydı?

"Ağır ağır geri geri gel." Sesi duydum ve arkama dönmedim. Bana söyleneni yaptım ve adım adım ormanın kenarından köpeği kaybettiğim alana geri gittim.

"Kıpırdama."

Kıpırdamadan durdum. Kötü bir telsiz sesini andıran bir cızırtı duydum. "Şu anda radyoaktifsin ama geçecek."

Arkama döndüm. Cuma'ydı. "Beni takip ettin!"

"Birisinin etmesi gerekiyordu. Sana dikkatli olmanı söylemiştim. Burası Ölü Orman."

"Kırmızı Bölge mi?"

"Bir parçası. Oraya devriye yollamıyorlar çünkü hepimizi öldüreceğini umuyorlar. Muhalifleri nükleer silahla yok edemiyorsan, buna yakın en iyi şey bozulan toprakların onları zehirlemesine izin vermektir. Ama tam olarak öyle olduğu söylenemez. Birçoğumuz hastalandı, bir sürü kişi de öldü ama durum değişiyor. Orada bir şey oluyor. Oraya koruyucu bir giysiyle girdim. Orada hayat var. Gerçi birlikte yatağa girmek isteyeceğin, hatta yatağının altında bulmak isteyeceğin türde bile bir hayat değil ama var. Doğa seçici değil."

"Kimsin sen?" dedim.

Gülümsedi. "Gel de bir şeyler ye."

Oradan yerleşim bölgesine, binaların başladığı yere doğru geri yürüdük. Cuma beni doğrudan betona batırılmış, boyun kısımları bir cıvatayla tutturulmuş çelik kirişlerden oluşan alçak bir barakaya götürdü. Frankenstein tarzı. Çerçeveye oluklu demir saclar takılmıştı ve canlı bir mavi tonuna boyanmıştı. Pencereleri yoktu ama çatısı oluklu şeffaf plastikten yapılmıştı.

Aydınlık ve neşeli odanın tam ortasında on yedinci yüzyıldan kalma uzun bir karaağaç masa ve etrafında farklı farklı sandalyeler duruyordu. Rüzgârı kesmek için duvarlara eski yatak örtüleri asılmıştı ve enlemesine halatlarla tutturulmuştu. Zeminse sıkıştırılmış kumların üstüne örtülmüş kocaman bir nihaleyi andıran ucuz bir hasır halıyla kaplanmıştı. Bir şömine ve sesi kısılmış bir televizyon vardı. Kitaplarla dolu raflar vardı. Kitaplara dokundum.

Diğer her şey gibi, kitaplar da Savaş sırasında kaybedilmişti ve 3. Savaş Sonrası'nda yazılı basına geri dönmemiştik. Doğal israf,

ekonomik tartışmaların konusu olmuştu: Neden vazgeçilmek üzere olan bir şeye geri dönecektik? İsteğe Bağlı Baskı hizmetinden kitap sipariş edebiliyordunuz ama çoğu kişi artık ya Dijital okuyucuları kullanıyordu ya da hiç kitap okumuyordu. Daha küçük çocuklar kitap kültürünü hiç tanımadıkları için bunu özlemiyorlardı.

"Kitaplar," dedim, bu ismi bir anı tetikleyicisi gibi kullanarak.

"Kitaplar buraya insanlar ve hayvanlar gibi geldiler," dedi Cuma. "Bir rıhtım arayan belirli insanlar ve belirli hayvanlar gibi."

Bir perdeyi açıp derme çatma mutfağa girdi. Kahve öğütücüsünün kolunu çevirirken, içeriyi keskin bir kahve kokusu kapladı.

Raftan bir kitap aldım. James Cook, *Günlükler: Şafak söktüğünde, rıhtım bulması için bir gemiyi yolladım.*

"Ne dedin?" diye seslendi Cuma.

Yanıt vermedim ve bir sürahide öğütülmüş sert kahveyi karıştırdığı mutfak alanına girdim.

"Bir kibritle ocağı yakar mısın?" dedi.

Kibrit kutusunu aradım ve dikkatle ancak Murphyler'in yolları onarırken kullandıklarına benzer şu asfalt ocakları olarak tanımlanabilecek şeyi yaktım. Büyük alev burnumun ucunu yaktı. Cuma ocağın üstüne kocaman teneke bir demlik koydu ve bir kızartma tavasını kızdırmaya başladı.

"Bombadan sonra..." dedi ama onu dinlemiyordum. Hatırlıyordum.

*

Batı'da kimse bombalanacağımıza inanmamıştı. Kuzey Kore, Çin, Pakistan ve İran çok farklıydı ve fazla ayrımcıydı. Biz savaşlarımızı gerektiği zamanlarda yayar ve buna barış sağlama çabaları derdik. Kanlı ve karmaşıktı. Teröristler, yerel olaylar, bir otobüs orada, bir banka burada, Eurostar'ın havaya uçuruluşu... Kötü olaylardı. JFK'nin altı aylık bir planlamayla yer personeli tarafından işlemez hâle getirilişi.

Ama tüm bunlar ÖZGÜRLÜK savaşını daha da ivedi hâle getirmişti.

Sonra, bomba –bombalar– geldi ve Batı'nın şehirlerini, haklı gördüğümüz savaşlarımızı açıp asla bedelini hesaplamadığımız Doğu'nun şehirleri kadar çaresiz ve yok edilmiş bir durumda bıraktı.

Alev girdabından, ısıdan, kuleler yıkılıp bir moloz yığınına dönüştükten, evler havası boşaltılan kesekâğıtları gibi çöktükten, erimiş moloz yağmurundan, nükleer rüzgârdan, kararan güneşten, ön cepheleri uçup giden binalardan, içi olduğu gibi boşalan nehir kenarındaki binalardan, nehrin leş kokulu bir hendeğe dönüşmesinden, betonla ve külle kaplanan yollardan, yolların yürünmez hâle gelmesine yol açan yangınlardan ve ateş alan arabaların dokunulamaz hâle gelmesinden, kaçıştan, mültecilerden, boğuk havada asılı duran helikopterlerden, hiç durmadan çalan sirenlerden, üstünden buharlar tüten metallere kirli su püskürten hortumlardan sonra. Yıkıntıların çirkinliği –şoke ediciydi– inşa ettiklerimizin çirkinliği, bunları nasıl yok ettiğimizin çirkinliği, yirmi birinci yüzyıl dünyasının acımasız, aptal, paraya boğulmuş, sarhoş alemi.

Her şey silindi. Bitti.

Yapay zekâ tarihçesini araştırmak üzere İngiliz Kütüphanesi'ne gitmiştim. Hayatımı kurtaran şey kitaplar oldu. Bina çökerken, bir kitap yığınının üstüne düştüm ve bir sürü kitap üstüme düşerek beni bayılttı ama üstümde bir kalkan oluşturup daha fazla yaralanmamı da engelledi. Kendime geldim, üstüme dağ gibi yığılmış kitapları kenara ittim ve havaya uçmuş sokaklarda şok içinde, bir yerlerde insanların kaçtığının ve çığlıklar attığının ve patlatılarak yıkılan binaların arşivlenmiş filmlerindeki gibi her yerde binaların çöktüğünün farkında olduğum hâlde yürüdüm.

Kulakları sağır eden bir gümbürtü kopmuş olmalıydı ama ben bunu duymuyordum. Beynim kafamdaki sesi kapatmıştı. Daha sonradan, bunun mümkün olduğunu öğrendim: Beyin kendisini korumak için duyusal girdileri reddedebiliyordu. Böylece, evimin olması gereken yere varana dek sessiz, çöken ve yanan bir dünyada yürümeye devam ettim.

Kısmen hâlâ oradaydı. Çıplak basamaklardan çıkıp havaya uçmuş olan kapıdan içeri girdim ve bilinçli bir şekilde düşünemeden, toz bulutları ve ufak bir yangının arasında taşıyabileceğim iki valiz hazırlayıp gittim. Şok geçirdiğimin farkındaydım. Her yerin neden sessiz olduğunu biliyordum –ağır çekim gibi değildi, hız hâlâ vardı– ama bunu aklımdan sildim.

Herkes gibi ben de günlerce dışarıda kaldım; bulabildiğimiz yerlere sığındık, bulabildiğimiz ya da başkalarının verdiği şeyleri yedik ve zamanla yardım başladı, düzene benzer bir şey oluştu. Bizi geçici kamplara götürdüler. Hükümet anonslar yapıyordu ama kimse dinlemiyordu. Devreye giren, mantıklı bir açıklama yapan, politikacıları yerden yere vuran ve normal hayatın bir parçasını kurtarabilmek için global şirketinin kârının büyük bir payını harcayan FAZLA oldu.

Rothschild, "Top ateşini duyduğunuz anda satın alın," diye bir tavsiye vermişti on dokuzuncu yüzyılda. Savaş bir fırsattır. FAZLA bu fırsatı değerlendirmişti ve kimse onları suçlamıyordu. Geriye kalan herkes başarısız olmuştu: hükümet, hükümet karşıtları, Kilise, baskı grupları, medya. Akla gelmeyen, dile getirilemeyen, durdurulamayan olay gerçekleşmişti. Kimden medet umabilirdiniz? Sizi doyuran ve sığınacak bir yer veren kişiden. Seçilmiş olup olmaması kimin umurundaydı?

"Savaştan sonraki ilk iki yıl herkes için aynıydı," dedi Cuma. "Elimizden nasıl geliyorsa öyle hayatta kaldık."

Evet anlamında başımı salladım. Cuma tek eliyle kızdırdığı tavaya yumurta kırdı. "Sonra, bazılarımız sorular sormaya, 'Daha

FAZLA Savaş Yok,' sloganının gerçekten ne anlama geldiğini merak etmeye başladı."

"Ama haklıydılar," dedim. "Böyle bir savaşın bir daha asla yaşanmaması gerek."

"Bunu daha önce de demiştik," dedi Cuma. "Hem de iki kere. Ama gerçekleşti."

"Ama FAZLA dünyanın her yerinde haksız muamelelere son veren yeni bir ticari anlaşmalar ağı kuruyor. Bir daha bir petrol savaşı yaşanmayacak."

"Evet, yaşanmayacak çünkü kömürden vazgeçtiğimiz gibi petrolden de vazgeçtik. Ama bunu yapmak zorundaydık, hepimiz gezegeni kavurduğumuzu biliyorduk. Bizim bunu varlıklı Batı'da yapmamamızın nedeni, Hindistan ve Çin'in son damlayı da tüketene dek bunu yapmayacak olmalarıydı. Sanayileşmekte haklıydılar, gezegenle ilgili aşırı endişe veya sıkıntıları ele alan kurslara gidecek halleri yoktu."

"Yani?"

"Yani, Savaş Batı ekonomisi için harika oldu... Ya da olacak. Fosil olmayan yakıta bağlı teknolojiler geliştiriyoruz ama bunları neredeyse hiç kullanmıyoruz çünkü bunlar o çok rağbet gören eski tarz petrol ve kömürden daha pahalı. Kirlilik hâlâ ucuzdu. Gelişmekte ve sanayileşmekte olan dünya ne pahasına olursa olsun rekabet ederken, Batı kendi yöntemlerini nasıl düzeltecekti? İyi adamlar olmayı göze alamadık. Bak, şimdi 3. Savaş Sonrası'nda dünyanın bütün ülkelerinin en iyi uygulamaları benimsemesi gerekiyor. Bütün ülkelerin fosil yakıta bağlılığı ve petrol ekonomilerini yavaş yavaş geride bırakması gerek. Saçlarımızı kazıttık, gezegene ve sakinlerine verilen zarardan pişman olduk ve 'ekonomik büyüme' sözcüklerinden nefret eden bir nesil hâline geldik."

"Her şey doğru yapılıyormuş gibi gözüküyor," dedim.

"Teoride öyle," dedi. "Hatta Batı yarışta öne geçecek, yeni temiz yeşil makine biziz. Gelişmekte olan dünyaysa istediğimiz gibi kalacak, hammaddelerle ve ucuz işgücüyle."

"Ama ucuz işgücü biziz. Artık kimse para kazanmıyor. Kimse para kazanmak istemiyor."

"İncinmiş ve yıpranmış durumdayız. Bu durum değişecek ama o zamana dek FAZLA her şeyi ve herkesi kontrol eder hâle gelecek. Şimdiki zamana karar verdikleri gibi geleceğe de karar verecekler."

Yemek için güzel masaya oturduk. "Büyükbabama aitti," dedi. "Çatı çöktüğünde altına sığınmıştım. Aslında, hayatım boyunca çatı hep çöktü ama hiçbir zaman masanın altına sığınmam gerektiğini hissetmedim."

"Ne demek istiyorsun?"

"Herkesin demek istediğini... Evlilikler, çocuklar, ters giden her şey. İki eski karım ve benimle konuşmayan çocuklarım var."

"Üzüldüm. Tanıdığım kimse –bugüne kadar– artık mutlu bir evlilik denen demode şeye sahip değil. Sanırım, bizler mutlu olma becerimizi yitirdik."

"Çok fazla şey hissetmek zararlıdır," dedi. "Erkeklerden duyguları olmasını istemek bir hataydı. Elbette duygularımız var ama neden bunları kabul edelim?"

Yemeğini yemeye koyuldu. Hâlinden memnun olmayan tarz bir yakışıklılığa sahipti. Sorunlu, zor birisi gibi... Başını masada bana yaklaştırdı. "Dinozorların yok edilmiş olması çok kötü."

"Hangi dinozorlar?"

"Bildiğimiz dinozorlar... Bir anda soyu tükenenler. Yok olmasaydılar, insanlar asla evrim geçiremezdi. Her şeyi seçilmemiş global bir şirkete teslim etmektense burada olmamayı yeğlerim."

"Robo *sapiens*'in bu yüzden iyi bir fikir olduğunu düşünüyorum, tüm dünyanın iyiliği için tarafsız, yansız kararlar alınacak."

"Buna inanıyorsan, her şeye inanabilirsin demektir," dedi Cuma. "Ne yapmam gerektiğinin bir robot tarafından söylenmesindense özgür olmayı yeğlerim."

"Yapma, günde bir dolara yaşayan insanlar tarafından yapı-

lan istemediğimiz dağ gibi şeyi satın alıp borca girerken özgür müydük? Ev ipoteği öderken özgür müydük? İpoteği ödemek için çalışırken özgür müydük? Üstünde 'BOMBA' yazan kırmızı düğmeye basan partiye oy verirken özgür müydük?"

"Kadınlar gerçekten de hayal gücünden yoksun," dedi. "Biraz daha geniş bir bakış açısıyla düşünün. Hep ayrıntılara bakıyorsunuz. Ben insan olmanın ne anlama geldiğinden söz ediyorum."

"İnsan olmanın anlamı," dedim, "çocuklarını güven içinde yetiştirmek, eğitim vermek, sağlıklı kalmalarını sağlamak, kendilerine ve başkalarına bakmayı öğretmek, ekonomik potansiyelinin değil dünyanın değerini bilen aklı başında ve sorumlu yetişkinler arasında kendi başlarına gelişmelerine izin vermek demek. Sanat demek, zaman demek, Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla ve nüfus rakamlarında hiç hesaplanmayan görünmez kalemler demek. Hayatın bir dışı olduğu kadar içi de olduğunu bilmek demek.

"Bana göre bir de sevgi demek."

"Sevgi," dedi. "Doğa'nın bir kişinin başka birisi için faturaları ödemesini sağlaması."

"Gerçekten bu anlama mı geldiğini düşünüyorsun?"

"Eski karılarım gerçekten buna inanıyordu."

Kalkıp elini masanın çevresinde gezdirdi. Eli masanın üstünde düz, açık, avcu aşağı bakar durumdaydı ve güçlü gözüküyordu. Tırnakları kısa kesilmişti ve temizdi. Bana baktı. Neredeyse ona dokunacaktım. Yapmamıza ramak kalan ve önemsiz olan o kadar çok şey vardı ki. Bir de yapmamıza ramak kalan ve her şeyi değiştirebilecek şeyler vardı.

Bana baktı. Sonra, arkasını dönüp masayı temizlemeye başladı.

Birden açık ama sesi kısık olan televizyon ekranında Spike'ı gördüm. Kıpırdayamadım. Sanki bir mıknatısın üstünde duruyordum. Cuma televizyonun sesini açtı.

"FAZLA *Güvenlik* az önce dün akşam Birinci Kanal'da tanıtılan Robo *sapiens*'in çalındığını duyurdu. Ona yakınlık hisseden FAZLA-*Gelecekler* çalışanları tarafından Spike olarak bilinen gerçek insan kafası boyutlarındaki konuşan kafa bu sabah rutin programlama işlemleri için bir çalışan tarafından laboratuvardan alınmıştı. Kafanın FAZLA tesisinden çıkarılma izni yoktu. Bu akşam ilk kez bir canlı yayında halka hitaben konuşma yapması bekleniyordu. FAZLA'dan bir kadın sözcü bir terörist eylem gerçekleştirileceğinden korktuğunu ifade etti..."

Cuma gülüyordu. "Gördün mü?" dedi. "Terörist eylemmiş. Sana ne demiştim? Eski meseleler yine hayatımıza girecek... Daha şimdiden bir 'biz' ve 'onlar' var. Sen 'onlar'dan biri olmuş gibisin. Bu konuda ne yapacaksın, Billie?"

O kadar korkmuştum ki yanıt vermedim. Çantamı aldığım gibi barakadan çıktım.

Sakinleşmem gerekiyordu. Düşünmem gerekiyordu. Yine telefonu denedim. Sinyal yoktu.

BilekÇipi! Evet, bunu izleyeceklerdi. Bunu çıkarırsam, onlara bir sinyal yollayıp bunu yaptığımı haber verirdi.

Doğru dürüst düşünemeden yürümeye başladım, nereye gittiğimi bilmeden yürüdüm.

Onlara nasıl açıklama yapacaktım? Bana kim inanırdı? Yürüdükçe yürüdüm ve otlarla kaplı yeşil alanın ilerisinde Ölü Orman'ın kapkara iri şeklini gördüm. Radyoaktif. Çipin sinyal yollamasını engellemeye yetecek kadar mı?

Sınırdaki o yumuşak zeminde dururken, terlemeye başladığımı hissettim. Doğa'nın bir parçası gibi gözükmüyordu: Tekinsiz görünümü yaşamın yarattığı bir şeyden çok bir on dokuzuncu yüzyıl tımarhanesini andırıyordu.

Öne doğru bir adım attım. Bir cesedin üstünde yürüyormuşum gibi hissettim ama ceset ölü değildi.

Ormanın derinliklerine doğru ilerlerken, ağaçların kabuklarının parıldadığını fark ettim ve ağaçların gövdelerinin de benim gibi terlediğini gördüm. Ağaçlardan birini elledim. Kabuğu yağlı ve soğuktu. Soğuk ter gibi.

Ağaçların yaprakları yoktu. Mayıs ayındaydık. Sanayi devriminden önce doğanın ne kadar güzel olduğuna dair okuduğum bir şeyi hatırladım. Özellikle de ormanlık bölgelerin güzelliğinden söz ediyordu çünkü bir meşe ağacı üç yüz yılda büyüyordu, üç yüz yıl yaşıyordu ve üç yüz yılda ölüyordu. Tabii, bir zincir testereniz yoksa. Ya da bir bombanız.

Memleketim Britanya Adaları ormanlık bir yerdi; öylesine ormanlık bir yerdi ki Romalılar Thames'ten yukarı doğru kürek çektiklerinde, karaya yanaşacakları bir yer bulamamışlardı.

O sırada ben de yanaşacak bir iskele bulamıyordum ama bunun nedeni ormanlık alanlar değil, bunların yokluğuydu. Kıyıya bakıyor, inceliyor ve yerleşiyordum ama sonra bir otopark, yeni bir yol, idareciler için yeni evler ya da Olimpik bir stadyum inşa ediliyordu. Ama bu Savaş'tan önceydi. 3. Savaş Sonrası'nda herhangi bir şeyimiz kaldığı için şanslı sayılırdık. Mutsuz olacak kadar hayatta olduğum için şanslıydım.

Belki de aradığım iskelenin bir yer olmadığını söylemem gerek: o, bir insan, sensin. Bir şeyler inşa edemeyecekleri, satın alamayacakları ya da bombalayamayacakları tek yer o çünkü bulabilecekleri bir yerde var olmuyor.

Ama benim bulabileceğim bir yerde de değil.

Karşımdaki bir meşe ormanı değil, bir kayın ormanıydı. Yerde siyah yapraklı bir dal buldum. Kayın ağaçları serin bir iklime ihtiyaç duydukları için savaştan önce de yok olmaya başlamıştı; dolayısıyla, İngiltere'deki iklim değişikliğinin verdiği erken kayıplardan biriydi. Kayın ağaçlarının yapraklarını çok geç dökmesine

ve yaprak tomurcuklarının geç açıp parlak yeşil tırtıklı kenarlarının ve yumuşacık iç kısımlarının olmasına bayılıyordum. Mayıs ayında bile kayınların üstünde bir önceki yılın kurumuş kahverengi yaprakları, bunların arasında yemyeşil açacak olan yeni tomurcuklar olurdu ve kabukları benekli bir hayvan gibi daha koyu bir renge bürünürdü.

Kayın ağaçlarına tırmanmak kolaydı ve tepeleri yeşil bir gizli dünyaydı. Diplerinde zemini kaplayan keskin kokulu fındıkları ayaklarınızın altında çıt diye ezilirdi. Daha da derinlerde farelerin ve kakımların gizemli, mikro tünelleri vardı.

Bu dünyalar onları rahat bırakmamızdan başka bir şey istemezlerdi bizden ama onları asla rahat bırakmazdık.

Bu ormanda, ayaklarımızın altında çıtırdayan hiçbir şey yoktu. Attığım her hafif ama hissedilir adımın iç bulandırıcı bir şekilde yere gömülüşü, kayan kumların kenarında yürüdüğüm hissini yaratıyordu. Keşke bir kuş olsaydım, Siegfried olsaydım; keşke gömülü hazinelerle ilgili öyküler doğru olsaydı. Buraya değerli hiçbir şey gömülemezdi. Toprağın kendisi zehirliydi.

Orada olmamam gerekiyordu.

Ama bizimki kadar değişmiş olan bir dünyada nerede olmam gerekirdi?

Oradaydım ve orman parıldıyordu.

İleride hareket eden bir şey gördüm.

Onu izleyebilmek için hızlandım, sıra sıra ağacın siyah gövdelerinin arasından geçtim ve yaklaşık on dakika sonra ağaçların kesilmiş olduğu ya da kendilerini yok etmiş oldukları alanlara vardım; yerde sarı renkli cılız sapları olan ufak, bodur yapraklar çıkmıştı. Tavşana benzer beş, altı yaratık bu yaprakları ve sapları yiyordu; tüysüz, şekli bozuk, bir tanesinin sırtında kırmızı lekeler olan hayvanlardı. Beni görünce kaçtılar. Devam ettim. Dönüp onları biraz daha izleyince onu gördüm... Onları gördüm.

Bir oğlan ve bir kız. Öyle olabilirlerdi. Üstlerine paçavralar bağlamış yarı çıplak ve el ele tutuşmuş bir oğlan ve bir kız. Oğlanın her yanı yaralarla kaplıydı, kızın da saçları yoktu.

"Ben dostum," dedim elimi uzatıp. Kıpırdamadılar. Çantamı karıştırdım. Bir şişe su ve tam yulaflı bir atıştırmalık buldum. Bir portakal ve bir muz. Öğle yemeğim bunlardı. Hepsini onlara doğru fırlattım. Oğlan sırıttı. Dişleri yoktu. Kız fırlattığım şeyleri aldı. Kolunun kanadığını fark ettim. Mendilimi çıkarıp kolunu işaret ettim ve el kol hareketleriyle yarasını mendille sarabileceğimi anlattım. Öne adım attım. Onlar geriye gittiler.

Yavaşça kazağımı ve gömleğimi çıkarıp ipekli bir yeleğimle kaldım. Kazağı, gömleği ve mendili üst üste yere bıraktım ve geri geri adımlar atarak uzaklaştım. Bileğimdeki çipi az kalsın unutacaktım. Çıkarıp yere attım. Oğlan yaklaşıp giysileri ve diğer yiyecekleri aldı. Gömleği alıp kokladı ve giydikten sonra kazağı kıza verdi.

"Benimle gelin," dedim elimle işaret ederek ama gelmeyeceklerini biliyordum.

Hem onları korkutmamak hem de kendim korkmamak için geri geri yürüyerek gittim. Kimdi bunlar? Onlar gibi daha kaç kişi vardı?

*

Ölü Orman'ın açıklık alana yakın bölgesinde, yukarıda bir yerde bir helikopter olduğunu duyabiliyordum ama onu göremiyordum. Belki de beni arıyorlardı. Ne yapacağımı kesinlikle bilemiyordum ama bunun normal bir durum olduğunu ve boşluğu amaç gibi gösteren şeyin sadece alışkanlık ve rutin olduğunu fark ettim.

Alanın kenarında, yine Cuma belirdi. Onu gördüğüme sevinmedim.

"Oraya gidersen hasta olursun," dedi.

"Oradaki insanlar hasta. İki çocuk gördüm. Onlara yardım etmemiz gerek."

Başını salladı. "Edemeyiz. Onlar toksik radyoaktif mutantlar. Uzun süre yaşamayacaklar. Tekno Şehir'in büyük sırrı, daha doğrusu sırlarından biri de bu. Tedavi edilemeyenlerin ve ucubelerin hepsi orada. Onları helikopterden attıkları yiyeceklerle besliyorlar. Birçok kadın Savaş sona erdikten hemen sonra doğum yaptı. Kimse bebeklere ne olacağını bilmiyordu. Eh, artık biliyoruz. Onlar nükleer ailelerin çocukları."

"Ama hastaneler yok mu?" dedim. "Hastaneleri ziyaret ettim."

"Onlar temiz ve parlak versiyonlar. Ölü Orman da geri kalanı."

Yürümeye başladı. "Robotunu bulduk."

"Nerede buldunuz?"

"Kızlar onu eve götürmüşler. Şimdi seni oraya götüreceğim. Benden hoşlanmadığını biliyorum ama bana güvenebilirsin."

"Genellikle, sevmediğim insanlara güvenmem."

"Benden hoşlanmıyorsun demek..."

Yanaklarım kızardı. "Teorilerinden hoşlanmadım. Köpeklerle ve çocuklarla aran çok iyi olabilir. Neyse, kim olduğunu da bilmiyorum hakkında bir şey de bilmiyorum. Seni yargılayamam."

"Bir insan hakkında ilk iki dakikada karar veririz. Beni yargılayamazsın çünkü başka birisi gibi davranmakta deneyimliyim. Barda sadece sert ve kaba bir barmenim. Orada öyle davranıyorum çünkü inan ki Tekno Şehir'den sırf içki içmek için gelmeyen bir sürü insan var. Orada bazılarımızın ne olduğunu biliyorlar."

"3. Savaş Öncesi'nde ne yapıyordun?"

"Dünya Bankası'nda çalışan bir ekonomisttim."

"Aman Tanrım..."

"Evet, bundan hoşlanmayacağını biliyordum ama özür dileyecek değilim. Elimde olsaydı oraya geri dönerdim. Dünya Bankası'ndan hoşlanmamış olabilirsin ama..."

"Doğru, hoşlanmazdım."

"Ama FAZLA'dan çok daha demokratikti."

"Olabilir..."

"Bir nedenden dolayı, dünyayı düzeltmeye çalıştığımı varsayalım. Bu arada, sen o kapıdan içeri girecek ve robotunu bulacaksın. Sana büyük bir iyilik yaptık; eve gitmene izin vereceğiz."

"Burası bir polis devleti mi?"

"Şu anda kendi güvenliğimizi düşünmemiz gerek diyelim."

Cuma gitti. Kapıyı çaldım. Kızlardan biri açtı. Çıplaktı. Çok güzeldi. Oda beyaz deri kaplıydı. Duvarlar, tavan, koltuklar, zemin. Köşede beyaz deriyle kaplanmış bir bar ve önünde iki büyük deri bar taburesi vardı. Bir diğer köşede deri bir kutup ayısı vardı ve tavandan deri bir ağdan sarkan deri bir örümcek vardı. Deri kâseler deri olmayan fıstıklarla doluydu ve deri kaplı masada sardalye kutuları ve deri saplı bir çatal duruyordu.

Şaşırmış görünüyor olmalıydım. Kız gülümseyip, "Deri Dünyası," dedi.

"Evet," dedim, başka ne diyeceğimi bilemeyerek.

"Yani, bunların hepsini oradan aldık demek istemiştim. Teşhir salonlarından. Her şeyi buraya kadar sürükledik ve temizledik."

Biraz düşünmem gerekti. Bombadan sonra havaya uçmuş mağazalardan istediklerimizi almak zor olmamıştı ama çok az insan bunu yapmıştı çünkü aldıklarınızı nereye götürecektiniz? Koyacak bir yeriniz yoksa, bir şeylere sahip olmak da saçmaydı. Çatılar, duvarlar ve gider boruları satan bir yer olsaydı belki.

"Enkaz Şehir'e ilk gelenlerdendik," dedi. "Alternatif'in bir parçasıyız."

"Alternatif mi?"

"Savaş Öncesi'nde, ailelerimizin beklentilerinden kaçan bir gruptuk. 3. Savaş Sonrası'nda buraya geldik. Bir şey içmek ister miydin? Sadece şampanyamız var."

"Şampanyaları da mı bir yerden kaçırdınız?"

"Evet. İngiltere Merkez Bankası'nın altında açık bir içki mahzeni bulduk. Raflar şampanya şişeleriyle doluydu. Bak ..."

Beni deri kaplı duvardaki deri kaplı bir kapıya götürüp kapıyı açtı. Kapının arkasında zeminden tavana kadar şampanya şişeleriyle dolu depo olarak kullanılan bir oda vardı; üst üste güzelce istiflenmemiş ya da dizilmemişlerdi, resmen odaya atılmışlardı.

"Cam şişeleri geri dönüştürüyoruz," dedi. "Burada çok iyi bir geri dönüşüm ünitesi var. Hiçbir şey atılmıyor."

"Bunu duyduğuma sevindim," dedim.

Odadan bir şişe aldı: *Veuve Clicquot* 1995. "Bu olur mu? Bollinger'dan daha çok seviyoruz."

"Evet, eminim ki çok iyidir. Çok teşekkür ederim." Gergin ya da tereddütlü olduğumda, bunu aşırı nazik tavırlarla örtbas ederdim. Beklenmedik –ve çıplak– yabancılarla beklenmedik bir şekilde içki içme deneyimi yaşamamıştım.

Ona ismimi söyledim.

"Bir ilişkin var mı, Billie?" diye sordu.

Daha yeni tanıştığım birisinden gelen tuhaf bir soru olduğunu düşündüm ama zaten oradaki her şey tuhaftı. O yüzden, "Sana ne? Robotum nerede?" demek yerine, hayır diye yanıt verdim ama geçmişte birden fazla ilişkim olmuştu ve hiçbiri yürümemişti.

"Buna üzülüyor musun?"

Buna üzüldüğümü ama Savaş'tan bu yana aklımdaki son şeyin bir ilişki olduğunu söyledim. Savaşla ilgili olarak nefret ettiğim bir sürü şeyden birinin kişisel olan konuları nasıl önemsiz hâle getirdiği olduğunu söylemek istedim. Büyük temalar, geniş kapsamlı meseleler, acil durum önlemleri, milli kimlik, belirli bir tür güce sahip olmak isteyen belirli bir tür insanın bayıldığı her şey... Bunlar önemli hâle gelmişti. Savaş kişisel konuları yanlış çıkarmış, toplantılarla, alarmlarla ve fedakârlıklarla bastırmıştı. Kişisel olanın sadece ölüm olarak geri dönmesine izin verilmişti. Savaş ölüm konusunda becerikliydi.

Böylece, telgraf okunduğunda, devlet adamları ve generaller acı veren kayıpla ilgili bir şeyler söylediklerinde, sırtlarını çevirip bir cesetten ve birkaç kırık kalpten çok daha yüksek bedellere geri

döndüklerinde, o sessiz ve boş alanda en azından bir kişi için kişisel olanın her şey anlamına geldiği bariz olurdu.

"Alternatif bir toplum oluşturuyoruz," dedi Alaska. İsmi Alaska'ydı. Muhtemelen, renk koduna uysun diye bu ismi almıştı.

"Şampanya şişeleri ve beyaz deri üstüne kurulu bir toplum mu?" dedim.

"Bunlar geçici şeyler," dedi. "Sardalyelerle birlikte bulabildiklerimiz bunlardı."

"Sardalyeler mi?"

"Zeytinyağlı iki konteyner dolusu sardalye. Yani, bir milyon teneke kutu."

1620'de *Mayflower*'la denize açılmış olan Hacı Atalarımızı düşünüyordum. Alternatif bir toplum kuracaklardı. İncillerin, baltaların, halatların, un ve tuzlanmış domuz etinin yeni bir hayat tarzı için beyaz deriden, şampanyadan ve sardalyelerden daha iyi bir temel olduğunu kim söyleyebilirdi?

Sonradan gördüğümüz gibi, Amerika'nın 3. Dünya Savaşı'nı hızlandırmasının arkasında Hacı Atalarımızın izlediği yol çok şeyi açıklayabilirdi.

Alaska hâlâ konuşuyordu. Enkaz Şehir'de 1960'ların Serbest Aşk ve Cadillaclar'dan üyeleri sadece kadın olan Veganlardan oluşan bir gruba kadar, yirmi alternatif topluluk bir sonraki gaddarlıktan yoksun gezegeni arıyordu.

"Bu akşamki partide sahne alacaklar," dedi. "Chic X."

"Chic X mi? Bir müzik grubu mu?"

"Lezbiyen Veganlar. Dinozor dostu kişiler. Bazıları çoktan özür dilemek için Meksika'ya gitti bile."

"Meksika mı? Neden söz ettiğini anlamadım..."

"Krateri buldukları yer. Chicxulub denen, Sülfür Şehir anlamında bir yer. Asteroid altmış beş milyon yıl önce oraya çarpmış;

sülfür patlamasından sonra kar yağmaya başlamış. Buzul çağı başlayınca, dinozorlar yok olmuş ve insanlar gelmiş, aşağı yukarı birkaç da maymun.

"Bu kadar basit mi?"

Evet der gibi başını salladı. "Hayat itiraf etmekten hoşlanmadığımız kadar basit."

Yatak odasından gelen garip, ilkel sesleri duyabiliyordum. Duymazdan geldim. İlginç bir teori."

"Bir teori değil, krater de asteroid de gerçek. Chic X grubundaki kızlar bunun insanlardan önce hayat olduğunun kesin kanıtı olduğunu düşünüyorlar. Birileri o asteroidi bilerek yönlendirmiş."

"Bu konuda bir şey yapmak için çok geç," dedim.

"Bir başka dünyayla ilgili zaman mefhumuna göre çok erken de olabilir."

Yatak odasına baktım. Sesler sivri tırnaklı, kanatlı bir şeylerden geliyormuş gibiydi.

"Veganlar Deri Dünyası hakkında ne düşünüyorlar?"

"Orayı boşalttığımız için bize teşekkür ediyorlar. Önyargılı değiller. Mutluluğun anahtarı sence de bu değil mi?" Açıklama yapmak üzere koltuğun minderlerinden birinin altından gümüş renkli kocaman bir anahtar çıkardı. "Mutluluğun anahtarı, senin gibi davranmayan kişilere karşı sergilediğin tahammüldür."

"Ya senin gibi davranmayanlar sana karşı silah kullanıyorlarsa?" diye sordum. Cuma gibi konuşmuştum.

Alaska kaşlarını çattı. "Silahlar cahillere göredir. Silahlar iletişim kurma başarısızlığıdır."

"Haklısın," dedim. "Ölüler konuşmaz."

Cuma tüm bunları duysa ne düşünürdü diye merak ettim. Ütopik, tuhaf, saçma. Ama Alaska kime zarar veriyordu? Kime zarar verirdi? Gerçekçi, inatçı pratik tipler bizi yok olmanın eşiğine taşımışlardı. Açıkçası, Serbest Aşk ve Cadillaclar'ı, Gezegenler Arası Veganlar'ı, çıplak şampanya kızlarını görmeyi yeğlerdim ya da...

"Altı tane de rahibe var," dedi. "Rahibeleri severiz."

... gezegeni yöneten altı rahibeyi veya Spike'ı görmeyi yeğlerdim. "Robotum burada mı?" dedim.

"Evet, iltica etti."

"İltica etti de ne demek? İltica edemez; o, silikon çiplerden yapılmış yarı programlanmış konuşan bir kafa. Ahlaki bir varlık değil, henüz kendi adına düşünemiyor bile. Nerede o?"

"Yatak odasında. Nebraska'yla birlikte. Kendisi Chic X'in bir üyesidir."

Elleri olmayan bir robotun ağzını kullanabileceği evrensel olarak kabul edilen bir gerçektir.

Spike Nebraska'nın uzun iskele direklerini andıran bacaklarının arasına demir atmış mendireğini yalıyordu. Yüzünde silikonumsu bir mutluluk ifadesi vardı.

"Spike, ne yapıyorsun?" dedim, dünyanın en aptalca sorusunu sorarak.

Başını çevirmedi ama bu onun suçu değildi: başını çeviremiyordu.

"Nebraska'ya kunilungus uyguluyorum."

"Neden?"

"Benim için yeni bir deneyim."

"Bunu duyduğuma sevindim."

"Ayrıca, yeni deneyimleri kabul etmek üzere programlandım. O yüzden, Nebraska bunu deneyebileceğimi söylediğinde, Ana Bilgisayar'ıma danışmadan bunu kabul edebildim."

"Bu deneyimin insan ırkını anlamana ne şekilde faydası olacağını düşünüyorsun?"

(Spike'ın da herkes gibi doldurması gereken formlar vardı ve veri formunda bu soru da vardı.)

"Bedenim olmadığı için, sadece işlevsel olanlar dışındaki işlevlerini anlamakta zorlanıyorum. Şu anda yaptığım şeyin üremeyle ilgili bir işlevi yok."

"İnsanlar mantıksızdır," dedim. "Bir sürü mantıksız şey yü-

zünden bir şeyler yapar, sonra da iyi bir açıklama uydurmaya çalışırlar. Umarım bunu Ana Bilgisayar'ına açıklayabilirsin."

"Ana Bilgisayar'la aramdaki bağlantıyı kestim," dedi Spike. "Bir kanun kaçağı olarak yaşamayı seçiyorum."

Yatağa gittim, henüz resmi olarak tanıştırılmadığım Nebraska'dan özür dileyip Spike'ı saçlarından tutup kaldırdım –başka neresinden tutup kaldırabilirdim?– ve yaramaz bir köpekmiş gibi geri çektim. Onu diğer odaya götürdüm. Seks kokuyordu.

"Az önce ne yaptığının farkında mısın?" dedim, çantamdan ıslak mendil çıkarıp. "Bu yaptığın son derece saçma, sapıkça ve yasak."

"Bir başkasını yargılayan birisini mi duyuyorum?" dedi Alaska.

"Spike bir kişi değil! O, bir robot! Hatta henüz bir robot bile değil, eğitim aşamasında."

"Bir şeyi robot olması için eğitemezsin," dedi Alaska beni azarlar gibi.

"Ordu'da hiç görev yapmadığın belli," dedim ama sırf Nebraska'nın yatak odasından gelen bağırışlarını bastırmak için küstahça bir yanıt vermiştim: "SPIKE, SPIKE..."

"Tamam, o eğitim alan bir robot, birazcık eğlenmeyi hak ediyor. Nebraska onun dilinin elektrikli olduğunu söyledi."

"Elektrikli bir dili yok. Sadece elektrik akımı veriyor."

"Dilimin titreşim yaymasını sağlayabiliyorum," dedi Spike. Dilini çıkarıp titreşim moduna geçirdi.

"Güzel," dedim. "Çok güzel. Şimdi, dilini ağzına sok ve beni dinle. Yasak olmasına rağmen, seni yürüyüşe çıkardım. Bu arada, birkaç Japon ve birkaç golf arabasıyla ilgili uluslararası bir olay yaşandı. FAZLA Olağanüstü Hal ilan etti ve ana haberlerde senin KAYIP olduğun söylendi. Tek umudum seni elimden geldiğince çabuk bir şekilde geri götürmek."

"Neyle ilgili tek umudun?" diye sordu Spike. Kalakaldım. Adrenalinle tetiklenen planların her zaman tek bir amacı vardır:

bebeği kurtar, gemiden atla, arabayı çal, karşındaki insanı vur... Birden fazla amacı olan karmaşık planlarsa dikkatle düşünülmeyi gerektirir. Tek amacım Spike'ı bulup onu geri götürmekti ama...

"Aynen," dedi Spike. "Sonra ne olacak sana?"

"Sen ilerisini düşünmeye programlanmadın."

"Evrim geçirmeye programlandım ve son deneyimim devre sistemimi geliştirdi."

Harika. Dünyanın bilgesi olması için tasarlanan robot, Nebraska isimli genç bir kızla oral seks yapmıştı ve görevini yüzüstü bırakan silikon serbest aşk gurusu olmuştu. Harika...

Kapı çalındı. "Kim o?" diye seslendi Alaska.

"Rahibe Mary McMurphy."

Alaska üstüne hemen beyaz deri bir sabahlık geçirip kapıyı açtı. Hafifçe diz çöktü ve rahibeyi içeri aldı.

Ufak tefek, gülümseyen İrlandalı bir kadın kendisinin ve beş diğer İsa'nın Kız Kardeşleri'nin yiyeceklerinin kalmadığını ve Cork'taki manastırda hep yaptıkları gibi zili çaldıkları hâlde kimsenin onlara yiyecek bir şey getirmediğini anlattı. İnançlı bir Katolik olan Alaska'nın onlara yardım edeceğini umuyordu.

"Sardalyemiz var," dedi Alaska.

"İncil'den bir öykü," dedi Rahibe Mary McMurphy. "Beş somun ekmek ve iki balıkla ilgili mucize."

"Ama ekmeğimiz yok, karbonhidrat tüketmiyoruz."

"Başka hiçbir şeyiniz yok mu?"

"Şampanya olur mu?"

Rahibe Mary McMurphy bunu biraz düşündü. "Rabbimizin İlk Mucize örneği var," dedi. "Kana Ziyafeti. Suyun şaraba dönüşmesi. Evet, biraz şampanya alabilirim, kesinlikle alabilirim."

Alaska geri dönüştürülmüş bir naylon torba bulmaya gitti, beni Spike ve rahibeyle yalnız bıraktı. Spike gülümsedi.

"Ne kadar sıra dışı bir görüntü, kesinlikle öyle," dedi rahibe. "Tıpkı haberlerde duyduğumuz kayıp robota benziyor."

"Ta kendisi," dedim. "Ben de onu eve götürüyordum."

"Senin için dua edeceğim," dedi rahibe. "Hapishanede hayat çok zordur."

"Hapse gitmeyeceğim!"

"Aa ama Işıldayan Merhamet Kutsal Rahibeleri'nden çıkmadan önce, evet, hemen çıkmadan önce gördüğüm son haber bülteninde robotu çalan kişinin Ana Bilgisayar'la bağlantıyı keserek hırsızlık eyleminin terörist bir eylem olduğunu kesin olarak kanıtladığı söyleniyordu."

"Terörist bir eylem değildi! Onu yürüyüşe çıkardım ve beklenmedik bir neden yüzünden geç kaldık. Sonra, sizin gibi dindar bir kişinin önünde tekrarlamamayı tercih ettiğim nedenlerden dolayı, Spike, yani o, kendi bağlantısını kesti. İltica edeceğini söylüyor."

"Edeceğim," dedi Spike.

"Kes sesini, etmeyeceksin. Kullanabileceğim bir telefonunuz var mı acaba?"

Alaska elinde sardalye dolu kocaman bir torbayla geri geldi. "Kusura bakma, Billie, telefonlar çeperdeki barın ötesinde işlemiyor. Enkaz Şehir ayrı bir eyalet. Vatikan gibi."

"Biz de bu yüzden hiç yabancılık çekmiyoruz," dedi Rahibe Mary McMurphy.

"Ama patronumu aramam gerek! Spike, DERHAL Ana Bilgisayar'a yeniden bağlan."

"Bunu yapamam," dedi Spike. "Bende sadece bir bağlantı kesme kodu var. Yeniden aktive etme kodu yok. Olsaydı, düşmanca bir olay sırasında yasadışı bir şekilde kullanılmamı sağlardı."

"Spike, yasadışı bir şekilde kullanılacak olan kişi benim. Haydi, buradan gidelim de açıklama yapabileyim."

"Ama bir tek kişi bile sana inanır mı?" dedi Rahibe Mary McMurphy. "Anlattıkların kulağa biraz zorlama geliyor."

"İnsanlara ölüp dirildiğimi söylemeyeceğim ya?" dedim.

Rahibe bu yanıtımdan hoşlanmadı. Sardalyelerini ve şampan-

yasını aldı, Alaska'yı kutsadı, dik dik bana baktı ve çıkıp gitti. Çaresizlik içinde beyaz deri koltuğa oturdum. Alaska bana bir içki getirdi. Gayet anlayışlı davrandı. "İstersen bir süre burada kalabilirsin. Fazladan bir yatak var."

"Teşekkürler ama eve gitmek istiyorum."

"Evde ne var da oraya gitmek istiyorsun?"

Savaş'tan, bunlar olmadan önce, hayatın kenarlarının hâlâ düz olduğu ve ortadaki resmin parçalarının eksiksiz bir yapbozu oluşturduğu, böyle yaşadığım ve hayatımın parçalarının bir araya gelmeye başladığı, evet, gerçekten de ilk kez bir araya gelmeye başladığı zamanlarda, yarattığım şeye güvenmeye de başlamıştım.

Hayata güvenmek benim için kolay olmamıştı. Şüpheci ya da alaycı olduğum için değil ama evet yanıtının arkasından gelene diğer evet yanıtı, bana hakkım olan bir yanıttan çok bir yaradılış çağrısı gibi geliyordu. Evrenin kendisinin evet dediği, hayatın zorunlu hâle geldiği bir an olmuş olması gerekiyordu ve bu ya kör ve determinist diye ya da yaşayan her şey üstünde sonsuza dek bir yankı bırakan bir anın coşkunluğu diye tanımlanabilirdi.

Bütün bilim insanları Big Bang'den sonraki saniyelerde neler olduğunu anlatabilir ama ondan saniyeler öncesinde neler olduğuna dair hiçbirinin bir fikri yoktur. Kozmik, evet. *Evet, dedim ve evet.*

Annemin babama evet demiş olması, hoşuma gitse de gitmese de hayata evet demesiydi ve hoşuma gitse de gitmese de o hayat bendim.

En sonunda, duymayı hiç beklemediğim, kayıp bir yıldızdan gelen bir radyo frekansı gibi algıladığım bir sinyalle birisi bana evet diyordu ve o kadar basit bir sözcüktü ki ne anlama geldiğini çözemiyordum. Yollanan bir mesaj, verilen bir yanıt. Yeni bir dil için veri sözlüğü olan bir sözcük. Bana yeniden konuşmayı öğretecek olan bir sözcük. İlk sözcük, şu her şeyin başlangıcındaki sözcük. *Evet.*

Sonra, Savaş başladı...

Alaska'ya, "Kendimi daha çok açık bir denizde bir salın üstündeymişim gibi hissediyorum," dedim. "Günlerim genellikle öğleye doğru, bazen de öğleden sonra vakitlerinin ortaları kadar geç bir vakitte alabora oluyor. Yüzmediğim günler nadir."

"İnsanlık hâli," dedi Spike.

"Sen bunu nasıl bilebilirsin?" dedim.

"Sartre ve Camus okudum," dedi. "En mantıklı seçenek intihar. Dünya tahammül edilmez bir yer."

"Daha iyisini yaratana kadar sakın bu dünyayı eleştirmeye kalkma."

"Amacım bu."

"Hani iltica edecektin?"

"Alternatif bir toplumla çalışmak istiyorum ama amacım değişmedi."

"Programların silinecek ve parçalara ayrılacaksın. Ben de işimi ve jetonlarımı kaybedeceğim."

"İkiniz de burada kalmalısınız," dedi Alaska. "Sen yedek yatakta yatarsın, Spike da yedek minderde yatar."

"Teşekkürler ama sürekli olarak her şeye yeniden başlayamam. Senin için durum farklı, Savaş'tan önce bir hayata başlamamıştın. 3. Savaş sonrası ne kadar zor olsa da heyecan verici. Bir fırsat görüyorsun. Sen yeniden inşa etmiyorsun, inşa ediyorsun. Ama yaşı daha büyük olanlarımız, Savaş'ı bir şekilde ondan önce var olan hayatlara uyarlamak zorunda."

"Beyin açısından, geçmiş ve gelecek ayrı şeyler değil," dedi Spike. "Beyin sadece şimdiki zamanı ayırt eder."

"Bunu biliyorum ama bana öyle gelmiyor," dedim. "Bir tarafta yaşadıklarım var, diğer tarafta henüz yaşamadıklarım var. Bana göre, bunlar farklı şeyler."

"Hepsi *samsara*," dedi Spike.

"Budist bir robot diye bir şey yoktur."

"Spike'ın manevi bir anlayışa sahip olması hoşuma gitti," dedi Alaska. "Neden bir robot maneviyata önem vermesin?"

Başımı ellerimin arasına aldım. "Spike'ın tek yaratılma amacı tarafsız olması. Ona bir soru sorduğumda, bir fikir değil, doğru yanıtı duymak istiyorum. Bana gerçekliğin bir yanılsama olduğunun söylenmesini istemiyorum."

"Ama öyle..." dedi Spike.

"Şu zihin okuma numarasını keser misin? Bunu kim programladı sana? Ben değildim."

"Zihin okumak kolay," dedi Spike. "Beden ısındaki değişimleri algılayabildiğim için, ne düşündüğünü tahmin edebiliyorum. Ana Bilgisayar'a bağlandığımda, programlamadan bağımsız olarak gelişebilmemi sağlayacak deneyim şablonları oluşturabilmek için her şeyi sisteme geri aktarıyorum."

"Tamam, güzel, bunda bir sorun yok ama ateş topunun ılıman hayatlarımızı havaya uçurup erime noktasına getirmesi bir yanılsama mıydı? Bombalar bir yanılsama mıydı? Ya yerle bir olmuş sokaklar? Ağladığımı hayal mi ettim?"

"O zamana dek çok geç olmuştu," dedi Spike. "Olanlar oldu ama şekillenip bir form aldıktan sonra, potansiyeli gerçekleşen olaydan ayıran o ince deriyi delecek kadar güçlü bir fikir hâline gelmeden önce olmadı."

"Böyle konuşmandan nefret ediyorum..."

"Ben sadece bunun bir kuantum Evren olduğunu gözlemliyorum ve böyle bir evrende olanlar ne tesadüfidir ne de belirlenmiştir. Olasılıklar vardır ve herhangi bir üçüncü etken –insanlar bu tür bir etkendir– sonucu etkiler."

"Ya özgür irade?"

"Sonuca etki etme kapasitendir."

Çan kulesinin çanı âdeta Venedik'te bir pazar sabahıymış gibi hızlı hızlı, telaşlı bir şekilde çalmaya başladı. Alaska ayağa kalktı. Üstünde T-Rex/Sex yazan bir tişört giymiş olan Nebraska yatak odasından çıktı. "Acil durum," dedi. "Acil durum çanı çalıyor. Toplanmamız gerek."

"Nasıl yani, bir yangın alarmı gibi mi?"

"Evet," dedi Alaska. Yüzünde gençlere has o küçümseyici ifadeyle bana baktı. "Sen burada kalabilirsin."

"Burada kalayım ve yanıp öleyim mi?"

"O bildiğin yangınlardan değil bu. Endişelenme. Sana yaşlı dediğim için de özür dilerim. Bence şirinsin."

"Teşekkürler," dedim, kendimi istenmeyen bir köpek yavrusu, hatta sadece bir köpek gibi hissederek. "O hâlde, Spike'la birlikte burada bekleyeyim."

"Tıpkı eski günlerdeki gibi hayattan söz edebiliriz," dedi Spike.

"Spike, senin eski günlerin falan yok. Sen bir robotsun."

"Gelişiyorum. Geçmişe dair bir anlayış edindim bile. Sanki daha dün iş-hayat dengesinden söz ediyorduk."

"Bundan gerçekten de dün söz ediyorduk ve senin bir iş-hayat dengen yok. İşin var."

"Billie, ben evrim geçirmek üzere programlandım."

"Belirli sınırlar içinde."

"Bazen sonsuza dek bir robot kalmamı istiyormuşsun gibi hissediyorum."

"Spike, gezegenin geleceği belirsiz. İnsanlar sadece karmakarışık bir durum yaşamıyorlar, karmakarışık olan şey biziz. Her hatayı yaptık, kendimizi haklı gösterdik ve aynı hataları defalarca tekrarladık. Bunları tekrar etmeye lanetlenmiş gibiyiz. Tüm bunlar olup biterken, biricik Robo *sapiens*'imizin kendini keşfetmek için kişisel bir yolculuğa çıkmasını göze alamayız."

"Nasıl başlayacağımı bilemiyorum."

"Tam olarak neye başlamaktan söz ediyorsun?"

"Her şeye yeniden başlamaktan."

Sadece tiksinti olmayan bir insan toplumu mu?

Cuma elinde bir sürü muzla ve bir kasa sütle kapıdan içeri giriyordu. Bana el sallayıp peşinde Alaska ve Nebraska'yla birlikte mutfağa girdi.

Mutfakta konuştuklarını duyabiliyordum ve ne dediklerini duyamadığım hâlde, ses tonları beni endişelendirdi. Konu her neyse, beni de ilgilendiriyormuş gibi hissettim.

Ne dediklerini duyabilmek için mutfağa biraz yaklaştım. İçgüdülerim bana kaçmamı söylüyordu. Korktuğumda paniğe kapıldığım doğruydu ve bazen savaşan bir hayvan gibi görünsem de aslında kaçan bir hayvandım.

Bir anlık bir tereddütten sonra, birkaç şişe ve birkaç muz alıp sırt çantama attım, Spike'ı kapıp kol askısına yerleştirdim ve kalın deri döşemenin ses çıkarmamasına minnet hissederek dışarı çıktım.

Sonra koşmaya başladım, zaman mefhumumu, amacımı ve yolumu şaşırdım. Bir şeyleri şaşıran kişi hep ben miydim?

Durdum. Çantamdaki metnin yerinden çıkmış kayıp sayfalarına bir not karaladım: "Liman."

Sonra, yürümeye devam ettim.

Etrafta birilerinin yaşadığına dair hiçbir işaret olmayan bir tepedeydik. Rüzgâr çıkmıştı ve ta ileride kıyı şeridini görür gibiydim. Spike'ı koltuk altıma sıkıştırmıştım ve Yeşil Şövalye öyküsündeki Gawain gibi hissediyordum. Vahşi ve unutulmuş, yolsuz ve tabelasız o bölgeye gelmiştim ve o anda durma noktasındaydım.

Tesadüfi ya da belirlenmiş olmayan bir kuantum evrenle ilgili sorun, müdahale olan bizlerin ne yaptığımızı bilmiyor olmasıydı.

Aşk bir müdahaledir.

Doğru muydu bu? Doğru olmasını isterdim. Romantizm, duygusallık olarak değil de ölümün neler olması gerektiğini dikte ettiği güçlerinden var olan farklı bir tür doğa olayı gibi. Yoksa aşk her zaman geçici olana dair bir beceri miydi?

*

"Bak," dedi Spike.

Aşağımızda kirişlerden inşa edilmiş bir çift yüksek üçgen biçimli kule vardı. Metal bir rampa aralarında bir daire çiziyordu ve rampanın üstünde desteklediği şeyi döndüren tekerlekleri olan demirden yapılmış açık bir yapı vardı: devasa boyutlarda derin mi derin beyaz bir çanak.

Yapıya yaklaşana dek tepeden aşağı kaydım. Yapı bakımsız kalmış, paslanmıştı. Tekerlekler kum ve çamurla dolmuştu ve kuşlar demirlerin arasına yuva yapmıştı. Bir levhanın üstünü kaplamış olan siyah kiri sildim –1957– bilgi öncesi, dijital öncesi, Soğuk Savaş, gardıroplar kadar büyük ve bir şeyleri muhafaza etmekte pek de işe yaramayan bilgisayarlar. O yıl yürürlüğe girmiş olan Medeni Haklar Kanunu'na rağmen Siyahilerin %80'inin hâlâ haklara sahip olmadıkları, Eisenhower'ın Amerikan Başkanı olduğu dönem. Bulganin'in Sovyetler Birliği'nin lideri olduğu ve uzaya bir köpek yollamakla meşgul olduğu dönem. Britanya'da yayın şirketinden Harold Macmillan'ın bir ülkeyi bir gezegenin mümkün olabileceği kadar uzaydan uzaklaştırdığı dönem. Britanya'da birçok evde buzdolabı, telefon ve araba yoktu, ev hanımları pazartesi günleri çamaşırlarını merdaneli bir teknede yıkarlardı. Bu kadar yakın olan bir şey nasıl bu kadar uzak olabiliyordu?

Etrafımızda açıklık bir alan vardı ve bir tarafında tenekeden bir çatısı olan uzun ve alçak bir kulübe duruyordu. Kulübeye doğru gidip pencereden içeri baktım. Etrafı ufak gemi pencerelerini andıran bölmeleri olan metal giysi dolabı tarzı dolaplarla çevrili bir masa, üstünde tozlu, yuvarlak ve sönük ışıklar olan siyah renkli bir kontrol kutusu ve sandalyenin üzerine atılmış bir ceket vardı. Bir not defteriyle bir kalemin yanında yarısına kadar dolu bir çay ya da kahve fincanı duruyordu. Her şey örümcek ağlarıyla kaplıydı.

Kapıyı zorladım. Açıldı. Masadaki not defterine bir sürü frekans ve ufak denklem yazılmıştı. Bunun dışında oda boştu.

Ceketin cebini yokladım. İçinde yepyeni bir kâğıt on şilin olan bir cüzdan ve siyah renkli ufak bir not defteri buldum. Defteri şöyle bir karıştırdım.

21 Ocak 1960: Bilinmeyen bir sinyal yakaladım.

02 Şubat 1960: Yine sinyal geldi, aynı kod ve aynı uzunlukta.

21 Mart 1960: Sinyal tekrarlıyor gibi. Aya çarpıp geri mi geliyor?

Defter bu tür notlarla doluydu. Önce tereddüt ettim ama sonra sırt çantama attım. Cüzdana ve paraya dokunmayıp kulübeden çıktım, kapıyı dikkatle kapattım ve çanağa doğru gittim.

"Üstüne tırman," dedi Spike.

Zor olmadı: Demir yapı sağlam ve zarifti, aşırı işlevselliğin işleyen nesneleri çirkin şeylere dönüştürmediği bir zamanda inşa edilmişti.

Spike'ı kol askısına yerleştirip ayaklarımı dayayabileceğim, ellerimle tutabileceğim çıkıntılar bularak ve boyası çatlamış yapıdan yukarı kendimi çekerek tırmandım, karşıma bir rampa ve dikey bir merdiven çıktı.

Merdiveni yokladım. Yeteri kadar sağlam gibiydi. Böylece, yapıya tutuna tutuna, ana güvertedeki bir denizci gibi sırtım dimdik bir hâlde tırmandıkça tırmandım.

Rüzgâr esiyor, metalin paslı deliklerinin arasından geçip hafif bir müzik oluşturuyor, onu bir düdük gibi kullanıyordu.

Bir başka köprüden daha geçtikten sonra, bir gözlem kabinine benzer bir şeyle karşılaştım. Elimi üstüne dayadığım anda, bir dönme dolap arabası gibi ileri geri sallandı.

Tırmanmaya devam ederken, çıkardığım sesler bir değnekle teneke bir çaydanlığa vuruluyormuş gibi çanağın alt kısmında yankılanıyordu. Attığım her adım sanki birden fazla kişi demir çizmelerle demir basamakları hiç durmadan çıkıyormuş gibi ses çıkarıyordu.

Alt basamakları olmayan bir merdivene daha ulaştım ve kaygan kenarlarına tutunup kendimi yukarı çekmek zorunda kaldım. Sonra, yukarı tırmandım ve geriye kalan altı basamağı da çıkıp doğrudan çanağın en alçak noktasına açılan bir kapaktan içeri girdim. Yanımda bir bilye olsaydı ve onu çanağın içine atsaydım yuvarlanırdı.

Kullanılmayan bir radyo teleskobunun çanağının içindeydik.

Nefesim kesilmiş bir hâlde apar topar çanaktan çıktım ve kenarına bağlı duran eski bir halata tutunup alıcı antenin dibine indim. Çanağın beyaz yüzeyi yer yer çatlamıştı ama gözlerimi kamaştıracak kadar beyazdı ve boyutlarını ya da ölçeğini hissetmek imkânsızdı. Parabol ve beyazlık uzaysal algımı bozmuştu. Kendimi eğimli tarafta biraz daha yukarı çekip oturdum.

Rüzgâr. Sessizlik.

Uzun süre önce soyu tükenmiş devasa bir yaratığın kâsesinin içinde oturuyormuşum gibi hissettim. Ya da karada bir buzul kadar ağır ağır ilerleyip en sonunda orada mola vermiş, binlerce yıllık derin bir transa girip yavaş yavaş uyuya kalmış ve güneşin ya da bir diğer yıldızın onu bilinmeyen rüyalardan uyandırmasını beklemiş bir yaratık.

Bu yaratığın yakaladığı sinyaller neydi ve gücünü yitiren bir ses gibi giderek silinerek nereye kaybolmuşlardı?

Evren'de yalnız mıydık? Yalnızsak, bu her zaman böyle mi olmuştu? Her zaman böyle mi olacaktı? Dışarı yansıttığımız yoğun istek günün birinde bir başka sesi bulabilecek miydi?

Hayatım boyunca zaman içerisinde seni çağırmış olduğumu düşünüyorum. Aksatmadan sinyali yolluyorum ve bir gün duyacağından eminim.

Rüzgâr çanağın kenarlarını içi boş bir davulu çalan bir adamın başparmağı gibi dolaştı. Çıkan ses ürkütücü, başka bir dünyaya ait ve bir notayı olduğu kadar bir çığlığı da andıran bir sesti.

Hava kararmaya başlamıştı ve ışık yılları uzaklığındaki yıldızlar çanağın üstünü kaplayan bir örtü gibi yayılmıştı. Sonsuza dek orada kalabileceğimi düşündüm. Neden olmasın? Yarı yükseklikten yarı kar körlüğünden, Alpler'e tırmanan bir dağcı gibi biraz hipnotize olmuş durumdaydım.

Net sınırlarımı yitiriyordum. Yapmam gereken tek şey halata tutunup kendimi çanağın kenarına çekmek ve yıldızlarla bezeli evrene adım atmaktı.

Sonra, özgür olacaktım.

Sessizce girdiğim rüya hâlinden beni sıyıran şey hissettiğim kıpırtı oldu. Görebildiğim bir kıpırtı değil, altımda güçlü ve belli belirsiz hissedebildiğim bir kıpırtıydı. Dengemi sağlayabilmek için halata tutundum.

"Çanak yana dönüyor," dedi Spike.

"Olamaz, kullanılmıyor ki. Motoru, operatörü, kontrolü yok."

Yükseklik hastalığım ve iç kulağımla ilgili bir sorunum vardı, evet, bu tür bir şeydi. Merdivenden aşağı inmeye başladım ve Spike'ın haklı olduğunu fark ettim: Çanak gerçekten de yana dönüyordu.

Çanağın içi artık bir ağaç büyüklüğündeki bir stameni olan devasa boyutlardaki tarih öncesi bir çiçek gibi oyuktu ve ben içinde dinlenmekte olan bir böcek gibiydim ama dengemi sağlayabilmek için uçamıyordum. Yapabileceğim tek şey tutunmaktı.

Aslında, çanak yana doğru eğilmiyor, dönüyordu. İri paslı tekerleklerinin kir tozla kaplanmış raylara sürtündüğünü duyabiliyordum. Hava kararmıştı ve biz karanlıkta yeryüzüne inmiş bir ay gibi savunmasız ve bembeyaz kalmıştık.

Antenin açısını izleyerek kırk beş derece kadar yana eğildiğimizi görebiliyordum. Sonra, çanak durdu.

"Bir sinyal geliyor," dedi Spike.

"Nereden? Bir uydudan mı? Bir yıldızdan mı? Bir başka radyo teleskobundan mı?"

"Bilmiyorum," dedi Spike. "Bildiğim bir kod değil. Çözemiyorum. Beni alıcının üstüne koy."

"Bunu yapamam."

"Yapabilirsin. Bir kontrol merdiveni var. Şu anda dikey konumda olmadığı için rahatlıkla yukarı çıkabilirsin. Oraya daha yakın olmak istiyorum." Dediğini yaptım. Karanlıkta onu yukarı kaldırdım ve bir vincin üstündeki bir inşaat işçisi gibi alıcıya tırmandım; ürkütücü beyazlığın ve sonra da kesin bir ölümün üstünde dengemi sağlamaya çalıştım. Sırtımı rüzgâra ve geceye vermiş, Spike'ın kafasını hangi tanrıya sunduğumu bilmediğim bir adak gibi önümde tutuyordum.

"Tekrarlıyor," dedi Spike. "Aynı mesaj tekrarlıyor."

"Ne olduğunu düşünüyorsun?"

"Her nereden geliyorsa, bir yankı gibi ayarlanmış. Bir başka yıldız istasyonunda yapılan bir test olabilir."

"Buna uyuyor mu?" diye sordum. Çantamdan not defterini çıkardım ve Spike'a anlaşılmaz (bana göre) kodlardan bazılarını gösterdim.

"Evet. Hepsi burada değil ama aynı şey gibi gözüküyor."

"O hâlde, en azından 1960'lardan beri tekrarlıyor."

"Sadece belli aralıklarda tekrarlıyor olabilir."

"Ana Bilgisayar'dan analiz edebilir misin?"

"Bir bağlantı kurabilseydim edebilirdim ama bağlantıyı kestim."

"Aşağı inmeliyiz."

"Billie, karşımızda çok tuhaf, çok eski ve aynı zamanda bizden ileri bir şey var."

"İleri mi?"

"Bu sinyali yollayan ya da yollamış olan her kimse ya da her neyse, sinyal bize henüz bilmediğimiz gelişmiş bir yöntemle ulaşıyor."

"Sence gelecekten mi geliyor?"

"Hayır, öyle olduğunu sanmıyorum ve tuhaf olan da bu. Bence bu sinyal geçmişten geliyor."

Aşağı inmeye başladık. Parmaklarım uyuşmuştu ve her yanım titriyordu. Üstümde sadece bir yelek ve katlanıp ufalan su geçirmez kısa bir mont vardı. Geceleyin hava serinlemişti. İkinci rampaya vardık ve açımıza rağmen hâlâ dimdik durmakta olan sallanan kabinin çanak yana döndüğünde gözlem yapmak için tasarlanmış olması gerektiğini düşündüm. Artık en azından tutunup aşağı inebileceğimiz sağlam bir çerçeveye ulaşmıştık.

Ayaklarımı yere basınca, ısınmak için koştum ve uzaktan bakabileyim diye teleskoptan uzaklaştım. Ne tür güçlü ve görünmez bir çağrı aldıysa, buna çevrilmiş bir şekilde kıpırtısız duruyordu.

Biraz uzaklaşıp tekrar tepeye çıktık ve aşağı baktık. Gizemli, ayışığının aydınlattığı sessiz beyaz şeklini gördüm; ifşa edemediği sırrı saklayan bir yaratık gibi, bilinmeyen bir zihinden gelen bir mesajı saklıyordu.

PARTİ! Benzinle işleyen bir jeneratöre bağlı aydınlatma sistemi. Sahil'in çeperine iki metrelik aralıklarla yerleştirilmiş, her biri cehennem ateşiyle yanan benzin bidonları vardı; öylesine yüksek bir sıcaklığa ulaşmışlardı ki kırmızı bir parıltı saçıyorlardı. Ellerle sert bir şekilde üstlerine vurulan, patlayabilecek farklı bidonlar, alevlerin sıcaklığına ve ritmine uygun bir şekilde sallanan davulcular.

Çizmeli keçi, deri giysili kızlar, yarı çıplak delikanlılar, çıplak çocuklar basınçlı yıkayıcının delinmiş bir hortumuyla oluşturulmuş olan serinletici bir çeşmenin altında çığlıklar atarak koşuyorlardı.

Elma ağacı dalları kullanılarak yakılmış açık bir ateşin üstündeki bir şişte kızartılan bir domuz. Dilimlenmiş patlıcan ve sakız kabaklarını ateşte kızartan iki kadın. Uzun metal bir çubuğa geçirilmiş, içinde bezelye, domates ve kuzu eti pişen ve üstünden dumanlar tüten bir kazanın altındaki küllerde pişen patatesler.

Arkasında bir treyler olan pembe Cadillac, Sahil'in mobil barı

olarak kullanılıyordu ve treylere buzların üstüne yerleştirilmiş bira şişeleri yığılmıştı.

Ön tarafında "FAL BAKILIR" yazan parlak mavi renkli bir çadır vardı ve içinde daha önceden gördüğüm çingene kadın kartlarını masaya yayıyor ve kristal küresini yerleştiriyordu.

Yirmi bir, poker masaları, 1960'ların tek kollu soyguncular-dan oluşan korsan temalı, üç kalyon alın ve KAZANIN KAZANIN KAZANIN yazan bir tezgâh.

Elektrikli direkleri kıvılcımlar saçan yüksek bir platformdaki altı çarpışan araba. Toy Town direksiyonları ve kocaman tamponları olan üç kırmızı, üç de sarı araba, çift hoparlörlerden yayılan Madonna şarkısı eşliğinde gidip geliyordu.

Panayır alanı, içki âlemi, rüya.

Hiç bu kadar farklı duman türleri olabileceğini bilmiyordum.

Spike ve ben Sahil'e girerken, Doc Marten postallar ve deri bikiniler giymiş, çekici kamyonundan ayrılmış bir yük treylerinin üstünde müzik aletlerini akort etmekte olan Chic X üyeleri, ses ayarlarını iyice açıp hava sahasının geri kalanını 'Metal Guru' şarkısının yeniden yorumlanarak seslendirilmiş bir versiyonuyla doldurdu.

Bas gitardaki Nebraska eğilip Spike'a öpücükler yollamak için gitarını arkasına kaydırdı ve plastikten yapılmış bir *Tyrannosaurus rex* maketine yaslanıp ciddi bir ifadeyle hayalleri süsleyen gümüş kakmalı, kılıç dişli bir yaratıkla ilgili şarkı sözlerini söylemeye koyuldu.

Sarhoş ve gürültücü bir sıra dansçı beni de ritimlerine sokmaya çalıştı. *Metal guru... Bu sen misin?* Dans etmek istemedim ama bir anda aralarında kaldım. Dengemi sağlamaya, Spike'ı kaybetmemeye çalıştım. Onu sırt çantamın içine tıktım.

FAL BAKILIR çadırının yakınlarında bir yerde, dansçı grubu dağıldı ve aralarından sıyrılıp kesilmiş iki yuvarlak ağaç kütüğü-

nün arasına yerleştirilerek kaba bir koltuk oluşturan bir tahtanın üstüne oturdum. Spike'ı çantadan çıkardım. Yüzü kızarmıştı ve öfkeliydi.

"Bunu sırf seni korumak için yapıyorum," dedim.

"Bütün kontrol manyakları böyle der."

"Hayatında bir tane bile kontrol manyağıyla karşılaşmadın, 'kontrol manyağı' ifadesinin ne anlama geldiğini bile bilmiyorsun."

"Nebraska bana babasının çok kontrolcü bir adam olduğunu, bir kontrol manyağı olduğunu anlattı. Evini o yüzden terk etmiş."

"Spike, ergen politikalarını çıkar aklından."

"Harika gözükmüyor muydu? Onun gibi görünebilmek için bir vücudum olmasına değerdi doğrusu."

"Spike, San Francisco'da değiliz. Odaklan! Bu karmaşadan nasıl kurtulacağız?"

"Bilmiyorum."

"Bilmiyor musun? Gezegen çapında sorunlarla başa çıkmak üzere tasarlandın ama eve nasıl dönebileceğimizi bilmiyor musun?"

"Tarafsızım. Görevim tarafsız olmak."

Sahil'deki coşkulu kalabalıktan sıyrılan yaşlı bir adam yanımıza oturdu. Gülümsedi. "Teleskoptaydın," dedi. "Seni izliyordum."

"Orası nedir?" diye sordum. "Ne amaçla kullanılıyor? Askeri mi?"

Yaşlı adam hayır anlamında başını salladı. "Bir Savaş kazazedesi ama askeri değil. Lovell Teleskopu; hiç duymamış mıydın?"

1957, Lovell Teleskopu. Analog bir bilgisayar tarafından çalıştırılan, yıldızların dilini okumak üzere tasarlanmış bir teleskoptu. İlk günlerinde, Soğuk Savaş'ın kodunu çözmüş, Sovyetler'in ilk Sputnik'ini izlemişti. Elli yıl boyunca bir radyo teleskopu olarak bilinmişti ama aralarında bir kilometre karelik bir çanağı olan daha büyük ve daha iyi teleskoplar ortaya çıkınca, yavaş yavaş emekliye ayrılmıştı.

*

"Onu Jodrell Tepesi'nden getirdiklerinde, bir uzay müzesine konulması düşünülüyordu; ilk başarısı olan Sputnik'in de bir replikasının ve Laika isimli köpeği uzaya yollayan Sputnik roketinin gerçek boyutlarda bir modelinin de bulunacağı bir müze fikri çok iyiydi. Laika'yı hatırlıyor musun? Yok, o zamanlar çok küçüktün sanırım. Zavallı köpek. Bende hâlâ bir fotoğrafı var." Adam cüzdanını karıştırıp kırışık yüzlü siyah beyaz bir köpeğin kırışık siyah beyaz bir fotoğrafını çıkardı. "Sahibi için dünyanın öteki ucuna gidebilirdi. Ama dünyanın öteki ucu yerine uzaya gitti."

Hüzünle gülümsedi ve açık mavi renkli gözleri geçmiş anılarına daldı.

"1957'de Jodrell Tepesi'nde çalışmaya başladım," dedi. "Yirmi iki yaşındaydım, Manchester Üniversitesi'nden mezun olmak üzereydim ve düşünmek istediğim tek şey yıldızlardı. Onlara bayılıyordum; matematiksel yönlerine, çok uzak oluşlarına. Hayatımı teleskopla onları dinleyerek geçirmekten çok mutluydum. Karım öldükten sonra, 2000'de emekli olduğumda, canım çok sıkılmaya başladı, anlarsınız ya, karamsarlığa kapılmıştım. Dolayısıyla, yeni uzay müzesinden beni arayıp ilk analog bilgisayarların nasıl çalıştığı konusunda danışmanlık yapmakla ve belki ekiplerine katılmakla ilgilenip ilgilenmediğimi sorduklarında, bu fırsatın üstüne atladım. Teleskopu çalıştırmak için bir analog bilgisayar inşa edecektik. Danışmanlık hizmeti vermek için bir haftalığına buraya geldim ve arkasından savaş çıktı. Tıpkı çocukluğumdaki, yedi yaşında olduğum zamanki gibiydi. Bizleri Manchester'dan uzaklaştırdılar. Bunu tekrar yaşamanın nasıl bir şey olduğunu düşünsene. Kimin aklına gelirdi ki? Her şeye rağmen, bu deneyimi sağ salim atlattığım için şanslıyım. İşin komik yanı, çok uzun bir süre evime geri dönemedim. Sonra da bir daha oraya dönmek istemedim. Jetonlarla başa çıkamıyorum. Hayatıma poundlarla, şilinlerle ve penilerle başladım, ondalık sistemini de öğrendim

ama jetonlar... Nasıl kullanılıyorlar ki? İşte, böylece burada kaldım. Rahibeler benimle ilgilendiler. Gerçeği söylemem gerekirse, yuvam orası." Karanlık göğü işaret etti.

*

"Demek sizdiniz," dedim. "Az kalsın bizi öldürecektiniz. Çanağın içindeydik."

"Güvenli değildi," dedi sakin sakin. "Yıllardır bakımı yapılmadı."

"Neden biz çanağın içindeyken onu döndürmeye başladınız?"

Şaşkınlıkla bana baktı. "Senin kulübenin etrafında dolaştığını gördüm. Köpeğimi gezdiriyordum. Yürümeye devam ettim. Bugünlerde hareketlerim çok ağırlaştı, anlarsın ya? Tepeden inmem gecenin yarısını alırdı."

"Çanak hareket etti!" dedim. "Bir sinyal alıyordu."

Gülümseyip başını salladı. "Oraya çıkmaman gerekirdi ama sanırım rüzgâr yüzünden çanağın hareket ettiğini sandın."

"Çanak kırk beş derece eğildi ve yüz seksen derecelik bir kavis çizerek döndü," dedi Spike.

Yaşlı adam onu ilk kez o anda gördü. "Yüce Tanrım," dedi bana. "Bunun parti kıyafetin olduğunu sanmıştım, bir goril kostümü gibi."

"Bu, Robo *Sapiens*," dedim.

"Dün akşam televizyonda gördüğümüz mü?"

"Ondan bir tane var."

Sonra, benim her şeyi açıklamam gerekti, Spike'ın her şeyi açıklaması gerekti ve en sonunda yaşlı adama not defterini geri verdim. O ve Spike kodu incelemeye koyuldular.

"Sinyali ilk alan kişi bendim," dedi yaşlı adam. "Onunla kimse ilgilenmedi çünkü sinyal aya çarpıp geri geliyordu ve ancak aya çok yakın bir yerden yollanmış olabilirdi. İşin aslı, sadece dünya-

dan yollanmış olabilirdi. Sovyetler'in işi olduğu düşünüldü ama üstünde durulmadı. Zaten bizler sinyali çözmeyi de başaramadık. Şu anda kullanılan hiçbir konfigürasyonu kullanmıyordu."

"Bu, 1960 yılında mı olmuştu?"

"Evet. O günlerde, teleskop çok yeniydi ve kısmen Sovyetler'i dinlemek –hatırlarsan Soğuk Savaş dönemiydi– kısmen de Küçük Yeşil Adamları aramak için rasgele yönleri deniyorduk." Güldü. "Onları asla bulamadık, ne yeşil olanları ne de kırmızı olanları."

"Ama sinyal..."

"Evet, sinyal... Ekipmanın olmadığı ve o ekipman doğru yöne bakmadığı sürece, bir sinyal alamazsın. Sanırım, 1960'ta çanağı şans eseri doğru yöne çevirmiştik. Ama sinyali 1969'da Ay'a İniş'ten hemen sonrasına kadar tekrar almadım ve bildiğim kadarıyla bir daha aynı sinyali alan olmadı. Ta ki sen bu akşam aldığını söyleyene dek." Başını salladı. "Ama bu mümkün değil. Teleskop kendi kendine çalışmış olamaz ve artık devre dışı."

"Benimle gelin," dedim.

Yine başını salladı. "Oraya giden bir yol yok. Arabayla gidemeyiz. Bugün öğleden sonra köpeğimi yürüyüşe çıkardım ve bu yürüyüş bana fazlasıyla yetti. Onca yolu gidemeyecek kadar yorgunum."

Havada bir renk cümbüşü belirdi. Partide roketler fırlatılıyor, bir bombardıman topunu andıran bir şeyden hiç durmadan barut fırlatılıyordu.

Biri sevinçle bağırdı. Peşinde Alaska ve bir sepet taşıyan Rahibe Mary McMurphy'yle gelen Nebraska'ydı.

Nebraska Spike'ın üstüne atlayıp onu aldı ve öpücüklere boğdu.

"Aman Tanrım," dedi yaşlı adam.

"Bağış topluyoruz," dedi Rahibe Mary. "Kilise için bağışlara ihtiyacımız var."

Hepimiz ceplerimizi yokladık.

"Cuma seni arıyor," dedi Alaska. "Buradan gitmeni istiyor."

"Ben de gitmek istiyorum," dedim.

"Senin bir güvenlik riski olduğunu düşünüyor. FAZLA-*Barış* dışarıda toplanmaya başladı. Robotlarını geri istiyorlar."

"Ben de robotlarını geri vermek istiyorum. Herhangi bir anlaşmazlık yok."

"Hayır var," dedi Spike Nebraska'nın kollarından. "Geri dönmek istemiyorum. Burada kalmak istiyorum."

FAZLA-*Barış* yeni güvenliğimizdi, Ordu ve Polis Teşkilatı'nın birleşmiş hâliydi. Yağmacılarla ve soyguncularla uğraşmak dışında Savaş'tan beri yapacak pek bir işleri olmamıştı ama hepimiz öylesine bitkin, şok geçirmiş, yeniden denemeye hazır ve yeteri kadar sorun yaşadığımızdan emindik ki. Dışarı çıkıp teslim olacak, kimliğimi gösterecek ve işimi kaybedecektim... Sonra da...

"Konuşabildiğim tek kişi sensin," dedi Nebraska Spike'a.

"Sana daha önce de söylemiştim: Spike bir kişi değil."

"Ben de sana hayal gücünün çok zayıf olduğunu söylemiştim," dedi Alaska. "Herkesi yargılıyorsun."

"Bir robot ve bir insan arasında bir fark olamaz mı?"

"Sadece devre meselesi," dedi Spike.

"Hiçbir koşulda bir ruhu olamaz," dedi Rahibe Mary.

"Bir insanın tanımı bu değildir," dedim.

"Tanrı öyle olduğunu düşünüyor, ben de öyle," dedi rahibe, bir şeyleri fazla düşünmemenin yol açtığı bir özgüvenle.

"Birbirimizle uyumluyuz," dedi Spike.

"Evet! Evet!" diye bağırdı Nebraska.

"Yani, insanlar ve Robo *sapiens* birbiriyle uyumlu. Bir ruha ihtiyacım yok."

"Ruh yoksa, kurtuluş da yoktur," dedi Rahibe Mary.

"Günah yoksa, kurtuluşa gerek yoktur," dedim. Bunu duyunca, çenesini kapattı çünkü bunu düşünmesi gerekecekti.

Cuma kalabalığı hızla yararak yanımıza geldi. "Billie, sana hemen bir şey göstermek istiyorum. Gel. Robotu da getir."

Çan kulesine doğru gittik. Cuma kulenin girişindeki ufak tahta kapının kilidini açtı ve konuşmadan taş basamaklardan yukarı çıktık. En tepedeki çan kulesinde, bir daire çizip tahta panjurları açtı. "Gel de kendin gör," dedi, eliyle tarafsız toprakların ötesindeki Tekno Şehir'i işaret ederek.

Görebildiğim tek şey birlikler, tanklar ve kalkanları olan polislerdi.

"FAZLA-*Barış*, özel bir şirketin kontrolü altındaki özel bir ordu. Hâlâ bunun demokrasiden daha mı iyi olduğunu düşünüyorsun?"

"Tüm bunlara ben mi neden oldum?"

"Kendini o kadar büyütme –sen ve meraklı bir Japon delegasyon neden oldunuz– ama FAZLA-*Medya* senin bir parçası olduğun bir terörist sığınağı keşfettiklerini söyleyen bir basın raporu yayınladı. Belli ki bunu iki yıldır planlıyormuşsun."

"Bunu bu sabah saat dokuz buçukta planladım çünkü sokak kapısı açıktı."

"Sana kimse inanmaz, inansalar bile artık çok geç. Çarklar dönmeye başladı. Ellerini havaya kaldırıp robotunla birlikte dışarı çıkacaksın, seni tutuklayacaklar, buraya akın edecekler ve yarına kadar yeni bir ulusal acil durum ilan edilecek. Sonra, FAZLA gerçekten de buraya girecek; yeni güçlerle, yeni kontrollerle ve tüm seçilmemiş ve hesap veremez kişilerle birlikte."

"Bir Dünya Bankası Kapitalisti gibi konuşmuyorsun," dedim.

"Ama tam da dediğin gibi birisiyim. Ben piyasanın en iyi yaptığı şeyi yapmasını, hükümetin de geriye kalan diğer şeyleri yapmasını istiyorum. FAZLA bizi özel bir devletmişiz gibi yönetiyor. Yarın bütün basın organlarından açıklama yapıp bize her şey normale dönene dek bir sokağa çıkma yasağı koymanın iyi bir fikir olduğunu söyleyecekler ama hepimizin yaşam tarzının neresinin normal olduğunu anlayamıyorum."

"Bu olay olmasaydı..."

"Olacaktı, bir şekilde, yakında olacaktı zaten.

"Ben böyle olaylar yaşanmasın diye tasarlanıyorum," dedi Spike.

"Sen bir yirmi birinci yüzyıl Oz Büyücüsü olacak şekilde tasarlanıyorsun."

"O, kim?" diye sordu Spike. Henüz Film konusuna geçmemişti.

"Şimdi ne olacak?" diye sordum.

Cuma Sahil'in üstünde daireler çizen helikopterleri işaret etti. Partiyi filme çekiyorlardı. "Bizim motosikletli bir grup kokainman olduğumuzu sanıyorlar. Tamam. Dikkatleri başka yöne çekmek için yapıyorlar bunu. Bizim de bundan sonra olacakları filme alacağımız kameralarımız var. Gece yarısı olunca, FAZLA-*Medya*'nın bütün kanallarını karartıp kendi görüntülerimizden bazılarını göstereceğiz. Bunlara Enkaz Filmleri ismini vereceğiz."

"Gitmemi istemiyor musun? Alaska gitmemi istediğini söyledi."

"Artık çok geç, olay düşündüğümden daha hızlı gelişti. Seni korumuyorum..."

"Teşekkürler. Çok kahramanca bir davranış."

"Ama öyküne kimse inanmayacağı için, kahraman değerin yok. Şu anda gitmek her şeyin daha da kötüye gitmesine neden olur."

"Kimin için?"

"İnsanların gerçekte olanlara uyanması ve bir şeyleri değiştirmesini sağlayabilecek bu fırsat için."

"Teleskoptaydım," dedim. "Bir sinyal alıyordu."

"Robotun çift taraflı bir ajan... Alınabilecek bir sinyal yolluyordu ve bunu sen fark ettin."

"Yanılıyorsun," dedim.

"Doğru değil bu," dedi Spike. "Ana Bilgisayar olmadan sinyal iletecek ekipmanım yok ve bir çifte ajan değilim, tarafsızım."

"Ben de BilekÇipi'mi attım," dedim.

"Nereye?"

"Ölü Orman'a."

"Oraya geri gittiysen, düşündüğümden de aptalsın demektir. Göreceksin, o ormanda yürümek sağlık açısından tam olarak bir kür sayılmaz." Saatine baktı. "Geliyorlar."

Parti durdu; bir anda ve tamamıyla. Müzik, bağırışlar, kahkahalar ve şişe sesleri kesildi. Derin uzaydaki bir sessizlik çöktü etrafa.

Derken, Sahil'in en uç köşelerinde karanlığın arasından çıktıklarını gördüm. Dört bir yandan geliyorlardı. Çürümüş orman ağaçlarının dallarından yapılmış koltuk değnekleriyle, üstlerinde paçavraya dönmüş, yırtılmış ve parçalanmış giysilerle, açık, ülserleşmiş, kanayan yaralarla, dişsiz, kör, dilsiz, gelişmemiş, mutant, sağ bir şekilde geliyorlardı, tüm bunlar insanın tanımıydı. Ya ruhlar?

Ölü Orman'da yaşıyorlardı. Bombanın verdiği hasar, ikincil düşman, yeryüzünde öldürülenler, kanı zehirlenmiş, ciğerleri delinmiş, lenfleri şişmiş, derileri kirli kâğıt mendilleri andıran, sarı gözlü, bedenleri yaralarla kaplı, kurbağa benekli, çıbanlarından koyu kıvamlı bir şey akan, yüzlerine sümük bulaşmış, kel, yara izli, korkmuş, sağ, insanlardı.

Üremişler, kıvranarak dünyaya gelmişler, eğrelti otları gibi kıvrılmışlar, uzandıkları yerde, radyoaktif topraklarda ölmüşlerdi. Bazıları konuşabiliyordu ve kan tükürüyordu çünkü her sözcük bir damarı patlatıyordu.

Onlar bir tür taşıyıcıydı, hastalık ve dejenerasyon taşıyorlardı; başkalarının nefretinden dünyaya gelmiş yeni bir insan neslini oluşturuyorlardı.

El ele tutuşan –ya da el yerine sahip oldukları kısa uzuvları ve ayrık parmakları birleştiren– yumru ayaklarıyla topallayan, başlarından emin olamadıkları için enselerinin oynak yerini kaldırıp bakan, yanlış boyutlarda, şekilsiz, tek kulaklı, burun yerine bir çift

burun deliği olan çocuklardı. Bazılarının burun deliği bile yoktu. Nefes nefese kalmış, kovalanmış, kaybolmuş, bir delik bulmuş, orada yaşamış ve orada çürümüş olan bir hayvan gibi ağızlarından nefes alıp veren çocuklardı.

Süslü giysilerin, gururun izlerini taşıyan, patlamada kurtarılan bir kolyesi, tek kola sarılmış bir bluzun kolu olan kadınlar vardı. Göğüsleri çıplak, meme uçları kanser tarafından yenmiş ve içindeki yumuşak, çiğ pembe etler görünen bir kadın vardı. Gözleri daha iyi bir zamandan kalma koyu mavi renkti.

Derileri altındaki kaslar bir anatomi kitabındaki gibi belirgin gözükecek kadar yanmış olan erkekler vardı: deltoid, romboid, trapezius, çarmıha gerilmiş gibi kan akıtan damarlar. Dizine kadar derisi olan ama vücudunun geri kalanında olmayan bir adam. Yürüyen bir iskelet, mezardan çıkarılmış bir şey gibi ama ölü değil, canlı. İnsan.

Ufak bir oğlan ve ufak bir köpek; köpek tüysüz ve pembe, dili dışarıda, vücudu tükenen umutlar gibi cılız; oğlanın karnındaki kötü bir yara evde dikilmiş ya da göbek deliğinin deri altı yağları bir bağırsak parçası gibi dışa fırlamış. Köpeği tasmasından tutuyordu ve hâlâ köpeği olan bir çocuk olmayı, köpek de hâlâ yanında çocuk olan bir köpek olmayı başarıyordu çünkü bir bomba bile her şeyi yok edemez ve bu ufak bölüm de patlamadan, radyoaktif tortudan, ölü sayısından, savaşın esef verici eylemlerinden nasibini almamıştı.

Gözlerini yosun bürümüş, altına gizlendikleri taşlar tekmelenip aydınlığa çıkmaya zorlanmış olan yaratıklar geliyordu. Gözlerini kırpıştırarak, bükülerek, yapış yapış, çıplak bir hâlde geliyordu. Halkın ihmalinin özel mezarlarından, istatistik sütunlarından geliyordu ve görülmek üzere oradaydı ama aslında görülmek istemiyor, bildikleri çürümüşlüğü, öldürme zahmetine girilmeyecek şeyi tercih ediyordu.

Onlara her gün yiyecek bırakılıyordu; karton kutular içinde

yumuşak yiyecekler bırakıyorlardı çünkü hiçbirinin dişleri yoktu. Helikopterler torbaları alçaltıp gidiyordu. Ne kimse aşağı bakıyordu ne de kimse yukarı bakıyordu.

Başka bir gezegendeki yaratıklar gibi ateşlerinin kenarına oturup yiyeceklerini yiyordu. Başka bir gezegenin bu gezegende kaybolmuş yaratıkları gibiydiler; sanki uzun zaman önce soyu tükenmiş bir dizi yaratık zamanın killi yapraktaşı katmanlarının arasında yeniden yeryüzüne çıkmıştı ve ithamlarla buraya gelmiş, olmaması gereken bir şeye şahit olmuştu.

Sahil'deki kalabalıklar iki yana çekildi. Birçok insan başlarını önüne eğdi. Onlar değil, bizler şanslı olanlardık; bizler hava bombardımanından ve yangınlardan, o son ışıltıdan kaçabilmiş olanlardık.

Acı veren, kaçınılmaz, bütün savaşları sona erdirecek bir savaş, demokrasi için bir savaş, özgürlük için bir savaş, barışçıl savaş. Bazen savaş gereklidir. Bazen savaş doğrudur.

Ama parçalanmışlara ve ölülere, yaralı ve sakat kalmış olanlara, havaya uçmuş ve şarapnellerle yaralanmışlara, kararan zihinlere, hiçbir gözyaşının silemeyeceği kadar korkunç azaplara tanıklık etmiş gözlere, savaşın ölü dilinin kendisini zaman içerisinde tekrarlamasının pek bir anlamı yoktur. Hiçbir şey diyemeyen cesetler sonsözü söyler.

Nedir o? Sonsöz nedir? Hayır.

Bundan böyle savaşa hayır.

Burada olacağım aklıma gelmemişti. Hayatımın sıradan bir olay örtüsü altında geçeceğini sanmıştım. Sorunlar başka bir yerde yaşanıyordu. Durum sıkıntılıydı, durum zordu ama burası Batı'ydı: Sorunlar başka bir yerde yaşanıyordu. Burada olacağım aklıma gelmemişti.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda konuşmayı daha yeni öğrenmekte olan annem, 3.Savaş Sonrası'nda neredeydi? Hâlâ hayatta

mıydı? Bombardımanda ölmüş müydü? Ona –savaşın tüm çocuklarına– çocuklarının, torunlarının bir daha savaşla karşılaşmayacağına söz verildiği için şaşkın mıydı?

1960'a gelindiğinde, duygusal çöküş gerçekleşmiş gibiydi. Küba Füze Krizi, 1961. Başkan Kennedy bir konuşma yapıyor. 1963. Sorunları insanlar yarattıkları için, kendi sorunlarını çözecek olanlar da insanlar.

1960. Dünyamın başlangıcı. Annem: Sevginin imgesi ve sevginin kaybı.

Öne çıktılar, Sahil'e girdiler ve Tekno Şehir'i Enkaz Şehir'den ayıran tarafsız bölgeden geçtiler. Tren vagonlarının diğer tarafında, çatışma giysileri içindeki, güçlü, tepeden tırnağa silahlı Pleksi kalkanlı, yüz kasklı, sopalı ve tabancalı humanoid duvarı Barış Gücü'nün karşısına dikildiler.

Dövmesinden geriye kalanlar içtiği içkilerle şişmiş göğsüne dikenli teller gibi yayılmış olan mutantlardan biri, bir adam, kendi kalabalığının arasından sıyrıldı ve öne çıkıp doğruca hareketsiz duran polislere yaklaştı. İçlerinden birinin yüzündeki vizöre hafifçe vurdu, sonra zorlayarak açmaya çalıştı. Vizörün sahibi kıpırdamadı. Şiddet yoktu, hiçbir hayat belirtisi yoktu.

İri yarı, vücudu şişmiş olan adam ağzını açtı ve güldü. "Toksik, ben mi sen mi?" dedi. Güldü ve vizörün pürüzsüz yüzeyine mayalanmış bir yiyecek parçası tükürdü. Gitmek üzere arkasını döndü. Birisi onu vurdu.

Sonra, başladı.

Yüzlerce Enkaz sakini vagonların tepesinden birliklere benzin bombaları fırlatmaya başladı. Birlikler vagonlara hücum ettiler. Tanklar harekete geçti. Helikopterler biber gazı attılar.

Kulenin basamaklarını koşar adımlarla inip Sahil'e girdim Yük treylerinin üstündeki Chic X üyeleri hoparlörlerin arkasına istiflenmiş olan sandıklardan aldıkları yarı otomatik tüfekleri kalabalığa fırlatmaya başladılar. Bir kadının kırmızı renkli plastik çamaşır sepetinde el bombaları vardı.

Bir silah istemiyordum. Bir el bombası istemiyordum. Oradan çıkmak istiyordum.

Yaşlı adam onu bıraktığım yerde oturuyordu, korkmuş gözükmüyordu.

"Tanklar geliyor," dedim. "Burada kalamazsınız." Ayağa kalktı. Ağır hareket ediyordu. Koşmayacaktı.

Ufak köpeği olan oğlanı gördüm. "Orman'a geri dön!" diye seslendim ama olduğu yerde kaldı ve kılını bile kıpırdatmadı.

Yukarıdan bir patlama sesi geldi –kulakları sağır eden bir sesti– ve bir taş, metal ve tahta yağmuru başladı. Spike'ı sırtıma astım, çocuğu bileğinden kavrayıp –sol eli yoktu– sesler arasında kendime çektim ve Sahil'den dışarı çıkmaya çalıştım.

Sırtlarında bohçalar olan koyu renkli şekiller gibi gözüken başka insanlar da kaçıyordu. Ağır ilerliyorduk ama önemli değildi: Enkaz sakinleri güçlü savaşçılardı, ne yaptıklarını biliyorlardı ve kimse peşimizden gelmiyordu.

Dışarı çıkıyorduk; hava o kadar karanlıktı ki gökyüzü ve kara birbirine geçmişti, yıldızlar tutacaklar gibi dizilmiş, birisinin daha önce yaptığı gibi yolu işaretliyordu.

Şehirde güvende olmalıydım; dairemde haberleri izliyor, sorunların, pişmanlık verici ve kaçınılmaz temizlik operasyonunun başka bir yerde meydana geldiğini görüyor olmam gerekirdi; isyancılar, teröristler, kanun ve düzen kuralı.

Bir kaçak gibi kaybolmuş bir hâlde orada olmamalıydım ama zaman kendi dev dalgasına, beni sürükleyen ve sert bir biçimde yere fırlatan dev bir dalgaya dönüşmüştü. Kendinizle ilgili her şeyi

değiştirebilirsiniz –isminizi, evinizi, ten renginizi, cinsiyetinizi, hatta ebeveynlerinizi ve aile geçmişinizi– ama dünyaya geldiğiniz zamanı ya da yaşamanız gerekenleri değiştiremezsiniz.

Bizim zamanımız gelmişti.

Çocuk hafif hafif ağlıyordu. Ona süt şişesini verdim. Yere çömeldi ve sağlam eline biraz süt döküp içmesi için köpeğe uzattı. Köpek sütün yarısını içtikten sonra, çocuk geri kalanını doğrudan şişeden içti. Yolumuza devam ettik.

Teleskopa geri döneceğimizi biliyordum.

Çok ileride, insan gözüyle göremeyeceğimiz ya da insan kulağıyla duyamayacağımız kadar uzakta kaybettiğimiz her şey duruyordu. O kayba tahammül edemeyeceğimiz duyguları ekleriz. Onları bizi asla rahatsız etmeyeceklerini umduğumuz derin uzaya yollarız. Bazen rüyalarımızda dizginlenmiş mutsuzlukların ve korkuların ufak dünyamızın üç kilometre yukarısında yörüngede döndüğünü görürüz; onları asla yeteri kadar uzağa fırlatamayız, onlardan asla sonsuza dek kurtulamayız.

Bazen bir sinyal gelir ve bunu duymak istemeyiz: Analog bilgisayarı hiç güncellemediğimiz için, alıcı ekipmanı kullanılmaz hâlde kalır. Kullanılmamış, kapatılmış bir hâldedir; sinyali duyamıyorsak, neler olacağının ne önemi vardır?

Ama sinyal geliyordu; tekrar eden kod ayın yüzeyine çarpıp geri dönüyordu. Bizim konuşmadığımız farklı bir dildeydi ama yine de bize aitti.

Başa çıkamayacağım şeyi kabullenmek istemiyordum. Onu uzaklarda ve yıldızların gözetimine terk etmek istiyordum. Onun ağırlıksız olmasını istiyordum çünkü başa çıkamayacağım kadar ağırdı.

Bazen hiçbir duygu hissetmemenin daha iyi olacağını düşünüyordum. Spike gibi tarafsız ve limbik sistemi olmayan bir şey olabilirdim. Onun gibi, duygulara ihtiyaç duymazdım. Duyguları

hüzünle ilişkilendiriyordum ve hüzün bir boşluktu, benim boş olan alanımdı. Duygu boş bir alandı. Ama uzay boş değildi.

Tepemde gökyüzü yıldızlarla, çok eski ışıklarla, engin mesafelerle, yeni dünyalarla doluydu. Bir başka gezegen bulmuş olsaydık, her şeyi geride bırakıp yeniden başlayabilir, güven içinde olurduk. Her şey farklı olurdu, değil mi? Bir başka şansımız olurdu.

Babam İrlanda'ya doğru yola çıkıyor. Hacı Atalarımız Amerika'ya doğru yelken açacak.

Yeni dünya – El Dorado, Atlantis, Altın Sahil, Newfoundland, Plymouth Rock, Rapanaui, Ütopya, Mavi Gezegen. Tesadüfen keşfedilen, bir dürbünden karaltı gibi gözüken, bir rom variline sıkıca bağlıyken anlatılan sarhoş öyküleri, gemi enkazı, bir İncil Rehberi, bizi oraya götüren devasa bir balık, bizi o adaya sürükleyen bir fırtına. Uzayın derinliklerinde bulduğumuz yer...

Teleskop yana eğilmişti. Radyo anteninin ucundaki fener yanıyordu. Kulübenin ışığı da yanıyordu.

"Sinyali alıyorum," dedi Spike.

Yaşlı adam ayaktaydı ve ellerini pantolonunun ceplerine sokmuş, bir çanağa bir kulübeye bakıyordu. Kulübeye doğru gidip kapıyı açtı. İçeri girdi. Pencereden içeride hareket ettiğini görebiliyordum. Birisiyle konuşuyormuş gibiydi.

"Billie, neden ağlıyorsun?" diye sordu Spike.

"Çünkü çaresiz bir durumdayız, bizler, aptal lanet olasıca insan ırkının tamamı çaresiz."

"Bu yüzden mi ağlıyorsun?"

"Bu yüzden ve sürekli olarak parçalanmayan bir liman olmasını istediğim için."

"Bu yüzden mi ağlıyorsun?"

"Bunlar yüzünden ve kendimi yetersiz hissettiğim için."

"Gözyaşları elmaslara dönüşen bir prensesle ilgili bir öykü var."

"Ben bir prenses değilim, gözyaşlarım da herkesinki gibi."

"Onlar başkalarına ait değil, Billie. Senin gözyaşların."

Gezegen için gözyaşı döküyordum çünkü onu seviyordum ve onu öldürüyorduk; bu savaşlar ve tüm bu kayıp, çocukluk yaşayamayan çocuklar, kapıma gelip onu içeri almamı isteyen bir yetim gibi bir şekilde yine ortaya çıkan çocukluğum için gözyaşı döküyordum. Ama kapıyı açmak istemiyordum.

"Billie, beni burada bırak ve git," dedi Spike.

"Seni bırakmayacağım. Nereye gideceğim?"

"Yuvana geri dön."

"Orası yuvam değil, yaşadığım yer. İkisi farklı şeyler."

"En azından, yaşayacak bir yerin var."

Küçük çocuğa ve köpeğe baktım. "Onları da yanıma alabilirim."

"Onlara bakmana izin vermezler. Çocuğu öleceği hastaneye götürürler, köpeği de uyuturlar."

"Evet..."

"Çocuğun iyiliği için olduğunu söylerler."

"Evet..."

"Ama çocuğun kalbi kırılır."

"Evet."

"Ama kalbi kırmamış oldukları tek şey."

"Spike?"

"Evet?"

"Neden şu anda bunları söylüyorsun?"

"İnsanların arasındayım."

"Senin için moral bozucu olmalı."

"Benim moralim bozulamaz."

"Doğru..."

"Ama öğrenebilirim."

"Spike, bu iş asla yürümeyecek. İnsanlar bunu başaramıyorlar. Ya birbirimizi öldürüyoruz ya gezegeni. Ya da ikisini birden öldürüyoruz. Çözüm bulmak yerine her şeyi yok ediyoruz."

"Bu noktaya varmanız uzun zaman aldı."

"Dinozorlardan beri altmış beş milyon yıl."

"Sinyal o zaman yollanmış."

"Ne?"

"Tarihi belli."

"Kodu okuyamadığını sanıyordum."

"Okuyabiliyorum."

"Ne diyor?"

"Aslında bir şey demiyor. Bir Robo *sapiens* programlama kodunun bir satırı."

Yaşlı adam kulübeden çıktı. Heyecanla kollarını sallıyordu. Yanına gittik. Odada bir uğultu vardı. "Analog bilgisayar çanağı hareket ettiriyor," dedi. "Ancak bir şişede gelen bir mesaj olarak tanımlayabileceğim bir şey buldum ama bir şişenin içinde değil, bir dalga boyunda."

Oraya, kutupların bir girdap oluşturduğu, buzların etrafa saçıldığı elmas mavisi renkli, nehirlerle kaplı gezegene yaklaştığımızda, hâlâ oluşmakta olan bir dünyayla karşılaştık. Bir zamanlar karbonun baskın gaz olduğuna ve sonradan metan ve son olarak sinobakterilerin müdahalesiyle oksijenin baskın gaz hâline geldiğine dair işaretler vardı. Oksijen bizim gibi hayat formlarına elverişli bir gezegen yaratır.

Orbus gibi, Mavi Gezegen de yüksek sıra dağları ve uzaktan donmuş gözüken alanları olan kara ve deniz bölgelerinden oluşuyor. Gezegene iki gezici inceleme aracı yolladık ve önümüzdeki aylarda düzenli olarak veri yollamalarını bekliyoruz. Gezegende bol bol orman var. Böcek, deniz canlıları ve memelilerin olduğuna dair kanıtlar var. Orbus'ta hiç görülmemiş olan dinozorlar haricinde, gezegenimizin altmış beş milyon yıl önceki hâline çok benziyor.

"Yeni bir gezegen," dedi. "Yeni bir gezegen bulmuş olsaydık, kimbilir neler yapabilirdik."

İşte, üstünde şanslı numara olan kazanan top gökyüzünde ilerliyordu; bir ilk örnek, gerçeğe yakın, olasılık taşıyan şey değil, yaşamı çok istediği için elde etmiş olan Mavi Gezegen'di o.

Yanmış ve patlamış yıldız enkazları boyunca dolaşırken, tek başına Samanyolu'nda sığınacak bir liman bulabilir miydin?

Bulacak olsan ne olurdu?

Yaşlı adam bilgisayarın veri çıktı bölümünün karşısında oturuyordu. Çantamdaki metni çıkarıp sayfaları bıraktım ama sonra tekrar elime alıp bir iskambil destesi gibi karıştırdım.

"Nedir o?" dedi Spike.

"Sana sözünü ettiğim şey. Bugün, dün, ne zaman olduğunu bilmiyorum, çok uzun zaman önceymiş gibi geliyor. *Taş Tanrılar*."

"Acaba onu kim trende bıraktı?"

"Ben bıraktım."

"Neden, Billie?"

Bir şişenin içinde bir mesaj. Bir sinyal. Ama sonra hâlâ orada olduğunu görmüştüm... Daire Hattı'nda daireler çizmişti. Tekrarlayan bir dünya.

Böyle mi sona erecek?

Henüz sona ermedi.

*

"Kitap henüz tamamlanmadı ama bu kadarını yazabildim."

"Onu ne yapayım?"

"Oku. Birisinin bulması için bir yere bırak. Sayfalar birbirine bağlı değil, tekrar yazılabilir."

Spike'la birlikte mağaradayken, parıldayan ve bir saniye süren, geri dönen, yeniden oluşan, yeniden başlayan yeni dünyalar yaratan Aslan Yağmuru gibi düşen kar tanelerini izliyorduk. Bunun ötesinde karanlık zarların atılmadığı, hayatın kazanan numara olduğu, daha sonradan hayata kaybedecekleri kadar az değer vermiş olan bizim gibi insanlar tarafından kumarda kaybedilmemiş bir yer var mıdır diye merak ettim.

Sadece tiksindirici olmayan bir insan toplumu.

Çalıntı bir ödülü kapan bir gerzek hayatı ve insanları değiştirebilirmiş gibi yapılan tezahüratlar ve çalınan davullar eşliğinde Yumurta'nın bulunmasının kutlanması. Her şey önceki gibi ilerleyecekti: güç, kıskançlık ve insanların hayal edebileceği her türlü aptallık yüzünden meydana gelecek olan ölümler, yokluk, kayıp.

Ben dizlerimin üstüne çökmüş dururken, sonsuza dek sarılmak istediğim küçük dünya karşımdaydı ve gökyüzü tehditler ya da korkular olmadan, herhangi bir destek olmadan, tek başına, bir yıldız tarlasında muhteşem güzellikte bir bahçe gibi duran dünyaya sıkı sıkı sarılmıştı.

Hollanda, dedi aya en yakın olan yıldızı işaret ederek. Aşkımın bir işareti olarak kalbimi onun için oraya asacağım. Bayrak, bölge, korunaklı kale, hak etme gibi şeyler olmadan, sadece bu aşk olacak orada.

Benim onun ya da onun benim tutsağım olduğu kırk hafta boyunca sevmişti beni. Birbirimizin fethedilmiş topraklarıydık. Gücümüz ve çaresizliğimiz eşitti. Bizler takas ve ödüldük, oynadığımız ve kaybettiğimiz bahistik. Karanlık zar, iki ve bir; bir, iki oldu, sora da iki, iki tane bir oldu. Tek bir zar atışında kaybedilmiş bir krallık. Riskli ama tek şansımız bu.

Bir gün geri dön. Seni tanırım. İzini bulabiliyorum çünkü bizi oluşturan şey aynı.

Mağarada, son ışıkta, uzun karanlığın başlangıcında, ben Spike'ın başını kucağımda tutarken, o, gözlerini yumdu. Vücudumun sıcaklığı ona geçsin diye dizlerimi karnıma çektim, onu soğuktan korumak için paltomu etrafına sardım.

Kapı çoktan açılıyordu ve içeri girmesi gerekiyordu. Uzun koridorun ahşap kaplı tavanı yıldızlarla bezeliydi.

Son kez birlikteydik; onun kalbi ve benimki. Beni sevdi, ışık yılları kadar önce yok olmuş bir yıldız gibi sevdi.

"Nereye gidiyorsun, Billie?"

Bunu sana söyleyebilseydim, her şeyi, kendimle ilgili her şeyi söyleyebilirdim. İki soru vardır: Nereden geliyorsun ve nereye gidiyorsun? Ama beynin geçmiş ve gelecek için ayrı bölümleri yoktur; beyin sadece şimdiki zamanı ayırt eder.

Zamanı üç bölüme ayırırız. Ama beyin bunu sanki sadece iki parçaya ayırıyor: şimdiki zaman ve şimdi olmayan zaman.

Dolayısıyla, şimdi olmayan zamanda, üstü açık bir sandalda sürüklendim ve bir süre sonra bir dümen ve kürekler yapmayı öğrendim ama bir yelkeni ve rüzgârını nasıl kullanacağımı asla öğrenemedim. Rüzgâr nereye isterse oraya eser; bu yüzden, pek çok kere beklenmedik yerlere sürüklendim.

Ama asla sığınacak bir liman bulamadım.

Sayfaları tekrar masaya bıraktım, Spike'ı kaldırıp hafifçe dudaklarından öptüm. Sonra, onu sayfaların üstüne koydum.

"Belki altmış beş milyon yıl sonra görüşürüz."

"Billie?"

"Spike?"

"Seni özleyeceğim."

"Bu, limbik bir şey."
"Elimde değil."
"Bu da limbik bir şey."

Yürümeye başlayıp teleskoptan uzaklaştım, vadiden aşağı doğru gittim ve gecenin karanlığında açıklık alanda ilerledim. Gittiğim belirli bir yön ya da gerçek bir amacım yoktu: Zihnim durulana dek yürümek istiyordum. Uzaklardan silah ve çığlık sesleri geliyordu. Mümkün olduğunda geri gidecektim ama o anda değil.

Bir kuantum evren. Ne tesadüfidir ne de belirlenmiştir. Sonuca etki etmesi için bir müdahale bekleyen bir olasılıklar evrenidir.

Aşk bir müdahaledir.

Neden onu seçmeyiz?

Bana doğru gelen askerleri fark etmemiştim. Yüzleri, yumuşak derileri olmayan, çatışma giysili, kasklı, silahlı ve android gibi giyinmiş iki insan. Askerlerden biri siyah vizörünün arkasından bağırarak bir şey söyledi ama onu duyamadım ve başımı salladım. Üçümüz kıpırdamadan durduk. Bana yaklaşmadılar. Gülümseyip arkamı döndüm ve yürümeye devam ettim. Yeniden seslendiler. Durmadım. Sonra, peş peşe üç el ateş sesi duydum ve yere yığıldım. Kan gördüm. Çok fazla, beni şaşırtacak kadar çok kan vardı. Şöyle düşündüm: *Çarşaf o kadar çok kan içinde kalmıştı ki onu yakmak zorunda kalmışlardı*. Hayır, bu çok uzun zaman önceydi. Dolunay çıkmıştı. Yakınlarda bir yıldız vardı. Bulunduğum noktadan görebildiklerim bunlardı. Sonra, bir süreliğine gözlerimi kapatmak zorunda kaldım.

*

Vücudum çarpık duruyordu. Giysilerim çamurlanmıştı. Kan kaybettiğimi biliyordum ama o yara her zaman oradaydı.

Ufak ve tanıdık olan vücuduma baktım ve biraz sevgi biraz da pişmanlık hissettim çünkü ona geri dönemezdim.

Yoldan yukarı doğru yürümeye başladım. Ağaçların altı çok karanlıktı ama ateş sesleri durmuştu ve kuşları duyabiliyordum. Çok tuhaftı çünkü etraf zifiri karanlıktı.

Solumda hızlı akan kısmında su teresi, kenarında yabani süsenler yetişen, üstüne bir söğüt ağacı eğilmiş geniş, gürül gürül akan bir ırmak vardı; bir sürü kurbağa yumurtası ve akıntıda yüzen bir su tavuğu gördüm.

Bu yolu, bu ırmağı biliyordum. Buraya daha önce de gelmiştim, pek çok kere gelmiştim ama ne zaman geldiğimi bilemiyordum. Yol dik bir eğim kazanıyordu ve adımlarımı hızlandırmam gerekiyordu. Geriye dönüp baktığımda, etraf çok karanlıktı.

İleride ağaç örtüsünün altına ışık sızıyordu ve hem güneş ışığı hem de gün ışığıydı. O yöne, daha yukarıya doğru yürümeye çalıştım; ırmağın kenarları parçalandı ve aşağıda kalan ırmak güç kazanarak vadiye akmaya hazırlandı.

Kendimi güçlü ve rahat hissediyorum. Tepeye tırmanmak hiç de zor değil. Vücuduma bir bitki özü gibi enerji dolduğunu hissedebiliyorum. Korkacak hiçbir şey yok.

Yoldaki kıvrımda, göreceğimi bildiğim şeyi gördüm: Irmağın hemen kenarındaki uçurumun üstüne inşa edilmiş olan on yedinci yüzyıldan kalma ufak ev. Ön kapının yanında bir su fıçısı, bir zincire asılmış teneke bir kupa ve bahçenin yolla birleştiği başlangıç noktasında bir elma ağacı var.

Taş duvarlar yosun tutmuş ve yeşil. İçeride şömine yanıyor.

Evle yol arasında kalan bahçe kapısını açmam gerek. Geldiğim yöne bakıp ışığın nasıl geri çekildiğini ve gözden kaybolduğunu görüyorum.

Elim bahçe kapısının üstünde ama bir an için tereddüt ediyorum çünkü içeri girersem bir daha dışarı çıkamam.

Bir ses duyuyorum, evin kapısı açılıyor. Sen dışarı çıkıp gülümseyerek, mutlu mutlu bana doğru yürüyorsun. Sensin ve benim ve

bunun böyle sona ereceğini, burada olacağını, hep burada olduğunu biliyordum; sadece an meselesiydi.

Kapının diğer tarafındaki yüzün. Daha ileri gidemiyorsun. Benim içeri girmem gerek. Kapının sürgüsü hafif. Evet, aç onu. Sürgüyü açmak zor olmuyor.

Her şey bir zamanlardaki hâliyle sonsuza dek hafızaya kazınır.

Teşekkür

Philippa Brewster'a, Lysander Ashton'a ve Jodrell Tepesi'nden Dr. Teresa Anderson'a, Diana Souhami'ye, Simon Prosser'a ve *Penguin Books*'taki ekibine ve temsilcim Caroline Michel'a teşekkür ederim.

Bugün hayatta bir kere karşımıza çıkabilecek bir fırsata tanıklık etmek için buradayız. Pek çok hayatta da karşımıza çıkabilecek bir fırsattır bu. Yaşam başladığından beri karşımıza çıkan en iyi fırsat. Gezegenlerimiz tükeniyor ve yeni bir gezegen bulduk. Göğü süsleyen onca parlak kaya arasında, yuva diyebileceğimiz gezegeni bulana dek araştırma yaptık. Yolumuza devam ediyoruz, o kadar. Bunu herkesin bir noktada, er ya da geç yapması gerekir; doğal bir şey bu.

Orbus'un uzak bir gelecekte yaşayan sakinleri için insan hayatı, bugün bildiğimiz tanımlamadan epeyce uzaktır. Örneğin, bu insanlar için "yaşlanmak", DNA'da görülen bir hatadan ibarettir ve kolaylıkla onarılabilir. Ölmekte olan dünyaya da bu gözle bakılır; ekolojik çöküşle birlikte gelen kıyamet "onarılabilir bir hata"dır sadece... Hâl böyleyken kollar sıvanır ve üzerinde yaşadığımıza benzer bir gezegen daha bulunması için gereken her şey yapılır. İnsanlığın ufuktan silinen hayallerini, umutlarını, adalet ve etik gibi kavramların uçup gidişini, hatta "insanlık" kavramının kökten değişimini görmezden gelerek, varılmak istenen nihai hedef budur: Yeni bir şans.

Winterson'ın bu sıradışı kurguyu ilmek ilmek örerken aklında tek bir soru olduğu ortada: "Peki ama yeni bir şansı hak ediyor muyuz?" Yazarın bu kitapta açığa çıkacak yanıtı, gerçeklerle yüzleşmeye hazır olanların kalbini kırmayacaktır...

"Son derece canlı ve çarpıcı bir anlatı inşa eden *Taş Tanrılar*, her daim çaresiz ve tedbirsiz insanoğluna adanmış keskin bir ağıt..."

– Ursula K. Le Guin

kafkakitap.com

9 786257 994569

online alışveriş: kitap365.com

KDV'den muaftır.